

Tá an todhchaí i do lámha
Déan do ghuth a chloisteáil

Ardánilteangach Digital na Comhdhála maidir le Todhchaí na hEorpa

Final Report Bealtaine 2022

Conference
on the **Future**
of **Europe**

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Doiciméad arna ullmhú ag Pierre Dieumegard
ar son [na hEorpa-an Daonlathas-Esperanto](#)

Is é is cuspóir don doiciméad “sealadach” seo cur ar chumas níos mó daoine san Aontas Eorpach a bheith ar an eolas faoi dhoiciméid a tháirgeann an tAontas Eorpach (agus a mhaoinítear óna gcánacha).

Is i mBéarla amháin a bhí an tuarascáil deiridh seo ón gComhdháil ar Thodhchaí na hEorpa. D’ullmhaigh bogearraí Oifig Libre an chéad cháipéis agus rinne <https://webgate.ec.europa.eu/etranslation> é a aistriú go huathoibríoch.

Is léiriú é seo ar an ngá atá le hilteangachas san Aontas Eorpach: gan aistriúcháin, déantar daoine a eisiáimh ón díospóireacht.

Tá sé inmhianaithe go ndéanfadh riarachán an AE aistriúchán ar dhoiciméid thábhachtacha a ghlacadh chuige féin. Ní dlíthe agus rialacháin amháin atá i ndoiciméid thábhachtacha, ach freisin an fhaisnéis thábhachtach is gá chun cinntí eolasacha a dhéanamh le chéile.

Chun ár dtodhchaí choiteann a phlé le chéile, agus chun aistriúcháin iontaofa a chumasú, bheadh an teanga idirnáisiúnta Esperanto an-úsáideach mar gheall ar a simplíocht, a rialtacht agus a cruinneas.

Séanadh: is iad na húdair amháin atá freagrach as an tuarascáil seo agus ní léirítear inti tuairimí institiúidí an Aontais ná tuairimí na Comhdhála ar Thodhchaí na hEorpa.

Anailís a rinne Kantar Public.

Achoimre

Réamhrá.....	5	Córais cúraim sláinte an Aontais achomhtháthú.....	33
Achoimre Feidhmiúcháin.....	7	Stíleanna maireachtála sláintiúla.....	34
An t-athrú aeráide agus an comhshaol.....	8	Taighde sláinte.....	35
Sláinte.....	10	Cosc, seachas idirghabháil.....	35
Geilleagar níos láidre, ceartas sóisialta agus poist.....	10	Aosú sláintiúil agus frith-aosú.....	36
AntAontas Eorpach sa domhan mór.....	11	Cur chuige maidir le leigheas.....	36
Luachanna agus cearta, an smacht reachta agus an tslándáil.....	12	Freagairtí ar COVID-19.....	36
Claochlú digiteach.....	12	Cúram ailse.....	37
Imirce.....	13	Oibrithe cúram sláinte.....	38
Oideachas, cultúr, an óige agus spórt.....	14	Gnéasach agus sláinte atáirgthe.....	38
1. Forbhreathnú ar na haighneachtaí ar an ardán.....	15	Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022).....	38
Forbhreathnú ar ghníomhaíocht.....	15	4. Geilleagar níos láidre, ceartas sóisialta agus poist.....	42
Forbhreathnú ar imeachtaí.....	18	Imeachtaí.....	42
Cé a bhí páirteach sa díospóireacht?.....	19	AnEoraip níos cuimsithí agus níos cothroime ó thaobh na sochaí de.....	43
Topaicí treochta i dtéarmaí ranníocaíochtaí.....	20	Téarnamh eacnamaíoch.....	44
Forbairtí is déanaí.....	21	Nuálaíocht — borradh a chur faoin bhfás.....	44
Topaicí treochta an 21 Feabhra go dtí an 9 Bealtaine 2022.....	22	Social cosaint agus slándáil shóisialta.....	46
2. An t-athrú aeráide agus an comhshaol.....	23	Cánachas ar mhaithe le geilleagar cothrom.....	46
Imeachtaí.....	23	AnMargadh Aonair Eorpach a neartú.....	47
Dul i ngleic leis an Athrú Aeráide agus ‘Comhaontú Glas’.....	24	Borradh a chur faoi phoist.....	48
Fuinneamh.....	24	Dúshlán na samhla eacnamaíche atá ann faoi láthair.....	48
Iompar.....	25	Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022).....	49
Tomhaltas.....	25	5. An tAontas Eorpach sa domhan mór.....	54
Bithéagsúlacht agus leas ainmhithe.....	27	Imeachtaí.....	54
Talmhaíocht.....	27	Cuspóirí foriomlána bheartas eachtrach an Aontais.....	55
Truailliú.....	28	Fórsaí cosanta agus armtha.....	55
Fóirdheonú, cánachas.....	28	Cinnteoireacht.....	56
Athrú a chruthú i ndearcthaí agus in iompraíochtaí.....	28	Beartascomharsanachta agus caidreamh le daoine eile.....	56
Tithíocht agus tógáil.....	28	An t-eolais déanaí.....	57
Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022).....	29	Beartais agus beartais.....	58
3. Sláinte.....	32	Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022).....	58
Imeachtaí.....	32	6. Luachanna agus cearta, an smacht reachta, an tslándáil.....	62
Rochtain ar chúram sláinte do chách.....	32	Imeachtaí.....	62

Cearta agus saoirsí.....	63	Rialú teorann.....	93
Sochaí chuimsitheach.....	64	Aghaidh a thabhairt ar bhunchúiseanna na himirce.....	93
An smacht reachta a chosaint.....	65	Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022).....	94
Slándáil.....	66	10. Oideachas, cultúr, an óige agus spórt.....	98
Luachanna anAE.....	67	Imeachtaí.....	98
Stocaireacht agus éilliú.....	67	Féiniúlacht choiteann an Aontais a chothú.....	98
Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022).....	67	Soghluaisteacht laistigh den Aontas.....	99
7. Claochlú digiteach.....	71	Oideachas asheasfaidh an aimsir.....	100
Imeachtaí.....	72	Obair fhorbhásach agus dífhostaíocht i measc an aosa óig.....	101
Oideachas agus oiliúint: scileanna digiteacha...72		Oidhreacht na hEorpa.....	102
Ceannasacht agus eitic dhigiteach.....	72	Rochtain ar oideachas agus cultúr.....	102
Digitiú foriomlán na sochaí.....	73	Gairmithe cruthaitheacha agus acadúla.....	102
Uirlisí digiteacha Eorpacha — digitiú na hearnála poiblí.....	74	Cuimsitheacht sa spórt.....	103
Sonraí digiteacha.....	75	Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022).....	103
An chibearshlándáil.....	75	IARSCRÍBHINN I: Liosta de na smaointe is mó ar tacaíodh leo faoi láthair agus a bhfuil trácht déanta orthu de réir topaice.....	107
Cearta digiteacha agus cuimsiú digiteach.....	75	Is smaointe de réir topaice is mó a ndearnadh trácht orthu agus ar tacaíodh leo (19/04/2021–09/05/2022).....	107
Truailliú, inbhuanaitheacht agus marthanacht...76		Iarscríbhinn II: Modheolaíocht.....	118
Digitiú an gheilleagair.....	76		
Sláinte dhigiteach.....	77		
Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022).....	77		
8. Daonlathas na hEorpa.....	81		
Imeachtaí.....	81		
Toghcháin doPharlaimint na hEorpa.....	82		
An tAontas Eorpach a chónaidhmiú.....	82		
Rannpháirtíocht na saoránach agus comhairliúcháin.....	83		
Athchóirithe institiúideacha.....	84		
Fféiniúlacht choiteann Eorpach agus spás poiblí chothú.....	85		
An daonlathasa chosaint agus a neartú.....	86		
Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022).....	86		
9. Imirce.....	90		
Vents.....	90		
Comhbheartas an Aontais Eorpaigh maidir leis an imirce.....	91		
Seasamh daonnúil maidir leis an imirce.....	91		
Comhtháthú.....	92		
Imirce neamh-AE mar bhagairt.....	92		

Réamhrá

Leis an gComhdháil ar Thodhchaí na hEorpa, tá deis cruthaithe ag Parlaimint na hEorpa, ag an gComhairle agus ag an gCoimisiún Eorpach do shaoránaigh na hEorpa ó gach ceann de na 27 mBallstát páirt a ghlacadh i ndíospóireacht ar dhúshláin agus ar thosaíochtaí chun aghaidh a thabhairt ar mhaithe le hEoraip a chruthú a bheidh oiriúnach don todhchaí. Mar chuid de phróiseas na Comhdhála, seoladh Ardán Digiteach Ilteangach (dá ngairtear ‘an t-ardán’ seo a leanas) an 19 Aibreán 2021 (futureu.europa.eu) agus d’fhan sé beo le linn obair na Comhdhála.

Bhí an t-ardán ina chuid lárnach den Chomhdháil; thug sé deis do gach saoránach den Aontas páirt a ghlacadh in aon cheann de 24 theanga oifigiúla an Aontais. D’fhéadfadh saoránaigh a gcuid smaointe a chur chun cinn, tacú le smaointe daoine eile agus trácht a dhéanamh orthu. Ba é an t-ardán an áit a bhféadfadh gach duine faisnéis a roinnt faoi imeachtaí na Comhdhála agus tuairisc a thabhairt ar a dtorthaí.

Rinneadh gach ionchur ar an ardán a bhailiú agus a anailísiú ansin chun fónamh mar ionchur d’obair na [bPainéal Saoránach Eorpach](#), [Cruinniú Iomlánach na Comhdhála](#). Foilsíodh trí [thuarascáil eatramhacha](#), [trí thuarascáil de chuid trí Bhallstát agus tuarascáil iomlán](#) go dtí seo, ina gcuimhdeítear rannchuidithe ar an ardán suas go dtí an 20 Feabhra 2022.

Cumhdaítear sa tuarascáil seo na rannchuidithe uile ar an ardán ó bunaíodh é an 19 Aibreán 2021 go dtí an 9 Bealtaine 2022 nuair a chuir an Chomhdháil a cuid oibre i gcrích.

Agus an tuarascáil seo á léamh, tá sé tábhachtach a chur san áireamh go léiríonn na rannchuiditheoirí ar an ardán tuairimí na rannchuiditheoirí faoi seach agus nár cheart breathnú orthu mar léiriú ar thuairimí shaoránaigh na hEorpa ina n-iomláine.

Cuirtear na torthaí anailíseacha i láthair sa tuarascáil de réir na dtopaicí a shainítear ar an ardán:

- An t-athrú aeráide agus an comhshaol
- Sláinte
- Geilleagar níos láidre, ceartas sóisialta agus poist
- An tAontas Eorpach sa domhan mór
- Luachanna agus cearta, an smacht reachta, an tslándáil
- Claochlú digiteach
- Daonlathas na hEorpa

— Imirce

— Oideachas, Cultúr, an Óige agus Spórt

Cuireadh na smaointe a luaitear ar an ardán faoi ‘Smaointe eile’ faoi cheann amháin de na naoi dtopaic thuasluaite, nó faoi roinnt topaicí i gcás saincheisteanna leathana.

I gcás gach topaice, cuirtear forléargas ar fáil ar bhraisliú téamach na smaointe agus na n-imeachtaí le tuarascálacha ar imeachtaí, le cúnaimh ó chóras Anailíse Téacs a aithníonn na tarluithe iolracha de smaoinemh den chineál céanna, in aon teanga. Cuirtear na téamaí agus na fothéamaí aitheanta seo i láthair in ord leibhéal tarluithe mar a mheas an anailís le cabhair ón gcóras Anailíse Téacs. I mbosca téacs ag tús gach topaice tá roinnt samplaí d’imeachtaí a reáchtáladh ar an ábhar sin, ag díriú ar imeachtaí nua a cuireadh isteach ó foilsíodh an tuarascáil dheireanach. Cuireadh isteach forléargas téamach ar na haighneachtaí nua a uaslódáladh ar an ardán tar éis an 20 Feabhra 2022 i mbosca ag deireadh gach topaice.

Soláthraíonn mapa intinne do gach topaic léiriú amhairc ar an anailís ar ábhar de réir téamaí agus fothéamaí.

Nóta maidir leis an modheolaíocht

Is é príomhfhócas na tuarascála seo **anailís cháilíochtúil** a dhéanamh ar na rannchuidithe ar an ardán. Déantar é sin ar bhonn na smaointe, na dtuarascálacha ar imeachtaí agus na mbarúlacha a chuir na rannchuiditheoirí isteach chun forléargas leathan a thabhairt ar ábhar an ardáin. Go praiticiúil, laistigh de gach topaic, rinne foireann taighde anailís théacsúil láimhe agus braisliú na smaointe beartaithe agus na n-imeachtaí dúnta le tuairiscí ar imeachtaí, le cabhair ó uirlis bhraisliithe ríomhchuidithe. Ina dhiaidh sin, ullmhaíodh achoimre ar na téamaí coiteanna agus ar na fothéamaí a d’fhéadfadh a bheith ann. Déantar an chnuasanailís ar théamaí agus ar fhothéamaí laistigh de na topaicí réamhshainithe. Ciallaíonn sé sin go bhféadfadh smaointe a bhaineann le topaicí nó smaointe a chuireann rannchuiditheoirí isteach faoi thopaicí éagsúla nó faoi ‘Smaointe eile’ a bheith le feiceáil níos mó ná uair amháin sa tuarascáil seo faoi na topaicí ábhartha. Roghnaíodh an cur chuige sin chun léargas iomlánaíoch a thabhairt ar gach ceann de thopaicí na comhdhála.

Tá saincheisteanna a ardaíonn líon beag rannchuiditheoirí san anailís seo freisin má thugann siad dearcadh nua i gcomparáid le dearcadh na rannchuiditheoirí eile. Is é an aidhm atá ann forbhreathnú ginearálta a thabhairt ar

leithead agus ar éagsúlacht na smaointe atá beartaithe faoi láthair ar an ardán, seachas díriú ar ghnéithe cainníochtúla. Mar sin féin, léirítear sa téacs téamaí, fothéamaí nó smaointe a tharlaíonn arís agus arís eile nó a mbíonn líon ard formhuinithe nó barúlacha acu, chun staid reatha an phlé ar an ardán a léiriú, lena n-áirítear ardleibhéal spéise nó díospóireachta i roinnt saincheisteanna. Úsáidtear na heilimintí sin freisin chun ord cur i láthair na dtéamaí sa tuarascáil seo a threorú.

Baintear úsáid freisin as eilimintí cainníochtúla (líon na smaointe, na mbarúlacha, na bhformhuinithe agus na n-imeachtaí) san fhorléargas ar na rannchuidithe agus sa liosta de na smaointe is mó a dtacaítear leo faoi láthair agus a bhfuil trácht déanta orthu in aghaidh na topaice a chuirtear i láthair in **larscríbhinn I**.

Tabhair do d'aire freisin, san anailís a chuirtear ar fáil sa tuarascáil seo, go dtagraíonn an téarma 'aighneachtaí' do mheascán smaointe, tuairimí agus tuarascálacha ar imeachtaí.

Tá tuilleadh sonraí maidir leis an gcur chuige modheolaíochta ar fáil in **larscríbhinn II**.

Achoimre Feidh miúcháin

Déantar achoimre sa tuarascáil seo ar an ngníomhaíocht ar an Ardán Digiteach Ilteangach don Chomhdháil ar Thodhchaí na hEorpa ón uair a seoladh é go dtí an 9 Bealtaine 2022. Sa tréimhse sin, taifeadh 48,530 aighneacht ar an ardán, le 18,955 smaoineamh, 22,570 tuairim agus 7,005 imeacht ag clúdach gach ceann de na 10 dtopaic. Ón 21 Feabhra go dtí an 9 Bealtaine 2022, cuireadh 4,796 aighneacht nua leis an ardán. Le formhór na rannchuidithe nua sin, déantar na téamaí agus na fothéamaí atá ann cheana a chomhdhlúthú sna hábhair éagsúla agus ní bhíonn aon tionchar acu ar ord na dtéamaí de réir mar a tharlaíonn siad ar an iomlán. Le tús chogadh ionsaithe na Rúise i gcoinne na hÚcráine an 24 Feabhra 2022, bhí tionchar ag roinnt fothéamaí nua ar ábhair éagsúla amhail iarraidh go mbeadh an tAontas rannpháirteach níos láidre sa choinbhleacht laistigh de thopaic an Aontais ar domhan, chomh maith le moltaí chun ceannasacht fuinnimh na hEorpa a bhaint amach faoin ábhar a bhaineann leis an nGeilleagar Níos Láidre, leis an gceartas sóisialta agus le poist.

An t-athrú aeráide agus an comhshaol

Is ábhar imní do rannchuiditheoirí an t-athrú aeráide agus a éifeachtaí, chomh maith le roinnt mhaith dúshlán comhshaoil eile. Baineann na téamaí is minice le hastaíochtaí chomh maith le fuinneamh in-athnuaite. Is mian le rannchuiditheoirí i gcoitinne go gcuirfí dlús leis an aistriú glas le bearta láithreacha nithiúla ón Aontas agus ó rialtais, le raon tograí, amhail táirgeadh agus iompar fuinnimh níos glaise a chothú, patrúin tomhaltais a athrú, talmhaíocht níos inbhuanaithe a chur chun cinn, bithéagsúlacht a chur chun cinn agus deireadh a chur le truailliú. Le rannchuidithe, leagadh béim ar an ngá atá le hoideachas agus cumarsáid ar leibhéal an Aontais, le tionscnaimh chun aghaidh a thabhairt ar na saincheisteanna sin. Tá roinnt rannchuiditheoirí tar éis saincheist an cheartais shóisialta a ardú i gcomhthéacs an bheartais aeráide. Is féidir na smaointe a ghrúpáil de réir téama mar seo a leanas:

— Glao uileghabhálach ina n-iarrtar ar rialtais agus ar an AE gníomhú láithreach bonn, le beartas comhshaoil Eorpach níos láidre chun dul i ngleic leis an athrú aeráide. Tá roinnt moltaí curtha ar aghaidh ag rannchuiditheoirí chun dul i ngleic le hastaíochtaí agus phléigh siad dea-chleachtais agus bealaí chun dlús a chur le haistriú glas agus le cur chun feidhme an Chomhaontaithe Ghlais ar an leibhéal áitiúil agus réigiúnach;

— Faoi théama an fhuinnimh, tá rannchuiditheoirí go mór i bhfabhar úsáid an fhuinnimh in-athnuaite a mhéadú agus éagsúlacht fuinnimh a fheabhsú trí thaighde, agus nuálaíocht a dhéanamh le foinsí malartacha fuinnimh, do theaghlaigh agus d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna). Mar sin féin, tá aird tarraingthe ag roinnt rannchuiditheoirí ar an tsaincheist maidir le glacadh ag an bpobal, agus spreag saincheist an fhuinnimh núicléach díospóireacht scoilteach;

— Is mian le rannpháirtithe bearta a dhéanamh chun forbairt agus úsáid modhanna iompair malartacha atá neamhdhíobhálach don chomhshaol a spreagadh, le moltaí éagsúla chun úsáid iompair phoiblí a spreagadh agus iarrann siad taighde agus infheistíocht mhéadaithe i réitigh iompair mhalartacha;

— Faoi théama an tomhaltais, is mian le rannchuiditheoirí bearta níos láidre a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar dhramhaíl, ar dhramhaíl

bia agus chun athchúrsáil agus geilleagar ciorclach a chur chun cinn, lena ndíreofar ar mhonaróirí agus ar thomhaltóirí araon. Ina theannta sin, iarrtar bearta chun tomhaltas níos inbhuanaithe a chur chun cinn in earnálacha amhail an turasóireacht, an faisean go fearais leictreonacha.

Tá an imní chéanna ar rannchuiditheoirí faoi na brúnna comhshaoil a bhaineann leis an gclaoclú digiteach, amhail criptea-airgeadraí a fhorbairt;

— Bithéagsúlacht agus leas ainmhithe a chur chun cinn, lena n-iarrtar athfhoraoisiú, stop a chur le dífhoraoisiú, speicis atá i mbaol a chosaint agus saoráidí taighde a bhaineann leis an mbithéagsúlacht a mhéadú;

— Faoi théama na talmhaíochta, is fothéama láidir é an iarraidh deireadh a chur le húsáid lotnaidicídí agus, go ginearálta, cleachtais talmhaíochta atá níos neamhdhíobhálach don chomhshaol a ghlacadh.

I measc na mbearta eile a bhaineann leis an gcomhshaol tá cur chun cinn na feirmeoireachta áitiúla, na bithéagsúlachta, aistí bia veigearacha nó veigéin agus praghsanna córa d'fheirmeoirí;

— Ciallaíonn agus bearta chun truailliú a chomhrac mar go mbreathnaítear air mar fhoinsé brú ar an gcomhshaol. Moladh réitigh chun dul i ngleic le truailliú uisce, le húsáid truaillithe plaisteach agus le hiarrataí go gcuirfí cosc ar úsáid aonphlaisteach, chomh maith le truailliú solais;

— Deireadh a chur le fóirdheontais atá neamhdhíobhálach don chomhshaol amhail breoslaí iontaise nó fóirdheontais dhíobhálacha iascaireachta, chomh maith le tograí éagsúla le haghaidh bearta cánachais chun athrú iompraíochta a chur chun cinn agus tomhaltas inbhuanaithe a chur chun cinn, mar shampla trí cháin inbhuanaitheachta;

— Is mian le rannchuiditheoirí iarrachtaí breise a dhéanamh chun iompar agus dearcthaí a athrú trí fheasacht, oideachas agus cumarsáid a fheabhsú;

— A bhaineann le harduithe móra i bpraghsanna fuinnimh le déanaí agus spleáchas AE atá ag éirí níos deacra ar sholáthairtí gáis agus ola na Rúise, d'iarr roinnt rannchuidithe go gcuirfí dlús le haistriú chuig foinsí fuinnimh in-athnuaite, rud a chuirfeadh tomhaltas fuinnimh níos comhfhiosaí chun cinn, chomh maith le ceannasacht fuinnimh AE a mholadh;

— Tá téama ar leith tiomnaithe don tithíocht agus don tógáil, ina bhfuil smaointe maidir le tithíocht inbhuanaithe, ábhair thógála atá neamhdhíobhálach don chomhshaol agus 'Bauhaus Nua Eorpach'; — Phléigh na rannchuiditheoirí an idirghníomhaíocht idir an digitíú agus an t-athrú aeráide faoi thopaic an 'chlaochlathaithe dhigitigh'.

Sláinte

Clúdaíonn an t-ábhar sláinte réimse leathan téamaí. An téama is minice a ardaíodh, a raibh tionchar mór ag taithí COVID-19 agus a thionchar air, baineann sé le hábhar

rochtain chomhionann ar chúram sláinte ar ardchaighdeán a bhaint amach ar fud an Aontais, le smaointe le haghaidh comhar níos dlúithe idir na Ballstáit, comhchuíbhiú agus comhtháthú níos fearr, trí chaighdeáin cháilíochta cúraim ar fud an Aontais, mar shampla. Is mian le rannchuiditheoirí taighde agus infheistíocht mhéadaithe i réimse na míochaine a mhéadú agus tá smaointe éagsúla molta acu chun feabhas a chur ar an tsláinte phoiblí i gcoitinne. Is iad seo a leanas na príomhthéamaí:

— Bearta chun rochtain ar chúram sláinte inacmhainne ar ardchaighdeán a áirithiú, le rochtain ag gach duine, go háirithe ar chúram sláinte meabhrach. Áirítear ar na moltaí, i measc moltaí eile, scéim Eorpach árachais leighis chun inacmhainneacht a áirithiú;

— Tuilleadh comhair agus comhtháthaithe, córas cúraim sláinte neartaithe de chuid an Aontais nó fiú inniúlacht mhéadaithe don Aontas i gcúrsaí sláinte poiblí;

— Straitéisí comhtháite i dtreo dúshlán choiteanna sláinte an Aontais, amhail ailse, meabhairshláinte, féinmharú a chosc, galair neamhchoitianta, etc.; — Acmhainní agus bearta chun litearthacht sláinte, stíleanna maireachtála sláintiúla agus aistí bia a chur chun cinn, lena n-áirítear maidir leis an meabhairshláinte, agus bearta éagsúla chun caitheamh táirgí míshláintiúla, amhail tobac, a dhíspreagadh. Is mian le rannpháirtithe go ndéanfadh an tAontas Eorpach níos mó infheistíochta i sraith beart coisctheach a bhaineann leis an tsláinte; — An gá atá le nuálaíocht agus infheistíocht chomhordaithe ón Aontas i dtaighde sláinte, go háirithe i ndáil le próifíl dhéimeagrafach an Aontais atá ag dul in aois;

— Faoi théama na gcineálacha cur chuige maidir le leigheas, áirítear cúram maolaitheach agus deireadh ré, comhtháthú leigheasanna nádúrtha nó cineálacha cur chuige níos iomlánaíche i leith leighis ar na smaointe a phléitear;

— Na deiseanna agus na bagairtí sláinte a bhaineann leis an digitiú méadaithe le blianta beaga anuas, agus i measc na ndeiseanna a pléadh comhtháthú na gcóras Eorpach r-Shláinte, agus i measc na mbagairtí a bhaineann leis an andúil dhigiteach;

— Measúnú ar thionchar COVID-19, lena n-áirítear meastóireacht a dhéanamh ar fhreagairtí amhail an deimhniú digiteach coróinvírís, an gá atá le hathluacháil a dhéanamh ar oibríthe cúraim sláinte agus na ceachtanna atá le foghlaim chun ullmhú do phaindeimí a bheidh ann amach anseo agus chun iad a chomhrac;

— Baineann téamaí nach bhfuil chomh feiceálach céanna le bearta a bhaineann le sláinte gnéis agus atáirgthe, amhail bochtaineacht a chomhrac, gnéasoideachas agus an ceart chun ginmhillte, chomh maith le cúram ailse, a pléadh go háirithe i ndáil le cosc, diagnóisiú luath agus comhthiomsú acmhainní ar fud an Aontais.

Geilleagar níos láidre, ceartas sóisialta agus poist

Téama a phléitear go minic faoin ábhar seo is ea a thábhachtaí atá sé go mbeidh an Eoraip níos cuimsithí agus níos córa ó thaobh na sochaí de, go háirithe i bhfianaise phaindeim COVID-19. I measc na rannchuidithe faoin topaic seo freisin tá moltaí éagsúla chun borradh a chur faoin bhfás eacnamaíoch san Aontas, amhail taighde agus nuálaíocht, an margadh aonair a neartú tuilleadh, agus bearta éagsúla chun tacú le fiontair bheaga agus mheánmhéide agus le tionscail straitéiseacha. Ina theannta sin, creideann na rannchuiditheoirí go bhfuil dea-bhail na ngrúpaí éagsúla daoine, go háirithe na grúpaí is mó atá faoi mhíbhuntáiste, ríthábhachtach d'fheidhmiú rathúil agus d'fhás breise an Aontais. Is iad seo a leanas na téamaí is suntasaí a phléitear faoin topaic seo:

— Moltaí chun Eoraip atá níos cuimsithí agus níos cothroime ó thaobh na sochaí de a thógáil, i gcomhréir le Colún Eorpach na gCeart Sóisialta, amhail bearta cosanta sóisialta, deireadh a chur leis an mbearna phá idir na hinscní, bearta laghdaithe bochtaineachta, comhionannas inscne, cearta daoine faoi mhíchumas, cearta LGBTIQ agus ionadaíocht a áirithiú. I measc na smaointe nithiúla éagsúla a pléadh tá cur chuige aontaithe de chuid an Aontais i leith na slándála sóisialta, cuótaí inscne a thabhairt isteach ar leibhéal an bhoird agus innéacs tomhais comhionannais shóisialta;

— An téarnamh eacnamaíoch, lena n-áirítear ábhair imní faoin bhfiachas poiblí atá ag dul in méid san Aontas, an plé faoi ról an Bhainc Ceannais Eorpaigh, iarrtar go ndéanfaí athbhreithniú ar an gComhshocrú Cobhsaíochta agus Fáis agus go ndéanfaí an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a leathnú, chomh maith le moltaí

éagsúla chun tacú le táirgeadh áitiúil agus tomhaltas áitiúil chun borradh a chur faoin margadh inmheánach agus faoi gheilleagar an Aontais. I bhfianaise na géarchéime fuinnimh a tháinig chun cinn le déanaí de bharr na bhfreagairtí straitéiseacha ar chogadh ionsaithe na Rúise i gcoinne na hÚcráine, á iarraidh go gcuirfear dlús le neamhspleáchas straitéiseach fuinnimh;

— Borradh a chur faoin bhfás post trí infheistíocht a dhéanamh sa nuálaíocht, san oideachas, sa digitiú, sa taighde agus san fhorbairt, ach freisin trí Gheilleagar Glas a bhunú. Tá béim ar leith ar thacaíocht a thabhairt d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide toisc go meastar iad a bheith ina spreagadh don nuálaíocht. Ina theannta sin, phléigh roinnt rannchuidithe acmhainneacht na gceantar tuaithe sa nuálaíocht eacnamaíoch, agus á iarraidh go mbeadh bearta ann chun cur i gcoinne dhídhaochrú na gceantar tuaithe nó tacaíocht ghinearálta d'earnáil na talmhaíochta, agus feirmeoirí óga á spreagadh go háirithe;

Measann na rannchuiditheoirí go bhfuil bearta slándála sóisialta tábhachtach chun ceartas sóisialta a bhaint amach. Is é an loncam Bunúsach Neamhchoinníollach an smaoineamh is minice a ardaíodh. I measc na smaointe eile tá beartais scoir agus pinsin chomhordaithe ar fud Bhallstáit an Aontais, agus gníomhaíochtaí chun srian a chur leis an mbochtaineacht san Aontas, agus iarradh freisin claochlú déimeagrafach an Aontais a chur san áireamh ar bhonn níos ginearálta. Á iarraidh go mbeadh cárta comhroinnte slándála sóisialta AE digitithe — a ardófar in áiteanna eile freisin — agus go mbeidh cearta sóisialta inaistrithe d'Eorpaigh soghluaiste i rannchuidithe faoin topaic sin freisin;

— Formáidí éagsúla cánachais le haghaidh geilleagar cothrom agus cuimsitheach, amhail bearta cánach chun iomaíocht chóir idir cuideachtaí a áirithiú, cánacha comhshaoil agus cáin íosta ar fud an Aontais chun dul i ngleic le tearmainn chánach;

— D'ardaigh na rannchuiditheoirí an smaoineamh maidir le comhbheartas cánach le hathchóiriú fíoscach na hEorpa ar mhaithe le todhchaí níos aontaithe don Eoraip, lena n-áirítear níos mó acmhainní dílse de chuid an Aontais nó buiséad atá neamhspleách ó na Ballstáit, chomh maith le moltaí a chur chun cinn chun an margadh aonair a neartú tuilleadh; — Moltaí chun dálaí oibre a fheabhsú, amhail obair sholúbtha agus an ceart chun dícheangail, agus bearta sonracha chun soghluaisteacht an lucht saothair laistigh den Aontas a éascú tuilleadh. Pléadh dífhostaíocht i measc na n-óg go háirithe, le roinnt moltaí chun tacú le daoine óga dul isteach sa mhargadh fostaíochta; — Tugann roinnt smaointe dúshlán don tsamhail eacnamaíoch atá ann faoi láthair d'fhonn dul i dtreo samhail

chuimsitheach chothrom Eorpach a bhreathnaíonn thar OTI.

AntAontas Eorpach sa domhan mór

Ardaíodh téamaí éagsúla a bhaineann leis an mbeartas eachtrach faoin ábhar seo. Ar an iomlán, is iad na téamaí is minice ná iad siúd a éilíonn láithreach níos láidre san Aontas ar an leibhéal polaitiúil domhanda i gcomhréir le croíluchanna an Aontais. D'ardaigh rannchuiditheoirí leis an ardán saincheist an neamhspleáchais straitéisigh agus is minic a bhraitheann siad gur cheart don Aontas a bheith níos dána agus cumhacht bhog agus chrua á feidhmiú aige, cé go bhfuil amhras curtha in iúl ag roinnt rannchuiditheoirí ina leith sin. I measc na bpríomhthéamaí tá:

— Rannchuidithe ina bpléitear cuspóirí foriomlána bheartas eachtrach AE, agus á iarraidh go mbeadh comhbheartas eachtrach AE ann lena gcosnófar cearta an duine agus luachanna daonlathacha ar fud an domhain;

— Modhanna agus sásraí éagsúla a fhorbairt chun íomhá an Aontais a fheabhsú agus chun a áirithiú go dtabharfar aird faoi leith ar an gcéim pholaitiúil dhomhanda, le plé suntasach faoi chomhbheartas cosanta le bheith in ann idirghabháil a dhéanamh, ach ról athchomhairleach a bheith aige freisin agus cumhacht gheopholaitiúil a léiriú i leith cumhachtaí domhanda eile;

— Arm AE agus institiúidí cosanta nó míleata láraithe gaolmhara a chruthú;

— Athmhachnamh a dhéanamh ar riail na haontoilíochta i gcinnteoireacht an bheartais eachtraigh, agus cumhachtaí méadaithe a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa;

— Gníomhaíochtaí chun AE a dhéanamh níos feiceálaí, chomh maith le smaointe a bhaineann le hionadaíocht taidhleoireachta an Aontais, le suíochán amháin ar Chomhairle Slándála na Náisiún Aontaithe, mar shampla;

— Cumhacht bhog a fheidhmiú mar thaca leis an iltaobhachas trí bheartais trádála a neartú;

— Méadú breise, go háirithe chuig tíortha na mBalcán Thiar. I bhfianaise chogadh ionsaithe na Rúise i gcoinne na hÚcráine, rinneadh plé cothrom ar bhallraíocht AE san Úcráin;

— Uathriail straitéiseach an Aontais a chothú agus an fócas ar fheidmiú lárnach chómhargaidh eacnamaíoch an Aontais a mhéadú;

— Seasamh níos teanntásaí a ghlacadh i leith na Síne, go háirithe trí Straitéis Infheistíochta Eachtraí de chuid an Aontais Eorpaigh a ghlacadh;

— Bhain líon mór de na rannchuidithe is déanaí leis an ról atá ag AE i gcogadh ionsaithe na Rúise i gcoinne na hÚcráine, agus is minic a iarrann sé ar AE tacú leis an Úcráin nó ról ceannasach a ghlacadh chun deireadh a chur leis an gcoinbhleacht.

Luachanna agus cearta, an smacht reachta agus an tslándáil

Tá smaointe maidir le comhionannas agus cearta agus saoirsí éagsúla curtha chun cinn ag rannchuiditheoirí agus phléigh siad coincheap luachanna na hEorpa mar threoirphrionsabal do cheapadh beartais an Aontais. Ós rud é go meastar gur bunluach de chuid an Aontais é an comhionannas, tá tacaíocht láidir ann d'iarrachtaí feabhsaithe chun sochaí chuimsitheach a chruthú, ina bhfuil rannchuiditheoirí ag iarraidh go háirithe go mbeadh comhionannas inscne níos fearr ann, go dtabharfaí aitheantas do chearta LADTIA, agus go ndéanfaí mionlaigh eitneacha agus daoine faoi mhíchumas a chuimsiú. Baineann smaoinneamh eile a thagann chun cinn arís agus arís eile faoin topaic seo leis an ngá atá leis an smacht reachta a chaomhnú agus a chosaint. Is iad seo a leanas na príomhthéamaí agus na príomhsmaointe:

— Áiríodh leis an bplé sin cearta an duine i gcoitinne a áirithiú agus bealaí chun iad a dhéanamh infheidhmithe, chomh maith le cearta agus saoirsí éagsúla. Déantar ionadaíocht láidir ar chearta sibhialta agus polaitiúla laistigh den ábhar seo ar an ardán, agus is iad an ceart chun príobháideachta agus an ceart chun tuairimí a nochtadh, chomh maith leis na teorainneacha a bhaineann leo (an bhréagaisnéis, an fhuathchaint) is suntasaí i measc na n-aighneachtaí. Ardaíodh cearta eacnamaíoch

agus sóisialta freisin, mar a rinneadh san ábhar maidir leis an ngeilleagar níos láidre;

— Ardaíodh an comhrac i gcoinne an idirdhealaithe agus na modhanna agus na mbeart chun sochaí níos cothroime agus níos cuimsithí a bhaint amach, go háirithe do dhaoine faoi mhíchumas, do dhaoine scothaosta, do mhionlaigh náisiúnta agus eitneacha. Baineann líon mór smaointe le comhionannas inscne a bhaint amach, amhail pá comhionann a áirithiú, agus feabhas a chur ar chosaint chearta agus shaoirsí LGBTIQ;

— Baineann roinnt moltaí nithiúla le bealaí chun feabhas a chur ar chosaint an smachta reachta san Aontas, amhail sásra athbhreithnithe nó straitéisí pionósacha a thabhairt isteach do na tíortha sin a sháraíonn an smacht reachta, mar shampla trí dheontais a laghdú nó trí chearta vótála sa Chomhairle a bhaint. Tá roinnt rannchuiditheoirí ríthábhachtach, áfach, maidir leis an méid a mheasann siad a bheith ag cur isteach ar AE i ngnóthaí inmheánacha na mBallstát;

— Dhírigh grúpa rannchuidithe ar a bhfuil i gceist le luachanna AE, amhail cearta an duine, an tsaoirse, an comhionannas, an daonlathas, an smacht reachta, an t-iolrachas, an dlúthpháirtíocht, an comhionannas inscne, ar cheart dó beartais AE agus a idirghníomhaíochtaí a threorú ar fud an domhain, nó fiú a chumhdach i mbunreacht AE, de réir rannchuiditheoirí;

— Cumhdaíodh ról na luachanna Críostaí sa phlé freisin, agus chuir roinnt rannchuiditheoirí in iúl nár cheart guthanna agus cur chuige níos coimeádaí laistigh den Aontas a dhíbhe;

— Mar atá faoi thopaic an Aontais ar fud an domhain, faoin téama slándála, phléigh roinnt rannpháirtithe smaoinneamh arm de chuid an Aontais agus an gá atá le comhar níos dlúithe idir tíortha na hEorpa maidir le cúrsaí slándála inmheánaí. Níor neartaigh na himeachtaí geopholaitiúla a tharla le déanaí ach an t-éileamh sin ar eagrú míleata méadaithe AE agus ar chosaint teorann;

— Tá gá le rialáil fheabhsaithe chun brústocaireacht a dhéanamh níos trédhearcaí agus chun dul i ngleic leis an éilliú.

Claochlú digiteach

Go ginearálta, leag rannchuiditheoirí béim ar a thábhachtaí atá sé claochlú digiteach a éascú agus infheistíocht a dhéanamh ann thar raon leathan réimsí, lena n-áirítear rialachas, an geilleagar agus an tsláinte. Mar sin féin, leag siad béim freisin ar roinnt dúshlán a bhaineann leis an gclaochlú digiteach, amhail breithnithe eiticiúla, an deighilt dhigiteach atá ag dul i méid, easnaimh sa Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí agus cibearbhagairtí. Ar an iomlán, baineann na téamaí is mó atá ag tarlú leis an ngá atá le hinfeistíocht a dhéanamh san oideachas digiteach agus scileanna digiteacha a chothú, chomh maith le hinfeistíocht a dhéanamh sa nuálaíocht dhigiteach agus bogadh i dtreo Eoraip cheannasach dhigiteach. Is iad seo a leanas na príomhthéamaí:

— A áirithiú go mbeidh na scileanna digiteacha is gá ag saoránaigh an Aontais chun go n-éireoidh leo i ndomhan atá ag éirí níos digítí, agus chun an córas oideachais a dhigitiú;

— Modhanna agus bearta chun tacú leis an nuálaíocht dhigiteach, amhail an intleacht shaorga agus borradh a chur faoin gceannasacht dhigiteach. Clúdaíonn sé seo raon leathan fothéamaí: úsáid bogearraí foinse oscailte, monaraíocht inbhuanaithe, meáin shóisialta agus ardáin a spreagadh a chomhlíonann caighdeáin an Aontais ó thaobh príobháideachais de, agus éiceachóras digiteach Eorpach a thógáil ar bhonn níos leithne atá iomaíoch agus oscailte don domhan, ach atá sábháilte agus a urramaíonn príobháideachas freisin;

— Roinnt uirlisí le haghaidh saoránacht dhigiteach agus aontú digiteach an Aontais, maille le moltaí le haghaidh tairseacha digiteacha, sainaitheint uile-Eorpach trí ríomh-shainaitheantas digiteach nó modh fíordheimhnithe uile-Eorpach chun rochtain a fháil ar shonraí pearsanta nó le haghaidh seirbhísí poiblí;

— Is ábhar imní do rannpháirtithe príobháideachas agus slándáil sonraí, a bhfuil smaointe acu a bhaineann le stóráil láraithe sonraí pearsanta íogaire, a áirithíonn líonraí poiblí slána le bogearraí foinse oscailte nó teicneolaíocht bhlocshlabhra, gníomhaíocht reachtach chun príobháideachas sonraí a chosaint agus cur chuige láraithe chun an tAontas a chosaint ar an gcibearsceimhlitheoireacht;

— Oibriú i dtreo an chuimsithe dhigitigh le bearta chun rochtain inacmhainne agus chuimsitheach ar an spás digiteach a ráthú, agus scileanna digiteacha a chothú thar raon próifíilí daonra, chomh maith le hinrochtaineacht dhigiteach a áirithiú ar bhonn geografach, lena n-áirítear i gceantair thuaithe;

— Bearta marthanacha i ndáil leis an aistriú digiteach, le digitiú as a dtiocfaidh laghdú ar an truailliú agus á iarraidh go mbeidhtrealamh digiteach marthanach indeisithe ann, i measc nithe eile;

Digitiú an gheilleagair le bearta a bhaineann le criptea-airgeadra, agus glao ar euro digiteach;

— Infheistíocht a dhéanamh san oideachas digiteach agus sa tsláinte dhigiteach chun úsáid shláintiúil agus chomhfhiosach na teicneolaíochta a chur chun cinn.

Cé go n-éilítear cur chuige coiteann ar leibhéal an Aontais i leith na himirce ar bhonn leanúnach sna haighneachtaí faoin topaic seo, nochtann siad níos mó ná mar a nochtann siad faoi aon topaic eile atá an-difriúil ó thaobh tuairimí de. Ar thaobh amháin, éilíonn grúpa amháin d'idirghníomhaíochtaí go mbeadh níos mó dlúthpháirtíochta agus nósanna imeachta lánpháirtíochta níos fearr ann, agus ar an taobh eile, is mian le rannchuidithe eile níos mó gníomhaíochta a dhéanamh chun an imirce a rialú agus a laghdú. Agus seasamh idirmheánach á ghlacadh acu, ba mhaith le grúpa eile rannpháirtithe soghluaisteacht idirnáisiúnta a chothú, ach amháin idir daonlathais atá forbartha go heacnamaíoch. I measc na dtéamaí is minice tá comhbheartas imirce de chuid an Aontais, lena n-urramaítear cearta an duine i réimse na himirce, lena dtacaítear le lánpháirtíú imirceach ar bhealaí éagsúla, ach freisin smaointe ina n-éilítear rialuithe teorann níos déine agus bainistiú imirce. Is féidir achoimre a dhéanamh ar na smaointe mar seo a leanas: — Á iarraidh go mbeadh comhbheartas imirce ann, amhail beartas imirce saothair AE, beartas imirce roghnaíoch AE nó córas pointe bhunaithe; — Á iarraidh go mbeadh beartas imirce ann lena n-urramófar cearta an duine, ina mbeidh bonneagair ghlactha níos fearr agus bealaí imirce níos sábháilte; agus nósanna imeachta tearmainn agus fillte níos daonnúla; — Bearta agus modhanna sonracha chun an imirce nó cineálacha éagsúla imirce rialaithe a laghdú, le rialuithe teorann níos déine agus aisdúichiú níos déine;

— Modhanna agus bearta chun lánpháirtíú imirceach agus buanchónaitheoirí san Aontas a éascú agus chun tacú leis an lánpháirtíú sin. Áirítear ar na bearta atá beartaithe cláir oideachais teanga agus saorálaíochta d'imircigh, agus feachtais faisnéise chun saoránaigh an Aontais a íogru chun ciníochas a chomhrac;

— Cur in aghaidh na himirce i bhfoirm ar bith, í a nascadh leis an sceimhlitheoireacht, bagairt d'fhéiniúlacht chultúrtha an Aontais nó don imirce atá á húsáid mar arm polaitiúil;

— Iarrachtaí níos eagraithe agus níos comhordaithe a mhéid a bhaineann le rialú teorann: tacaíocht mhéadaithe do Frontex agus dlúthpháirtíocht níos fearr idir na Ballstáit;

— An gá atá le dul i ngleic le bunchúiseanna na himirce sna tíortha tionscnaimh, mar shampla trí bheartais forbartha fheabhsaithe agus trí chaidreamh trádála comhionann. Tugadh aghaidh freisin sa phlé ar bhealaí chun an imirce aeráide a chomhrac.

Oideachas, cultúr, an óige agus spórt

Mar gheall ar a nádúr iltéamach, clúdaíonn ábhar faoin topaic seo téamaí éagsúla. Cé gur smaointe reatha iad an óige ar fud an ardáin, is ar an oideachas agus ar an gcultúr is mó a dhírítear an t-ábhar seo. Mar atá in áiteanna eile ar an ardán, is meon bunúsach athfhillteach é an iarraidh chun féiniúlacht choiteann AE a chothú do théamaí a shainaithnítear faoin topaic seo agus baineann an méid sin, i measc nithe eile, le malartuithe, le nochtadh do chultúir éagsúla, agus le soghluaisteacht. Tá go leor de na téamaí faoin topaic seo trasghearrtha agus dá bhrí sin tá siad le feiceáil in áiteanna eile ar an ardán:

— Modhanna agus bearta chun forbairt na féiniúlachta Eorpaí agus na saoránachta Eorpaí a chothú; ag a bhfuil ról lárnach do na meáin agus don iriseoireacht Eorpach, chomh maith le léiriúcháin Eorpacha a scaipeann luachanna agus cultúr na hEorpa;

— Féachtar freisin ar mhéadú ar oideachas i dteangacha iasachta nó ar chúrsaí éigeantacha i scoileanna in institiúidí an Aontais Eorpaigh agus i stair na hEorpa mar mhodh chun aitheantas agus féiniúlacht choiteann AE a chothú. Tá go leor moltaí ann maidir le teanga choiteann aontaitheach ar an ardán faoi thopaicí éagsúla; tá raon moltaí ó Esperanto go Béarla mar theanga choiteann. Tarlaíonn an glao chun Esperanto go háirithe a aithint go forleathan ar fud na dtopaicí éagsúla, lena n-áirítear faoi smaointe eile;

— Moltaí éagsúla chun soghluaisteacht laistigh den Aontas a chothú, go háirithe maidir le hoideachas, le leathnú scoláireachtaí Erasmus i measc nithe eile;

— Ardaíonn roinnt smaointe an gá atá le hoideachas a sheasfaidh an aimsir agus iarrann siad go gcuirfí chun cinn scileanna boga in aice le scileanna STEM, nó scileanna traschultúrtha i gcoitinne;

— Ina theannta sin, sna smaointe a chuirtear isteach faoin topaic seo, pléitear gníomhaíochtaí sonracha a bhaineann le dífhostaíocht i measc an ógra agus i measc na hóige, neamhbhuaine oibre, riachtanais oideachais agus oiliúna, nó tacaíocht shonrach fostaíochta do dhaoine óga;

— Rochtain chomhionann ar oideachas a áirithiú, go háirithe oideachas treasach, go háirithe tacaíocht a thabhairt d'áitritheoirí tuaithe, d'iarphríosúnaigh, do mhionlaigh eitneacha agus dodhaoine faoi mhíchumas ionas go mbeidh siad in ann rochtain a fháil ar staidéar treasach;

— An gá atá le tacaíocht agus cosaint a thabhairt don tionscal cultúrtha agus cruthaitheach trí chreat dlíthiúil;

— Modhanna agus bearta chun tacú le gairmithe acadúla agus taighdeoirí;

— Tá sciar níos lú smaointe tar éis plé a dhéanamh ar an spórt san Aontas Eorpach agus ar bhealaí chun cuimsitheacht sa spórt a fheabhsú.

1. Forbhreathnú ar na haighneachtaí ar an ardán

Forbhreathnú ar ghníomhaíocht

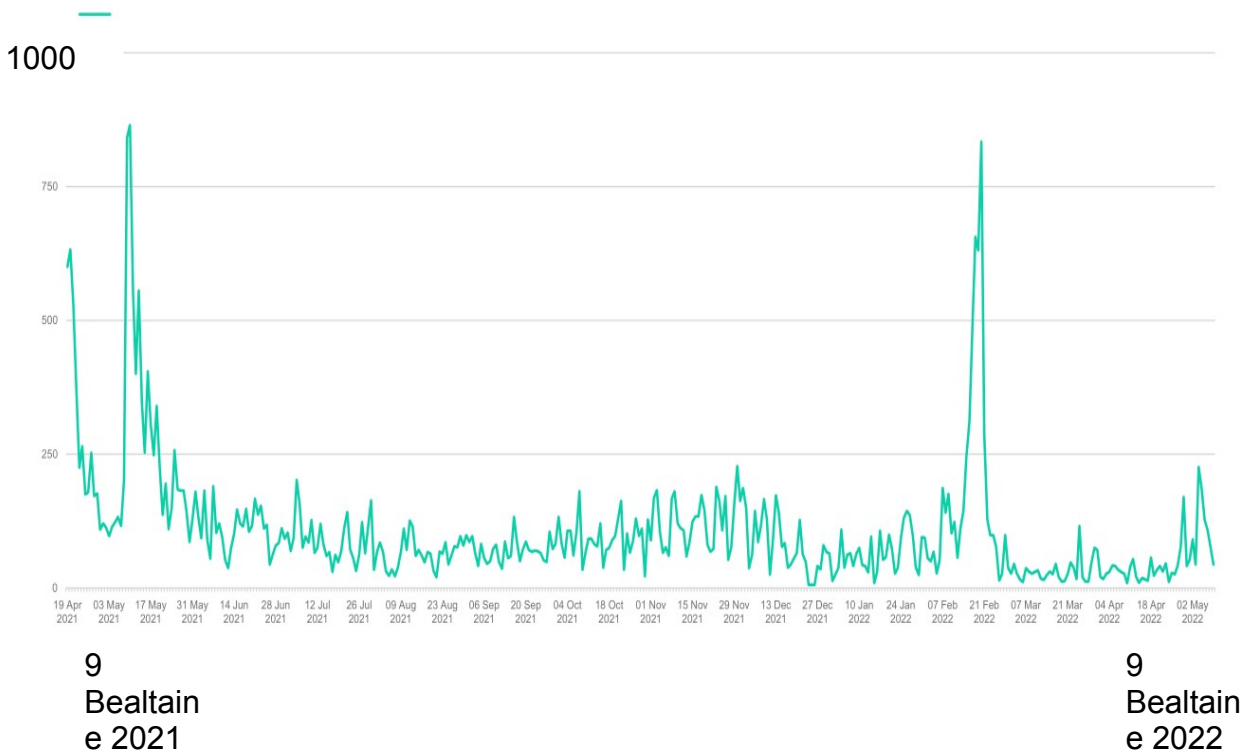
Ó seoladh an tArdán Digiteach Ilteangach an 19 Aibreán suas go dtí an 9 Bealtaine 2022, bailíodh 48,530 aighneacht ar an ardán, rud a léiríonn smaointe, barúlacha agus imeachtaí. Is féidir an ghníomhaíocht a mhiondealú mar seo a leanas:

- Smaointe: 18,955
- Tuairimí: 22,570
- Imeachtaí: 7,005

Ag féachaint ar an treochtíne (féach Figiúr 1), is féidir trí bhuaic in aighneachtaí smaointe agus tuairimí a fheiceáil. Tharla an chéad bhuaic ag an am céanna le seoladh an ardáin, tharla an dara buaicphointe thart ar insealbhú na Comhdhála ar Thodhchaí na hEorpa an 9 Bealtaine, agus tharla an tríú buaicphointe an tseachtain seo caite roimh spriocdháta an 20 Feabhra chun go gcuirfí an méid a cuireadh san áireamh sa tuarascáil dheireanach a foilsíodh.

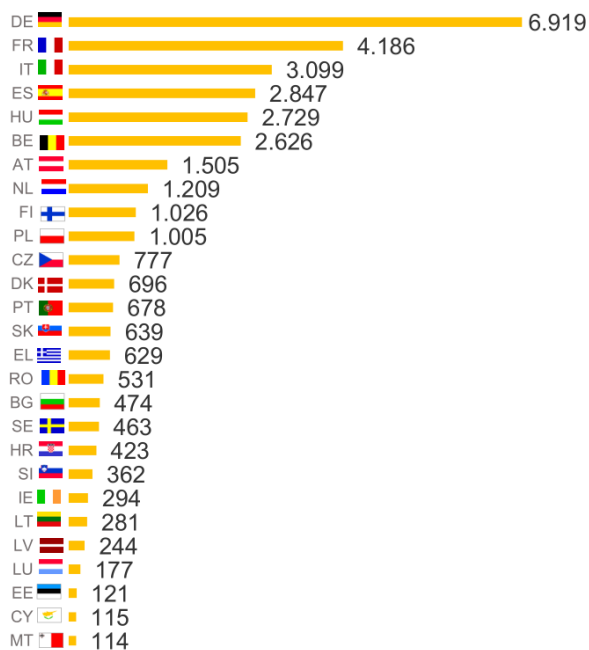
Aighneachtaí laethúla smaointe agus tuairimí

Léaráid 1 — Amlíne ina léirítear aighneachtaí laethúla smaointe agus tuairimí (19/04/2021-09/05/2022)

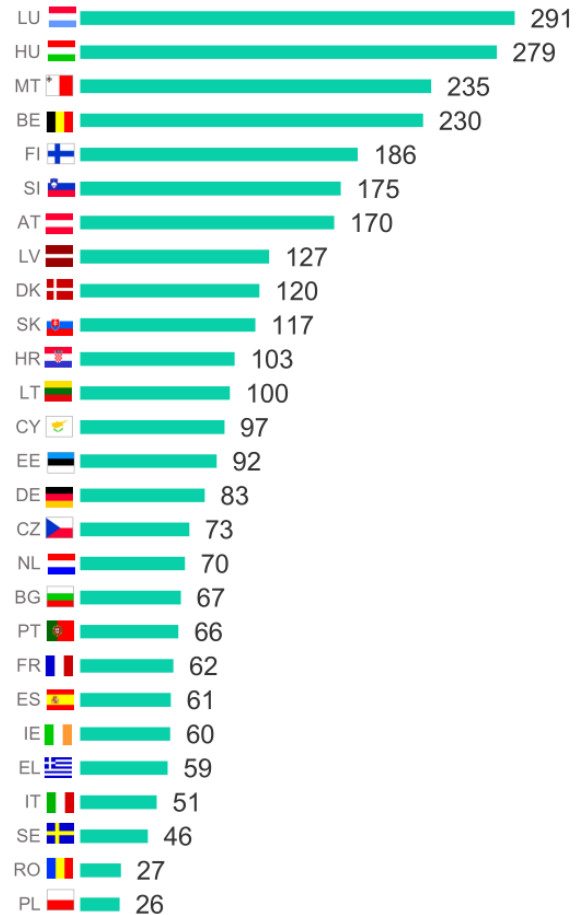
Sula ndeachaigh siad i mbun oibre ar an ardán, iarradh ar rannchuiditheoirí faisnéis a chur ar fáil maidir lena dtír chónaithe, a gcúlra oideachais, a n-aois, a n-inscne agus a stádas fostaíochta. Príseáladh na sonraí gan ainm. Ós rud é gur roinneadh an fhaisnéis seo go deonach, tá teorainneacha ar an léargas is féidir a chur ar fáil ar an mbonn sin agus a chur i láthair thíos. Mar shampla, tháinig 29.5 % de na ranníocaíochtaí ó rannpháirtithe nár nocht a dtír chónaithe.

Tá gníomhaíocht ginte ag gach tír san Aontas, mar is léir ó Fhigiúr 2, ina léirítear líon iomlán na ranníocaíochtaí in aghaidh na tíre. Ina theannta sin, rinneadh 1.4 % de ranníocaíochtaí ó thríú tíortha lasmuigh den Aontas a thaifeadh.

Figiúr 2 — Líon na n-aighneachtaí de réir tíre (19/04/2021-09/05/2022)

D'fhonn pictiúr níos mionsonraithe a phéinteáil ar líon na n-aighneachtaí i gcomhréir leis an daonra, tugtar forléargas san fhigiúr thíos ar líon na n-aighneachtaí ó gach tír in aghaidh an mhilliúin áitritheoir.

Figiúr 3 — Líon na n-aighneachtaí in aghaidh na tíre, machnamh comhréireach in aghaidh an 1M áitritheoir (19/04/2021-09/05/2022)

Forbhreathnú ar imeachtaí

Eagraíodh líon suntasach imeachtaí le linn na Comhdhála. Thug siad deis do níos mó daoine páirt a ghlacadh sa chleachtadh daonlathach seo ón mbun aníos. Ón uair a seoladh an t-ardán digiteach go dtí an 9 Bealtaine 2022, cláraíodh 7,005 imeacht san iomlán ar an ardán. I gcomhréir le Cairt na Comhdhála (atá inrochtana [anseo](#)), b'éigean do shaoránaigh a bheith i gcroílár na n-imeachtaí, arbh éigean dóibh a bheith cuimsitheach agus inrochtana agus éagsúlacht na díospóireachta a spreagadh. Bhí foirne uirlisí i bhfeidhm chun cabhrú le heagraithe imeachtaí (ar fáil [anseo](#)). Chun go mbeadh imeachtaí in ann rannchuidiú go héifeachtach leis an gComhdháil, b'éigean tuarascálacha ar imeachtaí ina sonraítear na conclúidí agus na smaointe nithiúla a eascraíonn astu a uaslódáil chuig an ardán digiteach (féach na [treoirínte](#)). Rinneadh na tuarascálacha sin ar na himeachtaí, mar aon le cur síos ar an imeacht agus smaointe nasctha, a chur san áireamh san anailís fhoriomlán ar na haighneachtaí ar an ardán.

Eagraíodh imeachtaí a bhaineann leis an gComhdháil i bhformáidí éagsúla, maidir leis an gcineál imeachta, a scála, próifíl an lucht féachana nó na n-eagraithe, chomh maith lena raon feidhme téamach. Tá sé mar aidhm ag an rannóg seo léargas a thabhairt ar éagsúlacht na gcineálacha imeachtaí, agus tugtar aghaidh ar a rannchuidiú ó thaobh substainte de faoi na hábhair ardán ábhartha.

Tharla imeachtaí ar líne, i bpearsa nó bhí siad hibrídeach. Is minic a eagraíodh iad mar dhíospóireachtaí nó mar cheardlanna, amhail sraith idirphlé faoin todhchaí a eagraíodh sa Spáinn le ceardlann saoránach ar ioncam bunúsach (féach an t-[imeacht](#)) nó ceardlann saoránach maidir le cleachtais inbhuanaithe cathrach a réachtáladh i mbaile beag Pléimeannach (féach an t-[imeacht](#)). Eagraíodh caiféanna domhanda freisin, mar a tharla i sraith cainteanna le daoine óga na Laitvia, ag féachaint ar a bhfís don Eoraip agus ar a ról in Eoraip na todhchaí (féach an t-[imeacht](#)). Eagraíodh roinnt imeachtaí i bhformáidí níos clasaiceacha, ina raibh cur i láthair príomhnóta, mar shampla, agus seisiúin ceisteanna agus freagraí ina dhiaidh sin, agus eagraíodh imeachtaí eile i bhformáidí níos pléifí. Bhí roinnt imeachtaí a cláraíodh ar an ardán mar chuid de phléthionscadail chomhairliúcháin a bhí ar siúl níos faide, amhail an tionscadal Decide Europe, ionsamhlú de phléifí reachtacha ar leibhéal

an Aontais do dhaltá meánscoile sa tSeicia agus sa tSlóvaic (féach an t-[imeacht](#)). Bhí formáidí nuálacha ann freisin, amhail ceardlann ina bhféadfadh rannpháirtithe moltaí a chur ar fáil agus iad ag bogadh trí chluiche rólimeartha (féach an t-[imeacht](#)), haiceáil a eagraíodh sa Laitvia, áit a raibh rannpháirtithe in iomaíocht lena chéile i bhfoirne chun réitigh nuálacha agus inbhuanaithe a chruthú (féach an t-[imeacht](#)) nó imeacht 'siúl agus caint faoin athrú aeráide' sa Spáinn (féach an t-[imeacht](#)).

Maidir le rannpháirtíocht, eagraíodh roinnt imeachtaí d'fhonn rannchuidiú catagóirí sonracha rannpháirtithe a chur san áireamh, amhail mná (féach sampla d'imeacht), daoine óga (féach sampla d'imeacht), nó daoine atá faoi mhíchumas (féach an t-[imeacht](#)).

Eagraíodh roinnt imeachtaí ar leibhéal an phobail, mar shampla imeacht rannpháirteach le háitritheoirí cathrach nó réigiúin áirithe amhail Contae Jönköping (féach an t-[imeacht](#)) nó le háitritheoirí réigiúin trasteorann ina bpléitear dúshlán coiteann, amhail oiriúnú don athrú aeráide a mbeadh tionchar aige ar theorainn na Spáinne agus na Portaingéile (féach an t-[imeacht](#)).

Maidir le hábhair, thug roinnt imeachtaí aghaidh ar phróiseas na Comhdhála nó ar thodhchaí na hEorpa ar bhonn níos leithne, amhail imeacht sa Ghearmáin lena dtugtar réamhrá ginearálta don Chomhdháil (imeacht) nó díospóireacht i Marmande na Fraince maidir leis na príomh-shaincheisteanna atá i gceist d'Uachtaránacht na Fraince ar Chomhairle an Aontais Eorpaigh, ó bhia agus talmhaíocht go cosaint Eorpach agus cearta bunúsacha (féach [imeacht](#)). Dhírigh roinnt eile acu ar ábhair shonracha, mar shampla cathracha a chothaíonn na daonlathas (féach an t-imeacht) nó imeacht a réachtáil Ollscoil Pécs na hUngáire maidir le húsáid na hintleachta saorga (féach an t-[imeacht](#)).

D'eagraigh eagraithe éagsúla imeachtaí: i dteannta shaoránaigh an Aontais, lucht léinn, eagraíochtaí na sochaí sibhialta, údaráis náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla agus institiúidí an Aontais, rannchuidigh siad leis an gComhdháil ar Thodhchaí na hEorpa trí imeachtaí a eagrú. D'eagraigh roinnt Ballstát painéil saoránach náisiúnta, rinne Ballstáit eile comhairliúcháin de chineálacha éagsúla eile nó thacaigh siad leo. Is iad Ionadaíochtaí an Choimisiúin Eorpaigh sna Ballstáit, Oifig Idirchaidrimh Pharlaimint na hEorpa, Coiste na Réigiúin agus Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa a d'eagraigh na himeachtaí freisin.

Cé a bhí páirteach sa díospóireacht?

Agus measúnú á dhéanamh ar phróifíl na rannchuiditheoirí a chuir faisnéis ar fáil faoina dtír chónaithe (70.5 %), lena n-áirítear iad siúd ó thríú tíortha, is féidir na barúlacha seo a leanas a dhéanamh.

D'aithin beagnach leath de na rannchuiditheoirí iad féin mar fhir (47.3 %) agus 15.9 % mar mhná. Mar sin féin, níor chuir breis agus ceathrú (35.6 %) faisnéis ar fáil faoina n-íncse agus aithníodh 1.2 % mar dhaoine neamh-dénártha, mar sin ní thugann na figiúirí sin ach dearcadh teoranta.

Bhí ionadaíocht na n-aoisghrúpaí sách éagsúlaíthe, agus ba iad 55-69 mbliana d'aois an t-aoisghrúpa is gníomhaí ó thaobh ranníocaíochtaí (17.7 %), agus ina dhiaidh sin bhí 25-39 mbliana d'aois (16.3 %) agus an t-aoisghrúpa 40-54 bliain d'aois le 14.9 %.

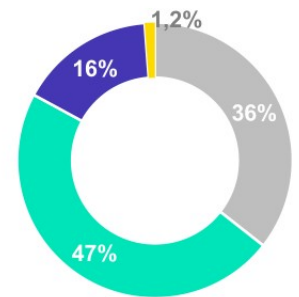
Maidir le slí bheatha, tá oibríthe gairmiúla (14.9 %) agus daoine ar scor (10.9 %) gníomhach ar an ardán. Bhí bainisteoirí (10.3 %) agus mic léinn (8.1 %) gníomhach go leor freisin. Tá daoine féinfhostaithe (7.6 %), oibríthe láimhe (4.5 %), agus daoine dífhostaithe (2.6 %) chomh gníomhach céanna ar an ardán. Níor dhearbhaigh 40.8 % de na ranníocóirí a slí bheatha.

Maidir leis an oideachas, ba iad na daoine is gníomhaí (41.6 %) a bhí sna daoine a bhfuil leibhéal níos airde oideachais acu. Is iad sonraí sochdhéimeagrafacha an oideachais na sonraí is lú a chuirtear ar fáil (41.6 %)

Ba cheart a thabhairt faoi deara nach gcuireann na sonraí sochdhéimeagrafacha a chuirtear i láthair anseo ach dearcadh teoranta ar fáil ós rud é go bhféadfadh eagraíochtaí próifíla a chruthú ar an ardán freisin, bíodh sin i bhfoirm smaointe nó imeachtaí. Chomh maith leis sin, ní gá gur chláraigh rannpháirtithe in imeachtaí ar an ardán agus d'fhéadfadh sé nach gcumhdaítear iad leis an staidreamh.

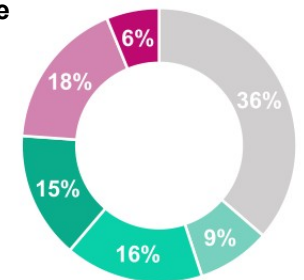
Inscne na rannpháirtithe

- níl aon fhreagra
- fear
- bean
- neamh-dénártha

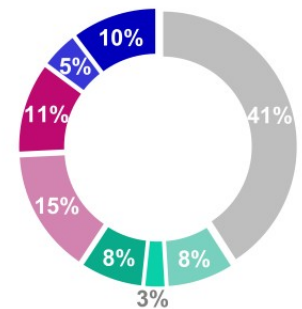
Aois na rannpháirtithe

- níl aon fhreagra
- 15-24
- 25-39
- 40-54
- 55-69
- 70+

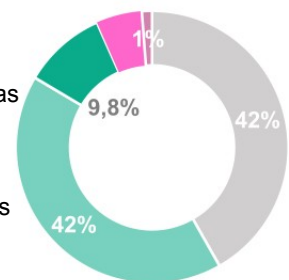
Slí bheatha na rannpháirtithe

- níl aon fhreagra
- mac léinn
- dífhostaithe
- daoine féinfhostaithe
- oibrí gairmiúil ar scor
- oibrí láimhe
- bainisteoir

Oideachas na rannpháirtithe

- níl aon fhreagra
- 20 móide — oideachas treasach
- fós ag déanamh staidéir faoi 20 — bunoidéachas nó meánoideachas
- sinsearach gan oideachas
- lánaimseartha

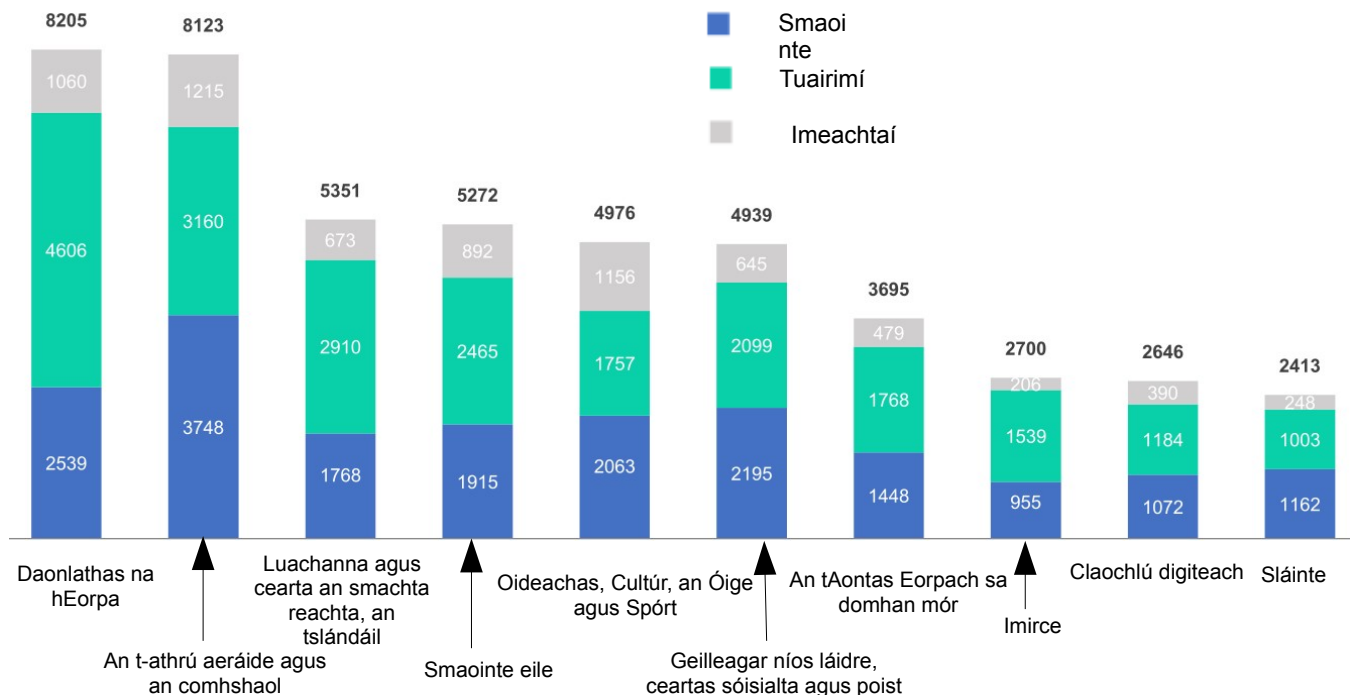
Léaráid 4 — Aois, íncse, oideachas agus slí bheatha na rannpháirtithe (19/04/2021-09/05/2022)

Topaicí treochta i dtéarmaí ranníocaíochtaí

Ón uair a seoladh an t-ardán go dtí an 9 Bealtaine 2022, tá taifead déanta ag topaic dhaonlathas na hEorpa ar an leibhéal is airde rannchuidithe (smaointe, barúlacha agus imeachtaí) (8,205). Tá an t-athrú aeráide agus an comhshaol sa dara háit le 8,123 ranníocaíocht. Tá ranníocaíochtaí faoi Luachanna agus cearta, an smacht reachta, an tslándáil sa tríú háit, agus smaointe eile ina dhiaidh sin (4ú) agus Oideachas, cultúr, an óige agus spórt (5ú) (féach Fíor 5).

Tá níos mó tuairimí, smaointe nó imeachtaí cruthaithe ag roinnt topaicí ná ábhair eile, mar shampla, tá an líon is mó tuairimí ag an daonlathas Eorpach (4,606). Tá taifead déanta ag an athrú aeráide agus ag an gcomhshaol ar na smaointe is mó (3,748) agus ar imeachtaí (1,215). Le 1,156 imeacht, tá an dara líon is airde imeachtaí ag an topaic Oideachais, Cultúir, Óige agus Spóirt.

Fíor 5 — Rannchuidiú in aghaidh na dtopaic ar an ardán (19/04/2021-09/05/2022)

Forbairtí is déanaí

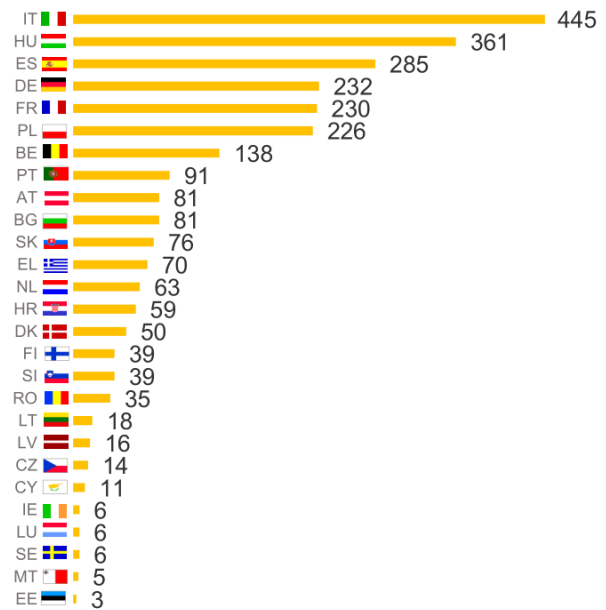
Idir an 21 Feabhra agus an 9 Bealtaine 2022, 4,693 aighneacht san iomlán a bhí i ngníomhaíocht ar an ardán, ina raibh:

- 2,633 smaoinemh
- 1,246 tuairimí
- 814 imeacht

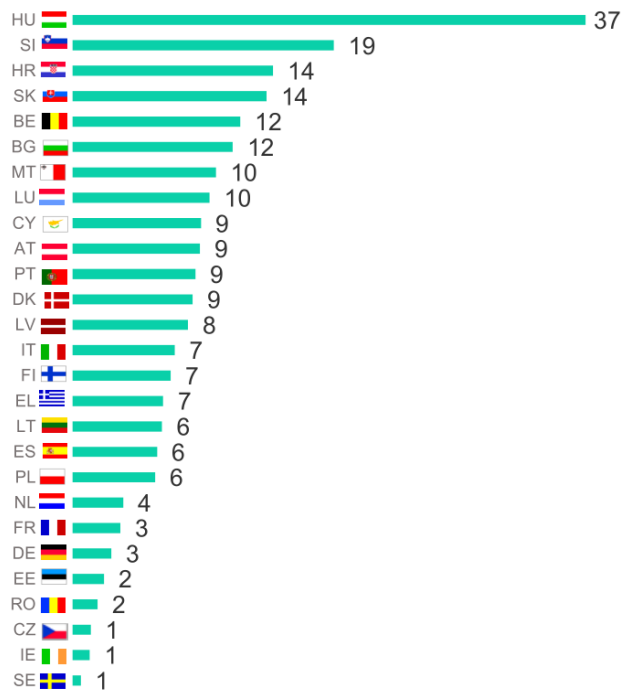
Léiríonn an anailís a rinneadh ar na ranníocaíochtaí ar leibhéal na tíre gurbh í an Iodáil a rangaigh an chéad chéim sa tréimhse sin i dtéarmaí mhéid na ranníocaíochtaí (445), agus gur fhan an Ungáir (361) sa dara háit. An Spáinn (285) sa tríú háit.

Lean an Ghearmáin (4ú) agus an Fhrainc (5ú) ag rannchuidiú go suntasach, le 232 agus 230 ranníocaíocht faoi seach.

Maidir le leibhéal na ranníocaíochtaí i gcomhréir leis an daonra, rinne an Ungáir an leibhéal is airde gníomhaíochta a thaifeadadh le linn na tréimhse roimhe seo, agus 36.9 ranníocaíocht in aghaidh an mhilliúin áitritheoirí ar leibhéal ard gníomhaíochta, agus ina dhiaidh sin an tSlóivéin le 18.8 ranníocaíocht in aghaidh an mhilliúin áitritheoir. Ina theannta sin, taifeadadh leibhéil arda ranníocaíochtaí in aghaidh an mhilliúin áitritheoir don Chróit, don tSlóvaic agus don Bheilg.

Figiúr 6 — Líon na n-aighneachtaí de réir tíre (21/02/2022-09/05/2022)

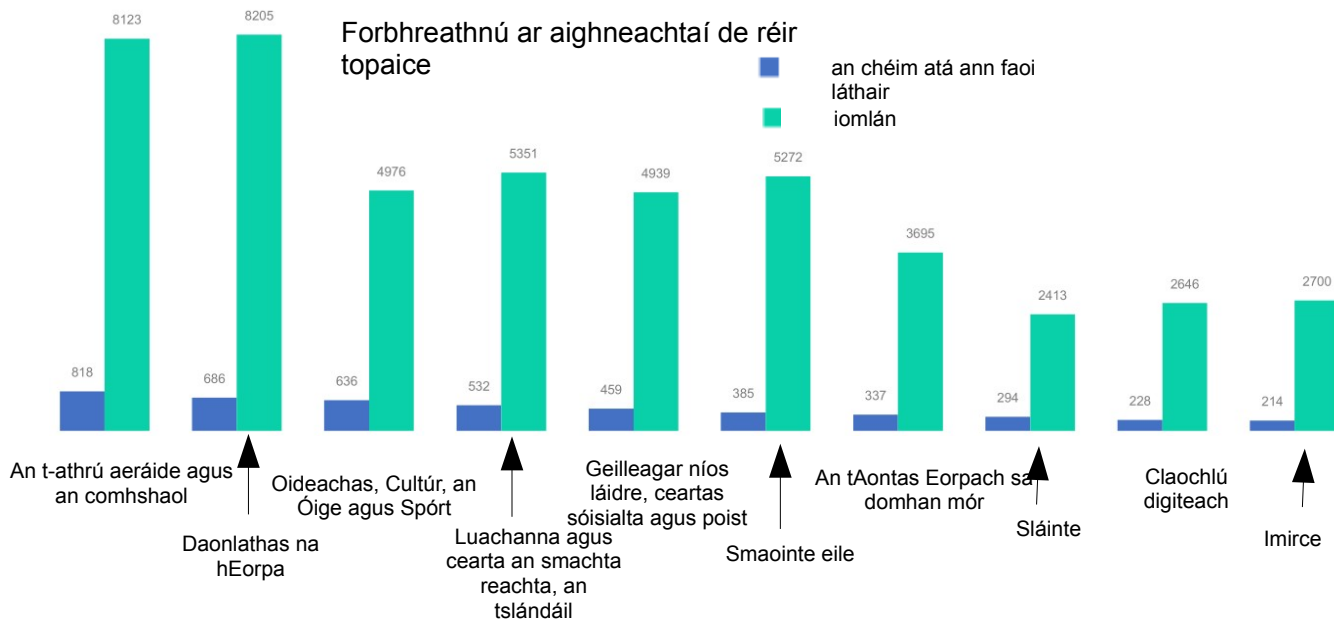
Figiúr 7 — Líon na n-aighneachtaí in aghaidh gach tíre de réir 1M áitritheoir (21/02/2022-09/05/2022)

Topaicí treochta an 21 Feabhra go dtí an 9 Bealtaine 2022

Lean an daonlathas Eorpach agus an t-athrú aeráide agus an comhshaol de bheith ar na topaicí is mó a raibh tóir orthu leis an líon is mó rannchuidithe, 686 agus 818 faoi seach. Ba é topaic an Oideachais, an chultúir, na hóige agus an spóirt an tríú ceann ba choitianta le linn na tréimhse a chuaigh thart le 636 aighneacht san iomlán.

I gcomparáid leis an líon iomlán, bhí topaic na Luachanna agus na gceart, an smachta reachta, agus na slándála rangaithe sa cheathrú háit i measc na rannchuidithe is déanaí, le 532 aighneacht, agus níor rangaíodh smaointe eile ach an séú cuid san fhorléargas seo, gan ach 385 ranníocaíocht.

Fíor 8 — Comparáid idir na haighneachtaí in aghaidh na topaice san am a chuaigh thart agus an t-iomlán

- Iompar
- Tomhaltas
- Bithéagsúlacht agus leas ainmhithe
- Talmhaíocht
- Truailiú
- Fóirdheonú, cánachas
- Athrú a chruthú i ndearcthaí agus in iompar
- Tithíocht agus tógáil

2. An t-athrú aeráide agus an comhshaol

Tá 8,123 tuairim, smaoineamh agus imeacht ar an ardán cruthaithe ag topaic an athraithe aeráide agus an chomhshaoil (3,748 smaoineamh, 3,160 tuairim agus 1,215 imeacht). Ina rannchuidiú éagsúil, chuir na rannpháirtithe a n-ímní in iúl maidir leis an téamh domhanda agus na hiarmhairtí a bhaineann leis, agus d'iarr siad ar rialtais gníomhú láithreach bonn chun dul i ngleic leis an athrú aeráide. I measc na moltaí, aithníodh go minic gurb é laghdú astaíochtaí an príomhspreagadh, chomh maith le haistriú glas a éascú, aeráidneodracht a bhaint amach agus fuinneamh in-athnuaite a chur chun cinn, go háirithe painéil ghréine. Dhírigh réitigh iompair inbhuanaithe go príomha ar chórais iarnróid, agus tá moltaí a bhaineann le tomhaltas chun dul i ngleic leis an athrú aeráide, amhail athchúrsáil, pacáistíocht agus plaistigh, go mór chun tosaigh. I bhfianaise na n-arduithe ar phraghsanna fuinnimh le déanaí, rinneadh roinnt iarrataí chun tomhaltas fuinnimh níos comhfhiosaí a chur chun cinn, chomh maith le ceannasacht fuinnimh don Aontas. D'iarr na saoránaigh go mbeadh rannpháirtíocht ann i ngach cuid den tsochaí: ag brath ar ábhar sonrach gach togra, leithdháiltear an fhreagracht ar dhaoine aonair, ar an earnáil tráchtála, nó ar rialtais agus ar lucht ceaptha beartas.

Is féidir na smaointe éagsúla a ghrúpáil de réir na dtéamaí seo a leanas:

- **Dul i ngleic leis an athrú aeráide agus 'Comhaontú Glas'**
- **Fuinneamh**

Imeachtaí

I gcomparáid leis an tréimhse roimh an 20 Feabhra 2022, sa tréimhse tar éis an 20 Feabhra 2022, eagraíodh líon níos airde imeachtaí a bhain le topaic an athraithe aeráide agus an chomhshaoil i dtíortha Lár agus Oirthear na hEorpa, amhail an Ungáir, an Pholainn agus, ar bhonn níos lú, an tSlóvaic agus an Bhulgáir. Eagraíodh na himeachtaí sin go ginearálta mar phlé comhchoiteann faoi na dúshlán a eascraíonn as an athrú aeráide (féach sampla den [imeacht](#)). Dhírigh go leor imeachtaí ar ábhair shonracha chomhshaoil a pléadh ó thaobh daoine óga de (féach sampla den [imeacht](#)). Pléadh réimse leathan téamaí le linn na n-imeachtaí seo. Bhí an talmhaíocht inbhuanaithe agus cosaint na mbeach (féach an t- [imeacht](#)) ina ábhar do chomhdháil beachaireachta a eagraíodh i mBúdaipeist, le os cionn 100 beachaire. Bhí cathracha aeráidneodracha ina n-ábhar d'imeacht poiblí i mbaile Békéscsaba na hUngáire (féach an t- [imeacht](#)) Ba é raon feidhme an imeachta smaointe agus moltaí a bhailiú chun Békéscsaba a dhéanamh neodrach ó thaobh na haeráide de faoi 2030. Eagraíodh sraith cruinnithe le gníomhaithe óga agus le hionadaithe ó rialtais áitiúla agus ó ENRanna sa Pholainn chun scrúdú a dhéanamh ar leibhéal feasachta agus spéise daoine óga i gcúis an chomhshaoil (féach an t- [imeacht](#)).

Rinne daoine óga sa Spáinn tobsmaointeoireacht ar roinnt topaicí a bhaineann leis an gComhaontú Glas agus smaointe beartaithe, lena n-áirítear borradh a chur faoin úsáid a bhaintear as rothair agus sciataí, tomhaltas fuinnimh inbhuanaithe a chur chun cinn agus úsáid acmhainní nádúrtha i gcoimpléisc a thógáil (féach an t- [imeacht](#)).

Sraith ceardlann ar líne atá dírithe ar smaointe a mhalartú maidir leis an gcaoi a bhféadfadh cuideachtaí nuálaíocht agus claochlú glas a chothú. Ábhar tábhachtach sa phlé painéil a tháinig ina dhiaidh sin ba ea an gá atá le dlús a chur le cumas deartha agus táirgthe hidrigin an Aontais agus

breoslaí a dhíorthaítear ó hidrigin (féach an t-[imeacht](#)).

Dul i ngleic leis an Athrú Aeráide agus ‘Comhaontú Glas’

Is minic a chuireann na rannpháirtithe a n-ímní in iúl maidir leis an athrú aeráide agus na hiarmhairtí a bhaineann leis, agus impíonn siad ar rialtais agus ar an Aontas gníomhú láithreach agus beartas comhshaoil Eorpach níos láidre a chur i bhfeidhm chun dul i ngleic leis an athrú aeráide (féach sampla de sin anseo, sampla den imeacht). Baineann moltaí le hastaíochtaí a laghdú, aeráidneodracht a bhaint amach, truailliú a chomhrac, aistriú glas, a chumhdaítear freisin faoi na téamaí éagsúla thíos.

Maidir le hastaíochtaí, baineann ceann de na saincheistanna is minice a pléadh le cáin a ghearradh ar astaíochtaí, go sonrach, chun gnólachtaí a spreagadh chun a n-astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú trí fhoinsí fuinnimh in-athnuaite níos saoire a roghnú, rud a fhágann, dá réir sin, go ndéanfaidh custaiméirí roghanna níos inbhuanaithe (féach sampla de sin anseo i bhfad [níos mó](#)). Togra eile is ea an t-uasráta ceadaithe d’astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú. Faoi láthair, is féidir le gléasraí guail agus gáis ardéifeachtúlachta titim faoi bhun na tairsí; mar sin féin, cuireann siad le truailliú fós (féach [anseo](#)). Ardaítear an gá le Cáin Charbóin Teorann agus bearta gaolmhara freisin (féach sampla d’[imeacht](#)).

Luaigh na rannchuiditheoirí an Conradh maidir le Neamhleathadh Breoslaí Iontaise, tionscnamh de chuid na sochaí sibhialta arb é is aidhm dó a áirithiú go laghdófar úsáid breoslaí iontaise. Molann siad gur cheart don Aontas a bheith rannpháirteach sa chonradh i gcomhthráth le Comhaontú Pháras (féach [anseo](#)).

Iarrann rannpháirtí amháin go ndéanfaí tuilleadh infheistíochta i bhforbairt teicneolaíochtaí chun dé-ocsaíd charbóin a ghabháil agus a stóráil (teicneolaíocht CCS) (féach [anseo](#)).

Eagraíodh díospóireachtaí ar fud na hEorpa ar bhonn níos ginearálta faoin ‘gComhaontú Glas’ agus faoin aistriú glas d’fhonn plé a dhéanamh ar phríomhthosaíochtaí, dea-cheleachtais, cur chun feidhme ar an leibhéal áitiúil agus réigiúnach, chomh

maith le samhlacha gnó malartacha (féach samplaí den imeacht agus den [imeacht](#)).

Díríonnroinnt rannchuidithe ar na héifeachtaí sóisialta agus eacnamaíocha a bhaineann le cur chun feidhme an ‘Chomhaontaithe Ghlais’ mar straitéis de chuid an Aontais arb é is aidhm di an Eoraip a chur ar chonair an chlaochlaithe i dtreo sochaí aeráidneodrach chothrom rathúil. Iarrtar, mar shampla, go mbeadh cur chuige níos cuimsithí go sóisialta ann agus go n-iarrfar go mbeadh straitéis chothrom ann ar gá a gnéithe eacnamaíocha, sóisialta agus comhshaoil a mheasúnú agus a chur chun feidhme go comhpháirteach agus go straitéiseach, agus tagairt á déanamh do na praghsanna fuinnimh as cuimse ar fud na hEorpa (féach anseo). Le smaoineamh an-fhormhuinithé ar an ardán, is mian leis an Aontas cur chuige rialachais láidir agus cuimsitheach a chur ar fáil, ina mbeidh idir oibrithe agus cheardchumainn rannpháirteach i gceapadh agus i gcur chun feidhme beartas oiriúnaithe ar gach leibhéal. Cuirtear i bhfios go láidir gur cheart go n-áireofaí i straitéis an Aontais chun dul i ngleic leis an athrú aeráide bearta nithiúla beartais lena gcoinnítear poist agus lena gcosnaítear sláinte agus sábháilteacht oibrithe, chomh maith le beartais ghníomhacha maidir leis an margadh saothair agus athoiliúint agus oiliúint chun cailliúint post a chosc (féach [anseo](#)).

Ar leibhéal níos ginearálta, tá sé beartaithe scórchlár a chruthú chun faireachán a dhéanamh ar thionchar na mbearta agus chun fianaise a sholáthar ar an dul chun cinn atá déanta maidir le cur chun feidhme an Chomhaontaithe Ghlais ar an leibhéal réigiúnach (féach [anseo](#)).

Fuinneamh

Téama eile a mheallann níos mó rannpháirtíochta is ea fuinneamh, a ardaítear go minic maidir le topaic an athraithe aeráide. Molann rannchuiditheoirí ar an ardán borradh a chur faoi úsáid fuinnimh in-athnuaite ar scála beag agus ar mhórsála araon, mar shampla trí chomhar Eorpach i ndáil le fuinneamh (féach an t-[imeacht](#)). Chomh maith le fuinneamh in-athnuaite, is ábhar plé é an fuinneamh núicléach, ina n-iarrtar úsáid fuinnimh núicléach a theorannú, nó, mar mhalairt air sin, fuinneamh núicléach sábháilte a fhorbairt agus é a úsáid sna tíortha agus sna háiteanna nach féidir foinsí in-athnuaite fuinnimh a úsáid iontu (féach sampla de sin [anseo](#)). Thairis sin, na pleannanna a rinne an Coimisiún Eorpach le déanaí chun cumhacht núicléach agus gás nádúrtha a aicmiú mar infheistíochtaí glasa, spreag siad cáineadh ar ardán na Comhdhála (féach sampla de sin [anseo](#)). Os a choinne sin, tá a mhalairt de thuairim ag formhór na

rannchuidithe ar an tsaincheist seo, á rá gurb í an chumhacht núicléach an bealach is fearr chun dícharbónú a bhaint amach (féach sampla de [sin_anseo](#)).

Ag an am céanna, iarrtar go ndéanfaí imscrúdú ar fhoinsí malartacha fuinnimh (féach sampla d' [imeacht](#)), amhail comhleá teirmeánúicléach, fuinneamh geoiteirmeach nó hidrigin a chuirfeadh go mór leis an éagsúlacht fuinnimh (féach sampla de [sin_anseo](#)). Cuireann na rannchuiditheoirí i bhfios go láidir, áfach, nach mór do dhaonraí áitiúla glacadh le foinsí malartacha, amhail fuinneamh gaoithe, agus gur gá a áirithiú go mbeidh tionchar dearfach acu ar an mbithéagsúlacht, ar dhaoine agus ar thírdhreacha (féach sampla de [sin_anseo](#)).

Faoi fhothéama an téimh atá tíosach ar fhuinneamh agus neamhdhíobhálach don chomhshaol, áirítear ar shamplaí smaoineamh lena moltar sorn ilbhreosla a úsáid (féach [anseo](#)) nó líonra téimh ceantair a chaipitlíonn ar foinsí teasa neamhúsáidte, amhail fuinneamh domhain geoiteirmeach (féach [anseo](#)).

Tá daoine i gcoitinne ag iarraidh níos mó cuntasachta agus rannpháirtíochta ó chuideachtaí agus ófhiontair tráchtála, mar shampla soilsiú saorga a laghdú nuair nach bhfuil gá leis, mar shampla fuinneoga siopa i malls tar éis am dúnta (féach [anseo](#)).

Maidir le spriocanna éifeachtúlachta fuinnimh ar an leibhéal cónaithe, molann na rannchuiditheoirí aistriú chuig tomhaltas fuinnimh aonair in condominiums (féach [anseo](#)). Smaoineamh eile a bhfuil mootáilte ann is ea micreaghiniúint fuinnimh sa tithíocht (féach [anseo](#)).

Iompar

Baineann linn smaointe eile a tharlaíonn go minic le hiompar, a phléitear go minic i ndáil le truailliú. Baineann cuid de na moltaí atá liostaithe thíos le córais iompair a athrú chun truailliú a laghdú.

Ar na smaointe a cuireadh isteach ar an ardán chun córais iompair a athrú, iarrtar, thar aon ní eile, toirmeasc a chur ar eitiltí gearrachair san Aontas chun truailliú a laghdú (féach sampla de [sin_anseo](#)). Cuireann na rannchuiditheoirí chun suntais go bhfuil tionscal na heitlíochta ag laghdú cheana féin mar thoradh ar an bpaindéim.

Go ginearálta, tá tacaíocht láidir ann do chórais iompair phoiblí san Eoraip a fheabhsú (féach sampla de [sin_anseo](#)) mar roghanna malartacha ar eitiltí gearrachair atá níos neamhdhíobhálaí don chomhshaol. Go sonrach, pléitear go forleathan gréasán coiteann iarnróid Eorpach (féach sampla de

[sin_anseo_agus_ant_imeacht](#)). Mhol rannchuiditheoirí amháin inneall cuardaigh Euro Trainscanner chun taisteal d'iarnród a dhéanamh níos tarraingtí (féach [anseo](#)) agus molann ceann eile ticéad comhtháite do chuid an Aontais a thabhairt isteach agus é a dhéanamh saor in aisce i gcathracha (féach [anseo](#)). Cruthaíodh tograí maidir le líonraí traenach tapa a leathnú agus naisc iarnróid trasteorann a chruthú i gceann de na himeachtaí éagsúla a eagraíodh do Bhliain Eorpach an Iarnróid (féach an t- [imeacht](#)).

Baineann smaointe eile le líonra rothaíochta coiteann, ina moltar, mar shampla, bealaí rothaíochta a leathnú nó líonra acomhail rothaíochta a chruthú ar fud na hEorpa (féach sampla de [sin_anseo](#)). Thairis sin, moladh go mbeadh sé éigeantach do bhordais conairí rothaíochta a chur ar bun mar chuid lárnach den bhóthar, mar is amhlaidh cheana féin i gcás cosáin do choisithe (féach [anseo](#)).

Díríonn roinnt smaointe eile ar nuálaíocht agus ar fhorbairt feithiclí leictreacha, amhail gluaisteáin agus rothair, agus ar a gcomhtháthú sa timpeallacht reatha, mar shampla trí líonra stáisiúin luchtaithe a sholáthar (féach [anseo](#) agus [anseo](#)). Mar sin féin, áitíonn rannpháirtí amháin go bhfuil costais dhíobhálacha chomhshaoil agus dhaonnúla ag baint le gluaisteáin leictreacha agus molann sé ina ionad sin gur cheart meáchan agus luas feithicle a theorannú chun astaíochtaí CO₂ a laghdú ([féach anseo](#)).

Maidir le dícharbónú an iompair agus iompar atá níos neamhdhíobhálaí don chomhshaol, leagann rannpháirtithe béim freisin ar a thábhachtaí atá tionscadail trasteorann chun iompar loingseoireachta agus iarnróid a chothú (féach sampla de [sin_anseo](#)). Iarrtar freisin cláir a fhorbairt chun T&D agus nuálaíocht a spreagadh, chun modhanna iompair a tháirgeadh — idir phoiblí agus phríobháideach, aonair agus chomhchoiteann — atá neamhthruaillitheach agus atá féinleordhóthanach ó thaobh fuinnimh de (féach sampla de [sin_anseo](#)).

Tomhaltas

Cumhdaíonn 'tomhaltas' réimse leathan fothéamaí, le smaointe a dhíríonn ar na cineálacha dramhaíola ábhair is éagsúla, ag sainaitheint na gcleachtas inbhuanaithe chun aghaidh a thabhairt ar dhramhaíl den sórt sin agus chun í a laghdú. Éilíonn rannchuiditheoirí go mór go n-athrófaí an córas olltomhaltais earraí agus seirbhísí atá ann faoi láthair. Le smaoineamh an-fhormhuinithe, ina gcuirtear meon athfhillteach i láthair, iarrtar go gcuirfí an geilleagar ciorclach chun cinn ina leith sin (féach [anseo](#)) Meastar gur gné ríthábhachtach é an ceart

chun deisiúcháin chun patrúin tomhaltas a athrú agus chun geilleagar ciorclach a chur chun cinn. Iarrann rannpháirtithe go ndéanfaí táirgí a dheisiú atá neamhdhíobhálach do dheisiú, agus go dtabharfaí isteach innéacs deisiúcháin agus lipéad deisithe ar fud an Aontais (féach [anseo](#)). Mar thoradh ar thionchar na paindéime, tá daoine in ann athmhachnamh a dhéanamh ar shlabhraí soláthair domhanda agus moladh iad siúd a ghiorrú (féach [anseo](#)). Téann roinnt rannchuiditheoirí níos faide fós trína mholadh go mbeadh cuótaí ann don uastomhaltas agus don táirgeadh (féach sampla de sin [anseo](#)).

Maidir le cur amú bia go sonrach, cuireann rannpháirtí amháin chun suntas nach sroicheann 40 % den bhia uile a tháirgtear ar fud an domhain ár dtáblaí riamh agus gurb é sin is cúis le 10 % de na hastaíochtaí gás ceaptha teasa uile ar fud an domhain, agus molann sé bearta chun deireadh a chur le cur amú bia, amhail tacú le deonú bia (féach [anseo](#)).

Tugann roinnt rannchuiditheoirí ar an ardán aird ar an méid suntasach dramhaíola a tháirgtear agus molann siad roinnt beart chun dramhaíl den sórt sin a sheachaint agus a chomhrac, amhail athchúrsáil (féach sampla de sin [anseo](#)), pacáistíocht táirgí dramhaíola nialais nó íseal a roghnú chun an tionchar diúltach ar an gcomhshaol a laghdú (féach sampla de sin [anseo](#)). I smaoinemh atá an-fhormhuinthe, cuirtear chun cinn an smaoinemh maidir le clár faoi stiúir an Aontais le haghaidh pacáistíocht bia infhillte atá déanta as ábhair in-athchúrsáilte (féach [anseo](#)). Tugann rannpháirtí amháin le fios go bhfuil gá le tuilleadh faisnéise maidir le hathchúrsáil chun an cleachtas sin a spreagadh ó aois óg (féach [anseo](#)). Moladh eile go dtabharfaí isteach córas comhtháite Eorpach chun buidéal a thabhairt ar ais, bunaithe ar shamhail na Gearmáine (féach [anseo](#)). Tugtar faoi deara freisin an toirmeasc ar sheachfhoinsiú dramhaíola ón Aontas faoi fhothéama na dramhaíola (féach [anseo](#)).

Laistigh d'fhothéama an tionchair a bhíonn ag tomhaltas ar an gcomhshaol, ardaíodh an tsaincheist maidir le comhlíonadh chaighdeán an AE ag earraí allmhairithe. Mar shampla, molann rannchuiditheoirí amháin toirmeasc a chur ar mhairteoil a allmhairiú ón mBrasaíl nach bhfuil an leibhéal inrianaitheachta céanna aici agus atá ag mairteoil an Aontais (féach [anseo](#)).

Moltar i smaoinemh eile athfhillteach córas lipéadaithe táirgí níos forbartha (féach sampla de [anseo](#)) lena sonrófaí tionchar an táirgthe ar an gcomhshaol nó lena léireofaí an bhfuil micreaphlaistigh sna táirgí agus, dá bhrí sin, a mbeadh tionchar diúltach fadtéarmach aige ar shláinte na dtomhaltóirí (féach sampla de [anseo](#)).

Moltar i smaoinemh an-fhormhuinthe 'scór aeráide' le haghaidh táirgí, lena ríomhtar tionchar táirge ar an aeráid i dtéarmaí táirgthe, iompair, próifíle cuideachta, etc. (féach [anseo](#)).

Baineann snáithedeireanach leis an tionscal mearfhaisin agus teicstíle, agus é mar aidhm leis é a dhéanamh níos cairdiúla don chomhshaol; leagann na rannchuiditheoirí béim ar an méid ollmhór acmhainní a úsáidtear chun éadaí a tháirgeadh agus ar an bhfríic nach mbíonn éadaí oiriúnach don athchúrsáil go minic (féach sampla de sin [anseo](#)).

I gceardlann do shaoránaigh a reáchtáladh sa Spáinn, gineadh roinnt smaointe a bhain le hídiú uisce. Leagann na rannchuiditheoirí béim ar an ngá atá le córais dáilte agus bainte uisce a fheabhsú chun dramhaíl uisce a sheachaint (féach an t-[imeacht](#)).

Ina theannta sin, leagann na rannpháirtithe béim ar an ngá atá le turasóireacht ghlas agus inbhuanaithe a chur chun cinn in ionad na hollturasóireachta, ós rud é go meastar go bhfuil tionchar suntasach ag an ollturasóireacht sin ar acmhainní nádúrtha agus cultúrtha (féach sampla [d'imeacht](#)).

Léiríonn grúpadeireanach tuairimí agus smaointe faoin téama seo ábhair imní maidir leis an dramhaíl a ghintear le fearais leictreonacha nua, agus iarrann sé go mbeadh barántas éigeantach méadaithe ann d'fhearais den sórt sin agus go mbeadh gá le hindeisitheacht a áirithiú (féach sampla de sin [anseo](#)), agus go gcruthófaí ardán líonraithe comhoibríoch chun athshruthú dramhaíola leictreonaí a áirithiú (féach [anseo](#)). Is éard atá i gceist le togra eile clár píolótach a fhorbairt chun ítimí A+++ a chur in ionad na bhfearas leictreach de 35 mhiliún teaghlach de chuid an Aontais i gcomhréir le cuspóir an Aontais maidir le haistriú glas (féach [anseo](#)).

Ismian le roinnt rannpháirtithe freisin go mbeadh tomhaltas fuinnimh teoranta — go háirithe ós rud é go dtáirgtear leictreachas le breoslaí iontaise den chuid is mó — trí chuóta míosúil leictreachais a fhorchur lena thomhailt, agus cáin á cur ar an mbarrachas (féach sampla de sin [anseo](#)). Tá imní curtha in iúl ag roinnt rannpháirtithe faoi fhorbairt cryptocurrencies, áit a bhfuil tomhaltas leictreachais ollmhór mar thoradh ar an trealamh. Dar leo, bíonn an mhianadóireacht níos cripte ina shaincheist dhomhanda, beidh gá leis na teorainneacha agus na rialacháin níos mó (féach sampla de [anseo](#)).

Bithéagsúlacht agus leas ainmhithe

Tá caomhnú na bithéagsúlachta agus cosaint ainmhithe tar éis éirí níos minice ná riamh le linn na comhdhála, le roinnt rannchuidithe.

Baineann fothéama príomhthéama na smaointe le dífhoraoisiú. Iarrtar ar cheann de na smaointe is mó a d'fhorhuinigh infheistíocht a dhéanamh in athfhoraoisiú na hEorpa chun fairsingiú fásaigh a sheachaint (féach [anseo](#)) nó ar fud an domhain chun scamhóga an phláinéid a shábháil, eadhon, foraois bháistí na hAmasóine agus foraoisí báistí eile ar fud an domhain, ní hamháin chun truailliú carbóin domhanda a mhoilliú agus chun speicis a shábháil, ach chun brú imirceach ar an Eoraip a laghdú freisin (féach sampla de [sin anseo](#)). Áirítear leis na moltaí beartais toirmeasc ar allmhairiú táirgí a dhíorthaítear ón dífhoraoisiú (féach [anseo](#)).

Breathnaítear ar chosaint fauna freisin mar chomhpháirt thábhachtach don téama seo. Mhol rannpháirtí amháin go nglacfaí comhbheartas chun speicis Eorpacha atá i mbaol a chosaint (féach [anseo](#)). D'fhorhuinigh roinnt rannpháirtithe na smaointe maidir le stop a chur le trádáil ainmhithe coimhthíocha mar pheataí (féach [anseo](#)), chomh maith le smaointe a bhaineann le cosaint ainmhithe uisceacha lena n-áirítear cur chun feidhme reachtaíochta maidir le leas ainmhithe uisceacha (féach [anseo](#)).

I measc nithe eile a bhaineann le téama na bithéagsúlachta, tá an moladh crainn a chur sna háiteanna 'deargtha' go léir, amhail mótarbhealaí, acomhail bóithre, etc., mar bhealach chun CO2 a ghabháil, chun an t-imghalú a fheabhsú, chun an bhithéagsúlacht a fheabhsú agus chun sreafaí uisce a rialú (féach [anseo](#)). Pléadh an glao chun níos mó spáis a fhágáil faoin dúlra freisin i roinnt imeachtaí (féach an t-[imeacht](#)). Is éard atá i gceist le moladh eile ná Stáisiún Taighde Muirí Soghluaiste na hEorpa a bhunú chun eolas riachtanach a fháil faoi bhithéagsúlacht mhuirí (féach [anseo](#)).

Talmhaíocht

Téama eile a mheall líon suntasach ranníocaíochtaí, chomh maith le méid cothrom formhuinithe maidir leis na smaointe gaolmhara, is ea an talmhaíocht. Faoin téama sin, is minic a mholann rannchuiditheoirí coincheap na feirmeoireachta éiceolaíochta agus feirmeacha níos lú (féach sampla [de sin anseo](#)), agus iarrann siad gogcuirfí toirmeasc ar úsáid lotnaidicídí agus ar andianfheirmeoireacht (féach sampla de [sin anseo](#)). Téann roinnt rannchuiditheoirí

níos faide fós, rud a thugann le fios gur cheart an toirmeasc ar lotnaidicídí a leathnú chuig úsáid phríobháideach (féach sampla de [sin anseo](#)). Léirítear freisin an tacaíocht don fheirmeoireacht bheag agus orgánach, agus do bheartas talmhaíochta an Aontais i gcoitinne, trí rannpháirtíocht sna cruinnithe comhcheime a eagraítear chun na téamaí sonracha sin a phlé (féach sampla d' [imeacht](#)).

I sraith smaointe, ardaítear roinnt samplaí chun an talmhaíocht a dhéanamh níos truaillithí agus níos inbhuanaithe, ina dtugtar aghaidh ar ghnéithe amhail úsáid phlaisteach i scannáin talmhaíochta (féach [anseo](#)) agus ar bhealaí chun tomhaltas uisce sa talmhaíocht a laghdú (féach [anseo](#)).

Tugann smaointe eile le fios gur cheart don Aontas níos mó a dhéanamh chun aiste bia atá bunaithe ar phlandaí a chur chun cinn ar fhorais chosaint na haeráide agus chaomhnú an chomhshaoil. Cuireann roinnt rannchuiditheoirí ábhair inné eiticíúla isteach mar fhorais do ghníomhaíocht den sórt sin (féach sampla de [sin anseo](#)). Tugtar aghaidh air sin freisin faoin topaic Sláinte.

Cuireann na rannchuiditheoirí béim láidir freisin ar an ngá atá le ceannasacht agus slándáil bia a áirithiú tríd an bhfeirmeoireacht áitiúil a chur chun cinn. Tugadh aghaidh sa phlé ar chriosanna bia timpeall cathracha, cuireadh crainn torthaí i gceantair uirbeacha, tacaíocht do tháirgeoirí agus d'fheirmeoirí chun talamh a fháil trí theorainn a chur le praghas na talún sin agus le bearta eile (féach [anseo](#)). Thairis sin, áirítear sna tograí cuótaí ceannaigh táirgí áitiúla a bhunú le haghaidh ollmhargaí móra idirnáisiúnta (féach [anseo](#)).

Faoi théama na talmhaíochta, ardaítear an tsaincheist maidir leis an gcaoi ar cheart don talmhaíocht déileáil le luaineachtaí aeráide agus ullmhú dóibh. I ndáil leis an méid sin, is féidir le córais agraforaoiseachta ilfheidhmeacha iléagsúla feabhas a chur ar fhoirmiú humus, acmhainneacht coinneála uisce agus ceangal CO2, rud a mhéadóidh cobhsaíocht agus táirgiúlacht na talmhaíochta go suntasach (féach [anseo](#)). Thairis sin, molann rannpháirtí amháin aistriú ón diantalmhaíocht go dtí an agraí-éiceolaíocht (féach [anseo](#)).

Ar deireadh, pléitear ioncam feirmeoirí, agus roinnt ranníocóirí ag iarraidh ar fheirmeoirí ioncam ráthaithe a fháil trí phraghsanna cothroma in ionad fóirdheontais (féach sampla de [sin anseo](#)).

Truailliú

Aithnítear truailliú mar fhoinsé brú ar an gcomhshaol domhanda. Pléitear roinnt réimsí truaillithe leis na fothéamaí seo a leanas: truailliú uisce, truailliú plaisteach agus truailliú solais.

Maidir le fothéama an truaillithe uisce, cuirtear béim láidir ar an ngá atá le slándáil acmhainní uisce óil agus éiceachóras glan amach anseo a áirithiú. Thairis sin, tá tograí nithiúla ann chun truailliú na n-aigéan agus na n-aibhneacha a chomhrac (féach sampla d' [imeacht](#)), mar shampla, chun aigéadú na n-aigéan a neodrú le baictéir ar leith (féach [anseo](#)).

Is ionann na rannchuidithe lena dtugtar aghaidh ar shaincheist an truaillithe ó ábhair phlaisteacha agus sciar suntasach de na ranniocaíochtaí iomlána, rud a léiríonn inní mhéadaitheach an phobail maidir le dramhaíl phlaisteach iomarcach. I dteannta na hiarrata an toirmeasc ar phlaistigh aonúsáide a fhorfheidhmiú agus a leathnú (féach sampla de [chás](#)), molann rannpháirtithe na cineálacha plaistigh a úsáidtear le haghaidh pacáistíochta a theorannú dóibh siúd is féidir a athchúrsáil le chéile gan iallach a bheith orthu comhpháirteanna a dheighilt (féach sampla de [anseo](#)). Ina theannta sin, smaoineamh amháin a cuireadh chun cinn is ea saoráidí a chruthú chun plaistigh a bhaintear d'aibhneacha agus d'aigéan a athchúrsáil (féach [anseo](#)).

Ar deireadh, moltar i roinnt smaointe ar an ardán teorainn a chur le truailliú solais (féach sampla de [sin anseo](#)).

Fóirdheonú, cánachas

Sa bhreis ar smaointe éagsúla a bhaineann le cáin a ghearradh ar astaíochtaí, a phléitear faoin téama chun dul i ngleic leis an athrú aeráide, laistigh den téama sin, déantar roinnt moltaí chun stop a chur le fóirdheontais nach bhfuil neamhdhíobhálach don chomhshaol, amhail smaoineamh atá an-fhormhuinthe chun deireadh a chur leis na fóirdheontais uile do bhreoslaí iontaise (féach [anseo](#)). Ar an gcaoi chéanna, iarrtar i smaoineamh eile go gcuirfí stop le fóirdheontais dhíobhálacha iascaireachta (féach [anseo](#)). Os a choinne sin, moltar sna moltaí go méadófaí fóirdheontais do thionscadail bhithéagsúlachta agus athraithe aeráide, nó chuir an tAontas cistí ar fáil chun inliú tithé a athnuachan (féach sampla de [sin anseo](#)).

Molann rannchuiditheoirí freisin cáin inbhuanaitheachta a thabhairt isteach (féach sampla de [sin anseo](#)) adhéanfadh táirgí neamh-inbhuanaithe níos costasaí, rud a d'fhágfadh nach mbeadh táirgí den sórt sin chomh tarraingteach

céanna do thomhaltóirí agus do tháirgeoirí araon. Thairis sin, chuirfeadh sé sin ioncam breise ar fáil don Aontas, nó 'ioncam aeráide' chun infheistíocht a dhéanamh i mbearta inbhuanaitheachta, amhail gluaisteáin leictreacha a cheannach agus grianphainéil a shuiteáil ar thithe príobháideacha (féach [anseo](#)).

Athrú a chruthú i ndearcthaí agus in iompraíochtaí

Dírítear freisin ar an oideachas agus ar fheasacht a ardú i measc mhuintir na hEorpa i ngach glúin (féach an t-[imeacht](#)). Cé go dtugann an chuid is mó de na smaointe aghaidh ar oideachas daoine óga (féach sampla de [sin anseo](#)), fiú ó aois an-óg, trí ghairdíní oideachasúla (féach [anseo](#)), iarrtar freisin go mbeadh daoine scothaosta san Eoraip rannpháirteach i dtionscnaimh maidir leis an athrú aeráide, go háirithe mar gheall ar an méadú atá ag teacht ar aosú an daonra san Eoraip (féach sampla de [sin anseo](#)). Ina theannta sin, leagann roinnt rannchuiditheoirí béim ar an ngá atá ann cumarsáid éiceafhreagrach ó na hinstiúidí Eorpacha a chur chun cinn. Mar shampla, molann siad fearais chumarsáide a fhorbairt maidir le 'conas a bheith i d'Eorpach éiceafhreagrach' agus oideachas comhshaoil a neartú chun comharsanachtaí atá freagrach as an gcomhshaol a chruthú (féach [anseo](#)).

Cé go bhfuil siad feasach ar an ról atá ag daoine aonair maidir leis an athrú aeráide a laghdú, áitíonn roinnt rannpháirtithe ar fhreagrachtaí cuideachtaí agus áitíonn siad ar dhaoine na fiontair sin a mhaíonn go bhfuil siad neodrach ó thaobh carbóin de a thabhairt chun cuntais ach a bheith fós ag brath ar shamhlacha gnó neamh-inbhuanaithe (féach [anseo](#)).

Tithíocht agus tógáil

Baineann téama breise le tithíocht agus tógáil le fothéama ina ndéantar roinnt smaointe agus imeachtaí a ghrúpáil le chéile ina bpléitear an Bauhaus Nua Eorpach (féach an t- [imeacht](#)) agus é mar aidhm dearadh nuálach, aeistéitiúil a chomhcheangal le gníomhaíochtaí nithiúla a théann i ngleic leis an athrú aeráide, agus ár spásanna maireachtála amach anseo a dhéanamh níos inbhuanaithe, níos inacmhainne agus níos inrochtana. I smaoineamh eile, iarrtar feachtais

múscailte feasachta maidir le tógáil ghlas inbhuanaithe trí úsáid a bhaint as ábhair thógála ísealcharbóin (féach [anseo](#)).

Ar an gcaoi chéanna, díróinn idirphlé a eagraítear sa tSualainn ar bhealaí chun tithíocht inbhuanaithe a fhorbairt agus a chur chun cinni gceantair thuaithe chun maireachtáil faoin tuath a dhéanamh níos tarraingtí (féach an t-[imeacht](#)).

Is éard atá i gceist le togra amháin ná muinín talún athchóirithe Eorpach a thabhairt isteach chun tailte agus foirgnimh tréigthe a athbhunú i riocht níos nádúrtha ar mhaithe leis an mbitheagsúlacht agus le cónaitheoirí uirbeacha (féach [anseo](#)).

Ar deireadh, rinneadh iniúchadh freisin ar an smaoineamh eilimintí athláimhe agus ábhair i dtionscal na tógála a chiorclú (féach [anseo](#)).

Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022)

Fócas nua sna rannchuidithe is déanaí ba ea an fócas ar fhuinneamh i bhfianaise spleáchas an Aontais ar sholáthairtí gáis agus ola na Rúise a bheith ag éirí níos deacra de réir a chéile. Rinneadh roinnt moltaí ó spreagadh sobriety fuinnimh san Aontas (féach [anseo](#)) neamhspleáchas [fuinnimh](#), nó iompar inbhuanaithe a chur chun cinn. Tá méid suntasach de na ranníocaíochtaí nua tar éis tacú le gréasáin iarnróid fheabhsaithe, le hiompar poiblí saor agus inrochtana agus le rothair a úsáid (féach sampla de sin [anseo](#)). Den chuid is mó, bhí an díospóireacht dírithe ar fhoinsí fuinnimh ghlain, ábhar a raibh tóir air mar a fheictear i dtuarascálacha roimhe seo freisin (féach sampla de [sinanseo](#)). Luadh hidrigin go minic mar shampla d'iompróir fuinnimh ghlais, agus leagadh béim go minic ar theorainneacha roinnt foinsí fuinnimh 'glasa' amhail fuinneamh núicléach agus methan (féach sampla de sin [anseo](#)).

Maidir leis an bhfothéama a bhaineann le tomhaltas inbhuanaithe a spreagadh, tugadh faoi deara fothéamaí a tuairiscíodh roimhe seo amhail cosc a chur ar úsáid plaistigh (féach sampla de sin [anseo](#)), athchúrsáil, laghdú dramhaíola agus córas cánach lena spreagtar tomhaltas inbhuanaithe. Le smaointe nua, tugadh moltaí sonracha amhail rannchuidiú lena moltar clár malartaithe gluaisteán ama thacú ag an Aontas a bhunú chun deis a thabhairt do shaoránaigh a gcarranna a mhalartú le haghaidh samhlacha nach bhfuil chomh truaillitheach céanna, amhail gluaisteáin hibrideacha (féach [anseo](#)). Moladh i rannchuidithe eile bealaí

chun fuinneamh a shábháil, go háirithe in oifigí i bhfianaise an athraithe aeráide (féach sampla de sin [anseo](#)).

Pléadh go forleathan arís an t-athrú aeráide agus astaíochtaí i gcoitinne, ach cuireadh smaointe a bhaineann le hoideachas comhshaoil chun cinn níos minice le linn na tréimhse roimhe seo (féach sampla de sin [anseo](#)). Laistigh den téama a bhaineann le dul i ngleic leis an athrú aeráide, rinneadh moltaí le déanaí faoi chuimsiú cur chuige coiteann i leith an athraithe aeráide d'Ambasadóir Eorpach don Chomhshaoil nó, lena léirítear an comhshaoil atá ann faoi láthair, Aire Fuinnimh Eorpach a chruthú chun ionadaíocht a dhéanamh ar an Eoraip sna hábhair sin ar an leibhéal idirnáisiúnta (féach sampla de sin [anseo](#)).

I ndíospóireacht Eorpach na hÓige a tionóladh i Milano go luath i mí Aibreáin 2022, pléadh roinnt saincheisteanna a bhaineann le taiscéalaíocht inbhuanaithe spáis, agus iarradh ann teicneolaíochtaí spáis nua atá níos neamhdhíobhálaí don chomhshaoil a fhorbairt chun satailítí inbhuanaithe a chruthú (féach [anseo](#)).

An geilleagar ciorclach a spreagadh
Athmhachnamh a dhéanamh ar shlabhraí soláthair
Olltomhaltas maise a cheistiú
Gach cineál dramhaíola a laghdú, lena n-áirítear bia agus dramhaíl uisce
Barántas éigeantach méadaithe a thabhairt isteach ar fhearas nua
Cosc a chur ar sheachfhoinisú dramhaíola ón Aontas
Lipéid táirgí a thabhairt isteach ina dtugtar mionsonraí faoin tionchar ar an gcomhshaol
Faisean mall agus tionscal teicstíle atá neamhdhíobhálach don chomhshaol a spreagadh
Dramhaíl uisce a chomhrac
Turasóireacht ghlas atá neamhdhíobhálach don chomhshaol a chur chun cinn
Fearais leictreonacha atá tíosach ar fhuinneamh a chur chun cinn

Tomhaltas

Bealaí inbhuanaithe a chur chun cinn chun ceannasacht fuinnimh na hEorpa a bhaint amach
Foinsí fuinnimh neamh-inathnuaite a thréigean nó a theorannú
Foinsí malartacha fuinnimh a chur chun cinn agus a imscrúdú
Téamh atá tíosach ar fhuinneamh agus neamhdhíobhálach don chomhshaol a imscrúdú
Cuideachtaí a choinneáil freagrach as a n-úsáid fuinnimh
Mianadóireacht cryptocurrencies a rialáil

Fuinneamh

Aistriú Glas a éascú le bearta nithiúla beartais
Córas an Aontais i ndáil le Trádáil Astaíochtaí a leathnú
Astaíochtaí cánach
Uasráta ceadaithe astaíochtaí gás ceaptha teasa níos ísle
Glac páirt sa Chonradh maidir le Breoslaí Iontaise Neamhleatha
Infheistíocht a dhéanamh i dteicneolaíocht CCS
Beartas Comhshaoil Eorpach níos láidre a chur i bhfeidhm chun dul i ngleic leis an athrú aeráide
Cur chun feidhme a spreagadh ar an leibhéal áitiúil agus réigiúnach
An comhaontú glas a leathnú ar bhealach atá cuimsitheach go sóisialta
Faireachán a dhéanamh ar thionchar na mbeart agus an chur chun feidhme

Dul i ngleic leis an athrú aeráide

An t-athrú aeráide agus an comhshaol

Cosc a chur ar eitiltí gearrachair
An t-iompar poiblí agus a bhonneagar a fheabhsú agus a leathnú
Líonraí traenach tapa a leathnú
Bonneagair rothaíochta a éascú
Buntáistí agus míbhuntáistí comhshaoil gluaisteán leictreach a phlé
Infheistíocht a dhéanamh i dtaighde agus i bhforbairt iompair atá neamhdhíobhálach don chomhshaol

Iompar

Fóirdheonú, cánachas

Stop a chur le fóirdheontais atá neamhdhíobhálach don chomhshaol
Fóirdheonú a dhéanamh ar thionscadail bhithéagsúlachta agus ar thionscadail athraithe aeráide
Táirgí neamh-inbhuanaithe cánach

An t-athrú aeráide agus an comhshaol

Inbhuanaitheacht sa talmhaíocht

Lotnaidicídí a thoirmeasc agus feirmeoireacht éiceolaíoch níos fearr a chur chun cinn
Aiste bia bunaithe ar phlandaí a chur chun cinn
An fheirmeoireacht áitiúil a chur chun cinn chun slándáil bia a áirithiú
Cineálacha talmhaíochta níos inbhuanaithe a imscrúdú: feirmeoireacht ingearach, agra-éiceolaíocht, agraíoraíocht, ...
Bealaí chun an talmhaíocht a athrú ó bhonn a fhiosrú chun déileáil le héifeachtaí an athraithe aeráide
Praghsanna córa agus ioncam ráthaithe a fhorfheidhmiú d'fheirmeoirí

Truailliú

Teorainn a chur le truailliú solais
Slándáil acmhainní uisce amach anseo a áirithiú, aigéadú na n-aigéan a neodrú
Truailliú plaisteach a chomhrac, an cosc ar phlaisteach aon úsáide a leathnú

Athrú a chruthú i ndearcchá agus in iompraíochtaí

Cuideachtaí a thabhairt chun cuntais as samhlacha gnó neamh-inbhuanaithe
Feasacht a mhúscailt i measc na nglún uile
Infheistíocht a dhéanamh sa chomhshaol
oideachas agus cumarsáid
Tuilleadh eolais a chur ar fáil maidir le hathchúrsáil

Tithíocht agus tógáil

An Bauhaus Nua Eorpach a chur chun cinn
Úsáid ábhar tógála ísealcharbóin a spreagadh
lontaobhas Eorpach maidir le hAthchóiriú Talún a thabhairt isteach chun athluacháil a dhéanamh ar thailte agus ar fhoirgnimh tréigthe
Athshruthú ábhar tógála athláimhe a éascú

Bithéagsúlacht agus leas ainmhithe

Dífhoraoisiú an Chath
Athfhoraoisiú a threisiú, lena n-áirítear i limistéir uirbeacha
Cosc a chur ar allmhairiú táirgí a dhíorthaítear ón dífhoraoisiú
Speicis ainmhithe Eorpacha atá i mbaol a chosaint
Stop a chur le trádáil ainmhithe coimhthíocha mar pheataí
Leas ainmhithe uisceacha a chosaint
An bhithéagsúlacht a chur chun cinn le bearta nithiúla amhail díonta glasa

3. Sláinte

Faoi thopaic na rannchuiditheoirí Sláinte, thug siad aghaidh ar réimse leathan téamaí. Tá na téamaí is mó a thagann chun cinn arís agus arís eile tar éis dul chun cinn a dhéanamh maidir le rochtain chomhionann ar chúram sláinte ar ardchaighdeán a áirithiú agus mhol siad comhchuibhiú agus comhtháthú níos fearr a dhéanamh ar chúram sláinte ar an leibhéal Eorpach; bhí tionchar aige sin freisin ar thaithí COVID-19 agus ar a thionchar. I measc na smaointe eile tá iarrataí ar infheistíocht níos mó a dhéanamh sa mheabhairshláinte, i dtaighde sláinte agus i ngleic leis na dúshlán sláinte atá ann faoi láthair, agus béim ar leith á leagan ar dhaonraí agus ar ailse a bheith ag dul in aois, chun infheistíocht a dhéanamh i mbearta coisctheacha, lena n-áirítear maireachtáil shláintiúil a chur chun cinn agus dul i ngleic leis na gnéithe sin arb eol gur cúiseanna iad le saincheistanna sláinte, amhail truailliú aeir agus tomhaltas tobac. Tá 2,413 aighneacht cruthaithe ag an topaic seo: 1,162 smaoineamh, 1,003 tuairim agus 248 imeacht. Liostaítear na téamaí a sainaitníodh de réir leibhéal a dtarlaithe. Is iad seo a leanas na príomhthéamaí a chumhdaítear faoin topaic seo:

- **Rochtain ar chúram sláinte do chách**
- **Córais cúraim sláinte an Aontais a chomhtháthú**
- **Stíleanna maireachtála sláintiúla**
- **Taighde sláinte**
- **Cosc, seachas idirghabháil**
- **Aosú folláin agus frith-aosú**
- **Cur chuige i leith an leighis**

- **Freagairtí ar COVID-19**
- **Sláinte i ré dhigitithe**
- **Cúram ailse**
- **Oibrithe cúraim sláinte**
- **Sláinte gnéis agus atáirgthe**

Imeachtaí

Thug roinnt imeachtaí a tharla le déanaí aghaidh ar shaincheistanna amhail an mheabhairshláinte agus an fholláine (féach sampla den [imeacht](#)). I gcomhthéacs Chomhdháil Eorpach na gComhairlí Óige a bhí ar siúl sa Pholainn, phléigh na rannpháirtithe an tionchar a bhíonn ag na meáin shóisialta ar mheabhairshláinte (féach an [t-imeacht](#)). Maidir le paindéim COVID-19, breithníodh éifeachtaí na paindéime ar shláinte fhisiciúil agus mheabhrach na saoránach (féach an [t-imeacht](#)).

In imeacht ar líne a eagraíodh in Ollscoil Liúibleána, rinne rannpháirtithe in Ollscoil Liúibleána imscrúdú ar ról an Aontais maidir le haosú folláin a chumasú (féach an [t-imeacht](#)), agus bhí imeacht san Iodáil tiomnaithe don Phlean Eorpach Ailse (féach an [t-imeacht](#)).

Maidir le cúram sláinte a chomhtháthú ar fud Bhallstáit an Aontais, rinneadh na hionchais agus na dúshlán a bhaineann le Córas Sláinte Poiblí Eorpach a chruthú [aphléle](#) linn seimineár rannpháirtíochta sa Ghréig (féach an [t-imeacht](#)). Chuir rannpháirtithe smaointe le chéile ó ghlaonna ar Chór Liachta Eorpach a chruthú go dtí an gá atá ann deireadh a chur le héagothromaíochtaí idir an Tuaisceart agus an Deisceart chun dul i dtreo Comhchóras Eorpach Sláinte Poiblí. Ag imeacht ar líne, pléadh rioscaí sláinte a bhaineann le cáilíocht an aeir ó thruailleáin, amhail deatach tobac, gás breosla, ceimiceáin agus ailléirginí agus radóin eile (féach an [t-imeacht](#)).

Rochtain ar chúram sláinte do chách

Ar cheann de na téamaí is athfhillteacha faoin topaic seo tá an iarraidh ar rochtain chomhionann ar chúram sláinte inacmhainne agus ar ardchaighdeán (féach sampla de anseo atá formhuinithe go mór).

Tacaíonn na smaointe a cuireadh chun cinn freisin le scéim Eorpach um árachas leighis a thabhairt

isteach (féach sampla de [sin anseo](#)). Ar an gcaoi chéanna, iarrtar ar an Aontas Eorpach a áirithiú go mbeidh rochtain chothrom ag cónaitheoirí uile an Aontais ar sheirbhísí inacmhainne ardcháilíochta cúraim sláinte agus sóisialta, arna soláthar ag córais phoiblí athléimneacha, dea-fheistithe agus dea-fheistithe le cumhdach uilíoch (féach [anseo](#)). Tagann roinnt smaointe chun cinn maidir leis an ngá atá ann go leithdháilfeadh an tAontas cistí chun rochtain shonrach ar chúram meabhairshláinte a áirithiú do chách, beag beann ar ioncam agus ar aois (féach sampla de [sin anseo](#)). Cuirtear an smaoineamh maidir le tionscal an chúraim sláinte a dhíphróbháidíú chun cinn freisin mar bhealach chun cúram sláinte a dhéanamh inacmhainne do chách (féach sampla anseo) [agus](#) chun deireadh a chur leis an mbealach dúbailte ar rochtain phoiblí agus ar rochtain ar an tsláinte phróbháideach laistigh den Aontas (féach [anseo](#)). I smaointe eile, ardaítear ceist chostas na gcógas agus moltar bealaí chun iad a dhéanamh inacmhainne do chách trí fhaireachán níos fearr a dhéanamh ar an tionscal cógaisíochta (féach sampla de [sin anseo](#)).

Maidir le hinrochtaineacht, moltar roinnt réiteach i ngrúpa smaointe chun go mbeidh an cúram sláinte níos inrochtana go praiticiúil d'othair a bhfuil a soghluaisteacht laghdaithe nó atá lonnaithe i gceantair iargúlta (féach sampla de [sin anseo](#)). Is éard atá i gceist le cianchúram sláinte a fhorbairt rochtain ardluais agus ísealbhacainní ar chórais leighis le busanna sláinte (féach [anseo](#)).

Baineann fothéama deireanach leis an ngné chomhionannais den rochtain ar chúram sláinte. Cuireann na rannchuiditheoirí in iúl gur minic a bhíonn bacainní sochaíocha sonracha roimh ghrúpaí áirithe othar. Leagann roinnt rannpháirtithe béim ar an ngá atá le díriú ar chúram pédiatraiceach go háirithe d'othair aille (féach sampla de [sin anseo](#)), smaoineamh eile is ea sochair spriocdhírithé a mhéadú do dhaoine faoi mhíchumas (féach [anseo](#)). Iarrann rannpháirtí amháin go mbeadh rochtain níos fearr ar sheirbhísí cúraim sláinte tiomnaithe do dhaoine trasinscneacha (féach [anseo](#)).

I bhfianaise chomhthéacs reatha COVID-19 agus liostaí feithimh atá ag dul i méid le haghaidh seirbhísí meabhairshláinte, tagann roinnt smaointe chun cinn maidir leis an ngá atá ann go leithdháilfeadh an tAontas cistí chun rochtain ar chúram meabhairshláinte a áirithiú do chách, beag beann ar ioncam agus ar aois (féach sampla de [sin anseo](#)).

In imeacht de chuid na Gearmáinedar teideal 'Sláinte gan teorainneacha i ndaonra atá ag dul in aois', pléadh na dúshláin atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo do chórais sláinte na hEorpa agus aghaidh á tabhairt ar an dá mhórtreoacht a bhaineann leis an tsláinte inár n-

aois: aosú an daonra agus an réabhlóid theicneolaíoch. Cuid de raon feidhme na hócáide sin ba ea tuiscint a fháil ar conas leas a bhaint as an teicneolaíocht chun cumhdach cuimsitheach sláinte a áirithiú in ainneoin aosú an daonra (féach an t-[imeacht](#)). D'aithin na rannpháirtithe trí réimse gníomhaíochta: cláir oiliúna idirnáisiúnta a bhunú, teorainneacha geografacha i dtaighde agus i gcúram sláinte a shárú, agus feabhas a chur ar shamhlacha oibre (am agus ábhar oibre), agus go háirithe sásraí um meas oibrithé.

Córais cúraim sláinte an Aontais achomhtháthú

I measc théamaí na smaointe a mholtar i ndáil leis an tSláinte, tá comhtháthú chórais cúraim sláinte an Aontais le comhar méadaithe i measc na mBallstát ar cheann de na téamaí is minice a luaitear (féach sampla de [sin anseo](#)). Molann rannpháirtithe ar an ardán comhar níos dlúithe idir na Ballstáit chun córais cúraim sláinte na hEorpa a neartú (féach sampla den [imeacht](#)) agus chun cúram sláinte ar ardchaighdeán a áirithiú ar fud an Aontais. Áirítear ar na smaointe atá ann caighdeáin chúraim ar fud an Aontais a leagan síos (féach sampla de [sin anseo agus anseo](#)) chun eolas agus acmhainní leighis a chomhthiomsú i líonra (féach sampla de [sin anseo](#)) [nó](#)trí, mar shampla, ligean do dhianaitheoirí gluaiseacht faoi shaoirse agus aire a thabhairt d'othair a bhfuil tinneas criticiúil orthu ar fud an Aontais (féach sampla de [sin anseo](#)). Tá tograí ann freisin maidir le cáilíochtaí cúramóra a aithint ar fud an Aontais, maidir le hospidéal Eorpach do ghalair neamhchoitianta a bhunú (féach [anseo](#)), maidir le feabhas a chur ar rialacháin dlí maidir le trasphlandú chun córas aontaithe trasphlandaithe agus deonú orgán a chruthú (féach [anseo](#)), agus maidir le gníomhaireacht Eorpach a chruthú chun institiúidí cúraim sláinte a chreidiúnú (féach [anseo](#)). Ar an nóta céanna, molann rannchuiditheoirí go n-aithneofaí galair ar fud an Aontais chun bunachar sonraí a chruthú ina mbeidh modhanna cóireála agus meastóireachtaí chun córas galar uile-Aontais a tháirgeadh (féach sampla de [sin anseo](#)). Baineann smaoineamh eile le conairí sláinte a chruthú idir tíortha teorann (féach sampla de [sin anseo](#)). Chuirfeadh sé sin ar chumas oibrithé, othar agus gairmithe sláinte eile taisteal thar teorainneacha náisiúnta le linn dianghlasáil amach anseo, agus ar an gcaoi sin rochtain ar chúram sláinte a áirithiú.

Dá réir sin, leagtar béim sa phlé ar an ngá atá le hinniúlachtaí an Aontais i gcúrsaí sláinte poiblí a mhéadú (féach sampla de [anseo agus d' imeacht](#)),

le go leor acu ag moladh agus ag tacú leis an smaoineamh go ndéanfaí Conradh Liospóin a athbheithniú (féach [anseo](#)). Molann Ballstáit eile go gcruthófaí Údarás Sláinte Eorpach (féach [anseo](#)), nó go ndéanfaí uasghrádú ar ról EMA, an Ghníomhaireacht Leigheasra Eorpach (féach [anseo](#)). Molann rannchuiditheoir amháin aireacht Eorpach um chúram sláinte a chruthú (féach [anseo](#)) nó fíorúdarás a chomhordódh gníomhaireachtaí sláinte uile an Aontais chun maoirseacht a dhéanamh ar sholáthar cógas leighis, ón bhforbairt go dtí an mhonaraíocht (féach [anseo](#)). Is minic a chuirtear na moltaí sin chun cinn i ndáil leis an gcaoi ar dhéileáil na Ballstáit le paindéim COVID-19 agus leis na ganntanais trealamh leighis a bhaineann leo, leis na dúshláin a bhaineann le vacsaíní a fhorbairt agus le vacsaíní comhpháirteacha a cheannach. Dá réir sin, leagann na rannchuiditheoirí béim ar an ngá atá le hacmhainneacht táirgeachta cógas agus feistí leighis a mhéadú nó a athlonnú laistigh den Aontas (féach sampla de [sin anseo](#)).

Iarrannroinnt rannchuiditheoirí go mbeadh straitéis chomhtháite ann maidir le dúshláin choiteanna sláinte an Aontais, amhail Straitéis Eorpach maidir leis an meabhairshláinte (féach sampla de [sin anseo](#)) agus féinmharú a chosc (féach sampla de [sin anseo](#)), nó cur chuige coiteann maidir le galair neamhchoitianta (féach sampla de [sin anseo](#)). Go gaolmhar, i ndíospóireacht náisiúnta ar an tsláinte a eagraítear sa Pholainn, mhol na rannpháirtithe an Conradh ar an Aontas Eorpach a athrú ionas go ndéanfaí saincheistanna meabhairshláinte a rialú ar leibhéal an Aontais (féach an t- [imeacht](#)). Maidir le tíortha eile, i gcomhthéacs aille a chomhrac agus a chosc, ní mheasann siad gurb íomchuí inniúlacht an Aontais i réimse na sláinte a leathnú ós rud é go bhfuil na Ballstáit níos mó i gcomhréir leis na staidéanna áitiúla (féach [anseo](#)). Tugtar aghaidh i sraith smaointe ar théama an chúraim deireadh saoil, lena moltar straitéis aontaithe Eorpach maidir le cóireálacha a bhfuil a ré caite (féach [anseo](#)), agus díríonn roinnt eile acu ar chóireálacha maolaitheacha a fheabhsú d'othair aille (féach [anseo](#)).

Stíleanna maireachtála sláintiúla

Téama eile a tharlaíonn go minic ná stíleanna maireachtála sláintiúla a chur chun cinn. Dar le go leor rannpháirtithe ar an ardán, tá an tAontas Eorpach cáilithe go maith chun stíl shláintiúil mhaireachtála a chur chun cinn i measc mhuintir na hEorpa. Measann roinnt rannchuiditheoirí go bhfuil sé tábhachtach aistí bia veigeán nó veigeatóirí a chur chun cinn mar gheall ar na tairbhí sláinte agus

comhshaoil a bhaineann leo (féach sampla de [sin anseo](#)). Sa chomhthéacs sin, molann cuid acu cánacha ar fheoil a mhéadú agus CBL ar bhíanna sláintiúla a laghdú (féach [anseo](#)) agus tá cinn eile ag iarraidh cáin a ghearradh ar tháirgí bia míshláintiúla i gcoitinne (féach sampla de [sin anseo](#)). Molann rannpháirtí amháin go ndéanfaí fóirdheonú ar bhia sláintiúil agus orgánach ionas go mbeidh sé d'acmhainn ag daoine ar ioncam íseal é a cheannach freisin (féach [anseo](#)). Ag smaoineamh ar aghaidh a thabhairt ar na hiarmhairtí a bhaineann le droch-aiste bia, molann rannpháirtí eile dul i ngleic le galair athlastacha a bhaineann le droch-aistí bia agus murtall (féach [anseo](#)).

Moltar ar anardán freisin tacaíocht a thabhairt chun litearthacht agus [oideachas sláinte](#) a chur chun cinn (féach sampla de [sin anseo](#) agus [anseo](#)) agus cleachtais a bhaineann leis an tsláinte a chothú ó aois óg, mar phríomhghné le stíl [mhaireachtála](#) shláintiúil. I ndáil leis an méid sin, cháin rannpháirtí amháin na paraiméadair a úsáideadh i gcóras Scór an Chothaithe (féach [anseo](#)). Anuas ar an oideachas maidir le haistí bia sláintiúla, measann na rannchuiditheoirí go háirithe go bhfuil oideachas maidir le meabhairshláinte tábhachtach (féach sampla de [sin anseo](#)).

Déantar an comhghaol idir bia agus sláinte a fhiosrú tuilleadh i smaointe éagsúla ina n-ardaítear saincheist na rialuithe cáilíochta bia méadaithe (féach [sampla de sin anseo](#)), nó toirmeasc ar tháirgí sonracha amhail trasshaillte saorga (féach [anseo](#)). Luaitear freisin rialáil na dteicnící talmhaíochta a mbíonn tionchar acu ar chothú agus ar shláinte, amhail antaibheathaigh sa dianfheirmeoireacht (féach [anseo](#)). Bhí imeacht ar leith sa Liotuáin dírithe ar bheartas bia inbhuanaithe de chuid an Aontais a fhorbairt agus d'fhreastail 280 rannpháirtí air (féach an t- [imeacht](#)). Chuir siad sin in iúl gur gá don Aontas níos mó infheistíochta a dhéanamh sa talmhaíocht orgánach trí thacaíochtaí sonracha d'fheirmeoirí. Go ginearálta, leagann na rannpháirtithe béim ar an ngá atá le cur chuige ón mbun aníos a ghlacadh chun beartas talmhaíochta inbhuanaithe a chur chun feidhme. Ardaítear smaointe comhchosúla freisin faoi thopaic an athraithe aeráide agus an chomhshaoil.

Cuireann roinnt saoránach in iúl gur gá caitheamh tobac ar an leibhéal Eorpach a dhíspreagadh, tríd an bpraghas a mhéadú agus trí phointí díola le cógaslanna a laghdú (féach sampla de [sin anseo](#)), agus tacaíonn roinnt eile le comhrac níos inbhuanaithe i gcoinne drugaí ar leibhéal an Aontais (féach [anseo](#)). Luaitear alcól freisin i measc na andúile ba cheart don Aontas a bheith ag troid (féach sampla de [sin anseo](#)), agus molann rannpháirtí amháin díolacháin alcóil agus tobac araon le siopaí speisialaithe a theorannú (féach [anseo](#)).

Molann roinnt rannchuiditheoirí deireadh a chur le hathruithe séasúracha ama, rud a d'fheabhsódh sláinte agus sábháilteacht ghinearálta dar leo (féach sampla de [idea](#)).

Taighde sláinte

Is téama leathan é an taighde sláinte a mheallann níos mó rannpháirtíochta agus a bhaineann le hábhair éagsúla.

Beag beann ar an tsaincheist shonrach, tacaíonn rannchuiditheoirí go mór leis an infheistíocht mhéadaithe sa taighde, go háirithe maidir le teicneolaíochtaí nuálacha bithleighis a imscrúdú.

Molann roinnt rannchuiditheoirí smaointe éagsúla chun éiceachóras sláinte rathúil a fhorbairt san Eoraip, lena gcuirfear nuálaíocht sláinte agus taighde sláinte chun cinn agus lena dtacófar leo (féach sampla de sin [anseo](#)). Is i bhfoirmeacha éagsúla atá na moltaí, amhail an togra a bhfuil ardtacaíocht leis chun taighde a spreagadh ar phaitmeicníochtaí einceifealaimiaillíteas Míailgeach laistigh d'Fhís na hEorpa ([féach anseo](#)), nó an iarraidh chun tacú le taighde ar ghalair néarmheathlúcháin (féach [anseo](#)).

Maidir le heagrú institiúideach taighde ar leibhéal an Aontais, molann roinnt rannchuiditheoirí córas trédhearcach dreasachta maoin intleachtúla (féach [anseo](#)), nó [gog](#)cruithófaí Institiúid Eorpach um Thaighde Sláinte láraithe chun taighde sláinte a chomhordú ar fud na n-institiúidí náisiúnta agus infheistíocht a dhéanamh i dtaighde cógaisíochta (féach [anseo](#)). I measc smaointe eile tá saotharlann Eorpach le haghaidh galair thógálacha a chruthú (féach [anseo](#)). Leagann saoránach amháin béim ar an ngá atá ann d'institiúidí náisiúnta taighde ceangal a dhéanamh agus freisin éadaí cosanta agus cógais chosanta a cheannach, a tháirgeadh agus a sholáthar chun go mbeidh siad níos mó bunaithe ar an Eoraip ([féach anseo](#)). Moladh eile is ea gur gá don Eoraip dul i gcomhar le hollscoileanna maidir le taighde chun antaibheathach nua a fhorbairt i gcoinne baictéir shárfhrithsheasmhacha (féach [anseo](#)). Moltar feachtas níos fearr maidir le húsáid agus mí-úsáid antaibheathach freisin (féach [anseo](#)). Iarrann roinnt saoránach freisin go dtabharfaí isteach dlí ionas go mbeidh sé éigeantach do chuideachtaí cógaisíochta atá ag dáileadh vacsaíní sonraí iomlána a fhoilsiú ó na trialacha cliniciúla le haghaidh na vacsaíní sin chun meastóireachtaí ar a sábháilteacht agus ar a n-éifeachtacht a éascú (féach [anseo](#)).

Luaitear claontacht inscne i measc na bhfadhbanna a chuireann bac ar thaighde ó staidéar éifeachtach a dhéanamh ar bhreiteachtaí atá níos forleithne i

measc na mban. Áitíonn rannpháirtí amháin ar an Aontas Eorpach teacht ar réiteach ar an easpa sonraí a bhaineann le mná sa taighde (féach [anseo](#)).

D'iarr roinnt rannchuiditheoirí, ina measc smaointe eile, plean gníomhaíochta chun aistriú chuig eolaíocht atá saor ó ainmhithe (féach [anseo](#)).

Cosc, seachas idirghabháil

Maidir leis an gcatagóir stíl mhaireachtála shláintiúil, féachtar ar an gcosc sin mar limistéar inar féidir leis an AE gníomhú agus inar cheart dó gníomhú go héifeachtach.

Baineann roinnt smaointe a chuir na saoránaigh chun cinn le feachtas a mhúscailt maidir leis an meabhairshláinte agus na hiarmhairtí a bhaineann léi, amhail teascadh, strus, dúlagar agus imní, agus iarrtar Plean Eorpach chun dul i ngleic leis an tsaincheist sin (féach sampla de sin [anseo](#)).go háirithe i bhfianaise thionchar COVID-19 (féach sampla de sin [anseo](#)). Meastar go bhfuil an tsaincheist seo thar a bheith práinneach i measc daoine óga, as a n-eascraíonn glaonna ar Ardán Eorpach na hÓige don mheabhairshláinte ([féach anseo](#)), agus níos mó infheistíochta i dtaighde ([féach anseo](#)) agus i bhfeachtais sna meáin maidir le feachtas ar mheabhairshláinte (féach [anseo](#)).

Ardaítear tionchar an truailithe aeir ar shláinte na saoránach freisin mar shaincheist phráinneach (féach [anseo](#)), mar aon [leis an ngá](#) atá le dul i ngleic le truailiú torainn trí leibhéal dhiana a shainiú maidir le hastaíochtaí torainn atá ceadaithe do bhoinn gluaisteán (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, iarrtar go ndéanfaí nochtadh níos ísle do shubstaintí arb údar mór imní iad, lena n-áirítear PFAS (substaintí in aghaidh an-agus polafluaraicilic) (féach [anseo](#)).

I gcomhréir leis an gcosc, léirítear i smaointe amháin na buntáistí a bhaineann le teicneolaíochtaí eipigéiniteacha chun daonnachas éiceolaíoch nua a chur chun cinn trí ról an chomhshaoil agus an bhia a fheabhsú chun sláinte daoine aonair agus an phobail a chosaint (féach [anseo](#)).

Leagadh béim freisin ar a thábhachtaí atá cosc agus scagadh sláinte in imeachtaí (féach an t-[imeacht](#)).

Leagann rannpháirtí amháin béim ar an ngá atá le plean gníomhaíochta Eorpach a bhunú freisin maidir le galair chardashoithíochta (féach [anseo](#)).

Aosú sláintiúil agus frith-aosú

Pléann roinnt rannpháirtithe smaointe a bhaineann le haosú folláin agus frith-aosú ón iliomad peirspictíochtaí.

I bhfianaise aosú dhaonra na hEorpa, leagann na saoránaigh béim ar an tábhacht a bhaineann le deashláinte le linn na 'aoise scothaoise'. Chuige sin, cuirtear béim ar an ngá atá le seirbhísí cúraim ar ardchaighdeán do dhaoine scothaosta (féach [anseo](#)). Cuirtear taighde agus teicneolaíochtaí sláintiúla fadsaoil chun cinn, amhail teiripí athnuachana agus trialacha cliniciúla, chun cinn i smaoinemh amháin atá an-fhormhuiníthe agus a bhfuil trácht déanta air. Meastar freisin go bhfuil sé ríthábhachtach gealltanais éifeachtacha dhlíthiúla, bhuiséadacha, rialála agus institiúideacha a chur chun feidhme, agus é mar chuspóir acu an t-ionchas saoil folláin a mhéadú san Aontas ([féach anseo](#)). Agus an smaoinemh á dhéanamh níos faide fós, cuireann saoránach amháin cryonics chun cinn mar dheis chun cúram a mhoilliú go dtí go bhfaightear leigheas, trí dhaoine a bhfuil tinneas cinn scríbe orthu a reo (féach [anseo](#)).

Moltar frith-aosú freisin d'fhonn borradh a chur faoin bhfás eacnamaíoch, vis-à-vis an laghdú ar an daonra oibre (féach [anseo](#)).

Ardaíonn saoránach amháin acmhainneacht na gceantar tuaithe mar mhoil nuálaíochta le haghaidh straitéisí maidir le haosú folláin, ós rud é go mbíonn saoránaigh scothaosta i ndlúhdhaonra na limistéar sin de ghnáth agus nach bhfuil cáilíocht an chúraim sláinte chomh hard céanna le cáilíocht an chúraim sláinte i gceantair uirbeacha, rud a éilíonn réitigh nuálacha (féach [anseo](#)). Réiteach a mholann rannchuiditheoir eile is ea an coincheap maidir le maireachtáil ó ghlúin go glúin cuidithe (féach [anseo](#)).

Ghlac imeacht sa Liotuáin peirspictíocht spéisiúil a bhaineann le haois, ag iarraidh tuiscint agus dearccháí éagsúla i leith saincheisteanna sláinte a thuiscint (féach [imeacht](#)). Ba iad an dá phríomhbhádóireacht ón imeacht, ar thaobh amháin, an tábhacht a bhaineann le feachtais faisnéise agus le foghlaim ar feadh an tsaoil faoi chúrsaí sláinte, agus, ar an taobh eile, ról lárnach na dteaghlach agus tacaíocht fhrithpháirteach chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna sláinte.

Cur chuige maidir le leigheas

Uaireanta bíonn na rannpháirtithe ar na hardáin éagsúil óna dtuairimí maidir leis an gcur chuige is fearr i leith an leighis. Cé go mbíonn an plé faoi chur chuige leighis teoranta do roinnt rannpháirtithe de ghnáth, bíonn roinnt saincheisteanna ag dul i bhfeidhm ar lucht féachana níos leithne. Is amhlaidh atá i gcás cóireálacha a bhfuil a ré caite. Iarrann rannchuiditheoir go ndéanfaí tuilleadh sonraí a bhailiú maidir le roghanna deireadh ré agus go n-aithneofaí an toil mhaireachtála ar fud an Aontais Eorpaigh (féach [anseo](#)).

I gceann de na smaointe lena dtugtar aghaidh ar théama an chúraim deiridh saoil, díritear ar fheabhas a chur ar chóireáil mhaolaitheach d'othair ailse (féach [anseo](#)).

Chomh maith le tacaíocht a thabhairt do reachtaíocht a bhfuil a ré caite, ábhar eile a phléitear go coitianta is ea díchoiriúlú drugaí éadroma le haghaidh raonta feidhme míochaine. Go háirithe, tá roinnt saoránach ag iarraidh go ndéanfaí cannabás a dhíchoiriúlú chun críocha leighis agus teiripeacha (féach [anseo](#) agus [anseo](#)).

Pléitear go forleathan ar an ardán an smaoinemh maidir le leigheasanna nádúrtha a chomhtháthú sa leigheas, amhail fítiteiripe, hoiméapaite, etc. chun leigheas allapatach a chomhlánú (féach sampla de sin [anseo](#)). Thairis sin, cuirtear in iúl an gá atá le cur chuige níos iomlánaíche a ghlacadh maidir le leigheas (féach [sampla de idea](#)). I ndáil leis an méid sin, molann rannchuiditheoirí freisin gur léir gur féidir le hidirghabhálacha neamh-leighis tairbhe a bhaint as sláinte agus neamhspleáchas othar (féach sampla de sin [anseo](#)).

Leagann rannpháirtithe eile béim ar a thábhachtaí atá sé leigheas fianaisebhunaithe a chleachtadh agus rochtain ar fhaisnéis eolaíoch a áirithiú chun bréagnacht sa tsláinte a chomhrac (féach sampla de sin [anseo](#)).

Freagairtí ar COVID-19

Is cinnte gur spreag an phaindéim spéis agus imní faoin tsláinte. Tá an t-ábhar seo luaite i gcuid mhaith de na smaointe a fhoilsítear ar an ardán. Mar gheall ar an easpa acmhainní cúraim sláinte, bíodís ina n-acmhainní daonna in ospidéal, maisc, nó vacsaíní, tá díospóireacht phoiblí ann faoin ngá atá ann go mbeadh an tAontas neamhspleách go straitéiseach i réimse an chúraim sláinte. Baineann smaoinemh amháin eile a fhormhuinítear le neamhspleáchas i dtáirgeadh cógas riachtanach (féach [anseo](#)).

Déanann rannpháirtithe plé forleathan ar éifeachtaí COVID-19 a mheasann, ar an iomlán, gur gá inchreidteacht réasúnach agus eolaíoch agus muinín sa leigheas agus sa pholaitíocht a athbhunú maidir le míthuiscintí agus bréagnuacht a scaipeadh go forleathan le linn na paidéime. Agus bearta a bhaineann le COVID-19 á bplé acu, comhaontaíonn na saoránaigh ar an ardán gur cheart aon bhearta COVID-19 san Aontas a chur chun feidhme ar bhealach fianaise-bhunaithe, chun anailís costais is tairbhe a bhaint amach atá chomh réadúil agus is féidir (féach [anseo](#)). Go háirithe, tugann rannpháirtí amháin rabhadh in aghaidh faillí nó moill a chur ar chúram othar a bhfuil tinnis agus galair eile orthu, vis-à-vis athstruchtú saoráidí leighis chun othair Covid a chur san áireamh (féach [anseo](#)). I gcomhréir leis sin, molann na saoránaigh méadú a dhéanamh ar chumais foirne leighis (féach sampla de [anseo](#)).

Leagtar béim i smaointe breise ar an ngá atá le straitéisí cuimsitheacha a fhorbairt chun déileáil le paidéimí a bheidh ann amach anseo ar leibhéal an Aontais, lena gcosnaítear cearta daoine faoi mhíchumas (féach [anseo](#)). Moladh amháin a cuireadh chun cinn is ea taighde a dhéanamh ar thionchar bhearta COVID-19 ar chónaitheoirí agus ar fhoireann tithé do dhaoine scothaosta i dtíortha éagsúla an Aontais, chun cuntais phearsanta a fháil ar thaithe daoine scothaosta le bearta COVID-19 (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, iarrann saoránach amháin go ndéanfaí imscrúdú ar an damáiste comhthaobhach agus ar éifeachtaí folaithe na paidéime (féach [anseo](#)).

Tá roinnt rannpháirtithe ag iarraidh go gcuirfí feabhas ar thacaíocht mheabhairshláinte chun déileáil le hiarmhairtí sóisialta agus eacnamaíocha na paidéime, go háirithe i measc daoine óga (féach sampla de sin [anseo](#) agus [anseo](#)). Bhain roinnt imeachtaí leis an téama seo freisin, amhail ceist shláinte phoiblí na hEorpa tar éis ghéarchéim an choróinvíris (féach an t-[imeacht](#)).

Léiríonn díospóireachtaí ar an gclár vacsaínithe tuairimí atá ag teacht salach ar a chéile, ón smaoineamh gur cheart go mbeadh vacsaíniú éigeantach do chách (féach sampla de sin [anseo](#)), chun a mholadh gur cheart do shaoránaigh a bheith saor a roghnú (féach sampla de sin [anseo](#)). Áitíonn rannchuiditheoir eile nár cheart vacsaíní a bheith éigeantach do dhaoine óga agus nár cheart don Aontas iad a 'dúmhál' trí thaisteal trasnáisiúnta 'éascaithe' a chumasú mar mhalairt ar vacsaíniú, agus má tá gá le tástálacha PCR gur cheart iad a chur ar fáil saor in aisce (féach [anseo](#)). Tá sé beartaithe freisin gur cheart do Bhallstáit an Aontais a chomhaontú aitheantas a thabhairt do chaighdeán ábhartha EDS agus do dhoiciméid náisiúnta lena ndeimhnítear leibhéal antasubstaintí (nó vacsaín/athnuachan) (féach [anseo](#)). Déantar plé forleathan ar dheimhniú an phas ghlais freisin, agus

iad siúd a iarrann go gcuirfí deireadh leis (féach sampla de sin [anseo](#)), a bhfuil eagla orthu go dtiocfaidh dhá aicme saoránach chun cinn (féach [anseo](#)) agus ina moltar gur cheart do mhuintir na hEorpa an ceart a chosaint gan vacsaín a fháil (féach [anseo](#)) i gcoinne na ndaoine sin a thacaíonn le pas sláinte den sórt sin agus vacsaíniú éigeantach mar chuid d'iarracht chomhchoiteann chun an víreas a shárú agus inmharthanacht na gcóras cúraim sláinte a áirithiú (féach [anseo](#)). Le rannchuidiú amháin tugtar aghaidh ar na nósanna imeachta a bhaineann le ceannach vacsaíní ar leibhéal an Aontais, agus iarrtar go ndéanfaí nochtadh agus trédhearcacht níos fearr i ndáil leis na conarthaí leis na cuideachtaí cógaisíochta (féach [anseo](#)).

D'iarr roinnt saoránach go mbeadh níos mó dlúthpháirtíochta ann agus go mbunófaí comhpháirtíocht agus maoiniú domhanda chungalair a chomhrac agus a dhíothú ar fud an domhain agus tugann siad le fios gur féidir leis an Eoraip a bheith ar thús cadhnaíochta maidir le paidéimí, ailse agus galar croí a chomhrac agus a shárú (féach [anseo](#)). Molann saoránach amháin gur cheart don Choimisiún Eorpach, i gcomhar leis an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte, comhaontú idirnáisiúnta a chur chun cinn chun táirgeadh agus dáileadh domhanda cógas a chumasú i gcomhthéacs paidéimí (féach [anseo](#)) agus cuireann rannchuidiú eile i bhfios go láidir gur gá an domhan a vacsaíniú chun cosc a chur ar theacht chun cinn tréithchineálacha nua (féach [anseo](#)). Ag an am céanna, molann na rannchuiditheoirí gur cheart bearta a dhéanamh chun paitinní cuideachtaí a chosaint agus molann siad go bhféadfadh ról suntasach a bheith ag an gCoimisiún Eorpach mar idirghabhálaí agus mar ambasadóir (féach [anseo](#)).

Cúram ailse

Ábhar a luaitear go minic ar an ardán, go háirithe i ndáil le

cosc, ach freisin ar na hiarmhairtí sóisialta agus síceolaíocha a bhaineann le hailse (féach sampla de sin [anseo](#)). Sa chás seo freisin, molann rannpháirtithe go ndéanfaí acmhainní a chomhthiomsú chun an ailse a chomhrac ar fud an Aontais (féach sampla de [sin anseo](#)).

Ardaíonn rannchuiditheoirí an gá atá le hiarrachtaí consoranta le haghaidh diagnóisic luath, amhail scagadh, a n-iarrtar ar an Aontas tacú leo (féach sampla de [sin anseo](#) agus [anseo](#)).

Maidir le hailse a chosc, moltar i smaoineamh amháin go gcuirfí cosc ar leapacha gréine chun cosc a chur ar an mbaol go bhforbrófaí ailse chraicinn

(féachanseo), agus leagann rannchuiditheoir eile béim ar a thábhachtaí atá sé ailse a chosc i gceantair thuaithe, ar éigean a dhéantar teagmháil leo go minic le feachtais chun ailse a chosc (féach [anseo](#)). Leagann roinnt rannpháirtithe béim ar chonstaic steiréitíopaí inscne agus stiogma inscne maidir le stíl mhaireachtála shláintiúil agus cleachtais choisc a chur chun cinn i measc na bhfear. Is mian leo go bhforbródh an tAontas feachtais feasachta spriocdhírthe, go háirithe maidir le hailse próstatach a chosc (féach [anseo](#)).

Oibrithe cúram sláinte

Tá ábhar na ndálaí oibre in earnáil an chúraim sláinte ardaithe ag rannpháirtithe ní hamháin maidir leis an tsláinte ach maidir le himirce agus inscne freisin (féach, mar shampla, an chaibidil maidir le hImirce). Leag na rannpháirtithe béim ar rannchuidiú na mban atá ag obair in earnáil an chúraim sláinte agus ar an ngá atá le tacaíocht a thabhairt dóibh trí infheistíocht a dhéanamh i gcláir cheannaireachta agus i gcláir uas-scálaithe ([féachanseo](#)).

Léiríonn smaointe maidir le hoibrithe cúraim sláinte na dálaí oibre diúltacha a mbíonn tionchar acu ar an earnáil sin (féach sampla de [sinanseo](#)), rud a éilíonn go ginearálta feabhas a chur ar thuarastail agus ar dhálaí oibre ([féachanseo](#)).

Chuidigh an phaindéim freisin le béim a leagan ar rannchuidiú sochaíoch na n-oibrithe cúraim sláinte, ag cruthú díospóireachtaí níos leithne uaireanta maidir le cineál na gcóras cúraim sláinte atá ann faoi láthair, agus ról na ngníomhaithe príobháideacha san earnáil sin, lena n-áirítear tionchar na bpríobháidí ar dhálaí oibre (féach [anseo](#)). De réir smaoinemh amháin, bheadh Bliain Eorpach na nOibrithe Deonacha ina hómós cuí d'iarachtaí agus do thionchar na saorálaithe le linn phaindéim COVID-19 (féach [anseo](#)).

Gnéasach agus sláinte atáirgthe

Pléitear an glao chun rochtain ar fhrithghiniúint inacmhainne agus inrochtana a áirithiú do gach bean i smaointe agus in imeachtaí (féach an t-[imeacht](#)). Moltar i roinnt smaointe gur cheart míreanna míosta saor in aisce a chur ar fáil i spásanna poiblí chun dul i ngleic leis an 'mbochtaineacht' mar a thugtar uirthi (féach [anseo](#)). Moltar i dtograí eile go laghdófaí nó go gcuirfear

deireadh le cánacha ar tháirgí sláinte do mhná amhail pillíní sláintíochta (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, ardaítear an gá atá le tuilleadh taighde ar shláinte atáirgthe na mban agus le forbairt frithghiniúnaigh bainneanna agus fireanna nach bhfuil chomh hionrach céanna (féach [anseo](#)), chomh maith leis an bpiollóg maidine tar éis a chur ar fáil i ngach tír gan oideas. Déantar tuairimí i gcoinne ceart chun ginmhille a thaifeadadh go cothrom ar an ardán (féach [anseo](#)).

Sna haighneachtaí, pléitear an gá atá le gnéasoideachas a chur chun cinn trí chur chuige uile-Eorpach, feachtais sláinte gnéis nó trí thacú le hinstiúidí neamhrialtasacha atá gníomhach i ndáil leis sin (féach sampla de sin [anseo](#)).

Ag ócáid i mBeirlín pléadh na peirspictíochtaí a bheidh ann amach anseo, ach go háirithe na saincheisteanna eiteiciúla a bhaineann le toirchiú in-vitro (féach an t-[imeacht](#)). Moltar i dtogra amháin clinici sláinte gnéis arna n-urrú agus arna gcur chun cinn ag an Aontas a [thionscnamh](#) (féach anseo), agus leagtar béim i gceann eile ar a thábhachtaí atá an comhrac i gcoinne VEID ([féachanseo](#)).

Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022)

D'athdhearbhaigh smaointe a cuireadh isteach le déanaí faoin topaic Sláinte go leor de na téamaí a tugadh faoi deara roimhe seo, rud a léiríonn fócas leanúnach ar shaincheisteanna a mheastar a bheith ina dtosaíochtaí d'fhormhór na rannpháirtithe. Níor taifeadadh aon fhothéamaí ná téamaí nua.

Phléigh na rannpháirtithe a thuilleadh an gá atá le creat coiteann a ghlacadh i mbainistiú an chórais cúraim sláinte Eorpaigh agus comhtháthú na gcóras náisiúnta cúraim sláinte ar leith a chothú (féach anseo), agus roinnt rannpháirtithe ag athdhearbhú an tsmaoinimh maidir le hAontas Sláinte na hEorpa (féach anseo), agus cinn eile ag díriú ar cheannasacht sláinte (féach [anseo](#)). Leag na rannpháirtithe béim freisin ar an smaoinemh nach mór don chúram sláinte fanacht mar sheirbhís phoiblí (féach sampla de [anseo](#)).

Maidir le COVID-19, ardaíodh a thábhachtaí atá sé glacadh leordhóthanach vacsaíní a áirithiú (féach [anseo](#)), chomh maith leis an ngá atá le cumarsáid agus bainistiú géarchéime níos fearr (féach [anseo](#) agus [anseo](#)).

Pléadh go forleathan an tábhacht a bhaineann le tionscnaimh maidir le cosc (féach anseo). Le tograí dírithe ar theicneolaíochtaí nuálacha (féach anseo)

[agus](#)úsáid an teilileigheas do na codanna sin den daonra ar deacair teacht [orthu](#)(féach anseo) agus gnáthsheiceálacha éigeantacha (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, leagadh béim ar na contúirtí a bhaineann le tobac, go háirithe ó aois óg ([féach anseo](#)).

Bhí bailiú sonraí ina théama suntasach freisin d'fhonn taighde leighis a fheabhsú, go háirithe chun an bhearna sonraí idir na hinscní a thabhairt chun réitigh (féach sampla de sin [anseo](#)).

Athdhearbháíodh ar an ardán freisin an gá atá le litearthacht sláinte a fheabhsú (féach sampla de sin [anseo](#)).

Córais cúraim sláinte na hEorpa a neartú trí chomhar agus malartú
Eolas agus acmhainní leighis a chomhthiomsú ar leibhéal an Aontais
Córas deonaithe orgán uile-Aontais a bhunú
Inniúlacht an Aontais i gcúrsaí sláinte poiblí a mhéadú
Níos mó inniúlachtaí agus cumhachtaí éigeandála don tsláinte phoiblí a thabhairt don Aontas
Straitéisí comhtháite a bhunú i dtreo dúshláin sláinte choiteanna an Aontais:
meabhairshláinte, féinmharú a chosc, galair neamhchoitianta, ailse, etc.

Córais chúraim an Aontais a chomhtháthú

Rochtain ar chúram sláinte inacmhainne agus ar ardchaighdeán a chinntiú
Caighdeán cúraim uile-Aontais a bhunú
Scéim uileghabhálach Eorpach árachais leighis a chur chun feidhme
Tionscal an chúraim sláinte a dhíphríobháidiú
Cógas inacmhainne a chinntiú
Cúram Cianshláinte a fhorbairt
Rochtain ar chúram sláinte meabhrach a chinntiú do

Rochtain ar chúram sláinte do chách

Taighde sláinte

Infheistíocht a dhéanamh agus tacú le taighde agus nuálaíocht sláinte
Taighde sláinte a chomhordú le hinstiúid saotharlann Eorpach um ghalair thógálacha nó Instiúid Eorpach um Thaighde Sláinte Iáraithe
Antaibheathach nua a fhorbairt in aghaidh baictéir shárfhrithsheasmhacha
Gealltanais a thabhairt maidir le trédharcacht i dtrialacha cliniciúla agus i staidéir le haghaidh vacsaíní, agus sonraí a chur ar fáil don phobal
Claontacht inscne a sheachaint i dtaighde ar thinnis atá forleathan i measc na mban
Aistriú chuig eolaíocht atá saor ó ainmhithe
Taighde a spreagadh maidir le pathomechanisms na hEinceifealaimiailíteas Míailgeach

Stíleanna

Aistí bia vegetarian a spreagadh
Aistí bia sláintiúla a chur chun cinn trí fhóirdheonú nó trí cháin a ghearradh ar tháirgí míshláintiúla
Cosc a chur ar thras-sailte saorga, ar antaibheathaigh agus ar bhithicídí a úsáid sa dianfheirmeoireacht
Instil litearthacht sláinte ó aois óg
Caitheamh earraí addictive amhail tobac agus alcól a dhíspreagadh
Troid leanúnach i gcoinne drugaí crua a stiúradh
Athruithe ama agus amchriosanna a dhíothú

Sláinte

Cosc

Feasacht ar mheabhairshláinte a mhéadú
Teorainn a chur le truailiú aeir agus torainn agus nochtadh ó shubstaintí arb ábhar mór imní iad
Cleachtas a thoirmeasc nó a theorannú arb eol go ndéanann siad dochar don tsláinte, amhail leapacha gréine
Steiréitíopaí inscne a shárú a chuireann teorainn le héifeachtacht na gclár coisc, go háirithe i measc na bhfear

Sláinte i ré dhigitithe

Córais rShláinte Eorpacha a chur chun feidhme
Ionstraimí rShláinte a chur chun cinn chun gníomhaíocht choirp a spreagadh
Príobháideacht bunachar sonraí DNA a áirithiú
Codarsnacht andúil dhigiteach

Oibríthe cúram sláinte

Tuarastail oibríthe cúraim sláinte a mhéadú
Feabhas a chur ar dhálaí oibre i gcúram sláinte

Sláinte gnéis agus atáirgthe

Rochtain ar fhrithghiniúint inacmhainne agus inrochtana a chinntiú
Bochtaineacht a chomhrac trí fh.e. deireadh a chur le cánacha ar tháirgí sláinte na mban
Taighde ar shláinte atáirgthe na mban agus frithghiniúnaigh nach bhfuil chomh hionrach céanna a mhéadú
Clinic sláinte gnéis Eorpach a chur ar bun
An ceart chun rogha a bheith ag gach bean a chinntiú
A chur ar fáil an lá tar éis pill gan oideas

Cúram ailse

Cosc (nósanna sláintiúla, scagthástáil, etc.)
Leas a bhaint as tionchar sóisialta agus síceolaíoch na hailse
Iarrachtaí láraithe, comhthiomsú acmhainní chun dul i ngleic leis an ailse ar leibhéal an Aontais

Freagairtí ar COVID-19

Inchreidteacht eolaíoch sa leigheas agus sa pholaitíocht a athbhunú
Bearta a bhaineann le COVID-19 a thabhairt isteach ar bhealach fianaise-bhunaithe
Straitéisí cuimsitheacha a fhorbairt chun cearta daoine faoi mhíchumas a chosaint chun dul i ngleic le paindéimí amach anseo
Staidéar tionchair ag bailiú cuntas ar eispéiris daoine scothaosta atá ina gcónaí trí Covid-19
Glao dlúthpháirtíochta ar chomhpháirtíocht dhomhanda agus ar mhaoiniú chun galair a chosc agus deireadh a chur leo
Aghaidh a thabhairt ar mhódúlachtaí maidir le ceannach agus riar vacsaíní ar leibhéal an Aontais
Saoráidí leighis a athstruchtúrú chun nach dtabharfar aire d'othair atá buailte ag tinnis eile saochas Covid-19

Aosú sláintiúil agus frith-aosú

Nuálaíochtaí a chur chun cinn maidir le haosú folláin
Taighde ar fhrith-aosú agus ar fhad saoil

Cur chuige maidir le leigheas

Leigheas fianaisebhunaithe a mholadh
Cur chuige iomlánaíoch maidir le leigheas a mholadh
Cannabas a dhíchoiriú chun críocha míochaine
Cógais nádúrtha a aithint
Straitéis aontaithe Eorpach maidir le cóireálacha cúraim a bhfuil a ré caite

Sláinte

4. Geilleagar níos láidre, ceartas sóisialta agus poist

Tá 2,195 smaoinemh, 2,099 tuairim agus 645 imeacht san iomlán faighte ag geilleagar níos láidre, ceartas sóisialta agus poist go dtí an 9 Bealtaine 2022. Leag na rannchuiditheoirí béim ar a thábhachtaí atá sé go mbeadh an tAontas níos cuimsithí agus níos cothroime ó thaobh na sochaí de, go háirithe i bhfianaise phaindéim COVID-19, agus tharraing siad aird ar roinnt dúshlán gaolmhar a mheastar a bheith ann, amhail easpa tacaíochta d'Eorpaigh óga agus easpa comhair i measc na mBallstát. Ceann de na sásraí is minice a mholtar chun an Eoraip a dhéanamh níos cuimsithí agus níos cothroime ó thaobh na sochaí de is ea Bunioncam Neamhchoinníollach a ráthú ar fud an Aontais. Ina theannta sin, tá moltaí éagsúla curtha ar aghaidh ag na rannchuiditheoirí chun borradh a chur faoin bhfás eacnamaíoch san Aontas trí bheartais eacnamaíocha a thabhairt isteach, tríd an Margadh Eorpach Aonair a dhoimhniú tuilleadh, trí dhíriú ar an nuálaíocht agus trí thacú le FBManna agus le tionscail straitéiseacha agus trí thacú leo. Ina theannta sin, creideann na rannchuiditheoirí go gcuireann an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach deiseanna ar fáil chun oibríthe Eorpacha a uas-sciliú agus oiriúnú don mhargadh saothair atá ag athrú, ionas go mbeidh geilleagar na hEorpa iomaíoch agus níos féintuilleamaí. Léirítear i sraith eile rannchuidithe gur gá cur i gcoinne an dídhaonraithe i

gceantair thuaithe agus na n-éifeachtaí a bhaineann le himirce daoine oilte. Is féidir na smaointe éagsúla a ghrúpáil de réir na dtéamaí seo a leanas:

- **Eoraip níos cuimsithí, níos cothroime ó thaobh na sochaí de**
- **Téarnamh eacnamaíoch**
- **Nuálaíocht — borradh a chur faoin bhfás**
- **Cosaint shóisialta agus slándáil shóisialta**
- **Cánachas ar mhaithe le geilleagar cothrom**
- **An Margadh Aonair Eorpach a neartú tuilleadh**
- **Borradh a chur faoi phoist**
- **Dúshlán a thabhairt don tsamhail eacnamaíoch atá ann faoi láthair**
- **Ceartha tomhaltóirí agus cosaint**

Imeachtaí

Eagraíodh roinnt imeachtaí rannpháirtíochta in áiteanna éagsúla ar fud na hEorpa chun cur ar chumas na saoránach a dtuairimí maidir leis an Aontas Eorpach agus a n-ábhair imní don todhchaí a chur in iúl (féach sampla [d'imeacht](#)). Mar shampla, ghlac na daltaí páirt in imeacht amháin chun machnamh a dhéanamh ar na saincheisteanna atá ina dtosaíocht dóibh. I réimse na fostaíochta, d'iarr siad go mbeadh deiseanna níos cothroime ann (idir fir agus mná agus idir glúine) chun imirce daoine oilte a chosc, agus mhol siad infheistíocht bhreise sa nuálaíocht chun fás, idirphlé méadaithe idirghlúine agus cuimsiú níos fearr a spreagadh chun aon chineál idirdhealaithe a sheachaint. Thairis sin, leag siad béim ar luach na hoidhreachta stairiúla, ealaíonta agus cultúrtha agus ar an ngá atá le bonneagar iompair níos fearr (féach an t-[imeacht](#)). Ag imeacht de chuid na Bulgáire, pléadh saincheisteanna imirce daoine oilte agus coinneáil daoine óga i gceantair nach bhfuil an daonra chomh mór sin iontu chun an geilleagar a dhéanamh níos cothroime agus níos cuimsithí, agus chun cruthú post, fás agus infheistíocht a spreagadh (féach [imeacht](#)).

Maidir le beartais shóisialta, le linn díospóireacht a d'eagraigh Maison de l'Europe i gcathair Agen, phléigh na rannpháirtithe na hionchais d'Eoraip Shóisialta (féach an t-[imeacht](#)) agus bealaí chun an bhearna neamhionannais le haghaidh ceartas sóisialta níos fearr a dhúnadh (féach an t-[imeacht](#)). Bhí na hionchais don aos óg i ngeilleagar margaidh an AE dírithe ar imeacht do mhic léinn (féach an t-[imeacht](#)).

Rinneadh imscrúdú domhain ar shaincheist na bearna pá idir fir agus mná i gcomhthéacs na Cipire (féach an t-[imeacht](#)). Thairis sin, pléadh Ciste

Sóisialta na hEorpa i ndáil leis na claochluithe atá ag tarlú sa mhargadh saothair ag Comhdháil maidir le ‘Todhchaí an Mhargaidh Saothair, Deiseanna agus Deiseanna laistigh de Chiste Sóisialta na hEorpa’ a eagraíodh i Ságrab (féach an t-[imeacht](#)).

Le linn imeacht hibrídeach, chuathas i gcomhairle le fostóirí cuideachtaí Eorpacha maidir le conas aghaidh a thabhairt ar dhúshláin sa gheilleagar margaidh amach anseo (féach an t-[imeacht](#)).

Ag ócáid san Ungáir, pléadh tionchar Chomhbheartas Talmhaíochta nua an Aontais ar fheirmeacha teaghlaigh (féach an t-[imeacht](#)). Sa Spáinn, d’eagraigh Europa Press, i gcomhar le Parlaimint na hEorpa, timthriall imeachtaí ‘The Future is in Your Hands’; chuaigh ceann de na himeachtaí sin i ngleic leis an tsaincheist maidir le dídhaoonrú na gceantar tuaithe agus na hionchais maidir lena n-athbheochan (féach an t-[imeacht](#)).

AnEoraip níos cuimsithí agus níos cothroime ó thaobh na sochaí de

Tá na smaointe is mó faoin topaic seo taifeadta ag an iarracht geilleagar atá cuimsitheach agus cóir go sóisialta a thógáil san Eoraip. Téann an téama seo i ngleic leis an gcuspoir an comhtháthú sóisialta a neartú, mar bhealach chun geilleagar láidir a bhaint amach (féach [anseo](#)). I sraith mhór smaointe faoin téama seo, is gnách go n-iarrtar go ndéanfaí Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a leathnú (féach sampla de sin atá formhuinithé go mór) [agus](#) le haghaidh cur chuige aontaithe de chuid an Aontais i leith na slándála sóisialta, ó thuismitheoireacht agus an teaghlach go dtí an ceart chun beartais tithíochta agus pinsin inrochtana (féach sampla d’[imeacht](#)). Pléann rannchuiditheoirí eile Colún Eorpach na gCeart Sóisialta mar threoir chun Eoraip shóisialta a bhaint amach agus iarrann siad go mbunófaí sprioc íosta i réimsí na fostaíochta, laghdú na bochtaineachta agus an oideachais agus scileanna ([féach anseo](#)). Ar an taobh eile, áitíonn roinnt rannócóirí gur cheart go bhfanfadh dlí an tsaothair, córais leasa shóisialaigh agus córais phinsin faoi inniúlacht gach Ballstáit (féach [anseo](#)).

Tá roinnt rannchuiditheoirí ar an ardán ag iarraidh go mbeadh Eoraip níos cothroime ar bhonn sóisialta a d’fhéadfaí a bhaint amach, mar shampla, trí innéacs tomhais comhionannais shóisialta a fhorbairt (féach sampla de sin [anseo](#)).

Ceann de na fothéamaí is mó a phléitear faoin téama seo is ea an gá atá le beartais a fhorbairt ar leibhéal institiúideach chun comhionannas inscne a

bhaint amach, agus ar leibhéal cultúrtha agus oideachais (féach sampla de [anseo](#)). Moladh amháin is ea cuótaí inscne a bhunú le haghaidh poist feidhmiúcháin i ngnólachtaí (féach [anseo](#)). Go sonrach, tá smaointe ann lena moltar beartais le haghaidh cinntrí a bhaineann le comhionannas maidir le saoire do thuismitheoirí (féach [anseo](#)) agus comhdheiseanna fostaíochta (féach [anseo](#)). I gcomhréir leis sin, chuaigh plé painéil i ngleic leis na dúshláin atá os comhair fiontraithe ban i dtimpeallacht an ghnó, neamhionannais phá, deiseanna maoiniúcháin agus béim ar shamplaí de dhea-chleachtais ar an leibhéal áitiúil agus náisiúnta (féach an t-[imeacht](#) agus an t-[imeacht](#)). Tarraingíodh aird freisin ar neamhchinnteacht fostaíochta na mban le linn COVID-19 (féach [anseo](#) agus [anseo](#)).

Áirítear ar smaointe eile, mar shampla, iarraidh chun comhionannas inscne a fhorfheidhmiú i réimsí na hailtireachta agus na hinnealtóireachta sibhialta (féach [anseo](#)). Moltar i smaoinemh amháin a taifeadadh ar an ardán go nglacfaí an Treoir maidir le Cóir Chomhionann chun cóir chomhionann a áirithiú i ngach réimse den saol (féach [anseo](#)). Baineann smaointe gaolmhara le bearta i gcoinne ionsaithe ghnéasaigh agus foréigin teaghlaigh, le glaonna, go háirithe, ar thionscnaimh chun tacú le híospartaigh, mar shampla trí aip (féach [anseo](#)).

I bhfothéama eile inar cuireadh Eoraip níos cuimsithí chun cinn, ina raibh líon ard rannchuiditheoirí, pléitear an gá atá le cuimsiú daoine faoi mhíchumas a éascú, mar shampla trí bhailíocht cártaí míchumais náisiúnta a leathnú ar fud an Aontais (féach [anseo](#)) agus trí inrochtaineacht fheabhsaithe ar limistéir turasóireachta (féach [anseo](#) agus [imeacht](#)). Tá tacaíocht ann freisin chun líonra sóisialta a chruthú do dhaoine faoi mhíchumas (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, díríonn roinnt smaointe ar phleanáil bailte, ina moltar spásanna poiblí a chuideoidh le malartuithe idirghluine, trí pháirceanna, ionaid chultúrtha, etc. (féach [anseo](#)). Bhí sé sin ar cheann de roinnt smaointe a cuireadh chun cinn in imeacht Spáinneach a spreag saoránaigh chun a dtuairimí a roinnt maidir leis an gcaoi a gcuirfidís feabhas ar a gcathair dá mba iad an méara iad (féach an t-[imeacht](#)).

Ar an gcaoi chéanna, moltar prionsabail uirbeacha inbhuanaithe chun cathracha a bhfuil dea-cháilíocht saoil acu a chur i gcroílár gheilleagar Eorpach athléimneach atá cóir go sóisialta, lena n-áirítear gnólachtaí áitiúla agus geilleagair áitiúla a chur chun cinn, rochtain ar iompar poiblí, cáilíocht an aeir, etc. ([féach anseo](#) agus [anseo](#)).

Tá tacaíocht ann don ghá atá ann cabhrú le daoine atá ag maireachtáil faoi bhun thairseach na bochtaineachta agus an gá atá le héagthrothromaíochtaí a laghdú (féach sampla de [sin](#)).

[anseo](#)). Leagtar béim i roinnt smaointe freisin ar an ngá atá le hiarracht níos mó chun dul i ngleic leis an easpa dídine (féach sampla de sin [anseo](#)) agus straitéisí lánpháirtíochta a fhorbairt do mhionlaigh Romacha (féach [imeacht agus imeacht](#)), agus cuirtear roinnt tuairimí níos amhrasaí in iúl freisin (féach [anseo](#)).

Pléitear i roinnt smaointe an gá atá leis an gceart chun dícheangail a thionscnamh (féach samplaí de [smaoinimh](#) agus de [smaoineamh](#)).

Moltar i smaoineamh eile go méadófaí bailíocht na gcártaí gorma do náisiúnaigh tríú tír tar éis deireadh a bheith curtha lena bhfostaíocht tosaigh (féach [anseo](#)).

Téarnamh eacnamaíoch

Tá an téarnamh eacnamaíoch ar cheann de na téamaí is mó a bhfuil an rannpháirtíocht is mó taifeadta acu. Roinn na rannpháirtithe ar an ardán a dtuairimí maidir leis an ngá atá ann borradh a chur faoin margadh inmheánach chun a iomaíochas a mhéadú agus an nuálaíocht a dhreasú, mar bhealach chun téarnaimh (féach [anseo](#)). In éineacht leis sin, tacaíonn roinnt rannpháirtithe leis an smaoineamh maidir le conradh sóisialta athnuaite don Eoraip le haghaidh téarnamh cothrom (féach [anseo](#)). Thairis sin, chun geilleagar sóisialta margaidh Eorpach a bhaint amach, molann saoránach go neartófaí an t-idirphlé sóisialta agus an chómhargáil (féach [anseo](#)).

Le linn barúlacha agus smaointe ar an ardán, cuirtear in iúl gur cúis imní dóibh an méadú atá ag teacht ar an bhfiachas poiblí san Aontas ([féach anseo](#) agus [imeacht](#)): plé a dhéanamh ar ról an Bhainc Cheannais Eorpaigh (BCE), ag iarraidh go ndéanfaí athbhreithniú ar rialacha an Chomhshocráithe Cobhsaíochta agus Fáis (féach [anseo](#)), reachtaíocht maidir le míchothromaíochtaí sa chuntas reatha i measc nithe eile (féach sampla de sin [anseo](#)), agus ar bhonn níos ginearálta, go ndéanfaí sainordú BCE a leathnú agus a neartú ([féach anseo](#) agus [anseo](#)).

Bhí príomhfhócas an phlé ar Phlean Téarnaimh an Aontais, inar leag na rannchuiditheoirí béim ar an dúshlán dlúthpháirtíochta a roinntear idir tíortha an Aontais agus inar pléadh na dúshláin a bhaineann le cistí a ghníomhachtú (féach sampla de [anseo](#) agus d' [imeacht](#)). Ag an am céanna, leagann na rannchuiditheoirí béim ar an ngá atá le déine, éifeachtúlacht agus trédhearcacht i gcur chun feidhme na bpleananna téarnaimh (féach sampla de sin [anseo](#)).

Is minic a chuireann rannchuiditheoirí smaointe chun cinn maidir le tomhaltas agus táirgeadh áitiúil a chur chun cinn, agus FBManna mar inneall fáis, agus meastar iad a bheith ríthábhachtach do théarnamh eacnamaíoch an AE. Ar an gcúis sin, leagann na saoránaigh béim ar an ngá atá ann deireadh a chur le bacainní maorlathacha ar ghnólachtaí (féach [anseo agus imeacht](#)) agus nósanna imeachta maorlathacha a shimpliú do ghnólachtaí nuathionscanta eachtracha (féach [anseo](#)). Molann rannpháirtithe freisin gur cheart Cistí an Aontais a dhíriú ar FBManna freisin (féach sampla de [anseo](#)). I gcomhréir leis an treocht leathan laistigh den téama sin, tá go leor glaonna ann chun táirgeadh earraí laistigh den Aontas a mhéadú, seachas allmhairiú (féach [anseo](#) agus [anseo](#)). Molann rannchuiditheoirí tionscnamh na dtáirgí a dhíoltar ar líne a chur in iúl chun tomhaltas áitiúil níos mó a chur chun cinn ([féach anseo](#)).

I dtaca le straitéisí téarnaimh, cuirtear béim ar an gcomhtháthú mar bhunluach, i gcomhar le cearta sóisialta ar líne agus le haghaidh a thabhairt ar riachtanais fostaíochta don aos óg (féach an t-[imeacht](#)). Mar shampla, cuirtear infheistíocht sna glúine atá le teacht i láthair freisin mar straitéis chun an geilleagar a athsheoladh, tar éis ghéarcheim COVID-19 (féach [anseo](#)).

Ar an gcaoi chéanna, maidir le COVID-19, pléann na rannchuiditheoirí an gá atá le bearta ullmhachta paidéime a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo a mhaoiniú (féach sampla de sin [anseo](#)). I gcomhréir leis sin, tugtar aghaidh i smaoineamh amháin ar thearcfhoireann na ngairmithe cúraim sláinte san Eoraip (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, leagann na rannchuiditheoirí béim ar a thábhachtaí atá sé cistí poiblí a leithdháileadh chun tacú le táirgeoirí beaga agus trádálaithe chun iad a chúiteamh as na caillteanais uile a tharla mar gheall ar dhúnadh le linn na paidéime ([féach anseo](#)).

Nuálaíocht — borradh a chur faoin bhfás

Tharraing líon mór iontrálacha faoin topaic seo aird ar an nuálaíocht mar shócmhainn bhunúsach do gheilleagar na hEorpa. Molann rannchuiditheoirí borradh a chur faoin bhfás trí infheistíochtaí a dhéanamh i dtaighde ardeicneolaíochta, scileanna, eolas agus saineolas (faisnéis shaorga, blocshlabhra, nanaitheicneolaíocht, stóráil fuinnimh, feoil a fhástar sa tsaotharlann, etc.). I roinnt smaointe, pléitear aistriú san iomaíocht ó chostais a íoslághdú go dtí an t-eolas a uasmhéadú, deiseanna a chur ar fáil do gheilleagar eolais na hEorpa é féin a bhunú ([féach anseo](#) agus [anseo](#)). Ina theannta

sin, sainnithnítear i roinnt smaointe an gá atá le neamhspleáchas teicneolaíochta, mar shampla, trí chumas monaraíochta crua-earraí an Aontais a fhorbairt agus trína spleáchas tionsclaíoch agus tráchtála ar thíortha seachtracha a laghdú (féach sampla de sin [anseo](#)).

Leis na smaointe is minice laistigh den téama sin, tugtar aghaidh ar an ngá atá le tacaíocht a thabhairt d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide (féach [anseo](#)) agus le fiontraíocht a spreagadh (féach [anseo](#)). Go deimhin, meastar go ginearálta gur spreagadh tábhachtach nuálaíochta é cistiú a thabhairt do ghnólachtaí nuathionscanta agus d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna) (féach sampla de sin [anseo](#)). Sa chleachtas, molann rannchuiditheoirí tacaíocht a thabhairt do FBManna, mar shampla, trí chiste de chuid an Aontais lena gcuirtear caipiteal tosaithe ar fáil do FBManna (féach [anseo](#)), nó trí ardán tráchtála ar líne atá tiomnaithe do FBManna Eorpacha (féach [anseo](#)). Léiríonn rannpháirtí eile cás forbartha na Síne trí mhoil ribeacha nuálaíochta agus fáis, mar aon le rialacháin fhabhracha riaracháin agus fhioscacha, rud a spreag infheistíocht agus teacht chun cinn gnólachtaí nuathionscanta. Iarrann an rannpháirtí go ndéanfaí athmhachnamh ar bheartais Eorpacha i bhfianaise na samplaí sin (féach [anseo](#)). Thairis sin, moltar cánachas fabhrach a dheonú do ghnólachtaí nuathionscanta in earnálacha ceannródaíoch teicneolaíochta (féach [anseo](#)).

Le sraith láidir rannchuidithe, leagtar béim freisin ar an deis gnólachtaí a bhunú i sráidbhailte beaga agus i limistéir teorann san Eoraip (féach sampla de [anseo](#) agus d' [imeacht](#)), agus deis a thapú freisin chun teile-obair a dhéanamh ([féach anseo](#)). Áitíonn roinnt smaointe i bhfabhar an dlárarithe agus an rialachais áitiúil fheabhsaithe (féach [anseo](#) agus [imeacht](#)), agus i bhfianaise éagothromaíochtaí réigiúnacha críochacha a laghdú agus i bhfianaise imirce daoine oilte a bheith os comhair go leor réigiún (féach an t- [imeacht](#)). Ar an gcaoi chéanna, reáchtáladh [imeacht](#) maidir le conas daoine óga a choinneáil i mbailte tuaithe agus i mbailte beaga. Ar an gcaoi chéanna, phléigh roinnt imeachtaí deiseanna chun luach a chur ar fhorbairt áitiúil na gcríoch chun turasóireacht inbhuanaithe a chur chun cinn (féach an t- [imeacht](#) agus an t- [imeacht](#)).

Meastar go bhfuil infheistíochtaí i dtaighde agus in oideachas rithabhachtach ([féach anseo](#) agus [imeacht](#)), le tacaíocht do chomhroinnt eolais trí líonra oscailte saotharlann nó trí Ghníomhaireacht Eorpach Bonneagair (féach [anseo](#)). I smaoinemh a formhuiníodh den chuid is mó, iarrtar ar an Aontas a ghealltanas 3 % den OTI a thiomnú don taighde agus don nuálaíocht (féach [anseo](#)). I moladh eile, pléitear cineál Spotify don eolaíocht, bunachar sonraí inrochtana ina bhfuil samhlaíochtaí priontála 3T ([féach anseo](#)), ábhair ríomhfhoghlama agus cláir

oideachais lena mbailítear dea-chleachtas idirnáisiúnta don oideachas gairmiúil (féach [anseo](#)). I dtaca le taighde, is é ceann de na moltaí paitinní a éascú trí chiste paitinne (féach [anseo](#)). Iarrtar freisin Ard-Údarás Sláinte Eorpach a bhunú ar cheart dó taighde poiblí agus príobháideach i réimse na sláinte a spreagadh (féach [anseo](#)). Thairis sin, chun an nuálaíocht a spreagadh, áitíonn saoránach amháin i bhfabhar tacú leis an nuálaíocht trí níos mó saoirse maidir le caighdeánú chun dlíteanas dlíthiúil a laghdú vis-à-vis cineálacha cur chuige nuálacha lena gcuirtear réitigh mhalartacha ar fáil ([féach anseo](#)). Tá go leor tograí ann chun taighde agus nuálaíocht a chur chun cinn chun eochairtheicneolaíochtaí cumasúcháin a fhorbairt san Eoraip (féach [anseo](#)).

Léirítear i smaointe eile go mbreathnaítear ar an ngeilleagar digiteach mar réamhriachtanas don nuálaíocht agus don fhás, le plé ar chriptea-airgeadra (féach sampla de [sinanseo](#)) agus ar airgeadraí digiteacha áitiúla a bheadh comhthreomhar leis an euro (féach sampla de sin [anseo](#)). Maidir le criptea-airgeadra, measann rannchuiditheoirí go bhfuil gá le rialáil chun saoránaigh a chosaint (féach sampla de sin [anseo](#)).

Pléitear nuálaíocht agus fás freisin i ndáil leis an gcomhshaol agus leis an athrú aeráide agus leis an aistriú glas (féach [anseo](#)). Dá réir sin, tá smaointe maidir le spriocanna aeráidneodrachta agus an ról ceannasach a d'fhéadfadh a bheith ag an Aontas maidir le Geilleagar Glas (domhanda) a bhunú agus infheistíocht a dhéanamh ann ar fud an ardáin (féach sampla de sin [anseo](#)). Mar shampla, molann saoránach amháin an t-aistriú glas a chomhlánú le rianú spriocanna an phlean beartais tionsclaíoch, trí tháscairí cainníochtúla chun faireachán a dhéanamh ar straitéis tionsclaíoch na hEorpa sa chomparáid dhomhanda (féach [anseo](#)). Thairis sin, leagann rannpháirtí béim ar an deis chun an intleacht shaorga a úsáid chun éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú do ghnólachtaí (féach [anseo](#)).

I roinnt smaointe, pléitear cur chun feidhme praiticiúil an Gheilleagair Ghlais, mar shampla, trí infheistíocht a dhéanamh san fheirmeoireacht orgánach agus i dtionscnaimh 'ón bhfeirm go dtí an forc' (féach [anseo](#)). Molann rannpháirtí eile geilleagar níos glaise a bhaint amach agus dul i ngleic le saincheist na slándála bia trí theicneolaíochtaí talmhaíochta cliste (féach [anseo](#)).

Mar sin féin, míníonn saoránach amháin gur cheart go n-áiritheofaí le cur chun feidhme an Chomhaontaithe Ghlais nach ndéanfaidh na bearta nua dochar do shaoránaigh an Aontais (féach [anseo](#)). Ó thaobh an ghnó de, pléitear i roinnt smaointe bearta chun gnólachtaí a spreagadh agus tacú leo chun aistriú glas a bhaint amach (féach [imeacht](#)), mar shampla trí chuspóirí soiléire agus

ceangailteacha a leagan síos d'earnálacha sonracha (féach [anseo](#)), agus, ag an am céanna, cosc a chur ar chuideachtaí straitéisí 'níochán glas' a ghlacadh (féach [anseo](#)).

Tagraíonn moltaí eile do thionscal an aeraspáis a neartú mar bhealach chun bheith ar thús cadhnaíochta i dteicneolaíochtaí nuálacha, mar shampla trí mhaoiniú do GSE a mhéadú (féach [anseo](#) agus [anseo](#)).

Social cosaint agus slándáil shóisialta

Baineann an fothéama is minice arís agus arís eile leis an mbunionsam neamhchoinníollach chun a áirithiú go mbeidh gach duine in ann páirt a ghlacadh sa tsochaí (féach [anseo](#) agus [anseo](#)). Chomh maith le bunionsam neamhchoinníollach, iarrtar arís agus arís eile go ndéanfaí bearta chun aghaidh a thabhairt ar an dífhostaíocht (an óige) amhail cláir scileanna feabhsaithe (féach sampla de sin [anseo](#)) agus chun ciste Eorpach dífhostaíochta a thabhairt isteach (féach [anseo](#)). Tugtar aghaidh freisin ar ábhar na dífhostaíochta i measc na n-óg in ábhair eile.

Ar an gcaoi chéanna, a bhaineann leis an bhfothéama sin, tá an grúpa smaointe ina bpléitear beamaí ioncaim san Aontas, lena moltar difríocht theoranta tuarastail laistigh den chuideachta chéanna (féach sampla de sin [anseo](#)), agus iarraidh ghinearálta ar thuilleadh beart chun an bhochtaineacht san Eoraip a chomhrac agus a chosc (féach sampla de sin [anseo](#)).

Athdhearbhaíonn rannpháirtí nach mór do mhaoiniú sochar sóisialta bonn láidir eacnamaíoch a leanúint (féach [anseo](#)).

I bhfianaise aosú an daonra, leagann roinnt rannpháirtithe béim ar an ngá atá le haghaidh a thabhairt ar chúram sláinte fadtéarmach chun sábháilteacht agus dínit daoine scothaosta a áirithiú (féach [anseo](#)), chomh maith le dul i ngleic le haonrú sóisialta seanaoise (féach [anseo](#)). Is mian leo dlúthpháirtíocht idirghlúine a spreagadh chun cosc a chur ar an nglúin scothaosta a bheith taobh thiar de (féach [anseo](#)). Iarrann rannpháirtí amháin freisin go ndúnfaí an deighilt dhigiteach i measc daoine níos sine, chun a áirithiú go mbeidh na scileanna acu is gá chun foirmiúlachtaí riaracháin phoiblí a chur i gcrích, agus chun rochtain a fháil ar acmhainní sóisialta agus sláinte, ar fhaisnéis ghinearálta agus ar ghníomhaíochtaí cultúrtha (féach [anseo](#)).

Pléifidh a lán rannchuiditheoirí an gá atá le beartais chomhordaithe scoir agus pinsin ar fud Bhallstáit an Aontais (féach [sampla](#) de sin [anseo](#)), le moltaí chun

córas pinsin aontaithe a bhunú do shaoránaigh shoghluaiste (féach [anseo](#)). Molann rannpháirtithe athchóirithe pinsin freisin (féach [anseo](#)).

Tugann sraith smaointe eile aghaidh ar fhadhb na bochtaineachta leanaí agus scothaosta (féach [anseo](#)). Tá pinsinéirí baineanna níos mó i mbaol bochtaineachta, mar is gnách leo ról na gcúramóirí a ghlacadh orthu féin agus ní aithnítear na blianta oibre sin ina bpinsin (féach [anseo](#)). Is fothéama eile é an ceart chun tithíochta inrochtana inacmhainne a bhaineann leis an tslándáil shóisialta a phléann na rannchuiditheoirí (féach sampla de sin [anseo](#)). Iarrann rannpháirtí freisin dreasachtaí chun dul i ngleic leis an meath déimeagrafach atá ann faoi láthair, trí bheart creidmheasa cánach chun an t-ualach airgeadais ar theaghlach ísealioncaim óga a laghdú (féach [anseo](#)). Iarrann rannpháirtithe ar [bhonn](#) níos ginearálta ar an Aontas agus ar a Bhallstáit an claoclú déimeagrafach a chur san áireamh (féach [anseo](#)) le moltaí chun comhlacht a chur ar bun chun na críche sin (féach [anseo](#)).

Ar deireadh, tá grúpa smaointe eile ann a bhaineann le próisis riaracháin, mar shampla, cárta slándála sóisialta digitithe (coiteann AE) a thabhairt isteach agus cearta sóisialta inaistrithe d'Eorpaigh soghluaiste, mar a pléadh freisin faoi ábhair eile ar an ardán (féach sampla de sin [anseo](#)). Ar an nóta céanna, molann rannchuiditheoir amháin euro digiteach daonlathach agus Díbhinn Bhunúsach Uilíoch, a d'fhéadfaí a chistiú leis an toradh a thuilleann BCE ar bhannaí agus ar stoic a fhaightear trína oibríochtaí margaidh oscailte, trí cheadúnú digiteach, nó trí infheistiú dhíreach (féach [anseo](#)).

Cánachas ar mhaithe le geilleagar cothrom

Baineann téama suntasach le dul i ngleic le fadhbanna sóisialta, eacnamaíocha agus comhshaoil trí rialacha fioscacha.

Le linn smaointe ceannasacha, moltar ceartas cánach níos fearr, cánachas cothrom agus calaois chánach a chomhrac. Áirítear ar na moltaí bearta a thabhairt isteach chun dul i ngleic le seachaint cánach, cáin ar idirbhearta airgeadais a thabhairt isteach (féach [anseo](#)). Cuireann líon mór rannpháirtithe smaointe isteach maidir le 'dumpáil shóisialta' a sheachaint trí rialacha fioscacha agus pá íosta a chomhchuibhiú ar fud na mBallstát (féach samplaí de sin [anseo](#) agus [anseo](#)). Baineann smaoinemh amháin a ndearnadh trácht mór air agus a d'fhormhuinigh go mór le cáin íosta dhomhanda nó le cáin íosta de chuid an Aontais a thabhairt isteach chun aghaidh a thabhairt ar thearmainn chánach (féach [anseo](#)) agus moltar

cóineasú Eorpach i gcánachas díreach a chur chun cinn (féach [anseo](#)). Moltar i smaoinemh eile gur cheart athbheithniú a dhéanamh ar an modheolaíocht don liosta de dhlínsí neamh-chomhoibríocha chun críocha cánach (féach [anseo](#)). Ardaíonn go leor ranníocaíochtaí an cheist maidir le cáin a ghearradh go héifeachtach ar chuideachtaí móra teicneolaíochta agus ar chorparáidí digiteacha (féach [anseo](#) agus [imeacht](#)).

Áitíonn sraith shuntasach smaointe i bhfabhar comhchuíbhíú cánach agus aontas fioscach a chruthú chun dáileadh rachmais níos fearr a áirithiú ar fud shochaithe na hEorpa (féach sampla de [sin anseo](#)). I ndáil leis sin, leagtar béim ar réimse beart cánachais a d'fhéadfadh a bheith ann le haghaidh geilleagar cuimsitheach agus cothrom ar an ardán digiteach (féach sampla de [anseo](#)). Is iad seo a leanas na hábhair chánachais faoi láthair. Ar an gcéad dul síos, bearta cánach chun iomaíocht chóir idir cuideachtaí a chur chun cinn, amhail comhchóras Cánach Breisluaicha (CBL) le haghaidh ríomhthráchtála nó a cheanglaíonn ar chuideachtaí CBL a íoc ina dtíortha baile amháin (féach [anseo](#)). Ar an dara dul síos, le cánachas a bhaineann leis an gcomhshaol agus leis an athrú aeráide, i measc nithe eile, iarrtar sásra coigeartaithe carbóin ar theorainneacha de chuid an Aontais (féach sampla de [sin anseo](#)) [nó](#) cáin inbhuanaitheachta (féach sampla de [sin anseo](#)). Féachtar ar chánacha comhchoiteanna freisin, amhail cánachas ar lorg carbóin, mar bhealach chun neamhionannais a dhúnadh i measc tíortha an Aontais agus chun feidhmiú an mhargaidh aonair a fheabhsú (féach [anseo](#)). I ndáil leis an méid sin, ócáid inar reáchtáladh an gá le hathchóiriú ar rialacha buiséadacha an Aontais is infheidhme sna Ballstáit chun téarnamh iar-COVID inbhuanaithe a áirithiú agus chun na hinfeistíochtaí poiblí is gá don aistriú glas agus don aistriú digiteach a dhaingniú (féach an t-[imeacht](#)).

Ar antríú dul síos, iarraidh go ngearrfaí cáin ar earraí tomhaltais bunaithe ar na coinníollacha táirgthe (saothar, amhábhair, pá) chun trádáil chóir a chur chun cinn seachas an tsaorthrádail (féach sampla de [sin anseo](#)). Tagann an grúpa deiridh de bhearta cánachais faoi ilghnéitheach, lena n-áirítear cánachas chun comhionannas inscne a chur chun cinn, le glao chun an ráta nialasach CBL nó ráta laghdaithe CBL a chur i bhfeidhm do tháirgí sláintíochta baineanna (féach [anseo](#)).

AnMargadh Aonair Eorpach a neartú

Baineann roinnt rannchuidithe leis an ngá atá leis an Margadh Aonair Eorpach a neartú tuilleadh, agus béim á leagan ar bheartais eacnamaíoch, ós rud é go bhfuil fócas an Choimisiúin ag dul i dtreo réimsí beartais eile níos mó (féach [anseo](#) agus [imeacht](#)). Go deimhin, measann go leor rannpháirtithe gurb é margadh aonair an Aontais le haghaidh earraí, seirbhísí, caipitil agus daoine an tsócmhainn is luachmhaire atá ag an Aontas (féach [anseo](#)).

Leagtar béim i roinnt rannchuidithe ar an luach agus ar an tábhacht a bhaineann le héiceachórais áitiúla a nascadh ar fud na hEorpa, trína ndearnadh cineálacha éagsúla saineolais agus feasa gnó a fhorbairt ([féach anseo](#)).

Ina theannta sin, léiríonn go leor ranníocaíochtaí go bhfuil deis ag an Aontas, i bhfianaise méaduithe suntasacha ar chostais iompair coimeádán, monarchana ilnáisiúnta a thabhairt ar ais, amhail táirgeadh micrishlis, a athlonnaíodh go tíortha na hÁise roimhe sin mar gheall ar chostais táirgthe níos ísle (féach [anseo](#) agus [anseo](#)). Molann saoránach amháin beartas eacnamaíoch a fhorbairt chun cuideachtaí domhanda a mhealladh chuig an Aontas mar chuid de bheartas fiontraíochta Eorpach, le cánachas aonchineálach ar fud an Aontais (féach [anseo](#)).

Ar an iomlán, athdhearbhaítear i smaointe gur cheart do na Ballstáit feabhas a chur ar fhorfeidhmiú an acquis atá ann cheana sa réimse eacnamaíoch, agus an chaomhnaitheacht á seachaint chun an margadh aonair a dhéanamh níos tarraingtí agus níos iomaíche (féach sampla de [sin anseo](#)). Moltar i smaointe eile feidhmeanna BCE a mhéadú (féach sampla de [anseo](#)), chun srian a chur le leasanna brústocaireachta san Aontas (féach [anseo](#)) agus chun idirnascthacht thar theorainneacha a neartú. Chomh maith le naisc le ceantair thuaithe a fheabhsú (féach [anseo](#)).

Féachtar ar chánacha comhchoiteanna, amhail cánachas agus airgeadra an loirg carbóin, mar bhealach chun neamhionannais i measc tíortha an Aontais a shárú agus chun feidhmiú an mhargaidh aonair a fheabhsú (féach [anseo](#)). I ndáil leis an méid sin, ócáid inar reáchtáladh an gá atá le hathchóiriú a dhéanamh ar rialacha buiséadacha an Aontais is infheidhme sna Ballstáit chun téarnamh iar-COVID inbhuanaithe a áirithiú agus chun na hinfeistíochtaí poiblí is gá don aistriú glas agus don aistriú digiteach a dhaingniú (féach an t-[imeacht](#)).

Athdhearbhaíonn rannpháirtí gur cheart rialacha an mhargaidh inmheánaigh a chomhchuíbhíú chun feidhmiú na trádála trasteorann a mhéadú. Thairis

sin, ba cheart measúnú a dhéanamh ar ionchais fáis agus uas-scálú FBManna tar éis thástáil FBM, chun a áirithiú go bhfreagróidh rialacháin do fhiorriachtanais na bhfiontraithe agus na saoránach (féach [anseo](#)).

Le roinnt smaointe, dírfítear ar an turasóireacht mar earnáil straitéiseach d'fhás gheilleagar na hEorpa (féach [anseo](#)).

Ar deireadh, cothaíonn smaoinemh go mbeadh tairbhe eacnamaíoch ag baint le Esperanto a ghlacadh mar theanga Eorpach (féach [anseo](#)).

Borradh a chur faoi phoist

Agus plé á dhéanamh acu ar conas borradh a chur faoi phoist, sainiúnn rannchuiditheoirí réimse saincheisteanna, idir an gá le hoibrithe a uas-sciliú, oiriúnú don mhargadh saothair atá ag athrú agus an gá atá le haghaidh a thabhairt ar dhífhostaíocht i measc na n-óg agus oiriúnú do na dálaí a eascraíonn as COVID- 19.

Leagann na rannchuiditheoirí béim ar a thábhachtaí atá sé tacú le daoine óga, go háirithe maidir le rochtain ar an margadh fostaíochta (féach sampla den [imeacht](#)). Is í an dhífhostaíocht i measc na n-óg an tsaincheist is suntasaí laistigh den téama seo (féach sampla de [anseo](#)), agus tagairt ar leith á déanamh ag rannchuiditheoirí do na NEETanna (féach [anseo](#)). Cuireann rannpháirtithe chun suntais nach féidir rochtain a fháil ar phoist ar leibhéal iontrála le haghaidh sealgairí poist ar leibhéal iontrála, toisc go dteastaíonn taithí oibre uathu go paradacsach (féach [anseo](#)). Moltar i smaoinemh amháin go ndéanfaí roinnt scileanna crua a chomhtháthú sa churaclam acadúil chun scileanna atá dírithe ar an obair a neartú (féach [anseo](#)). Leagtar béim freisin ar fhorbairt gairmeacha, le glaonna ar chlár agus ar bhearta chun rochtain ar mhargadh fostaíochta an Aontais a éascú, le hintéirneachtaí ar fud na mBallstát agus ardán poist ar líne (féach sampla de sin [anseo](#)). Mar shampla, féachann an tionscadal Conairí Uas-Scilithe le deiseanna oiliúna agus foghlama a chur i gcroílár Mhargadh Sóisialta na hEorpa (féach [anseo](#)).

Ar nóta den chineál céanna, áirítear ar na moltaí a chuirtear faoi bhráid an ardáin cáilíochtaí acadúla a chur in oiriúint do mhargadh an tsaothair, rud a chuirfeadh feabhas ar infhostaitheacht na mac léinn (féach [anseo](#)). Chun aghaidh a thabhairt ar an nganntanas oibrithe oilte, agus ar bhonn níos ginearálta, ar an nganntanas scileanna chun margadh an tsaothair a dhigitiú (féach [anseo](#)) molann rannpháirtí amháin aitheantas na hoiliúna a fuarthas thar lear a éascú (féach [anseo](#)). Tá grúpa eile smaointe, a bhaineann le téama na nuálaíochta,

ag iarraidh go gcruthófaí poist i gcomhréir leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach (féach sampla de sin [anseo](#)).

Ar an taobh eile, leagann na rannpháirtithe béim freisin ar an ngá atá le níos mó deiseanna forbartha gairmiúla a chur ar fáil i réimsí teicniúla, ina bhfuil gá le scileanna praiticiúla (féach [anseo](#)). Go deimhin, leagann roinnt rannpháirtithe béim ar an easpa gairmoiliúna agus foghlama iar-mheánscoile agus, dá bhrí sin, ar neamhábaltacht cuideachtaí fostaithe oilte a aimsiú (féach [anseo](#)). Mar shampla, iarrann rannpháirtí amháin go gcuirfí poist cheirde chun cinn mar bhealach do ghlúine óga chun bunluachanna a aimsiú an athuir, seachas poist a chur chun cinn san earnáil TF amháin (féach [anseo](#)).

Meastar go bhfuil tairbhe eacnamaíoch ag baint le soghluaisteacht oibrithe san Aontas a mhéadú (féach [anseo](#)), a phléitear freisin, áfach, i bhfianaise imirce daoine oilte a bheith ina cúis le himirce daoine oilte i roinnt tíortha (féach an t-[imeacht](#)). Cuireann rannpháirtí ar an ardán an iarracht poist chuibhiúla a chruthú ar bhonn fiúntais chun cinn (féach [anseo](#)).

Maidir le dálaí oibre, molann rannpháirtithe borradh a chur faoin teile-obair agus faoi 'obair sholúbtha' chun am taistil comaitéireachta d'fhostaithe agus costais sheasta bonneagair oifige d'fhostóirí a laghdú (féach [anseo](#)), chun réiteach a dhéanamh idir am teaghlaigh, chun dídhaonrú tuaithe a laghdú (féach [anseo](#)) agus chun astaíochtaí díobhálacha a laghdú trí thrácht laghdaithe (féach [anseo](#)). I measc na moltaí eile tá seachtain oibre níos giorra a thabhairt isteach (féach sampla de [sin anseo](#)), cosc a chur ar intéirneachtaí neamhíochta, ragobair éigeantach agus conarthaí oibre forbhásacha (féach [anseo](#)), nó infheistíocht a dhéanamh i mbonneagair chúraim leanaí chun an saol príobháideach agus an saol gairmiúil a thabhairt chun réitigh.

Ar deireadh, leathnaíodh an smaoinemh deireadh a chur le ham coigilte sholas an lae le rannchuiditheoirí ag plé na dtairbhí eacnamaíocha agus sóisialta a bhaineann le deireadh a chur leis an 'Am Sábhála Tuata' (DST) (féach sampla de [anseo](#)).

Dúshlán na samhla eacnamaíche atá ann faoi láthair

Tá roinnt mhaith smaointe faoin téama seo ar aon dul leis an gcuspóir neamhionannais i ngeilleagair an Aontais a laghdú (féach sampla de sin [anseo](#)). Meastar go bhfuil sé sin rithábachtach taobh leis

an iarracht cothromaíocht shochoaíoch a mhéadú trí chomhar idir-réigiúnach feabhsaithe (féach [anseo](#)).

Moltar i roinnt smaointe rialachán a chur i bhfeidhm maidir le foinsí soláthair amháibhar agus earraí próiseáilte do thionscal na hEorpa a éagsúlú, d'fhonn an tsamhail "Caipitleachas Eorpach" a chur chun cinn (féach [anseo](#) agus [anseo](#)).

Leagtar béim i roinnt rannchuidithe freisin ar a thábhachtaí atá sé smaoineamh ar shamhail eacnamaíoch a bhreathnaíonn thar OTI, chun oibriú i dtreo leas Eorpach atá cuimsitheach agus cothrom (féach sampla de anseo [agus imeacht](#) agus [imeacht](#)), le táscairí chun coincheapa fáis a thomhas thar OTI (féach [imeacht](#)). Ar an gcaoi chéanna, áitíonn saoránach amháin gur cheart do chreat rialála an mhargaidh aonair dreasachtaí níos mó a thabhairt isteach do chuideachtaí chun dul i dteagmháil leis an tsochaí agus leis an gcomhshaoil ([féach](#) anseo agus [imeacht](#)). Ag an am céanna, léirítear i smaoineamh an gá atá le beartas airgeadaíochta a chur in oiriúint do choincheapa na "tacsanomaíochta comhshaoil" agus na gcoincheap "tacsanomaíocht shóisialta" (féach [anseo](#)). Tacaíonn eagraíochtaí tríú hearnáil le sciar de phacáiste NextGenerationEU a chaitheamh ar leas sóisialta agus ar chomhtháthú críochach ([féach anseo](#)).

Moltar i dtogra amháin tuairisciú a dhéanamh ar an tionchar a bhíonn ag nósanna iompair éagsúla ar an lorg carbóin, chun feasacht a mhéadú agus chun saoránaigh a spreagadh chun an modh is lú truailiú a roghnú ([féach](#) anseo agus [imeacht](#)). Ar an gcaoi chéanna, molann rannpháirtí eile córas cártaí creidmheasa carbóin a thabhairt isteach le haghaidh eitiltí a thógtar san Aontas chun aerthaisteal a rialáil agus a theorannú (féach [anseo](#)).

Laistigh den téama sin, pléitear córas eacnamaíoch reatha na hEorpa ó thaobh idé-eolaíochta de. Ar thaobh amháin, molann na rannchuiditheoirí tógáil ar an gcaipitleachas agus ar an saormhargadh, le níos mó iomaíochta inmheánaí, an t-ualach rialála laghdaithe, níos lú fóirdheontas agus rátaí cánach iomarcacha (féach sampla de sin [anseo](#)). Iarrann grúpa rannchuiditheoirí go mbeadh an geilleagar níos liobráláí. Áirítear ina gcuid moltaí go háirithe maorlathas laghdaitheach, pribhléidí a tharraingt siar ó pholaiteoirí agus ó fhoireann an Aontais (féach sampla de sin [anseo](#)), cánacha a ísliú do na haicmí ísle agus meánaicmí, tacú leis an bhfiontraíocht agus le fiontair bheaga agus mheánmhéide a fhorbairt, rud a chuireann deiseanna fostaíochta ar fáil (féach [anseo](#)).

Mar a pléadh níos luaithe, i gcodarsnacht leis sin, déanann rannpháirtithe eile a ndícheall geilleagar atá níos dírithe ar an duine a bhaint amach agus cuireann siad chun suntais na heasnaimh a mheastar a bheith sa tsamhail eacnamaíoch atá ann faoi láthair, amháil easpa trédhearcachta maidir le

dálaí oibre agus bunús na n-earraí ar fud na slabhraí táirgthe (féach [anseo](#)).

Le linn an phlé sin, díritear i smaoineamh amháin ar theoiric na fáis, mar bhealach chun cothromaíocht nua a athbhunú idir daoine agus an dúlra vis-à-vis fás neamhrialaithe (féach [anseo](#)). Molann rannpháirtí eile an tsamhail eacnamaíoch taoschnó a ghlacadh mar thagairt (féach [anseo](#)). Tacaíonn roinnt rannchuiditheoirí le tionscnaimh an gheilleagair chiorclaigh (féach [anseo](#) agus [anseo](#)). Cuirtear tuilleadh smaointe faoin ngeilleagar ciorclach faoin ábhar Athrú aeráide agus an comhshaoil.

Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022)

Maidir le hionradh na Rúise ar an Úcráin, léirigh líon mór smaointe an gá atá le neamhspleáchas táirgeachta chun feabhas a chur ar neamhthuilleamaíocht eacnamaíoch na hEorpa (féach [anseo](#)), agus cosaint níos láidre ar an lipéad Eorpach ag gabháil leis (féach [anseo](#)) agus méadú ar chánacha ar allmhairí mar bhealach chun ceannasacht na hEorpa a fheabhsú (féach [anseo](#)). Léiriú nua ar an téama sin is ea an cuardach ar neamhthuilleamaíocht a d'ardaigh roinnt rannpháirtithe chun neamhspleáchas fuinnimh a bhaint amach (féach sampla de anseo), agus tagairt á déanamh go minic don ghéarchéim fuinnimh a ghintear leis na freagairtí straitéiseacha ar ionradh na Rúise ar an Úcráin (féach [anseo](#)). Cuireann sé sin leis an togra le haghaidh Aontas Fuinnimh Eorpach (féach [anseo](#)). Phléigh roinnt rannpháirtithe coincheap neamhspleáchas straitéiseach fuinnimh an Aontais (féach samplaí de anseo) le painéal saineolaithe [le](#) linn imeacht sa Spáinn, ó thaobh na slándála agus na cosanta, an fhuinnimh agus an chomhshaoil de, agus an t-aistriú tionsclaíoch (féach [anseo](#)).

Mar a rinneadh roimhe seo, pléadh ról na gceantar tuaithe maidir le geilleagar níos láidre san Aontas a chruthú i roinnt rannchuidithe a rinneadh le déanaí. I smaointe éagsúla, leagadh béim ar an bhfadhb a bhaineann le díthaonrú na gceantar tuaithe (féach sampla de [anseo](#)), agus measann go leor rannchuiditheoirí go bhfuil tionchar aige sin ar neamhionannas (féach [anseo](#)). Leag na rannpháirtithe béim ar a thábhachtaí atá sé dreasachtaí a chur ar fáil do ghnólachtaí agus do dhaoine óga chun socrú i gceantair tuaithe, trí chánachas spriocdhírthe agus maorlathas

laghdaithe (féach [anseo](#)). Iarradh freisin cistiú méadaithe d'fheirmeoirí óga (féach [anseo](#)).

Le linn na tréimhse seo caite, chruthaigh téama na cosanta sóisialta agus na slándála sóisialta líon ard smaointe gaolmhara, ag athdhearbhú na dtéamaí a shonraítear thuas. Le ranníocaíochtaí, pléadh athchóirithe pinsin, fad na seachtaine oibre, beartais ghníomhachtaithe, beartais lena dtugtar aghaidh ar na fadhbanna sonracha a bhíonn ag daoine faoi mhíchumas (féach sampla de [sinanseo](#)), agus scéimeanna tacaíochta ioncaim. I measc an togra deiridh sin, ba é an togra is minice a bhí ann (féach [anseo](#)) ioncam bunúsach uilíoch [athabhairt](#) isteach, agus chuir roinnt rannchuiditheoirí fadhbanna le héifeachtacht an bhirt sin (féach [anseo](#)).

I sraith shuntasach smaointe a pléadh conas ba cheart an geilleagar glas a chur chun feidhme agus é féin a chothú (féach [anseo](#)). Mhol rannpháirtí amháin freisin feachtas múscaillte feasachta a eagrú ar an leibhéal Eorpach le haghaidh dea-bhainistiú uisce (féach [anseo](#)).

Conradh sóisialta athnuaite a chaibidliú bunaithe ar idirphlé sóisialta agus ar chómhargáil Bearta a thabhairt isteach chun cur i gcoinne an mhéadaithe ar fhiachas poiblí san Aontas Sainordú BCE a neartú agus a leathnú A áirithiú go mbeidh na Pleananna Téarnaimh dian, éifeachtúil agus trédhearcach Tacú le FBManna agus iad a fhás: ríthábhachtach i dtéarnamh an Aontais Bearta ullmhachta paidéime amach anseo a mhaoiniú Seoladh tearcfoireann an ghairmí cúraim sláinte Tomhaltas agus táirgeadh áitiúil a chur chun cinn agus infheistíocht a dhéanamh iontu

Téarnamh eacnamaíoch

Athbheathú a dhéanamh ar limistéir thraithe le Bunioncam neamhchoinníollach ar fud an Aontais a thabhairt isteach Dífhostaíocht i gcoinne an chatha (an óige) Bearnáí ioncaim san Aontas Eorpach agus an bhochtaineacht a chomhrac Deiseanna a thomhas chun sochair chosanta sóisialta a thabhairt isteach i ndáil le stóinseacht an bhoinn eacnamaíoch Aghaidh a thabhairt ar chúram sláinte fadtéarmach chun sábháilteacht agus dínit daoine scothaosta a áirithiú agus malartuithe idirghlúine a spreagadh Beartais scoir agus pinsin a chomhordú san Aontas Eorpach Íoschaighdeán AE a bhunú maidir le slándáil shóisialta agus cosaint shóisialta

Cosaint shóisialta agus slándáil shóisialta

Rochtain ar thithíocht inacmhainne a chinntiú Calaois chánach a chomhrac Rialacháin chánach Eorpacha a aontú chun dumpáil shóisialta a sheachaint Beartas cánach a chomhchuihbhiú i dtreo aontas fioscach Tearmainn chánach a chomhrac le cáin íosta ar fud an Aontais Tomhaltas an AE a chur chun cinn trí chánachas Cánachas chun dul i ngleic leis an athrú aeráide Cánachas cothrom chun cóirthrádáil a chothú

Cánachas ar mhaithe le geilleagar cuimsithe ach agus cothrom

Gné shóisialta na hEorpa a bhunú le Colún Eorpach na gCeart Sóisialta Comhionannas inscne a bhaint amach ar fud na dtionscal le pá comhionann agus cuóta inscne Iarrachtaí a mhéadú i dtreo daoine faoi mhíchumas a chur san áireamh Neamhionannas a laghdú agus feabhas a chur ar iarrachtaí chun dul i ngleic leis an easpa dídine Díriú ar iarrachtaí chun pobail imeallaithe shainaitheanta a chomhtháthú sa tsochaí agus gach cineál idirdhealaithe a chomhrac Institiúid an ceart chun dícheangail

An Eoraip níos cuimsithí agus níos cothroime ó thaobh na sochaí de

Geilleagar níos láidre, ceartas sóisialta agus poist

Infheistíocht a dhéanamh san oideachas, sa taighde agus san fhorbairt chun geilleagar eolais Eorpach a bhaint amach Spleáchas tionsclaíoch agus tráchtála ar thíortha seachtracha a laghdú Tús curtha leis an gciste 8. Fiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna) ina spreagadh don nuálaíocht Gnólachtaí a dhílárú agus rialachas áitiúil a fheabhsú chun éagothromaíochtaí críochacha a laghdú Turasóireacht inbhuanaithe a chur chun cinn An geilleagar digiteach a bhunú Iarracht a dhéanamh Geilleagar Glas a bhaint amach Gnólachtaí a spreagadh agus tacú leo chun aistriú glas a bhaint amach, agus “níochán glas” a chosc ag an am céanna Tionscal an aeraspáis a leathnú chun dul chun cinn a dhéanamh ar theicneolaíochtaí nuálacha

Nuálaíocht — borradh a chur faoin bhfás

An margadh aonair Eorpach a neartú tuilleadh

Geilleagar níos láidre, ceartas sóisialta agus poist

Dúshlán na samhla eacnamaíche atá ann faoi láthair

Beartais eacnamaíocha an Aontais a fhorbairt chun an comhtháthú eacnamaíoch a dhoimhniú
Éiceachórais thionsclaíocha áitiúla a nascadh ar fud na hEorpa
Cuideachtaí táirgthe a thabhairt ar ais chuig an Aontas
Neamhspleáchas straitéiseach a bhunú i bpríomhthionscail
Dídhreasú a dhéanamh ar tháthcheangal cuideachtaí Eorpacha ag cuideachtaí a bhfuil a gceanncheathrú lasmuigh den Eoraip
Gréasáin iompair agus fuinnimh a bhunú ar fud an Aontais
Cánacha coiteanna a thabhairt isteach chun neamhionannais laistigh den Aontas a líonadh

Borradh a chur faoi phoist

Bealach i dtreo na fostaíochta sin a éascú san Aontas Eorpach, go háirithe i dtaca le dul i ngleic leis an dífhostaíocht i measc na hóige
Cáilíochtaí acadúla a chur in oiriúint do mhargadh an tsaothair chun infhostaitheacht na mac léinn a fheabhsú
Aghaidh a thabhairt ar an nganntanas oibríthe oile chun margadh an tsaothair a dhigitiú
“An obair ex” a thabhairt isteach (páirt a ghlacadh ón oifig go cianda)
Daoine óga a spreagadh chun tabhairt faoi phoist lámhe agus cheardaíochta
Beartais chánach agus saothair a shimpliú san Aontas Eorpach
Tacú le feirmeoirí óga agus comhroinnt dea-chleachtas a spreagadh

Foinsí soláthair amhábhbar agus earraí próiseáilte do thionscail na hEorpa a éagsúlú
Táscairí eile a áireamh chun bearta OTI a chomhlánú laistigh den tsamhail eacnamaíoch
Eagraíochtaí tríú hearnáil a spreagadh chun cláir maidir le leas sóisialta agus comhtháthú críochach a chur i gcrích
Córas cártaí creidmheasa carbóin a thabhairt isteach don aeríompar agus feasacht a mhúscailt maidir leis an difríocht idir loirg carbóin i measc modhanna éagsúla iompair
An geilleagar a léirscaoileadh, maorlathas a laghdú agus cánacha a íslú d'aicmí níos ísle agus d'aicmí meánacha
Samhail rialachais eacnamaíoch an Aontais a athchóiriú chun leas na hEorpa a bheidh cuimsitheach agus cothrom a bhaint amach
An t-aistriú i dtreo geilleagar ciorclach

5. An tAontas Eorpach sa domhan mór

Cuimsíonn smaointe a phostáiltear faoi thopaic an Aontais ar fud an domhain téamaí éagsúla a bhaineann leis an mbeartas eachtrach agus slándála, lena n-áirítear trádáil agus gnéithe éagsúla eile den chumhacht bhog go cosaint. Ar an iomlán, éillíonn na téamaí is minice go mbeadh an tAontas i láthair níos láidre ar an leibhéal polaitiúil domhanda: ina bheartas comharsanachta agus ina chaidreamh le tíortha san Afraic, san Aigéan Ciúin agus i Meiriceá Laidineach, mar shampla. Measann rannchuiditheoirí an ardáin gur cheart don Aontas a bheith níos dána agus cumhacht bhog agus chrua á feidhmiú aige. Ó bunaíodh an t-ardán, tá líon foriomlán 3,695 aighneacht cruthaithe ag an topaic seo, i.e. 1,448 smaoineamh, 1,768 tuairim agus 479 imeacht. Is féidir na smaointe éagsúla a ghrúpáil de réir na dtéamaí seo a leanas:

- Cuspóirí foriomlána bheartas eachtrach an AE
- Fórsaí cosanta agus armtha
- Cinnteoireacht
- Beartas comharsanachta agus caidreamh le daoine eile
- Méadú
- Beartais trádála

Imeachtaí

Bhí tionchar, den chuid is mó, ag an gcomhthéacs geopholaitiúil fíor-éagsúil, arna chinneadh ag ionradh na Rúise ar an Úcráin, ar imeachtaí a eagraíodh faoin Aontas Eorpach san ábhar domhanda.

Spreag ráig na coinbhleachta an iliomad imeachtaí a eagrú maidir le ról an Aontais agus maidir leis an gcaidreamh eacnamaíoch agus taidhleoireachta atá aige leis an Úcráin agus leis an Rúis.

B'amhlaidh an cás i gcás imeacht ar líne sa Ghearmáin, le 64 rannpháirtí (féach an t-[imeacht](#)), áit ar cheistigh na rannpháirtithe beirt ionadaithe ón Aontas faoi sheasamh bheartas eachtrach an Aontais sa choinbhleacht leanúnach agus faoi éifeachtaí smachtbhannaí an Aontais i gcoinne na Rúise. In imeacht eile ar líne sa Fhrainc, mhalartaigh na rannpháirtithe tuairimí le hionadaí de chuid an Aontais maidir le bealaí chun spleáchas an Aontais ar sholáthairtí gáis na Rúise a laghdú (féach an t-[imeacht](#)). D'athnuaigh an cogadh suim in ábhair amhail comhchosaint agus méadú an Aontais a pléadh le linn roinnt de na himeachtaí. Mar shampla, i gceardlann sa Pholainn pléadh go háirithe an gá atá le méadú an Aontais a chothú (féach an t-[imeacht](#)).

Eagraíodh imeachtaí eile freisin, mar shampla fóram a bhí dírithe ar an imirce, ar an gciníochas agus ar an gcaidreamh idir an tAontas agus an Afraic sa Spáinn mar chuid den Chomhdháil ar Thodhchaí na hEorpa (féach an t-[imeacht](#)).

Cuspóirí foriomlána bheartas eachtrach an Aontais

Tá go leor rannchuidithe faoi théama an Aontais ar domhan ag iarraidh ar an Aontas a ról mar ghníomhaí domhanda a threisiú agus rannchuidiú leis an iltaobhachas domhanda, chomh maith leis an daonlathas a chosaint agus a chumhacht bhog a úsáid i gcoinne theacht chun cinn an údarásaíochais ar fud an domhain (féach sampla de sin [anseo](#)). Tá an chuid is mó de na smaointe sin dírithe ar Aontas níos aontaithe a bhaint amach agus aghaidh á tabhairt ar dhúshlán dhomhanda, amhail iad siúd a léiríonn sárúithe ar chearta an duine agus an t-athrú aeráide (féach sampla de [sinanseo](#)).

Ba iad géarchéimeanna na hAfganastáine agus na hÚcráine ba chúis leis an bplé faoi ról an Aontais ar fud an domhain. Leag na rannchuiditheoirí béim ar a thábhachtaí atá an t-athrú geopholaitiúil atá ann mar gheall ar tharraingt siar méadaitheach na Stát Aontaithe ó ghnóthaí eachtracha agus ó choinbhleachtaí. Measann go leor de na rannchuiditheoirí gur theip ar an Talaban fillleadh ar chumhacht an Talaban, agus gur comhartha é go bhfuil sé in am don Aontas a ról féin a ghlacadh i gcúrsaí beartais eachtraigh, gan beann ar a chomhghuaillíocht straitéiseach leis na Stáit Aontaithe (féach sampla de sin [anseo](#)). Rinneadh roinnt imeachtaí ar an nglao sin arís agus arís eile ar chur chuige aontaithe maidir leis an mbeartas eachtrach (féach sampla d' [imeacht](#)). Maidir leis an ngéarchéim mhór ag teorainn na hÚcráine leis an Rúis, iarrtar ar an Aontas Eorpach cabhrú leis an Úcráin (féach sampla de sin [anseo](#)) agus labhairt d'aon ghuth i gcoinne bhagairtí míleata na Rúise, mar sin gan botúin an ama a chuaigh thart a dhéanamh arís, nuair a d'fhág AE scoilte an iomarca spáis faoi chumhachtaí eachtracha, go háirithe na Stáit Aontaithe, agus géarchéimeanna míleata á láimhseáil (féach sampla de sin [anseo](#)). Maidir le ról na Stát Aontaithe, beag beann ar an dearcadh atá acu maidir leis an ngéarchéim san Úcráin, léiríonn roinnt rannchuidithe meon na mímhúiníne i leith phríomhchomhghuaillí an Aontais (féach [anseo](#)).

Cuireann na rannchuiditheoirí in iúl go bhfuil ról an Aontais ag athrú i measc na n-ábhar imní atá ag dul i méid maidir leis an éigeandáil aeráide, an chothromaíocht chumhachta eacnamaíoch agus gheopholaitiúil atá ag athrú, dúshlán mhóra roimh an iltaobhachas agus an cath domhanda i gcoinne COVID-19 ([féach](#) sampla de sin [anseo](#)). Dá bhrí sin, cuireann roinnt rannchuiditheoirí in iúl gur cheart don Aontas a bheith níos dána agus cumhacht bhog

agus chrua á feidhmiú aige (féach sampla de [sinanseo](#) agus [anseo](#)).

Maidir le cosaint chearta an duine, moltar ar cheann de na smaointe is mó a thacaíonn leis an topaic seo go bhfuil gá le comhbheartas eachtrach agus slándála chun sábháilteacht mhuintir na hEorpa a áirithiú, agus an daonlathas, cearta an duine, an smacht reachta agus cosaint an chomhshaoil á gcur chun cinn ina chomharsanacht agus ar fud an domhain ag an am céanna (féach [anseo](#)). Moltar i smaoinneamh eile feabhas a chur ar chosaint chearta an duine i gclásail comhaontuithe trádála eachtraí arna síniú ag an Aontas (féach [anseo](#)). Tacaíonn roinnt smaointe le beartas eachtrach feimíneach de chuid an Aontais, sa mhéid is gur cheart don Aontas cearta na mban a chosaint go láidir ar fud an domhain (féach sampla de sin [anseo](#)), ach freisin trí chur chuige atá bunaithe ar an tsíocháin dhearfach agus ar íogaireacht chultúrtha (féach [anseo](#)).

Dá bhrí sin, iarrann na rannchuiditheoirí go mbeadh comhar níos fearr ann idir na Ballstáit, agus gur gá deireadh a chur leis an iomaíocht idir na Ballstáit ar an leibhéal idirmáisiúnta ([féach anseo](#)). Is iarraidh é Related ar chóras comhchoiteann Eorpach um onnmhairiú arm le rialacha dochta chun a áirithiú nach mbeidh airm 'a dhéantar in AE' ag cur coinbhleachtaí ar fud an domhain chun cinn agus go mbeidh sárúithe ar chearta an duine mar thoradh air (féach [anseo](#)).

Cé go n-iarrtar le formhór na smaointe go mbeadh Aontas níos aontaithe agus níos comhtháite ann, agus ar an gcaoi sin go dtreiseofaí ról an Aontais mar chumhacht dhomhanda dlí agus ceartais atá oscailte d'idirghníomhú le hinstiúidí iltaobhacha éagsúla, ar an leibhéal domhanda agus réigiúnach araon (féach sampla de sin [anseo agus anseo](#)), teastaíonn ó thíortha eile go ndíreoidh an tAontas ar a ról mar ghníomhaí eacnamaíoch, mar a beartaíodh ar dtús. I ndáil leis an méid sin, measann siad nár cheart don Aontas ról mar ghníomhaí geopholaitiúil a ghlacadh chuige féin ach gur cheart dó a fheidhm lárnach de chómhargadh eacnamaíoch a choinneáil. Measann na rannpháirtithe, ós rud é nach stát ceannasach é an tAontas, nach féidir leis ról polaitiúil a fheidhmiú mar ghníomhaí domhanda (féach sampla d' [ida](#)).

Fórsaí cosanta agus armtha

Fothéama athfhillteach a pléadh go minic is ea an gá atá le cumhacht chrua an Aontais a neartú (féach sampla den [imeacht](#)), trí bhuiséad an Aontais don chosaint a mhéadú (féach [anseo](#)) agus trí thionscal cosanta na hEorpa a neartú chun neamhspleáchas

straitéiseach a bhaint amach (féach [anseo](#)). Molann na rannchuiditheoirí freisin go gcruthófaí arm coiteann Eorpach (féach sampla de [sin anseo](#)), ceann de na smaointe is mó tacaíocht faoin ábhar, nó chun fórsaí armtha na mBallstát a chomhtháthú ar leibhéal an Aontais (féach sampla de [sin anseo](#)). Aithníonn roinnt rannchuiditheoirí na tionscnaimh atá ann cheana i bhfabhar comhbheartas míleata Eorpach, amhail Compás Straitéiseach an Aontais don tslándáil agus don chosaint. Iarrann duine amháin acu, go háirithe, go dtabharfaí níos mó airde ar ghné shóisialta na mhíleata (i.e. dálaí oibre laistigh de na fórsaí armtha, féach [smaoineamh](#)). Mar sin féin, tá roinnt rannchuiditheoirí níos amhrasaí, mura bhfuil siad go hiomlán i gcoinne, i gcoinne arm coiteann Eorpach a bheith ann. Éilíonn ceann amháin acu gan an smaoinreamh maidir le harm Eorpach a shaothrú, agus iarrann sé infheistíocht mhíleata tíortha aonair a dhíriú ar ECAT (féach [anseo](#)).

Molann rannchuiditheoirí freisin go gcruthófaí fórsaí nó institiúidí níos speisialaithe ar leibhéal an Aontais, amhail Garda Náisiúnta Eorpach chun imscaradh a dhéanamh i gcásanna éigeandála, mar shampla i ndiaidh tubaistí nádúrtha (féach sampla de [sin anseo](#)). Is mian le rannpháirtithe eile Seirbhís Faisnéise Eorpach a fhorbairt freisin (féach sampla de [sin anseo](#)). Molann roinnt rannchuiditheoirí freisin go mbunófaí Acadamh Míleata Eorpach (féach sampla de [sin anseo](#)). Maidir leis an oideachas míleata, molann rannpháirtí amháin freisin go mbunófaí bunoiúint mhíleata d'aos óg na hEorpa (féach [anseo](#)). I gcás roinnt rannchuiditheoirí, is é atá i gceist leis an meath a mheastar a bheith ar an gcomhaontas idir an tAontas agus na Stáit Aontaithe comhar agus comhordú méadaithe sa bheartas eachtrach idir Ballstáit an Aontais (féach sampla de [sin anseo](#)).

Cinnteoireacht

Is minic a mheastar go bhfuil próiseas cinnteoireachta an Aontais mall agus neamhéifeachtach maidir le gníomhaíocht thapa a dhéanamh mar fhreagairt ar dhúshlán láithreach. Chun an fhadhb sin a shárú, cuireann na rannpháirtithe roinnt smaointe chun cinn maidir le hathchóiriú a dhéanamh ar phróiseas cinnteoireachta an Aontais.

Measann na rannchuiditheoirí go bhfuil sé ríthábhachtach go ngníomhóidh an tAontas mar eintiteas daingean aontaithe amháin ar an leibhéal polaitiúil idirnáisiúnta, d'fhonn a ról a choinneáil agus a neartú a thuilleadh. Chun an méid sin a bhaint amach, tógann roinnt rannchuidithe an gá atá le comhbheartas eachtrach (féach [anseo](#)). Ba é an t-

éileamh ar chumas an Aontais ról a imirt sa bheartas eachtrach agus slándála a neartú freisin an t-ábhar a bhí i gcomhairliúchán poiblí na Fionlainne d'Fhóram na hEorpa, inar pléadh na ról atá ag an bhFionlainn faoi láthair agus a bheidh aici amach anseo san Eoraip agus san Aontas Eorpach (féach an t-[imeacht](#)).

Éilíonn go leor aighneachtaí go ndéanfaí athmhachnamh ar riail na haontoilíochta. I sraith amháin smaointe, cuirtear i bhfios go láidir go gceadaíonn an staid reatha atá bunaithe ar riail na haontoilíochta do Bhallstát aonair bac a chur ar an gcomhbheartas eachtrach (féach sampla de [sin anseo](#) agus [an t-imeacht](#)). Meastar gur fadhb é sin toisc go gcuireann sé cosc ar AE guth inchreidte, cobhsaí agus láidir a bheith aige ar fud an domhain. Dá bhrí sin, de réir smaoinreamh a cuireadh in iúl, ba cheart don Aontas bogadh i dtreo córas vótála tromlaigh 'iomlán'. Ar cheann de na smaointe is mó a dtacaítear leo faoin téama seo, tugtar tuairisc mhionsonraithe ar chóras vótála trí thromlach glan do na Ballstáit, le tacaíocht ó thromlach simplí d'Fheisirí Parlaimint na hEorpa, ionas go mbeidh an tAontas in ann gníomhaíocht feidhmiúcháin a dhéanamh agus fíorbheartas eachtrach inchreidte a chruthú (féach [anseo](#)). Cosúil leis an bplé a rinneadh faoi thopaic an Daonlathais Eorpaigh, cuirtear vótáil trí thromlach cáilithe i láthair freisin mar mhalairt ar riail na haontoilíochta atá ann faoi láthair (féach sampla de [sin anseo](#)).

Pléann fothéama deireanach inniúlachtaí Parlaimint na hEorpa. Measann roinnt rannchuiditheoirí, cé gur thacaigh Parlaimint na hEorpa le coincheap an Chomhbheartais Eachtraigh agus Slándála (CBES) ón uair a bunaíodh é agus gur fhéach sí lena raon feidhme a leathnú, nach bhfuil ach ról forimeallach aici i gceapadh bheartas eachtrach AE. Dá bhrí sin, creideann siad go bhfuil sé ríthábhachtach tuilleadh inniúlachtaí beartais eachtraigh a leithdháileadh ar Parlaimint na hEorpa (féach sampla de [sin anseo](#)).

Beartascomharsanachta agus caidreamh le daoine eile

Baineann fothéama smaointe le hionadaíocht taidhleoireachta an Aontais agus, i dtéarmaí ginearálta, iarrann rannchuiditheoirí ar institiúidí an Aontais ionadaíocht a dhéanamh ar a leasanna agus iad a chosaint ar bhealach níos feiceálaí (féach sampla de [sin anseo](#)). Sa chomhthéacs sin, molann siad gur cheart ambasáid aonair de chuid an Aontais a dhéanfadh ionadaíocht ar Bhallstáit uile an Aontais

a chur in ionad ambasáidí Bhallstáit an Aontais. De réir rannpháirtí amháin, d'fhéadfaí é sin a bhaint amach trí athchóiriú a dhéanamh ar an tSeirbhís Eorpach Gníomhaíochta Seachtraí (SEGS, féach [smaoineamh](#)). D'fhéadfadh sé go gciallódh sé sin freisin ballraíocht aonair san Aontas i ngach institiúid idirnáisiúnta, amhail ECAT (féach sampla [desin anseo](#)), nó ionadaíocht bhuan amháin i gComhairle Slándála na Náisiún Aontaithe (féach [anseo](#)). I measc na smaointe eile tá pas coiteann de chuid an Aontais a chruthú do shaoránaigh uile na hEorpa (féach sampla [de sin anseo](#)) agus úsáid chórasach a bhaint as bratach na hEorpa agus as roscán na hEorpa sa chomhthéacs idirnáisiúnta (féach sampla de sin [anseo](#)).

D'athdhearbhaigh imeacht sa Pholainn, agus an t-am a bhaineann leis (féach [imeacht](#) agus [smaoineamh](#)), an tábhacht eacnamaíoch a bhaineann leis an gcaidreamh trádála idir an Ríocht Aontaithe agus an tAontas Eorpach don Pholainn agus don Aontas Eorpach araon, agus fiú tar éis Brexit. Tagraíonn rannchuidithe faoin téama seo go háirithe do chaidreamh polaitiúil an Aontais leis an Rúis agus leis an tSín (féach sampla den [imeacht](#)). Cuireann na rannchuiditheoirí chun cinn an gá atá le hathmhachnamh ó bhonn a dhéanamh ar bheartas eachtrach an Aontais trí chur chuige níos dána a chur chun feidhme i gcomhréir leis an méid a pléadh i dtéamaí roimhe seo. Maíonn rannpháirtí amháin, mar shampla, gur cheart don Aontas a láithreach mhuirí a mhéadú sa limistéar Ind-Chiúin-Aigéanach (féach [anseo](#)). Mar sin féin, pléann rannchuiditheoirí eile ar an ardán an tuairim, a mhéid a bhaineann leis an tSín, nár cheart don Aontas seasamh níos aontaithe agus níos déine a fhorbairt ina chaidreamh taidhleoireachta i bhfianaise na gcóras luachanna an-éagsúil, ach gur cheart dó Straitéis Infheistíochta Eachtraí de chuid an Aontais Eorpaigh a fhorbairt freisin chun tionchar na Síne ar fud an domhain agus go háirithe i dtíortha i mbéal forbartha a chomhrac (féach [anseo](#)).

Maidir leis an gcaidreamh leis an Rúis agus le tíortha Oirthear na hEorpa, d'iarr roinnt rannpháirtithe in imeacht ina bpléitear an caidreamh idir an Ghearmáin agus na tíortha Baltacha, inter alia, go dtacódh an AE leis an bhfreasúra sa Bhealarúis (féach an t- [imeacht](#)). Is mian le rannpháirtí amháin go mbeadh an tAontas níos rannpháirtí i dteannais pholaitiúil a tharlaíonn i stáit chomharsanachta amhail Montainéagró, an Bhoisnia agus an Heirseagaivéin agus an Chosaiv, nó fiú ina Bhallstáit féin amhail an Chipir (féach [anseo](#)). I ndáil leis sin, chuir an rannpháirtí sin in iúl freisin go raibh imní air faoin gcaidreamh idir an tAontas agus an Tuirc, agus idir an tAontas agus an tSeirbia. Moltar don Aontas freisin ról ceannasach a bheith aige sa phróiseas cothaithe síochána idir Iosrael agus an Phalaistín (féach sampla de sin [anseo](#)).

Maidir le caidreamh an Aontais le tíortha lasmuigh den Eoraip, agus go háirithe le stáit na hAfraice, cuireann na rannchuiditheoirí in iúl gur cheart go mbeadh comhpháirtíocht fheabhsaithe ann agus gur cheart caidreamh trádála athoibríthe a bheith ann leis an Afraic (féach [anseo](#)feasta). Iarrann saoránaigh eile go mbeadh comhpháirtíochtaí déthaobhacha níos láidre ann idir Ballstáit aonair agus tíortha na hAfraice, agus d'fhonn aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna imirce freisin. Tuairiscítear an cineál smaointe seo ar bhealach níos mionsonraithe sa chaibidil Imirce. Tá roinnt iarrataí ann freisin chun imeacht ó oidhreacht eacnamaíoch agus pholaitiúil na n-iar chóras coilíneach a chothabháil (féach [anseo](#)). Chomh maith leis sin, i ndáil leis an gcaidreamh le mór-roinn na hAfraice, tathantaíonn rannpháirtí amháin ar an Aontas aitheantas iomlán a thabhairt don tSomáil mar thír cheannasach (féach [anseo](#)). Iarrann roinnt rannchuiditheoirí go mbeadh comhpháirtíocht níos láidre ann idir an tAontas agus eagraíochtaí iltaobhacha réigiúnacha eile, lena n-áirítear an tAontas Afracach, Mercosur agus ASEAN (féach sampla de sin [anseo](#)).

An t-eolais déanaí

Téama athfhillteach is ea méadú an AE. Tá líon measartha ard formhuinthe ag na rannpháirtithe ar na smaointe maidir le méadú leanúnach, go háirithe chuig na Balcáin Thiar. Ar cheann de na rannchuidithe is mó a thacaíonn leis an topaic sin, iarrtar méadú leanúnach ar an Aontas le comhtháthú chomhpháirtithe na mBalcáin Thiar chun síocháin agus cobhsaíocht a áirithiú sa réigiún (féach [anseo](#)). Eagraíodh imeachtaí éagsúla freisin ina bpléitear saincheisteanna a bhaineann le méadú an Aontais agus leis na Balcáin Thiar (féach sampla den [imeacht](#)). In imeacht óige amháin sa Ghearmáin, d'éiligh rannpháirtithe óga go mbeadh an tAontas níos rannpháirtí sna Balcáin Thiar, lena n-áirítear mar ghníomhaí slándála (féach an t- [imeacht](#)). Glacadh seasamh láidir ar son an mhéadaithe le linn ócáid chomhdhála san Ungáir (féach an t- [imeacht](#)), ar fhreastail iliomad polaiteoirí agus acadóirí air, inar leagadh béim ar an tábhacht a bhaineann leis an méadú chuig na Balcáin Thiar do thodhchaí an Aontais Eorpaigh. Díríonn rannchuidithe éagsúla ar an ngné gheopholaitiúil de mhéadú an Aontais (féach sampla de [sin](#)anseo), cé go léirítear i mBallstáit eile go bhfuil ionchais aontachais an Aontais ina spreagadh d'athchóirithe eacnamaíocha agus do neartú an smachta reachta i dtíortha atá ag lorg ballraíochta san Aontas (féach sampla de sin [anseo](#)). Maidir leis na héilimh go méadódh an tAontas chuig na Balcáin Thiar, iarrtar go dtabharfaí aitheantas iomlán don Chosaiv (féach sampla de sin

[anseo](#)). Mar sin féin, gineann an smaoineamh AE a mhéadú chun an Chosaiv a chur san áireamh barúlacha éagsúla a chuireann go láidir i gcoinne na peirspictíochta sin ar fhorais éagsúla. Éilíonn rannpháirtí eile cead isteach gan víosa chuig an Aontas do dhaoine ón gCosaiv (féach [anseo](#)).

Cé nach raibh sé chomh minic céanna leis na rannpháirtithe a thacaíonn leis an méadú, chuir roinnt rannpháirtithe in iúl go raibh siad i gcoinne méadú breise ar an Aontas, agus leag siad béim ar an ngá atá ann tús áite a thabhairt do shaincheistanna laistigh den Aontas atá ann faoi láthair (féach sampla [de sin anseo](#)). Iarrtar ar an Aontas Eorpach éirí as an Tuirc a mheas mar thír is iarrthóir (féach [anseo](#)). Go ginearálta, cáineann freagróir amháin an débhríocht a léiríonn an tAontas ina bheartas um méadú (féach [anseo](#)). Dar léi, tá sé seo ag cruthú frustrachas agus éagobhsaíochta sna tíortha is iarrthóirí. Dá bhrí sin, dar léi, ní mór don Aontas a sheasamh maidir le méadú a shoiléiriú uair amháin agus do chách.

Beartais agus beartais

Is lú a phléann na rannpháirtithe smaointe a bhaineann le caidreamh trádála agus eacnamaíoch. Mar sin féin, is minic a luaitear téama neartú an chaidrimh agus na gcomhaontuithe trádála idir an tAontas agus tíortha eile ar domhan i measc smaointe a éilíonn go mbeadh AE níos láidre agus níos gníomhaí ann.

Is mian le grúpa rannchuidithe laistigh de thopaic an Aontais ar domhan feabhas a chur ar bheartais trádála agus comhaontuithe trádála a athchóiriú i gcomhréir le luachanna an Aontais, cibé acu maidir le cearta an duine a urramú nó caighdeáin chomhshaoil a chomhlíonadh (féach sampla de sin [anseo](#)). I smaoineamh a formhuiníodh go forleathan, iarrtar athchóiriú ar bheartas trádála agus infheistíochta an Aontais agus athsheoladh an iltaobhachais domhanda, agus poist chuibhiúla á gcruthú agus cearta bunúsacha agus cearta an duine á gcosaint, lena n-áirítear cearta oibríthe agus ceardchumainn (féach sampla de sin [anseo](#)). I gceardlann ina labhraítear an Ghearmáinis, phléigh na rannpháirtithe beartas trádála an Aontais agus na himpleachtaí a bhaineann leis i dtíortha an Tríú Domhan, go háirithe i ndáil le hearnálacha a bhfuil drochdhálaí oibre, saothar leanaí agus tionchair dhiúltacha ar an gcomhshaol mar shaintréith acu, amhail tionscal na dteicstílí (féach an t-[imeacht](#)).

I gcás roinnt rannchuiditheoirí, leag na géarchéimeanna sláinte agus aeráide béim ar na teorainneacha a bhaineann le geilleagar Eorpach atá thar a bheith domhandaithe agus idirspleách.

Mar gheall ar an nganntanas masc le linn na géarchéime sláinte, ar na saincheistanna le slabhraí soláthair domhanda tar éis na paindéime, agus ar thionchar na trádála domhanda ar an gcomhshaol, tá gá le hath-thionsclú agus méadú ar tháirgeadh áitiúil (féach [anseo](#)). I ndáil leis an méid sin, tá a lán rannchuiditheoirí ag iarraidh go mbeadh comhordú méadaithe ann idir Ballstáit an Aontais a mhéid a bhaineann leis na rioscaí a bhaineann le slabhraí soláthair a bhainistiú (féach sampla de [sin anseo](#)). Molann rannpháirtí eile go mbunófaí institiúid thiomnaithe chun ganntanais acmhainní straitéiseacha a réamh-mheas agus chun cur ina gcoinne. D'fhéadfadh sé sin a bheith i bhfoirm faireachlainne Eorpaigh (féach [anseo](#)).

Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022)

Bhain na smaointe is déanaí faoin topaic seo le cogadh ionsaithe na Rúise i gcoinne na hÚcráine, ag treisiú téamaí ón tuarascáil dheireanach a foilsíodh.

Tríd is tríd, d'iarr rannchuidithe nua tacaíocht Eorpach don Úcráin, ach mhol siad freisin réitigh chun deireadh a chur leis an gcoinbhleacht (féach sampla de sin [anseo](#)). I ndáil leis an méid sin, léiríodh seasaimh thar a bheith éagsúil ó chéile in amanna, agus chuir tromlach na rannchuiditheoirí fáilte roimh thionscnaimh an chomhbheartais eachtraigh a rinne an tAontas (féach sampla de [sin anseo](#)), agus rinne roinnt acu cáineadh orthu (féach sampla de sin [anseo](#)).

Cuireadh inné in iúl freisin faoi uailmhianta geopholaitiúla na Rúise sna stáit Bhaltacha, agus faoi thionchar na Rúise sna Balcáin Thiar (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, luadh ról ECAT go minic i ndáil leis an gcoinbhleacht (féach sampla de sin [anseo](#)). Leis na hiarratais ar bhallaíocht san Aontas a chuir an Úcráin, an Mholdóiv agus an tSeoirsia isteach mar fhreagairt ar ionsaí na Rúise ar an Úcráin, spreagadh díospóireachtaí níos minice ar an ardán faoi mhéadú an Aontais, agus bhí roinnt rannpháirtithe níos oscailte do mhéadú breise ar an Aontas, agus mhol rannpháirtithe eile beartas méadaithe i bhfad níos measartha (féach sampla de sin [anseo](#)).

Is saincheist níos lárnaí fós í an choimhlint i gcosaint chearta an duine agus daonlathais ar fud an domhain. Chosain roinnt rannchuiditheoirí a thábhachtaí atá sé caidreamh taidhleoireachta a chothú le daonlathais eile ar fud an domhain, a bhfuil a gceannasacht faoi bhagairt ag stáit

uathlathacha, amhail an Téaváin (féach [anseo](#)).
Tuairimí eile a pléadh seachas cineál an chaidrimh
idir an tAontas agus stáit neamhliobrálacha amhail
an Iaráin, an tSín agus an Tuirc (féach sampla de
sin [anseo](#)), lena n-éilítear tuilleadh idirphlé agus
comhair eacnamaíoch leis na Stáit sin.

Luachanna daonlathacha agus cearta an duine a chur chun cinn
Gníomh a dhéanamh i gcoinne stát a sháraíonn conarthaí idirnáisiúnta
Comhbheartas eachtrach a neartú
Neamhspleáchas straitéiseach an Aontais a chothú
Cur leis an bhfócas ar fheidhm lárnach chómhargaidh eacnamaíoch an AE
Comhghníomhaíocht a dhéanamh le linn ghéarchéim na hEorpa

Cuspóir foriomlán
bheartas eachtrach an
Aontais

Arm Eorpach a chruthú
Fórsaí nó institiúidí cosanta níos speisialaithe a chruthú ar leibhéal an Aontais; amhail Seirbhís Faisnéise
Fórsaí armtha coiteanna Eorpacha a bhunú chun críoch neamhchosanta, amhail Garda Náisiúnta Eorpach

Fórsaí cosanta
agus armtha

An tAontas
Eorpach sa
domhan mór

Infheictheacht agus tionchar an Aontais mar chumhacht dhomhanda a fheabhsú
Comhar níos fearr a chothú idir na Ballstáit
Athmhachnamh a dhéanamh ar riail na haontoilíochta maidir le vótáil trí thromlach glan nó vótáil trí thromlach cáilithe
Tuilleadh inniúlachtaí beartais eachtraigh a leithdháileadh ar Pharlaimint na hEorpa

Cinnteoireacht

Beartas comharsanachta agus caidreamh le daoine eile

An tAontas Eorpach sa domhan mór

Ambasáid aonair de chuid an Aontais a thabhairt isteach chun ionadaíocht a dhéanamh ar na Ballstáit Seasamh teanntásach a ghlacadh i dtreo na Rúise agus na Síne vs. Comhpháirtíochtaí eacnamaíocha Eorpacha leis na tíortha sin a chosaint

Straitéis Infheistíochta Eachtraí de chuid an Aontais a fhorbairt chun tionchar na Síne ar fud an domhain a chomhrac

Comhpháirtíochtaí níos láidre a fhorbairt idir an tAontas Eorpach agus tíortha na hAfraice, chomh maith le tíortha eile nach bhfuil san Iarthar, trí eagraíochtaí amhail an tAontas Afracach nó Mercosur

Comhpháirtíochtaí déthaobhacha níos láidre a spreagadh idir na Ballstáit agus na tíortha atá i mbéal forbartha

Ionadaíocht aonair an Aontais Eorpaigh in institiúidí idirnáisiúnta amhail ECAT nó buanionadaíocht amháin i gComhairle Slándála na Náisiún Aontaithe

Ról ceannasach a ghlacadh i gcothú na síochána idir Iosrael agus an Phalaistín

Méadú

Leanúint den mhéadú i dtreo na mBalcán Thiar

An Úcráin, an Mholdóiv agus an tSeoirsia a chomhtháthú

Méadú AE a chur chun cinn vs. gan aon méadú breise

An Chosaiv a aithint agus a lánpháirtiú san Aontas a chothú

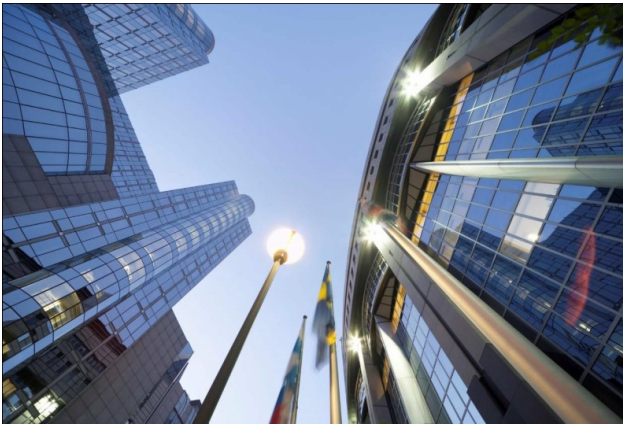
Beartais trádála

Réitigh chomhordaithe a thuar agus a aimsiú maidir le ganntanais acmhainní i ngéarchéimeanna sa slabhra soláthair

Comhaontuithe trádála a chur chun cinn i gcomhréir le luachanna an Aontais

Comhar agus fás eacnamaíoch a chur chun cinn, laistigh agus lasmuigh den AE

Infheistíocht a dhéanamh i dtáirgeadh áitiúil agus neamhspleáchas tionsclaíoch méadaithe

6. Luachanna agus cearta, an smacht reachta, an tslándáil

Leis an topaic Luachanna agus cearta, an smacht reachta, an tslándáil, tugadh 5,351 rannchuidiú (1,768 smaoineamh, 2,910 tuairim agus 673 imeacht), le rannchuiditheoirí ag cur smaointe maidir le cearta agus saoirsí éagsúla chun cinn, amhail LGBTIQ agus comhionannas inscne, agus cuimsiú daoine faoi mhíchumas, agus plé á dhéanamh mar threoirphrionsabal ar choincheap luachanna Eorpacha. Agus éagsúlacht na dtuairimí ar an ardán á léiriú, d'iarr rannchuiditheoirí eile go n-urramófar tuairimí níos coimeádaí, a bhfuil nasc minic acu le cosaint luachanna reiligiúnacha. Pléitear i dtéama suntasach eile faoin topaic seo an gá atá leis an smacht reachta a chaomhnú agus a chosaint i ndáil leis an méid a thuairiscítear mar 'dhaonlathais neamhliobrálacha' laistigh den Aontas, agus an gá atá le luachanna daonlathacha an Aontais a neartú. Phléigh na hiontrálacha a rinneadh le déanaí an cogadh san Úcráin agus an gá atá ann go méadódh an tAontas a chumais mhíleata. Cuimsítear na téamaí seo a leanas leis an rannchuidiú:

- Cearta agus saoirsí
- Sochaí chuimsitheach
- An smacht reachta a chosaint
- Slándáil

- Luachanna an Aontais
- Brústocaireacht agus éilliú

Imeachtaí

Maidir le hábhar na Luachanna, na gcearta, an smachta reachta agus na slándála, pléadh luachanna an Aontais ag cruinniú comhchéime sa Fhrainc (féach an t- [imeacht](#)) agus tugadh aghaidh freisin ar na dúshlán a d'eascair as éagsúlacht chultúrtha agus teanga an Aontais ag comhdháil Ghearmánach a eagraíodh i gcomhar le mionlaigh i limistéar teorann na Gearmáine-na Danmhairge, inar díriodh go háirithe ar luach agus ábharthacht mionlach sa tsochaí (féach an t- [imeacht](#)).

Ba iad an tsochaí chuimsitheach, an comhionannas inscne, an frithchinióchas (féach an t- [imeacht](#)) agus beartais phobia frith-LGBTIQ na téamaí ba mhinice a eagraíodh faoin ábhar, go háirithe sa Ghréig, san Iodáil, sa Fhrainc agus sa Bheilg. Sa Danmhairg, bhí imeachtaí maidir le luachanna agus cearta i bhfoirm ceardlann taistil den chuid is mó chun dul i dteagmháil le daoine óga i roinnt ardscoileanna ar fud na tíre (féach an t- [imeacht](#)).

Pléadh go forleathan idirdhealú agus foréigean inscnebhunaithe le linn imeacht ar líne a bhain le bunchúiseanna, cosc agus freagairtí ar mhí-úsáid (féach an t- [imeacht](#)). Ar an lá idirnáisiúnta le haghaidh chearta na mban, eagraíodh imeacht chun díospóireacht a dhéanamh ar bhearta beartais chun comhionannas inscne a fheabhsú (féach sampla d' [imeacht](#)). Cé go ndeachaigh imeacht mac léinn i ngleic le foréigean teaghlaigh agus foréigean inscnebhunaithe (féach an t- [imeacht](#)).

Le déanaí, pléadh saincheisteanna a bhaineann leis an tslándáil agus leis an gcosaint i roinnt imeachtaí, agus bhain siad le hionradh na Rúise san Úcráin. Go háirithe, phléigh imeacht amháin impleachtaí an chogaidh san Úcráin do shlándáil agus do chosaint an Aontais (féach an t- [imeacht](#)), agus d'fhéach ceann eile ar na hionchais maidir le neamhspleáchas straitéiseach a bhaint amach (féach an t- [imeacht](#)).

Ceartha agus saoirsí

Tá mórthéama na gceart agus na saoirsí ó thaobh méide de, go háirithe mar gheall ar an raon leathan cineálacha cearta agus saoirsí a thugann na rannchuiditheoirí chun cinn.

Pléann grúpa mór smaointe maidir le cearta agus saoirsí cosaint chearta agus saoirsí an duine i gcoitinne (féach [anseo](#)). Ar cheann de na smaointe is mó tacaíocht san ábhar seo, moltar in-fhorfheidhmitheacht ionstraimí éagsúla um chearta an duine i gcóras dlí an Aontais a neartú (féach [anseo](#)) agus feictear do dhaoine eile gur gá nuashonrú a dhéanamh ar chearta an duine chun freastal ar réaltachtaí sochaíocha an lae inniu agus a bheidh ann amach anseo (féach sampla de [sinanseo](#)).

Baineann na cineálacha éagsúla cearta daonna le cearta eacnamaíocha, sóisialta, cultúrtha, sibhialta agus polaitiúla. Tugann roinnt rannpháirtithe aird ar sháruithe ar chearta an duine ag teorainneacha na hEorpa, a bhfreagraíonn roinnt rannchuiditheoirí dóibh agus iad ag cáineadh smuigléirí daoine (féach [anseo](#)).

Tá cearta sibhialta agus polaitiúla an-láidir laistigh den ábhar seo ar an ardán, agus is iad an ceart chun príobháideachta agus an ceart chun tuairimí a nochtadh is mó atá i measc na rannchuidithe (féach [anseo](#)). Déantar na rannchuidithe sin lena bpléitear an tsaoirse ón idirdhealú a ghrúpáil i dtéama ar leith na sochaí ionchuimsithí, ós rud é go bhfuil siad suntasach ó thaobh méide de.

I bhfianaise ár sochaí atá ag athrú, díreann réimse éagsúil ranníocaíochtaí ar shaincheistanna a bhaineann le cearta agus saoirsí i gcomhthéacs an chlaochlaithe dhigitigh, go háirithe maidir leis an gceart chun príobháideachais. Déantar an fothéama sin a phlé chomh maith céanna in ábhar an chlaochlaithe dhigitigh. Meastar go bhfuil Rialachán Ginearálta an Aontais maidir le Cosaint Sonraí ríthábhachtach chun cosc a chur ar chuideachtaí faisnéis phearsanta a dhíol (féach [anseo](#)). Go ginearálta, d'ardaigh na rannchuiditheoirí an gá atá le reachtaíocht agus uirlisí níos fearr chun aghaidh a thabhairt ar ábhair imní maidir le príobháideachas a bhaineann leis an idirlíon agus leis na meáin shóisialta, chomh maith leis an teicneolaíocht nua uile (féach [anseo](#)). Iarrtar go gcuirfí teorainn le húsáid sonraí bithmhéadracha le haghaidh faireachais (féach [anseo](#)) agus le bailiú agus comhroinnt sonraí pearsanta ar bhonn níos ginearálta (féach [anseo](#)). Go deimhin, tugann na rannchuiditheoirí dá n-aire go bhfuil faireachas digiteach trí shonraí pearsanta a bhailiú ag ollchuideachtaí teicneolaíochta ina bhagairt shuntasach ar dhínit, neamhspleáchas agus

príobháideachas na saoránach. Dá réir sin, iarrann siad rialacháin mhéadaithe agus bearta cosanta sonraí (féach [anseo](#)). Ardaítear an méid sin freisin i bhfianaise an ghá atá le rialáil mhéadaithe maidir leis an intleacht shaorga (féach [anseo](#)).

Pléann grúpa eile smaointe an tsaoirse chun tuairimí a nochtadh agus cuireann siad teorainn leis an tsaoirse sin. Maidir leis an tsaoirse chun tuairimí a nochtadh a bhaineann leis an bpreas agus leis na meáin shóisialta a áirithiú, tá imní curtha in iúl ag roinnt rannchuiditheoirí go bhfuil siad sin á chur i mbaol, agus ábhar á bhaint ó ardáin (féach [sampla anseo](#)).

Téann Ballstáit eile i ngleic le teorainneacha na saoirse chun tuairimí a nochtadh, amhail a mhéid ba cheart ábhar ar líne a rialáil agus an tionchar a bhíonn aige sin ar shaorchaint, agus tacaíonn roinnt saoránach le creat digiteach Eorpach aontaithe a chruthú (féach an t-[imeacht](#)). Meastar go bhfuil an bhréaghuacht, mar shampla, ina bagairt ar bhunluachanna daonlathacha (féach an t-[imeacht](#)). Léiríonn coincheap na fuathchainte go minic gur gá dul i ngleic leis an tsaincheist sin agus cosaint a mhéadú d'íospartaigh na fuathchainte (sampla de [smaoineamh](#) agus d' [imeacht](#)) agus coireanna fuatha (féach an t-[imeacht](#)).

Baineann fothéama le cearta eacnamaíocha agus sóisialta mar a ardaíodh freisin san ábhar maidir le geilleagar níos láidre, ceartas sóisialta agus poist, amhail an ceart chun tithíochta (féach sampla de sin [anseo](#)), cothromaíocht oibre is saoil a áirithiú (féach sampla den [imeacht](#)), slándáil shóisialta le haghaidh bia (féach [anseo](#)), etc. Éilíonn roinnt rannchuiditheoirí go ndéanfar cearta an duine a nuashonrú i ndáil leis sin (féach [anseo](#)) nó fiú go mbeidh cearta sóisialta infhorfheidhmithe (féach [anseo](#)).

Ó thaobh na gcearta atá ag cuid shonrach den daonna, moltar i roinnt smaointe cearta leanaí agus léirítear leo gur gá cosaint leanaí a mhéadú i reachtaíocht agus i mbeartais (féach sampla de sin [anseo](#)).

I bhfianaise an chirt bhunúsaigh chun éagsúlacht chultúrtha, reiligiúnach agus teanga a urramú, smaoinemh atá formhuinthe go forleathan ar an ardán is ea an iarraidh ar an Aontas Eorpach Esperanto a aithint mar theanga de chuid shaoránaigh na hEorpa (féach [anseo](#)).

Cuireann grúpa rannchuidithe eile i dtreis gur gá deireadh a chur le bearta COVID-19 a luaithe is féidir de bharr éifeachtaí na paindéime, chun a áirithiú go bhfillfear ar an ngnáthshaol agus chun saoirsí na saoránach a athbhunú (féach [anseo](#)). I ndáil leis an méid sin, iarrtar freisin cosc a chur ar idirdhealú i gcoinne saoránach a roghnaigh gan a bheith vacsaínithe nó gan dul faoi thástálacha rialta

chun rochtain a fháil ar shaoráidí bunúsacha (féach sampla de [anseo](#)). Tugtar aghaidh ar shaincheistanna a bhaineann le vacsaíniú in aghaidh COVID-19 ar bhealach níos mionsonraithe faoin ábhar Sláinte.

I roinnt aighneachtaí, iarrtar ar an Aontas a bheith ar thús cadhnaíochta maidir le cearta ainmhithe a chosaint ([féach anseo](#)), mar shampla trí ‘ceadúnas ainmhithe’ a thabhairt isteach ([féach anseo](#)). Cé go n-aithnítear i gconarthaí an Aontais gur neacha mothaitheacha iad ainmhithe, measann na rannchuiditheoirí gurb ann fós do chóireálacha mí-úsáideacha agus cruálacha i dtionscail na feirmeoireachta agus na feola ([féach sampla de sin anseo](#)).

Díríonn roinnt eile acu go sonrath ar ábhair bhreithiúnacha agus ar na himpleachtaí a bhaineann le soghluaisteacht laistigh den Aontas, agus plé á dhéanamh acu ar an ngá atá leis na próisis a éascú, mar shampla i ndáil le comharbais a láimhseáil ([féach anseo](#)), bás ([féach anseo](#)) agus á mholadh gur cheart cláir na mBallstát de chórais maoinne pósta agus de chomhpháirtíochtaí cláraithe a idirnascadh ([féach anseo](#)). Ag seimineár gréasáin fóram oscailte, phléigh na rannpháirtithe na cearta nós imeachta in imeachtaí coiriúla ar fud an Aontais ([féach an t-imeacht](#)).

Tacaíonn rannpháirtithe éagsúla leis an gceart chun féinleighis a dhéanamh le cannabis ([féach sampla de anseo](#)) agus pléann siad díchoiriúlú agus dlísteanáí drugaí ar bhonn níos leithne ([féach sampla de anseo](#)). Tugtar aghaidh ar an tsaincheist sin freisin faoin topaic Sláinte.

Tugann roinnt saoránach le fios gur cheart roghanna íocaíochta in airgead tirim a aithint mar cheart daonlathach ([féach sampla de anseo](#)).

Sochaí chuimsitheach

Éilíonn rannchuidithe éagsúla go ndéanfaí iarrachtaí níos mó chun sochaí chuimsitheach a chruthú, agus aghaidh á thabhairt ar shaincheistanna amhail an tsaoirse, an t-idirdhealú agus an comhionannas. Baineann sraith cheannasach den rannchuidiú faoin téama seo le smaointe a bhaineann le comhionannas inscne, lena n-áirítear smaoinemh a bhfuil tacaíocht mhór tugtha dó maidir leis an tsaincheist sin ([féach anseo agus sampla d’imeacht](#)), chomh maith le cumhachtú na mban ([féach an t-imeacht](#)). I measc na moltaí gaolmhara tá méadú ar líon na mban i measc cinnteoirí polaitiúla agus eacnamaíochta ([féach anseo](#)). Déantar plé forleathan freisin ar chomhionannas inscne ó thaobh pá comhionann a bhaint amach ([féach sampla de anseo](#)), agus i dtéarmaí oideachais

ón óige ([féach anseo](#)). Tá an iarraidh ar chur chuige inscneach i leith earnálacha ina bhfuil níos mó fear go traidisiúnta, amhail STEM, chun neamhionannas inscne a mhaolú i láthair in ábhair eile freisin.

Maidir le cearta gnéis agus atáirgthe, tá na saoránaigh roinnte. Cuireann grúpa rannchuidithe i dtreis a thábhachtaí atá sláinte ghnéis agus atáirgthe agus cearta gnéis agus atáirgthe mar mhodhanna bunúsacha chun comhionannas inscne a bhaint amach agus chun deireadh a chur leis an bhforéigean inscnebhunaithe, lena n-áirítear an ceart chun saoirse ([féach sampla de anseo](#)). Os a choinne sin, moltar, le rannchuidiú eile, an dínit agus an ceart chun beatha a chosaint trí stop a chur le cistiú i réimsí an taighde, an chúnaimh um fhorbairt agus na sláinte poiblí san Aontas, ar cistiú é a fheictear chun díothú suthanna daonna a chur chun cinn ([féach anseo](#)). Ag dul níos faide ná topaic an ghinmhillte, pléifidh smaointe a bhaineann le cearta gnéis agus atáirgthe an gá atá le bearta éifeachtacha a chur chun feidhme chun cur i gcoinne an fhoréigin mhéadaithe inscnebhunaithe ([féach anseo agus imeacht](#)), [agus molann siad freisin aghaidh a thabhairt ar steiréitíopaí fireanna \(\[féach anseo\]\(#\)\)](#), agus cur i gcoinne pornagrafaíocht díoltais agus ciapadh ar líne ([féach an t-imeacht](#)).

Téama eile a mheall go leor rannchuidithe is ea an gá atá le cuimsiú daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn tuilleadh, mar shampla daoine a bhfuil tionchar ag Trisomy 21 orthu ([féach anseo](#)). Iarrann na rannchuiditheoirí go ndéanfaí cuimsiú daoine faoi mhíchumas a chomhtháthú i mbunreachtanna náisiúnta ([féach anseo agus imeacht](#)), chomh maith le beartais chun fostaíocht daoine faoi mhíchumas a spreagadh ([féach anseo agus](#) oiliúint maidir le feasacht ar mhíchumas a chur ar fáil do gach fostaí ([féach anseo](#)). Ar an gcaoi chéanna, moltar i smaoinemh go gcuirfí oiliúint ar mhúinteoirí maidir le conas daltaí faoi mhíchumas a chomhtháthú sna ranganna ([féach anseo](#)). I measc na dtograí eile tá: (i) deireadh a chur le bacainní ar dhaoine faoi mhíchumas, trí tháirgí agus seirbhísí a dhéanamh níos inrochtana ([féach anseo agus imeacht](#)), (ii) cosaint leordhóthanach ar a gcearta daonna ([féach anseo](#)), agus (iii) an t-idirdhealú in aghaidh daoine faoi mhíchumas meabhrach a chomhrac ([féach anseo](#)). Le linn imeacht a ndearnadh trácht mór air, agus na rannpháirtithe ag ceadú sa roinn barúlacha, ar an gcaoi chéanna, iarrtar go n-áireofaí daoine a bhfuil siondróm Down orthu agus tionscnaimh reachtacha ina dtacaíocht ([féach an t-imeacht](#)) chun a n-infheictheacht agus a rannpháirtíocht a mhéadú ar gach leibhéal den tsochaí ([féach anseo](#)).

Measann roinnt rannchuiditheoirí go bhfuil cearta na mban, na mionlach LADTIA agus chearta an duine faoi ionsaí i roinnt Ballstát ([féach sampla de sin anseo](#) agus [anseo](#)). Mar a leanas, iarrann go leor rannpháirtithe go ndéanfaí daoine LGBTIQ a

chosaint agus go n-aithneofaí póstaí comhghnéis ar fud Bhallstáit an Aontais (féach sampla [de sin anseo](#) agus [anseo](#)) agus go gceadófaí tuismíocht LGBTIQ (féach [anseo](#)). Thug ócáid ceardlainne amháin aghaidh ar chomhtháthú chearta LADTIA thar thopaic éagsúla (féach an t-[imeacht](#)). Moltar i smaoinemh eile coincheap an il-idirdhealaithe a thabhairt isteach, i.e. idirdhealú atá bunaithe ar dhá fhoras nó níos mó agus bearta nithiúla a dhéanamh chun é a chomhrac (féach [anseo](#)).

I bhfianaise aosú shochaithe na hEorpa, cuireadh iarrataí chun dul i ngleic leis an aoiseachas faoi bhráid an ardáin (féach [anseo](#)). Reáchtáladh imeacht freisin chun imscrúdú a dhéanamh ar na hiarmhairtí a bhíonn ag na hathruithe déimeagrafacha ar fhondúireachtaí struchtúracha na sochaí (féach an t-[imeacht](#)).

Tharraing cúpla imeacht aird freisin ar shaincheist chearta na mionlach náisiúnta agus eitneach (féach sampla de [anseo](#) agus d'[imeacht](#)), lena n-áirítear an pobal Romach (féach [anseo](#), [imeacht](#) agus [imeacht](#)). Maidir leis an nóta céanna, iarrtar i roinnt smaointe go mbeadh rialachán de chuid an Aontais ann chun cearta teanga na mionlach Eorpach a áirithiú (féach sampla de [sin anseo](#)). I smaoinemh amháin atá an-fhormhuinthe, iarrtar go mbeadh an Chatalóinis ina teanga oifigiúil de chuid an Aontais (féach [anseo](#)).

Pléadh machnamh cuimsitheach cumarsáide sa Choimisiún, agus dúirt na rannpháirtithe gur cheart go mbeadh saoirse ag saoránaigh na hEorpa ceiliúradh a dhéanamh ar cheiliúradh reiligiúnach, ionas nach mbraitear idirdhealú inbhéartach ar shaoránaigh na hEorpa (féach [anseo](#), [smaoinemh](#) agus [imeacht](#)).

Maidir leis na hionchais d'Eoraip atá éagsúil agus cuimsitheach, pléann na rannchuiditheoirí an gá atá le beartais lánpháirtíochta rathúla mar go gcuireann cuid acu chun suntais gogcruthaítear teannas i sochaithe na hEorpa agus rioscaí slándála gaolmhara mura gcuirtear beartais éifeachtacha maidir le lánpháirtíú inimirceach chun feidhme (féach [anseo](#)).

An smacht reachta a chosaint

Is téama a tharlaíonn go minic arís is arís eile é an gá atá le seasamh leis an smacht reachta agus le hurraim do luachanna daonlathacha (féach [anseo](#)). Aithnítear sna haighneachtaí gurb iad sin bunchlocha an Aontais Eorpaigh (féach [anseo](#) agus [anseo](#)). Cé go n-ardaíonn formhór na rannchuidithe gnéithe inmheánacha maidir leis an smacht reachta,

cumhdaítear gnéithe seachtracha freisin, agus iarrtar ar an Aontas seasamh níos déine a ghlacadh i leith tríú tíortha, amhail an Rúis agus an tSín.

Ar cheann de na smaointe is mó a dtacaítear leo faoin topaic seo, iarrtar sásra athbhreithnithe maidir leis an Daonlathas, an Smacht Reachta agus Cearta Bunúsacha (féach [anseo](#)). Leagtar béim freisin ar a thábhachtaí atá an smacht reachta d'fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh (féach [anseo](#)). Dá bhrí sin, déantar an smaoinemh maidir le fíis choiteann a leagan amach chun a luachanna agus a hinstiúidí a chosaint a chomhroinnt go forleathan ar fud an ardáin (féach sampla de [sin anseo](#)).

Tá inní ar go leor rannpháirtithe maidir le meas a bheith acu ar luachanna an Aontais agus ar an smacht reachta laistigh den Aontas (féach sampla de [sin anseo](#) agus [anseo](#)), cuid acu a luaigh an Ungáir go sonrath (féach sampla de [sin anseo](#)), [agus an Pholainn](#) (féach sampla [de sin anseo agus anseo](#)), go háirithe. I smaoinemh atá an-fhormhuinthe, léirítear gur cheart do na Ballstáit uile cloí leis an daonlathas agus leis an smacht reachta gan dul i mbun caighdeáin dhúbailte (féach [anseo](#)).

I bhfianaise na mbagairtí sin ar an smacht reachta a mheastar a bheith ann, molann rannchuiditheoirí straitéisí éagsúla chun sárúithe a chomhrac: (i) deontais do na tíortha a laghdú, (ii) deireadh a chur lena gcearta vótála sa Chomhairle (féach [anseo](#)), (iii) úsáid a bhaint as sásraí cosanta buiséadaí atá nasctha leis an smacht reachta (féach [anseo](#)), (iv) athbhreithniú a dhéanamh ar Airteagal 7 chun é a dhéanamh níos éasca smachtbhannaí a ghearradh ar rialtais a sháraíonn luachanna an Aontais (féach [anseo](#)), (v) sásra a thabhairt isteach trínar féidir na Ballstáit a dhíbirt má sháraíonn siad an smacht reachta daonlathach (féach [anseo](#)), agus (vi) faire a shuiteáil amhail Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh chun an daonlathas agus an smacht reachta a chosaint san Aontas (féach [anseo](#)).

Moltar roinnt smaointe freisin chun an smacht reachta a chinntiú, taobh le luachanna eile de chuid an Aontais. Molann roinnt acu go dtacófaí le heagraíochtaí na sochaí sibhialta mar bhealach chun an smacht reachta daonlathach a neartú agus a chothú (féach [anseo](#) agus féach [anseo](#)). D'ardaigh rannchuiditheoir smaoinemh gaolmhar chun straitéis de chuid an Aontais don tsochaí sibhialta a chur chun feidhme d'eagraíochtaí na sochaí sibhialta chun oibriú gan bhac agus chun rannchuidiú le luachanna Eorpacha a chaomhnú (féach [anseo](#)).

Mar sin féin, ar an smaoinemh is forleithne, iarrtar go gcuirfí deireadh le riail na haontoilíochta chun a áirithiú nach féidir leis na Ballstáit nach bhfuil ailínithe leis an smacht reachta bac a chur ar chinnteoireacht san Aontas (féach [anseo](#)).

Meastar go mbaineann cosaint saoirse an phreasa agus saoirse na meán leis an smacht reachta a chosaint, agus le luachanna an Aontais trí leathnú. Ceardlann rannpháirtíochta a bhí i gceist leis sin, agus ba iad na príomhbhealaí (féach an t-[imeacht](#)) an gá atá le trédhearcacht a mhéadú maidir le hiolrachas idirghabhála agus cosaint níos fearr a áirithiú d'iriseoirí. Tugtar tacaíocht freisin do thrédhearcacht mhéadaithe agus do rannpháirtíocht níos mó na saoránach i bpróiseas cinnteoireachta an Aontais (féach [anseo](#)).

Cé gur ábhar inní é an sciar ceannasach smaointe a bhaineann le sárúithe ar an smacht reachta, tá dearcadh difriúil ag baint le sraith eile smaointe, áit a meastar go bhfuil an tAontas ag cur isteach ar bhunreachtanna na mBallstát ar bhealach forlámhach (féach sampla de sin [anseo](#)). Déantar roinnt iarrataí chun athmhachnamh a dhéanamh ar inniúlacht Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh coinbhleachtaí le dlínsí bunreachtúla náisiúnta a chosc a thairneadh ar an ardán (féach sampla de sin [anseo](#) agus [an t-imeacht](#)). Mar shampla, tá rannpháirtí amháin den tuairim, fad a urramaítear ceannasacht an phobail, go dtagann an daonlathas i réim (féach [anseo](#)). Ar an gcaoi chéanna, áitíonn toscaireachtaí eile go bhforfheidhmítear an chumhacht crosta mar uirlis pholaitiúil a dheonaítear leis na Conarthaí, agus go bhfuil sé de shaincheart ag na Ballstáit teorainneacha a chosaint agus an reiligiún Críostaí, an cultúr agus sochaí aonchineálach a chaomhnú (féach [anseo](#)).

Slándáil

Pléitear saincheist na slándála go forleathan in ábhair eile amhail an tAontas Eorpach ar fud an domhain, agus dá bhrí sin ní bhíonn sé chomh minic céanna mar théama san ábhar Luachanna agus Cearta, an smacht reachta, an tslándáil. Mar sin féin, ar cheann de na smaointe is mó a luaitear san ábhar seo faoi láthair tá togra chun arm de chuid an Aontais a chruthú (féach [anseo](#)) chun cosaint níos fearr a thabhairt do na Ballstáit ar ghníomhaithe eachtracha naimhdeacha (féach sampla den [imeacht](#)). Ina theannta sin, áitíonn na rannpháirtithe go mbeadh sé tairbhíúil slándáil an Aontais a lárú ó thaobh costas de agus i bhfianaise thábhacht na n-arm náisiúnta ar fud na hEorpa atá ag meath, mar gheall ar líomhaintí níos laige ó shaoránaigh na hEorpa chun a Stát féin a chosaint (féach [anseo](#)). Mar sin féin, sna ranna tráchta de na smaointe sin, cheistigh Ballstáit eile an togra seo, ag trácht den chuid is mó ar na himpleachtaí polaitiúla agus ar an gcaidreamh idir cosaint an Aontais agus cosaint náisiúnta. Ar an gcúis sin, molann rannpháirtí comhtháthú agus idir-inoibritheacht na n-arm náisiúnta (féach [anseo](#)).

Ina theannta sin, pléann na rannchuiditheoirí todhchaí an bheartais eachtraigh agus conas is féidir é a athrú chun a áirithiú go mbeidh ról idirnáisiúnta ag an Eoraip (féach an t-[imeacht](#)), agus iarrann siad freisin ar an Aontas athmhachnamh a dhéanamh ar a thosaíochtaí ó thaobh a chuid spriocanna slándála de, i bhfianaise na saincheisteanna a bhaineann le géarchéim na n-imirceach go dtí an Afganastáin, go bagairt na Síne san Áise-Aigéan Ciúin (féach [anseo](#)). I bhfianaise na ndúshlán míleata neamhthraidisiúnta atá á n-urrúsú, amhail sceimhlitheoireacht, gníomhaíochtaí eagraíochtaí coiriúla agus inimirce neamhrialáilte, áitíonn rannpháirtí amháin nach féidir iad sin a réiteach trí straitéisí míleata traidisiúnta amháin, toisc go bhfuil gá le bearta slándála arna mbunú trí thaidhleoireacht, idirghabháil agus comhtháthú sochaíoch (féach [anseo](#)). Issampla tábhachtach í an tslándáil fuinnimh (féach [anseo](#)) agus an cuspóir spleáchas a laghdú chun feabhas a chur ar chumais chosanta gheopholaitiúla an Aontais Eorpaigh (féach [anseo](#)). I ndíospóireachtaí ar an ardán freisin, bhí neasleagan pacifists a chuireann straitéisí cosanta chun cinn, i gcoinne na ndaoine a d'áitigh go bhfuil gá le slándáil mhíleata nuair a bhí sé i ngleic le sárchumhachtaí, amhail an tSín agus an Rúis (féach [anseo](#)). Tá roinnt rannpháirtithe den tuairim nár cheart don Aontas déileáil le cúrsaí cosanta agus gur fearr do na Ballstáit iad féin a chosaint le tacaíocht ó ECAT (féach [anseo](#)).

Tá ábhair inní slándála roinnte go forleathan maidir leis an Rúis ar an ardán, amhail bagairt na bréagaisnéise agus tionchar agus gearáil na Rúise i leith tíortha Eorpacha (féach [anseo](#) agus [imeacht](#)), agus tuairimí a léiríonn gur gá comhbheartais a fhorbairt (féach [anseo](#)).

Agus an tslándáil inmheánach san Aontas á plé, ardaíonn roinnt rannchuiditheoirí an gá atá le cineálacha éagsúla bagairtí a chomhrac, amhail cibirionsaithe trí chomhordú feabhsaithe sa chibearshlándáil (féach [anseo](#)) agus na cineálacha iomadúla sceimhlitheoireachta a bhfuil cláir chomhordaithe frithsceimhlitheoireachta acu (féach sampla de [chás](#)). Ina theannta sin, leagtar béim iontu ar a thábhachtaí atá sé radacú agus polarú shochaithe na hEorpa a chosc, mar shampla trí Líonra um Fheasacht ar an Radacú a bhunú chun dea-chleachtais a chomhroinnt (féach [anseo](#) agus [anseo](#)).

Moltar comhordú AE freisin d'fhórsaí póilíneachta chun comhionannas agus obair aonfhoirmeach a áirithiú ar fud na mBallstát (féach [anseo](#)). I ndáil leis an méid sin, mhol rannpháirtithe clár Erasmus míleata agus póilíneachta a thabhairt isteach chun dílseacht don Aontas a chomhdhlúthú agus chun comhroinnt dea-chleachtas a éascú (féach [anseo](#) agus [anseo](#)). Pléitear smaointe den chineál céanna faoin topaic AE ar domhan freisin.

Mar shraith dheireanach smaointe, tá roinnt iarrataí ar an ardán chun ionchúiseamh agus forfheidhmiú an dlí a éascú thar theorainneacha náisiúnta (féach samplaí de sin [anseo](#) agus [anseo](#)), mar shampla trí chód pionósach aontaithe a ghlacadh (féach [anseo](#)). I bhfianaise na saoirse gluaiseachta laistigh den Aontas, tacaíonn roinnt saoránach le gníomhaireacht Eorpach a bhunú chun comhar a neartú ar fud na mBallstát sa chomhrac i gcoinne na sceimhlitheoireachta agus na coireachta eagraithe (féach [anseo](#) agus [anseo](#)). Tugann rannpháirtí dá aire freisin an baol a bhaineann le hairm a dhíol go neamhdhleathach (féach [anseo](#)). Tá sé beartaithe freisin ag roinnt rannpháirtithe Europol a neartú, an ghníomhaireacht Eorpach atá ann cheana chun an choireacht idimáisiúnta agus an sceimhlitheoireacht a chomhrac (féach [anseo](#)).

Luachanna anAE

Athdhearbhaítear an tábhacht agus an lárnacht a bhaineann le luachanna Eorpacha a choinneáil ar an ardán go minic (féach [anseo](#)). Pléann grúpa smaointe ar an ardán cad is brí le bheith Eorpach agus na luachanna ba cheart don Aontas a chorprú agus a chur chun cinn (féach [smaoineamh agus imeacht mar shampla](#)). Go háirithe, luann roinnt saoránach prionsabail dhínit an duine, na saoirse, an chomhionannais, an daonlathais, an smachta reachta, chearta an duine, an iolrachais, an cheartais, na dlúthpháirtíochta (féach an t- [imeacht](#)) agus na paireacht inscne i measc nithe eile, is iad sin córas luacha an Aontais Eorpaigh, agus creideann siad gur cheart go dtreoródh na prionsabail sin a chuid beartas. Dá bhrí sin, is éard atá i gceist le togra a bhfuil ardtacaíocht aige ná Sáras Athbhreithnithe maidir leis an Daonlathas, an Smacht Reachta agus Cearta Bunúsacha a thabhairt isteach san Aontas (féach [anseo](#)).

Tagraíonn saoránaigh freisin do na fréamhacha coiteanna chomh maith le sainiúlachtaí ilchineálacha a léiríonn gach Ballstát (féach sampla de sin [anseo](#) agus [anseo](#)).

Inatheannta sin, pléann roinnt de na rannchuiditheoirí an gá atá le Bunreacht Eorpach chun tacar luachanna bunúsacha Eorpacha a shainiú go soiléir ar gá iad a urramú san Aontas (féach [anseo](#)).

Díríonn sraith den phlé ar áit an reiligiúin agus na luachanna reiligiúnacha san Eoraip le plé ar ról na luachanna Críostaí agus ar an ngá atá ann iad a chosaint (féach [anseo](#) agus [imeacht](#)), ach iarrann sé freisin urraim a thabhairt don éagsúlacht chultúrtha agus reiligiúnach san Eoraip (féach [anseo](#)). Maidir leis an gCríostaíocht, rinneadh iniúchadh in imeacht

ar an gcaoi a réitíonn tíortha Oirthear na hEorpa taispeántais reiligiúnacha phoiblí le caoinfhulaingt i leith reiligiúin agus creidimh eile (féach an t- [imeacht](#)). Tugadh aghaidh ar reiligiún agus a ábharthacht san Aontas Eorpach an lae inniu le linn cruinniú idirchreidmheach i mBaile Átha Cliath (féach an t- [imeacht](#)). Maidir leis an nóta céanna, áitíonn na rannpháirtithe gur cheart déileáil le saincheisteanna eiticíúla atá ag éirí níos deighilte trí idirphlé idirchreidimh agus trí pheirspictíochtaí idirchultúrtha (féach [anseo](#)).

D'ardaigh iontrálacha a rinneadh le déanaí ceist an fhrithsheimíteachais freisin mar bhagairt mhór do shaoránaigh ó phobail Ghiúdacha i go leor tíortha, a bhfuil méadú tagtha ar ionsaithe agus ar fhoréigean (féach [anseo](#)).

Stocaireacht agus éilliú

Mar a tharla i gcás na topaice 'Daonlathas Eorpach', dhírigh roinnt rannchuiditheoirí ar shaincheisteanna a bhaineann le brústocaireacht agus le héilliú. Tá moltaí ann chun rialáil agus trédhearcacht na brústocaireachta a dhéanann leasanna príobháideacha a fheabhsú (féach [anseo](#)) agus a thionchar ar bheartas an Aontais a theorannú (féach [anseo](#)). Phléigh rannpháirtithe eile conas dul i ngleic leis an éilliú laistigh d'institiúidí an Aontais, úsáid chistí an Aontais agus cosaint sceithirí (féach [anseo](#)). Mhol rannpháirtí amháin Coimisiún Fírinne agus Athmhuintearais a thabhairt isteach chun sárúithe líomhnaithe ar Chonarthaí an Aontais ag oifigigh an Aontais a láimhseáil (féach [anseo](#)).

Chomh maith le dul i ngleic leis an éilliú ar leibhéal institiúidí an Aontais, iarrtar ar an Aontas neamhchlaontacht na riarachán poiblí náisiúnta a sheiceáil chun an fabhar agus an treallachas a chomhrac (féach [anseo](#) agus [imeacht](#)) nó chun dul i ngleic leis an éilliú breithiúnach (féach [anseo](#)). Iarrann rannchuiditheoirí ar an Aontas beart a dhéanamh i gcoinne na seachanta cánach agus an éillithe sna Ballstáit (féach sampla de sin [anseo](#)). Thairis sin, chuir roinnt rannchuiditheoirí a n-uafás in iúl gan a bheith in ann trialacha breithiúnacha cothroma a bheith acu (féach [anseo](#)).

Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022)

Ismaointe nua, rinneadh plé níos mó agus níos mó ar shaincheisteanna slándála agus cosanta teorann.

Pléadh ábhar na cosanta ní hamháin ó thaobh arm Eorpach a chruthú (féach sampla de sin anseo), ach freisin i ndáil le hionradh na Rúise san Úcráin, agus iarradh go leor air luachanna daonlathacha na hEorpa a neartú (féach anseo) [agustacú](#) leis an Úcráin. Dá réir sin, mhol roinnt rannpháirtithe córas cosanta an Aontais a leathnú (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, pléadh ballraíocht na hÚcráine san Aontas ([féach anseo](#)).

Chomh maith leis sin, cumhdaíodh sna haighneachtaí téamaí agus fothéamaí a ardaíodh sa tuarascáil dheireanach a foilsíodh.

Is minic a ardaíodh cearta LGBTIQ (féach sampla de anseo), comhionannas inscne (féach sampla de anseo), idirdhealú in aghaidh daoine faoi mhíchumas (féach anseo) agus mionlaigh (féach [imeacht](#)) sna smaointe a cuireadh isteach ar an ardán, taobh le luachanna an Aontais (féach sampla de anseo).

Faoi théama na gceart agus na saoirsí sibhialta, d'iarr roinnt rannpháirtithe go dtabharfaí urraim níos fearr don tsaoirse chun tuairimí a nochtadh, le togra chun clúdach neamhspleách sna meáin a éascú (féach anseo). Moladh le rannchuidiú eile go mbeadh níos mó saoirse ann maidir le hairm a iompar ([féach anseo](#)).

Maidir le cearta sóisialta, pléadh téama na déimeagrafaíochta freisin, agus iarradh go dtabharfaí beartais isteach chun tacaíocht níos fearr a thabhairt do theaghlaigh (féach [anseo](#)). Leagadh béim i smaoinreamh freisin ar an ngá atá le beartais éifeachtacha a fhorbairt chun an easpa dídine a chomhrac (féach [anseo](#)).

Rinneadh plé den chuid is mó ar na hábhair a bhaineann le ceartas agus forfheidhmiú an dlí (féach sampla de sin anseo). Maidir leis an gceartas, phléigh na rannpháirtithe saincheistanna a bhaineann le himghabháil cánach agus dumpáil shóisialta (féach anseo), chomh maith le mífheidhmiú na gcóras ceartais, agus tograí chun cinn atá dírithe ar chórais cheartais Eorpacha a chomhtháthú, lena n-áirítear an fhéidearthacht pianbhreith a chur isteach i dtír eile de chuid an Aontais (féach [anseo](#)).

Ceartha agus saoirsí an duine a chosaint agus a chosaint
In-fhorfheidhmitheacht ionstraimí chearta an duine i ndlíchóras an Aontais a neartú
Príobháideacht agus sonraí pearsanta a chosaint
Teorainn a chur le húsáid sonraí bithmhéadracha le haghaidh faireachais
Saoirse coinsiasa agus saoirse tuairimí a nochtadh a choinneáil
Dul i ngleic leis an bhfuathchaint agus leis an gcoireacht fuatha
Saoirse an phreasa agus na meán a chinntiú agus an bhréagaisnéis a chomhrac ag an am céanna
Ceartha eacnamaíochta agus sóisialta a chinntiú
Ceartha leanaí a chur chun feidhme agus beartais á gceapadh
Ceartha ainmhithe a chosaint agus deireadh a chur le cleachtais mhí-úsáideacha agus chruálach i ndianfheirmeoireacht ainmhithe
I bhfianaise bhearta COVID-19, áirithítear an ceart chun saorghluaiseachta agus cuirtear cosc ar idirdhealú
An ceart chun íocaíochtaí airgid a chinntiú
Ceartha toghcháin a chaighdeánú ar fud na mBallstát
Cannabas dleathach

Ceartha agus saoirsí

Stocaireacht agus éilliú

Dul i ngleic leis an éilliú ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais agus feabhas a chur ar rialacháin maidir le gníomhaíochtaí brústocaireachta
Próiseas cinnteoireachta AE a dhéanamh níos trédhearcaí agus níos cuntasai
Gníomhú i gcoinne seachaint cánach sna Ballstáit
Frithfhabhair agus treallachas sna riaracháin phoiblí náisiúnta

Sochaí chuimsitheach

Saoirse ó idirdhealú a áirithiú
Comhionannas inscne a chur chun feidhme agus ionadaíocht na mban a neartú
Cuimsiú daoine faoi mhíchumas a mhéadú trí bhacainní a bhaint agus idirdhealú a chomhrac
Ceartha LGBTQ a chur chun cinn agus póstaí comhghnéis a aithint ar fud na mBallstát
An comhrac in aois
Straitéisí a chur chun cinn maidir le cuimsiú mionlach, amhail daonra na Romach
Ceartha gnéis agus atáirgthe a neartú i gcoinne frithghinmhillteacht ar son na beatha
I ndáil le himirce: beartais lánpháirtíochta éifeachtacha a áirithiú agus an bhréagaisnéis a chomhrac

Luachanna agus cearta, an smacht reachta, an tslándáil

Slándáil

Arm cosanta na hEorpa a bhunú
Gníomhaireacht Eorpach a bhunú chun an choireacht eagraithe agus an sceimhlitheoireacht a chomhrac
Airm náisiúnta a chomhtháthú agus a dhéanamh idir-inoibritheach
Fórsa Póilíneachta Eorpach a bhunú
Seasamh dian a ghlacadh i gcoinne na Rúise i leith na bréagaisnéise agus bagairtí míleata
Dul i ngleic le dúshlán slándála neamh-mhíleata, amhail cibear-ionsaithe agus radacú
Díol neamhdhleathach arm a chomhrac
Ionchúiseamh trasteorann a éascú laistigh den Aontas
Tacaíocht a chur ar fáil don Úcráin trí mhodhanna míleata agus taidhleoireachta i bhfianaise ionsaí na Rúise
Cosaint teorainneacha an Aontais a neartú

Luachanna agus cearta, an smacht reachta, an tslándáil

Luachanna an

An gá atá le díospóireacht faoi áit an reiligiúin i sochaithe na hEorpa
Bearta coisctheacha a ghlacadh maidir le radacú agus polarú i sochaithe na hEorpa
Luachanna na hEorpa a bheidh le hurramú i mBunrecht Eorpach
Córas luacha an Aontais Eorpaigh a threorú chun beartais a threorú: cearta an duine, saoirse, comhionannas, daonlathas, etc.
Dul i ngleic le saincheisteanna scoilteacha eiticiúla trí idirphlé idirchreidimh agus trí pheirspictíocht idirchultúrtha a chomhroinnt

An smacht reachta a chosaint

Comhfhís agus institiúid a leagan amach chun an smacht reachta a chosaint go himmhéanach
Deireadh a chur leis an aontoilíocht atá riachtanach le haghaidh cinnteoireacht níos daonlathaí
A áirithiú go seasfaidh na Ballstáit leis an smacht reachta daonlathach agus go ndéanfaidh siad gníomhartha pionósacha nuair a sháraítear prionsabail dhaonlathacha
Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a cheapadh mar fhaire ar son an daonlathais agus an smachta reachta
Tacú le heagraíochtaí na sochaí sibhialta mar bhealach chun an smacht reachta daonlathach a neartú
Luachanna an Aontais agus an smacht reachta a chosaint go seachtrach i bhfianaise freasúra ón Rúis agus ón tSín
Iarrann an AE-sceptics go gcuirfí deireadh le dlí na hEorpa agus le gaireas an AE

- **Digitiú an gheilleagair**
- **Sláinte dhigiteach**

7. Claochlú digiteach

Tá 1,072 smaoineamh, 1,184 tuairim agus 390 imeacht cruthaithe ag topaic an chlaochlaithe Dhigitigh, rud a rinne 2,646 aighneacht ar an iomlán. Leagtar béim sna rannchuidithe i gcoitinne ar an ngá atá le claochlú digiteach maidir leis an ngeilleagar a bheidh ann amach anseo, maidir le comhar, maidir leis an tsláinte agus maidir le réimsí eile den saol. Mar sin féin, leag siad béim freisin ar roinnt dúshlán a bhaineann leis an gclaochlú digiteach, amhail breithnithe eiticíúla, an deighilt dhigiteach atá ag dul i méid, easnaimh RGCS, agus cibearbhagairtí. I ndáil leis sin, mar gheall ar na téamaí is mó a tharlaíonn, tá sé curtha in iúl ag na rannchuiditheoirí, ní hamháin gur gá infheistíocht a dhéanamh san oideachas digiteach agus scileanna digiteacha a chothú, ach gur gá freisin infheistíocht a dhéanamh sa nuálaíocht dhigiteach agus bogadh i dtreo Eoraip cheannasach dhigiteach. Is féidir na smaointe éagsúla a ghrúpáil de réir na dtéamaí seo a leanas:

- **Oideachas agus oiliúint: scileanna digiteacha**
- **Ceannasacht dhigiteach agus eitic dhigiteach**
- **Digitiú foriomlán na sochaí**
- **Uirlisí digiteacha Eorpacha: seirbhísí poiblí a dhigitiú**
- **Sonraí digiteacha**
- **Cibearshlándáil**
- **Ceartha digiteacha agus cuimsiú digiteach**
- **Truailliú, inbhuanaitheacht agus marthanacht**

Imeachtaí

Léirigh na himeachtaí a eagraíodh le déanaí faoi thopaic an Chlaochlaithe Dhigitigh an díospóireacht maidir le claochlú digiteach atá cóir agus cothrom a chruthú san Aontas. In aon chás amháin sa tSualainn, phléigh daltaí meánscoile an easpa trealaimh leictreonaigh nua-aimseartha i scoileanna, an leibhéal íseal tuisceana ar theicneolaíochtaí nua i measc daoine scothaosta, agus an gá atá le naisc idirlín ardluais i ngach áit san AE (féach an t- [imeacht](#)).

I gceardlann i gcathair Pécs na hUngáire, a d'eagraigh an ollscoil áitiúil, pléadh na fadhbanna eiticíúla a bhaineann le rialáil agus úsáid na hintleachta saorga. Is éard a bhí sa cheardlann seisiún tobsmaointeoireachta tosaigh, agus ina dhiaidh sin cur i láthair ar smaointe agus a n-aistriúchán ina dhiaidh sin i dtograí níos nithiúla (féach an t- [imeacht](#)).

Eagraíodh imeacht a bhí tiomnaithe don deighilt dhigiteach i réigiún na Briotáine sa Fhrainc (féach an t- [imeacht](#)), agus bhí ábhar ionradh na Rúise ar an Úcráin ina phríomhfhócas i bplé ar cheannasacht dhigiteach na hEorpa a bhí ar siúl i mbaile Agen na Fraince faoin teideal 'Digital: an ceann is measa agus an chuid is fearr de na domhan' (féach an [ócáid](#)).

Oideachas agus oiliúint: scileanna digiteacha

Ar cheann de na grúpaí smaointe is minice a bhíonn ar an ardán faoi thopaic an Chlaochlaithe Dhigitigh, baineann sé leis an ngá atá ann na scileanna agus na huirlisí is gá a chur ar fáil do shaoránaigh an Aontais chun fás agus rath a bhaint amach i ndomhan atá ag éirí níos digití. Tacaíonn roinnt smaointe ar an ardán le hiarrachtaí cuimsitheacha litearthachta digití uile-Aontais i dtíortha uile an Aontais ós rud é go meastar gur príomhthosaíocht don gheilleagar é scileanna digiteacha a fhorbairt agus a chur chun cinn (féach sampla de sin [anseo](#)). Luaigh na rannpháirtithe go háirithe an gá atá le scileanna digiteacha daoine óga i ngach Ballstát den Aontas a fhorbairt chun a n-infhostaitheacht a fheabhsú (féach sampla de sin [anseo](#)). Ní hamháin go bhfuil tairbhí eacnamaíochta ag baint le feabhas a chur ar scileanna digiteacha agus le cumas a chruthú chun nascleanúint a dhéanamh ar an tsochaí dhigitithe, meastar go bhfuil sé ag éirí níos tábhachtaí freisin chun rochtain níos leithne ar oideachas, ar chultúr agus ar sheirbhísí poiblí

tábhachtacha a áirithiú (féach sampla de sin [anseo](#)). Molann smaointe tosú ar leibhéal na bunscoile agus leanúint ar aghaidh feadh na conaire oideachais (féach sampla de sin [anseo](#) agus an t- [imeacht](#)), lena n-áirítear i measc an daonra scothaosta (féach [sampla](#) de sin [anseo](#)). Déanann rannchuiditheoir amháin tagairt do Chlár Oibre Scileanna an Aontais agus Plean Gníomhaíochta don Oideachas Digiteach 2021-2027 agus iarrann sé go gcuirfí dlús lena chur chun feidhme maidir le scileanna digiteacha, go háirithe i bhfianaise phaindéim COVID-19 (féach [anseo](#)). Chomh maith le hoiliúint i scileanna digiteacha, iarrtar oiliúint a chur ar fáil maidir leis na contúirtí a bhaineann leis an idirlíon, amhail físeáin dhomhainbhréagacha agus oideachas a chur ar fáil maidir le modhanna chun calaois ar líne a chosc (féach sampla de [sin anseo](#)). Chuir roinnt rannchuiditheoirí in iúl go bhfuil gá le reachtaíocht an Aontais maidir leis an oideachas digiteach chun mionaoisigh a chosaint sa spás fíorúil agus chun oideachas ardcháilíochta a áirithiú (féach [anseo](#)).

Téama a pléadh ar an gcaoi chéanna in ábhar an Oideachais, an Chultúir, na hÓige agus an Spóirt, an ríomhfhoghlaim i gcomhthéacs na géarchéime sláinte, is téama é a thagann chun cinn arís agus arís eile i measc rannchuidithe ina bhfuil iarraidh chomhchoiteann ar infheistíocht mhéadaithe agus ar iarrachtaí chun borradh a chur faoi dhigitíú an oideachais (féach sampla de [sin anseo](#)). Ag dul níos faide ná bonneagar cruá-earraí, molann rannchuiditheoirí ardán cianfhoghlama Eorpach aonair a chruthú (féach [sampla](#) de [sin anseo](#) agus [anseo](#)), uirlisí oideolaíochta fíorúla agus tumtha a fhorbairt (féach [anseo](#)) nó tairseach choiteann gréasáin le haghaidh deimhnithe digiteacha ar líne (féach [anseo](#)). I ndáil leis sin, molann rannchuiditheoirí go ndéanfaí gairmeacha eolaíochta a chur chun cinn tuilleadh (féach sampla [de sin anseo](#) agus an t- [imeacht](#)) agus cláir taighde eolaíochta a fhorbairt do mhic léinn óga, infheistíocht a dhéanamh i réimse na digití agus na nuálaíochta ([féach anseo](#)).

Ceannasacht agus eitic dhigiteach

Is minic a tharlaíonn téama na ceannasachta digití agus tá líon ard formhuinithe faighte ag roinnt smaointe chun infheistíocht a dhéanamh i mbogearraí foinse oscailte, go háirithe. Na smaointe a cuireadh isteach ar an ardán chun borradh a chur faoin gceannasacht dhigiteach, díritear ar neamhspleáchas straitéiseach na hEorpa ó thaobh cruá-earraí, bogearraí agus ardáin meán sóisialta de, agus iarrtar go leor orthu athléimneacht agus

neamhspleáchas bogearraí a fhorfheidhmiú agus a chur chun cinn chomh maith le hinfheistíochtaí sa nuálaíocht (féach sampla de [sin anseo agus anseo](#)). Iarrtar i roinnt smaointe go ndéanfaí infheistíocht i mbogearraí foinse oscailte Eorpacha ar chúiseanna forlámhacha agus comhar méadaithe i measc na mBallstát (féach sampla de sin atá formhuinithe go mór anseo), ach freisin chun neamhspleáchas digiteach níos fearr a bhaint amach (féach sampla de sin [anseo](#)). Is éard atá i gceist le fothéama smaointe forbairt agus táirgeadh digiteach an Aontais a chur chun cinn, gníomhaíocht a dhéanamh maidir le monaplachtaí sa tionscal gréasáin (féach sampla de sin [anseo agus anseo](#)) vis-à-vis gníomhaithe eile amhail na Stáit Aontaithe nó an tSín. Mar a tharlaíonn i dtopaicí eile, cuireann rannchuiditheoirí an smaoinemh maidir le hardáin meán digiteacha atá faoi úinéireacht na hEorpa chun cinn, amhail ardán sruthaithe Eorpach (féach sampla de sin [anseo](#)). Ina theannta sin, pléann rannchuiditheoir an gá atá leis an nGníomh um Sheirbhísí Digiteacha (DSA) agus leis an Ionstraim um Margaí Digiteacha (DMA) chun srian a chur le seasamh hegeomonach na n-ollchuideachtaí digiteacha ó lasmuigh den Aontas. Chun ceannasacht dhigiteach a spreagadh don Aontas, iarrann an rannchuiditheoir go spreagfaí an nuálaíocht trí bhealaí chun infheistíocht a dhéanamh i ngnólachtaí nuathionscanta a d'fhéadfadh a bheith ann ar fud na hEorpa agus i néal ceannasach i measc gnólachtaí eile (féach [anseo](#)). Tá an glao seo ar neamhspleáchas straitéiseach don Aontas Eorpach sa réimse digiteach agus samhail Eorpach don digitiú ar cheann de na smaointe a cuireadh chun cinn le clár rannpháirtíochta sibhialta agus fóram a d'eagraigh an Fhaireachlann idir an Ghearmáin agus an Iodáil agus an Eoraip (féach an t-[imeacht](#)).

Taobh le ceannasacht ó thaobh bogearraí digiteacha de, cuireann rannchuiditheoirí eile chun cinn go sonrach an gá atá ann go mbainfeadh an tAontas ceannasacht amach ó thaobh crua-earraí de (féach [imeacht](#)). Mar shampla, moltar i gceann de na smaointe is mó a thacaíonn le táirgeadh sliseanna na hEorpa féin a fhorbairt agus a chur chun cinn (féach anseo), luaitear spleáchais ar mhíotail speisialtacha go sonrach i [smaoinemh eile \(féach anseo\)](#). Déanann rannchuiditheoir amháin cur síos ar SmartPhone Fhlaitheasach agus Glas Eorpach a mhonaraítear go hiomlán san Aontas (féach [anseo](#)).

Is cuid lárnach de na hiarrataí ar cheannasacht dhigiteach é an gá atá le hinfheistíocht a dhéanamh sa nuálaíocht agus sa taighde, agus roinnt nithe a luaitear sna Moil Nuálaíochta Digití Eorpacha (féach sampla de [sin anseo](#)). Ionas go mbeidh an cheannasacht dhigiteach agus an inbhuanaitheacht dhigiteach lárnach i mbeartas digiteach Eorpach, molann rannchuiditheoir amháin cistiú ón Aontas a

nascadh go dlúth le tionscadail um chlaochlú digiteach inbhuanaithe agus le limistéir shaorthrádála digití na hEorpa (féach [anseo](#)).

Cuireann snáithe smaointe breise béim láidir ar an ngné eiticiúil. Go sonrach, is mian le rannchuiditheoirí borradh a chur faoi cheannasacht dhigiteach an Aontais chun a bheith i gcomhréir go hiomlán le luachanna, caighdeáin, trédhearcacht agus eitic na hEorpa (féach sampla de [sin anseo](#)). Cuireann na rannchuiditheoirí in iúl gur gá don Aontas a bheith ar thús cadhnaíochta ó thaobh an digitiú de, le haghaidh reachtaíocht eolaíoch agus theicneolaíoch freisin (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, ar an smaoinemh is mó a bhfuil tacaíocht faighte aige san ábhar seo, iarrtar digitiú cothrom bunaithe ar chearta an duine, lena n-áirítear cearta saothair agus ceardchumainn (féach anseo), chomh maith le glao chun saoirse cainte a choimirciú le gníomhaíochtaí i gcoinne cineálacha fuathchainte agus scaipeadh na bréagnuachta (féach an t-[imeacht](#)).

Digitiú foriomlán na sochaí

Is é brí uileghabhálach na rannchuidithe ar thopaic an chlaochlaithe dhigitigh ná digitiú méadaithe réimsí éagsúla de shochaí an Aontais, ag dul i gcomhar leis na hiarrachtaí nuálaíochta is gá. I ndáil leis an méid sin, déanann na rannchuiditheoirí tagairt don Deacáid Dhigiteach agus iarrann siad go gcuirfí dlús léi, agus faireachán géar á dhéanamh acu ar dhul chun cinn na mBallstát (féach sampla de [sin anseo](#)). Molann rannpháirtithe éagsúla aistriú digiteach ina bhfuil smaointe maidir le hiompar poiblí an Aontais a dhigitiú le pas coiteann leictreonach iompair (féach [anseo](#)). Pléann daoine eile an digitiú i ndáil leis an talmhaíocht (féach sampla den [imeacht](#)), ceartas san Aontas (féach sampla den [imeacht](#)) nó faoi chuimsiú geilleagar inbhuanaithe, níos glaise a bhaint amach (féach sampla den [imeacht](#)).

Baineann fothéama le vótáil dhigiteach, ina léiríonn roinnt rannchuiditheoirí ar an ardán na buntáistí a bhaineann le vótáil leictreonach chomh maith le sínithe leictreonacha (féach anseo), go háirithe i gcomhthéacs na paidéime (féach sampla de [sin anseo](#)). Rinneadh iniúchadh ar an gceist seo ó thaobh na héifeachtúlachta, na sábháilteachta agus na nuálaíochta de, seachas ó thaobh feabhas a chur ar an daonlathas. Mar sin féin, tá roinnt tuairimí freasúracha sna barúlacha a léiríonn roinnt míbhuntáistí a bhaineann le vótáil leictreonach. Molann rannchuiditheoirí teicneolaíocht bhlocshlabhra a chur i bhfeidhm nó córas poist ardchriptithe na hEorpa féin a chur ar bun, mar

mhodh féideartha chun slándáil na vótála digití san Aontas a áirithiú.

Maidir leis an nuálaíocht dhigiteach go háirithe, moltar, ar an gcéad dul síos, leis na smaointe a cuireadh isteach ar an ardán maidir leis an bhfás digiteach, ról an Aontais a mhéadú maidir le huirlisí intleachta saorga (IS) a fhorbairt tuilleadh. Cuirtear iarraidh ar iarracht chomhbheartaithe comhoibriú le chéile in iúl i smaoinemh do Roinn Taighde Eorpach maidir leis an Intleacht Shaorga (féach [anseo](#)). I gcás roinnt rannchuiditheoirí, is gné riachtanach í an intleacht shaorga chun borradh a chur faoin bhfás eacnamaíoch agus faoin rachmas san Aontas (féach sampla de [sin anseo](#)).

Tugtar faoi deara glao coiteann maidir le planáil agus rialáil mhéadaithe maidir le féidearthachtaí IS atá ann faoi láthair agus córais chinnteoireachta algartamacha chun rioscaí a íoslaghdú, slándáil agus inrochtaineacht a fheabhsú (féach sampla de [sin anseo](#), féach sampla den [imeacht](#)). Cuirtear in iúl go bhfuil gá le gníomhaíocht reachtach chun na rioscaí a bhaineann le teicneolaíochtaí na hintleachta saorga a íoslaghdú (féach sampla [de chás](#)) agus chun cearta bunúsacha a urramú. Sampla de sin is ea an glao chun úsáidí toirmiscthe IS a liostú, amhail faireachas oibríthe algartamacha (féach an t-[imeacht](#)). I smaoinemh a d'fhormhuinigh go leor laistigh den téama sin, pléitear IS eiticíúil agus moltar reachtaíocht chun na rioscaí a bhaineann le IS a shrianadh, úsáid sonraí a rialáil agus neamhionannais a sheachaint (féach [anseo](#)).

Mar sin féin, cuireann roinnt rannchuiditheoirí in iúl na buntáistí a bhaineann leis an intleacht shaorga, mar shampla, don earnáil phoiblí nó do sheirbhísí leighis éigeandála (féach sampla de [sin anseo](#)). Tá rannchuiditheoirí eile níos troime, áfach, agus leagann siad béim ar an riosca a bheidh ann amach anseo go gcruithfar IS níos fearr ná inchinn an duine (féach sampla de [sin anseo](#)).

I smaoinemh eile atá an-fhormhuiníthe, pléitear an gá atá lena áirithiú gur féidir rochtain a fháil ar mhórdáin sluachistiúcháin ó na Ballstáit uile (féach [anseo](#)).

Pléitear iroinnt smaointe freisin na míbhuntáistí (féideartha) a bhaineann le digití na sochaí, amhail daoine nach bhfuil chomh heolach céanna ó thaobh cúrsaí digiteacha de a eisiámh, brúnna comhshaoil, dídhannú, róbatú, agus faireachán agus faireachas méadaithe ar dhaoine aonair ([féach anseo](#) agus [anseo](#)). Is mian le rannchuiditheoirí go ndéanfaí imscrúdú ar na hiarmhairtí diúltacha sin a bhaineann leis an digití. A bhaineann leis sin, is mian le roinnt aighneachtaí go ndéanfaí reachtaíocht a thabhairt cothrom le dáta i bhfianaise dhigití méadaitheach na sochaí (féach sampla de [sin anseo](#)).

Uirlisí digiteacha Eorpacha — digití na hearnála poiblí

Molann roinnt rannchuiditheoirí digití an rialachais agus na hearnála poiblí laistigh den Aontas chun idir-inoibrítheacht agus ríomhrialachas a cheadú (féach sampla de sin anseo [agus anseo](#), [féach an t-imeacht](#)). Is iad na saoránaigh a mholann réimse sainuirlisí teicneolaíochta agus digiteacha do shaoránaigh na hEorpa. Pléitear fothéama aontú digiteach an Aontais go forleathan (féach [anseo](#)), agus iarrtar go ndéanfaí comhchuibhiú níos fearr ar an leibhéal Eorpach trí uirlisí digiteacha coiteanna a ghlacadh: mar shampla, líonra sóisialta Eorpach tiomnaithe chun tuairimí an phobail a chur in iúl (féach [anseo](#)), mar shampla, trí chreat a chruthú a chuidíonn le tíortha uile an Aontais oibriú le chéile ar thionscadail TF. Déantar tuilleadh forbartha ar an smaoinemh sin le roinnt moltaí maidir le gach tairseach dhigiteach le haghaidh rannpháirtíochta na saoránach agus riachtanais laethúla aitheantais an tsaoil (féach [anseo](#)).

I líon mór smaointe, pléitear saoránacht dhigiteach a chruthú le smaointe le haghaidh sainaitheint ar fud na hEorpa trí aitheantas digiteach (féach sampla de [sin anseo](#) agus [anseo](#)) nó córais sainaitheanta an-slán (AE), mar shampla, bunaithe ar chóid méarlog a úsáid (féach sampla de [sin anseo](#)). Ar an gcaoi chéanna, molann rannchuiditheoirí tiachóg dhigiteach Eorpach agus cuirtear doiciméid dhigiteacha in ionad na ndoiciméad páipéir uile (féach [anseo](#)).

Tá catagóir eile aighneachtaí dírithe ar ríomhsheirbhísí Eorpacha: le, mar shampla, Soláthraí Aonair Aitheantais Aonair Eorpach chun rochtain a sholáthar ar sheirbhísí poiblí (féach [anseo](#)), an gá atá le caighdeán a chomhchuibhiú agus cuntas fíordheimhniúcháin aonair a chruthú ar an leibhéal Eorpach (féach [anseo](#)). Ar an gcaoi chéanna, tá togra ann chun 'Cárta Seirbhísí Trasteorann AE Digiteach' a thabhairt isteach chun rochtain ar sheirbhísí poiblí agus éigeandála a shimpliú do shaoránaigh a bhfuil cónaí orthu i réigiúin trasteorann (féach [anseo](#)). Pléadh chomh maith céanna in imeachtaí forbairt uirlisí agus seirbhísí digiteacha amhail Féiniúlacht Dhigiteach don Aontas, cruthú Aipe Eorpaí nó tabhairt isteach pas digiteach Eorpach (féach sampla d' [imeacht](#)).

Sonraí digiteacha

Maidir le téama na sonraí digiteacha, leagann na rannchuiditheoirí béim ar an dul chun cinn atá déanta go dtí seo, agus luaigh siad go bhfuil an tAontas ar thús cadhnaíochta maidir le daoine aonair a chosaint sa saol digiteach. Mar sin féin, iarrtar go ndéanfaí tuilleadh feabhais sa réimse seo (féach sampla den [imeacht](#), féach sampla de [sin anseo](#)). Mar shampla, díríonn moltaí ar dhlíthe RGCS a mhodhnú chun go mbeidh sé níos éasca diúltú sonraí pearsanta a bhailiú ar líne (féach sampla de [sin anseo](#)). Éilíonn rannchuidiú eile rialacháin níos soiléire maidir le RGCS agus sonraí fostaithe (féach [anseo](#)). Ag an am céanna, tá gá le reachtaíocht níos sothuigthe le haghaidh aighneachtaí éagsúla gan ualach a chur ar úsáideoirí le hiarrataí leanúnacha ar thoiliú (féach sampla de [sin anseo](#)). Áirítear ar na moltaí RGCS a thógáil níos faide agus bogadh i dtreo níos mó neamhspleáchais sonraí do shaoránaigh an Aontais (féach sampla de [sin anseo](#)). Iarrann roinnt rannchuiditheoirí go ndéanfaí geobhlocáil a shrianadh nó a thoirmeasc (féach sampla de [sin anseo](#)), comhchuíbhíú na gcóras cosanta sonraí ar fud an Aontais agus néal pearsanta a thabhairt isteach do shaoránaigh an Aontais (féach [anseo](#)).

An chibearshlándaíl

Ar an iomlán, iarrtar arís agus arís eile ar chomhar ar an leibhéal Eorpach, ó thaobh bonneagair, eolais agus acmhainní daonna de, chun an chibearshlándaíl a neartú san Aontas (féach sampla de [sin anseo](#) agus [anseo](#)).

Tugann roinnt smaointe le fios go neartófaí an chosaint i gcoinne na cibearchoireachta tríd an tslándaíl líonra a mhéadú ar an gcéad dul síos, rud a théann, i gcás go leor rannchuiditheoirí, in éineacht le ceannasacht dhigiteach mhéadaithe (féach sampla de [sin anseo](#)). Ina theannta sin, ba cheart trédhearcacht agus cuntasacht na gcóras sonraí a fheabhsú (féach sampla de [sin anseo](#)). Mar chuid de thogra cúig cholún, ag tógáil ar mholtaí ENISA maidir leis na rioscaí a bhaineann le feistí a bhaineann le hIdirlíon na Rudaí Nithiúla (IoT), molann rannchuiditheoirí Lipéad de chuid an Aontais a chruthú d'aon táirge IoT lena n-áiritheofar go gcomhlíonfaidh an gléas na híoscheanglais sábháilteachta agus feidhmíochta Idirlín, mar aon le rialacháin maidir le hathbhreithniú agus rialú an mhonaróra le haghaidh bogearraí tríú páirtí (féach [anseo](#)). Moltar cineál cigireachta freisin chun a áirithiú go bhfuil na hiarratais sábháilte trí Údarás Cigireachta Slándaála Líonra Eorpaigh (féach [anseo](#)).

Déantar an chibearsceimhlitheoireacht a phlé freisin, le roinnt moltaí maidir le cur chuige láraithe de chuid an Aontais chun an tAontas, a shaoránaigh agus a ghnólaicthe a chosaint i gcás bagairtí ar líne (féach sampla de [sin anseo](#)). I measc na moltaí tá cibeararm Eorpach ([féach anseo](#)) agus raon feidhme ghníomhaireacht ENISA a leathnú go hIonad Cibearchosanta na hEorpa (féach [anseo](#)). Dar le roinnt rannchuiditheoirí, tá ról ag an Aontas maidir leis an mbealach a threorú chuig Conradh Domhanda um Chibearshlándaíl, bunaithe ar shampla Choinbhinsiún Bhúdaipeist 2001 (féach [anseo](#)).

Chomh maith le straitéisí cosantacha, tá roinnt moltaí ann maidir le gníomhaíocht reachtach, mar shampla ina moltar reachtaíocht uile-Aontais a thabhairt isteach chun príobháideacht na saoránach a chosaint (féach [anseo](#)). Leagtar béim chomh maith céanna i roinnt aighneachtaí ar an ngá atá le rialáil a thabhairt isteach maidir le hardáin na meán sóisialta chun cur i gcoinne na bréagaisnéise agus na bréagnuachta agus chun ceannasacht sonraí a bhaint amach (féach sampla de [sin anseo](#)). D'fhéadfadh prótacail um shainaitheint líonra dhigitigh arna bhfíorú ag údarás Eorpach chun clúmhilleadh, bulaíocht dhigiteach nó nochtadh faisnéise bréagaí a sheachaint ar cheann de na rialacháin sin (féach [anseo](#)). Measann rannchuiditheoir go bhfuil ról ag Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (OIPE) maidir le gníomhaíocht Eorpach i gcoinne na cibearchoireachta a neartú agus molann sé a n-inniúlacht a leathnú chuig cibearchoireacht trasteorann (féach [anseo](#)).

Ina theannta sin, iarrtar go dtabharfaí cosaint níos láidre do thomhaltóirí i dtimpeallacht ar líne (féach sampla [de sin anseo](#)), mar shampla, trína dhéanamh níos éasca do thomhaltóirí amach anseo a n-intinn a athrú maidir le ceannacháin.

Ceartha digiteacha agus cuimsiú digiteach

Tá roinnt dúshlán sainaitheanta le sochaí dhigiteach mhéadaithe de réir rannchuiditheoirí. Ábhar imní amháin a eascraíonn as an rannchuidiú sin is ea an deighilt dhigiteach a dhéanann difear do ghrúpaí leochaileacha. I bplé ar líne, mar shampla, pléadh digitíú méadaithe ár sochaí agus, mar atoradh, méadú ar eisiámh grúpaí áirithe den daonra, an 'chailleanas digitithe' (féach an t-[imeacht](#)).

Dá bhrí sin, leagann na rannchuiditheoirí béim ar an ngá atá le rochtain shaor agus chuimsitheach ar spás digiteach agus ar inneachar digiteach a ráthú, mar shampla le glaonna ar sheirbhísí agus fearais dhigiteacha atá inrochtana agus inacmhainne (féach

sampla de [sin](#) anseo [agus anseo](#)). Molann Ballstáit eile gur cheart rochtain dhigiteach a aithint mar bhunriachtanas trí chistiú sistéamach a áirithiú ar an leibhéal Eorpach nó ar an leibhéal náisiúnta chun seirbhísí digiteacha a sholáthar (féach sampla de [sin](#) anseo agus [anseo](#)). Mar a thagraítear dó níos luaithe, tugtar le fios i roinnt smaointe go gcuirfí feabhas ar leibhéal na litearthachta digití agus ar an oideachas i measc grúpaí den daonra óg agus scothaosta chun comhtháthú digiteach a chur chun cinn (féach sampla de sin anseo [agus](#) an t-[imeacht](#)). Molann rannchuiditheoir amháin sásra faireacháin a thabhairt isteach chun digitíú cothrom agus comhionann agus sealbhú scileanna digiteacha a áirithiú (féach [anseo](#)).

I sraith shuntasach smaointe eile, leagtar béim níos sonraí ar an neamhionannas digiteach idir ceantair uirbeacha agus thuaithe: tá feabhas a chur ar nascacht dhigiteach agus ar rochtain ar sheirbhísí riachtanacha poiblí agus príobháideacha ar chuid de na tograí is mó a pléadh laistigh den téama seo (féach an t-[imeacht](#)).

Maidir le cearta digiteacha, ba mhaith le roinnt rannchuiditheoirí go ndéanfaí an fhógraíocht ar chainéil na meán digiteach a theorannú nó a laghdú (féach sampla de sin anseo), agus ba mhaith le rannchuiditheoirí eile, ar mhaithe le saoráil faisnéise, ballaí fócaíochta a fheiceáil bainte agus faisnéis a chur ar fáil saor in aisce gan aon fócaíocht (féach [anseo](#)).

Le rannchuidiú amháin, iarrtar cur chuige atá íogair ó thaobh inscne de i leith an digitithe ina bhfuil moltaí maidir le creat dlíthiúil chun foréigean digiteach a chomhrac agus iarraidh chun dearadh digiteach atá fabhrach do chúrsaí inscne a chur chun cinn ([féach anseo](#)). Ina theannta sin, ardaíonn na rannchuiditheoirí an gá atá le fiontraíocht na mban a mhéadú agus scileanna digiteacha a chothú i measc na mban (féach an t-[imeacht](#)). Pléadh an glao ar chothromas inscne méadaithe sa teicneolaíocht freisin i gceardlann YEP (féach an t-[imeacht](#)).

Truailliú, inbhuanaitheacht agus marthanacht

I roinnt cásanna, nascann rannchuiditheoirí an digitíú le sochaí níos inbhuanaithe. Mar shampla, iarrtar pas táirgí digiteacha a thabhairt isteach chun tomhaltas áitiúil agus geilleagar ciorclach a chur chun cinn, a bhfuil rochtain orthu trí chóid QR lena soláthraítear faisnéis maidir le tionscnamh táirgí, comhdhéanamh, tionchar ar an gcomhshaol, athchúrsáil agus láimhseáil deiridh (féach [anseo](#)).

Mar sin féin, is ann do ghabháil toisc go gcuireann an digiteáil go cothrom leis an truailliú i measc nithe eile. Chun cur ina choinne sin, iarrann rannchuiditheoirí go ndéanfaí digitíú inbhuanaithe le taighde méadaithe ar thionchair chomhshaoil na digiteála agus go gcuirfí tomhaltóirí ar an eolas faoi thionchar comhshaoil táirgí digiteacha (féach sampla de sin anseo agus [an t-imeacht](#)). Moltaí maidir le monaraíocht inbhuanaithe ina n-iarrtar, mar shampla, lárionaid sonraí a dhéanamh níos glaise le fuinneamh glas ([féach anseo](#)) nó táirgí nua a tháirgeadh le dramhaíl leictreonach athchúrsáilte nó roghanna malartacha inbhuanaithe eile (féach sampla de sin [anseo](#) agus [anseo](#)). Baineann snáithe eile smaointe le dramhaíl dhigiteach, ag iarraidh, mar shampla, barántas táirge earraí digiteacha a leathnú (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, tá béim ar threalamh digiteach atá marthanach, indeisithe agus a tháirgtear go cothrom agus go heiticiúil, a d'fhéadfaí a chur chun cinn, mar shampla, le cánacha níos ísle (féach [anseo](#)).

Dírionn roinnt rannchuiditheoirí ar an inbhuanaitheacht agus ar an inrochtaineacht a leathnú, ní hamháin ar ghléasanna digiteacha ach ar bhonneagair dhigiteacha freisin, agus ar chathracha cliste a fhorbairt (féach sampla de sin [anseo](#)). I gcatagóir eile smaointe i ndáil leis sin, moltar forbairt teicneolaíochtaí inrochtana agus inbhuanaithe a chothú trí infheistíocht a dhéanamh in Low Tech (féach [anseo](#)).

Digitíú an gheilleagair

I gcomhréir le téama a forbraíodh faoin topaic Geilleagar níos láidre, ceartas sóisialta agus poist, iarrann líon mór smaointe go nglacfaí leis an ngeilleagar digiteach agus le margadh aonair digiteach (féach sampla de sin [anseo](#)). Mar shampla, phléigh na rannchuiditheoirí cur chun feidhme ardán blocshlabhra de chuid an Aontais (féach sampla de sin [anseo](#) agus [anseo](#)). Luaitear freisin an smaoinemh maidir le Clár don Mhargadh Aonair Digiteach chun ríomhthráchtáil a chur chun cinn chomh maith le bealaí chun feabhas a chur ar chumas FBManna uirlisí digiteacha agus ardticneolaíochtaí a úsáid (féach [anseo](#)).

Ina theannta sin, pléann rannchuiditheoirí eile criptea-airgeadraí le hiarrataí ar rialtais criptea-airgeadraí a ghlacadh chun leas a bhaint as sochaí dhigiteach atá gníomhach ó thaobh an gheilleagair de (féach [sampla](#) de sin anseo), nó chun criptea-airgeadra Eorpach a iarraidh ([féach](#) anseo). Déantar frith-argóintí ina bpléitear an gá atá le criptea-airgeadraí a rialáil nó a thoirmeasc a ardú ar an ardán freisin (féach sampla de [sin](#) anseo).

Ina theannta sin, moltar i roinnt smaointe go dtabharfaí isteach euro digiteach mar mhodh íocaíochta slán agus áisiúil (féach sampla de sin [anseo](#)).

Spreagann grúpa smaointe eile infheistíocht agus borradh a chur faoi iomaíochas mhargadh digiteach na hEorpa, trí straitéis digiteála d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna) a chur chun cinn (féach sampla de sin [anseo](#)). [agust](#) trí fheabhas a chur ar dhálaí margaidh chun gnólachtaí nuathionscanta a fhorbairt faoi chuimsiú na mbonneagar digiteach Eorpach (féach [anseo](#)). Ar an ábhar sin, pléann rannchuiditheoir amháin digitíú neartaithe an gheilleagair trí fháltais dhigiteacha, simpliú ar idirbhearta digiteacha agus baincúireacht ar líne a dhéanamh níos inrochtana ar an bhfón (féach [anseo](#)).

Sláinte dhigiteach

Faoi théama na sláinte digití, molann roinnt smaointe ar an ardán bearta nithiúla chun feabhas a chur ar shláinte na saoránach sa saol digiteach, amhail cearta fostaithe chun dícheangal ón obair (féach sampla de sin [anseo](#)), lena dtugtar isteach lá saor na meán sóisialta (féach [anseo](#)), meabhairshláinte (féach sampla de sin [anseo](#)) nó oiliúint dhigiteach don óige a chothú chun úsáid shláintiúil agus chomhfhiosach na teicneolaíochta a chur chun cinn.

I ndáil leis sin, iarrann rannchuiditheoir amháin go ndéanfaí rialáil mhéadaithe ar chluichí ríomhaireachta agus físchluichí, go háirithe iad siúd atá dírithe ar leanaí (agus a bhfuil tóir orthu) toisc go bhféadfadh cuid acu patrúin cearrbhachais a thabhairt isteach i measc nithe eile ([féach anseo](#)).

Agus é á phlé chomh maith céanna faoi thopaic na Sláinte, iarrtar go ndéanfaí an tsláinte dhigiteach a chomhtháthú laistigh den Aontas (féach sampla de [sin anseo](#)) nó tugtar isteach Cárta Eorpach um Árachas Sláinte digiteach (féach sampla de sin [anseo](#)). Smaointe níos mionsaothraithe, moladh ardán aonair a chruthú le haghaidh bainistiú sláinte leictreonach — a bheadh an-suimiúil do na hEorpaigh éagsúla a úsáideann deiseanna soghluaisteachta trasteorann (féach sampla de sin [anseo](#)). Leathnaíodh an smaoineamh deireanach sin chun deimhnithe leictreonacha de chuid an Aontais a chruthú (féach sampla de sin [anseo](#)). Mar sin féin, is minic a chuireann tráchtairí ábhair imní in iúl maidir le príobháideacht agus cosaint sonraí. Is minic a phléitear smaoineamh Ardán Eorpach um an tSláinte Dhigiteach i ndáil le vacsaíniú in aghaidh COVID-19 agus leis an bPas Glas (féach sampla de sin [anseo](#)).

Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022)

Bhí na smaointe a cuireadh i láthair faoi théama an chlaochlaidhe dhigitigh i gcomhréir leis na smaointe a léiríodh thuas.

Bhí an tábhacht a bhaineann le rochtain chomhionann ar an idirlíon a ráthú ar fud na hEorpa agus digitíú daonlathach a áirithiú ar na smaointe is minice a ardaíodh. Meastar gur príomhspreagadh don digitíú é an t-oideachtas (féach sampla de sin [anseo](#)). Meastar go ginearálta gur bealach í an nuálaíocht theicneolaíoch, a fhaigheann tacaíocht ó bheartais uile-Aontais, laistigh de chreat institiúideach agus dlíthiúil Eorpach éifeachtúil, chun tacú le digitíú cothrom agus cuimsitheach shochar na hEorpa (féach sampla de sin [anseo](#)).

Ba é an toradh a bhí ar an gceardlann san Ungáir maidir leis an intleacht shaorga dá dtagraítear thuas roinnt tograí amhail an fhéidearthacht úsáid IS a leathnú agus togra athfhillteach eile (féach [anseo](#)) agus luadh freisin creat dlíthiúil agus institiúideach chun úsáid IS a rialáil (féach [anseo](#)). Ag ócáid eile sa Bhulgáir, pléadh an gá le rialáil (féach [anseo](#)).

Chomh maith le smaointe a thacaíonn le nuálaíocht theicneolaíoch, d'iarr roinnt aighneachtaí go mbeadh níos mó sábháilteachta ar líne ann, go háirithe maidir le sonraí pearsanta a bhailiú agus a úsáid (féach sampla de sin [anseo](#)). I ndáil leis an méid sin, pléadh ábhar na ceannasachta digití chun a áirithiú go gcomhlíonfar luachanna Eorpacha, go háirithe an ceart maidir le príobháideacht pearsanta (féach [anseo](#)).

Ceannasacht agus eitic dhigiteach

Infheistíocht a dhéanamh i nuálaíocht, i bhforbairt agus i dtáirgeadh crua-earraí agus bogearraí san Aontas Eorpach

Ardáin eiticiúla na meán sóisialta a fhorbairt i gcomhréir le luachanna agus caighdeán Eorpacha

Neamhspleáchas méadaithe an Aontais i gcúrsaí digiteacha le caighdeán cheangailteacha chun deireadh a chur le monaplachtaí digiteacha

Infheistíocht a dhéanamh i mbogearraí foinse oscailte

An chibearshlándaíl

Comhoibriú ar leibhéal an Aontais chun an chibearshlándaíl a neartú

Líonraí poiblí neamhspleácha agus níos sábháilte a ghlacadh

Slándaíl líonra a chinntiú san Aontas Eorpach

Íoscheanglais sábháilteachta agus feidhmíochta Idirlín a ghlacadh le haghaidh feistí IoT

Cibear-Arm Eorpach a chruthú

An chibearsceimhlitheoireacht a chomhrac le gníomhaíocht reachtach

Seasamh níos teanntásaí ón Aontas Eorpach maidir le hardáin ar líne a rialáil

Cosaint níos fearr do thomhaltóirí i dtimpeallacht ar líne

Digitíú na sochaí

Dul chun cinn digiteach na mBallstát uile a áirithiú

Reachtaíocht a thabhairt cothrom le dáta i bhfianaise digitíú méadaitheach na sochaí

Vótáil dhigiteach a spreagadh le córais vótála leictreonacha

Ardán blocshlabhra de chuid an Aontais a chur chun feidhme

Imscrúdú a dhéanamh ar na hiarmhairtí diúltacha a bhaineann le digitíú ár sochaí

Infheistíocht a dhéanamh sa digitíú amhail an Intleacht Shaorga

Oideachas agus oiliúint: scileanna digiteacha

Borradh a chur faoin litearthacht dhigiteach san Aontas Eorpach.

Infheistíocht a dhéanamh i ndigiteáil an chórais oideachais

Scileanna digiteacha a fhorbairt feadh na conaire oideachais

Ríomhfhoghlaim a éascú le hardán cianfhoghlama Eorpach

Claochlú digiteach

Aontú digiteach an Aontais

Rialachas agus institiúidí poiblí a dhigitíú

Tairseacha meán sóisialta digiteacha a chruthú le haghaidh rannpháirtíocht na saoránach

Féiniúlacht Dhigiteach a chruthú don Aontas Eorpach

Caighdeán agus ríomhsheirbhísí a chomhchuíbhíú le glacadh uirlisí digiteacha coiteanna amhail an Comhartha Aonair Eorpach maidir le hAitheantas

Ardán sluchistiúcháin aonair a thabhairt isteach do shaoránaigh agus do chuideachtaí an Aontais

An tsaoránacht dhigiteach a fhorbairt leis an nuálaíocht dhigiteach san Aontas Eorpach

Uirlisí digiteacha Eorpacha

Sonraí

Slándáil sonraí a fheabhsú
Reachtaíocht intuigthe a chur ar fáil maidir le sonraí digiteacha
Príobháideacht sonraí a chinntiú tuilleadh le modhnú ar RGCS
Geobhlocáil a shrianadh nó a thoirmeasc

An geilleagar digiteach

Ríomhthráchtáil a chur chun cinn le Margadh Aonair Digiteach
Cripteáirgeadraí a rialáil nó a ghlacadh
Straitéis digitithe a chur chun cinn do FBManna
Euro Digiteach a thabhairt isteach

Truailliú, inbhuanaitheacht agus marthanacht

Digitíú a spreagadh chun truailliú a laghdú
Bealaí inbhuanaithe chun trealamh digiteach a tháirgeadh a imscrúdú agus tacú leo
Trealamh digiteach atá neamhdhíobhálach don chomhshaol agus a tháirgtear go heiticiúil a chur chun cinn
Dramhaíl dhigiteach a laghdú
Forbairt bonneagar digiteach, cathracha cliste agus ísealteicneolaíochta a chothú

Claochlú digiteach

Ceartha digiteacha agus cuimsiú digiteach

Aghaidh a thabhairt ar an deighilt dhigiteach agus ar an neamhionannas
Seirbhísí agus fearais dhigiteacha inrochtana agus inacmhainne a chinntiú ar fud an Aontais
Infheistíocht a dhéanamh sa litearthacht dhigiteach agus san oideachas digiteach ar fud an daonra
Rochtain shaor agus chuimsitheach ar spás digiteach agus ar ábhar digiteach a ráthú
Nascacht dhigiteach na gceantar tuaithe a chinntiú
Cothromas inscne san earnáil dhigiteach agus sa teicneolaíocht a áirithiú

Sláinte

An ceart chun dícheangail a chinntiú
An coincheap de lá na meán sóisialta a thabhairt isteach
Sábháilteacht leanaí ar líne agus i gcluichí ríomhaireachta a chinntiú
An tsláinte a chomhtháthú go digiteach san Aontas le haitheantas sláinte digiteach

8. Daonlathas na hEorpa

Tá 2,539 smaoineamh, 4,606 tuairim agus 1,060 imeacht ar an ardán digiteach cruthaithe ag an ábhar a bhaineann leis an Daonlathas Eorpach. Is iad na téamaí is minice a phléitear ná toghcháin do Pharlaimint na hEorpa agus athstruchtúrú na n-institiúidí Eorpacha (nó fiú an tAontas Eorpach a chónaidhmiú), agus ina dhiaidh sin tá raon leathan moltaí ann chun rannpháirtíocht agus eolas na saoránach faoi chúrsaí Eorpacha a mhéadú agus chun féiniúlacht choiteann Eorpach a chothú. Tá idirghníomhaíochtaí foriomlána faoin topaic seo cuiditheach agus réamhbhreathnaitheach, fiú má tá eagla curtha in iúl ag roinnt idirghníomhaíochtaí go bhfuil an tAontas i mbaol teannais, pobalachais agus náisiúnachais mar gheall ar an teannas, an pobalachas agus an náisiúnachas. Cé go dtugtar faoi deara roinnt forluí idir na téamaí éagsúla agus leibhéal rannpháirtíochta atá inchomparáide tríd is tríd, cumhdaíodh na gnéithe seo a leanas sna rannchuidithe:

- Toghcháin do Pharlaimint na hEorpa
- Cónaidhmiú an Aontais Eorpaigh
- Rannpháirtíocht na saoránach agus comhairliúcháin
- Athchóirithe institiúideacha
- Féiniúlacht choiteann Eorpach agus spás poiblí a chothú
- An daonlathas a chosaint agus a neartú

Imeachtaí

Faoin topaic seo, reáchtáladh san Iodáil breis agus an tríú cuid de líon iomlán na n-imeachtaí a dúnadh ón 21 Feabhra. Phléigh tromlach mór na n-imeachtaí sin téama chónaidhmiú an Aontais, amhail tionól na saoránach a eagraíodh i gcathair Pavia, le hionadaithe ó eagraíochtaí na sochaí sibhialta, páirtithe polaitiúla, an earnáil neamhbhrabúis agus an tionscal (féach an t-[imeacht](#)).

Phléigh imeachtaí eile saincheisteanna a bhaineann le daonlathas na hEorpa ó thaobh daoine óga de. Le linn imeacht amháin den sórt sin i gcathair Montpellier na Fraince, chuir rannpháirtithe óga moltaí éagsúla chun cinn chun feabhas nithiúil a chur ar an Aontas Eorpach ó thaobh daoine óga de (féach an t-[imeacht](#)). D'fhreastail daltaí meánscoile a tugadh isteach ar ócáid faisnéise agus chumarsáide a eagraíodh sa Rómáin, ar na deiseanna a léirítear le plan Next Generation EU agus ar an ardán ar líne maidir leis an gComhdháil ar Thodhchaí na hEorpa (féach an t-[imeacht](#)). Bunaíodh idirphlé idir mic léinn, ollúna agus eagraithe le linn na hócáide, inar dhírigh mic léinn ar a dtuairimí ar an Aontas Eorpach agus ar a thodhchaí maidir le cogadh na hÚcráine freisin.

Eagraíodh léacht ar chearta an duine agus ar an daonlathas mar bhonn don chomhar Eorpach sa tSualainn do lucht féachana a bhí comhdhéanta d'imircigh ó thíortha AE agus ó thíortha nach bhfuil san Aontas (féach an t-[imeacht](#)). Le linn na léachta, bhí malartú ag na rannpháirtithe leis na cainteoirí freisin, go háirithe faoin tábhacht a bhaineann le vótáil i dtoghcháin AE agus a bheith ar an eolas faoin gcaoi ar féidir le saoránaigh an Aontais rannchuidiú leis an Aontas Eorpach.

Bhí fócas speisialta ar iriseoireacht agus conas gnóthaí AE a thuairisciú mar phríomhghné d'il-imeachtaí a eagraíodh sa Chróit. Rinneadh plé le daltaí i Ságrab agus dhírigh sé go sonrath ar 'Conas cur leis an spéis i dtuairisciú ar an Aontas i measc daltaí iriseoireachta?' (féach an t-[imeacht](#)).

Toghcháin doPharlaimint na hEorpa

Pléann grúpa smaointe faoin topaic 'Daonlathas Eorpach' athruithe ar an gcaoi a dtionóltar toghcháin do Pharlaimint na hEorpa mar bhealach chun rannpháirtíocht na saoránach i bpróisis dhaonlathacha an Aontais a fheabhsú. Baineann smaoinemh a d'fhorhnuigh go forleathan, a mheall freagairtí éagsúla, le liostaí toghcháin trasnáisiúnta uile-Aontais a chruthú (féach [anseo](#)). Moladh toghlach nua a chruthú freisin d'Eorpaigh atá ina gcónaí i mBallstát eile chun iarrthóirí a spreagadh chun díriú ar shaincheisteanna Eorpacha, seachas ar shaincheisteanna intíre (féach [anseo](#)). Moladh smaointe eile maidir le hathchóiriú toghcháin chun díospóireacht uile-Eorpach a chur chun cinn, agus Feisirí Parlaimint na hEorpa a thabhairt níos gaire do na saoránaigh ag an am céanna (féach sampla de [sin anseo](#)). Tá sé d'aidhm ag athchóiriú toghchánach de chineál sonrath amháin, as measc na gceann atá beartaithe, athdháileadh na suíochán laistigh den Parlaimint a athrú, chun ceann tromsmachtach a chur in ionad an chórais chomhréirigh atá ann faoi láthair, bunaithe ar comhghuaillíochtaí (féach [anseo](#)). Moltar i smaoinemh amháin gur cheart do reachtóirí náisiúnta Feisirí de Pharlaimint na hEorpa a ainmniú, seachas iad a thoghadh go díreach (féach [anseo](#)).

I roinnt de na tograí, tugtar aghaidh ar bhealaí níos sonraí chun líon na vótálaithe a mhéadú sna toghcháin Eorpacha. Iarrtar go dtabharfaí isteach vótáil éigeantach (féach [anseo](#)), chomh maith le moltaí chun rannpháirtíocht a éascú, mar shampla trí phostbhallóidí a cheadú (féach [anseo](#)) agus trí chlárú vótálaithe aon lae, lá saoire poiblí a dhéanamh de lá na vótála (féach [anseo](#)), agus fiú vótáil ar an lá aonair le haghaidh cineálacha éagsúla toghchán (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, pléann roinnt rannchuiditheoirí an vótáil dhigiteach, lena n-áirítear smaoinemh chun líon vótálaithe digiteacha uile-Eorpacha a chruthú (féach [anseo](#)). Cumhdaítear saincheist na vótála digití freisin faoin topaic 'Claochlú Digiteach'.

Tá moltaí ann freisin chun comhchuíbhíú a dhéanamh ar an aois íosta a bheidh incháilithe chun vótáil i dtoghcháin Parlaimint na hEorpa (féach [anseo](#)) agus chun í a shocrú ag 16 bliana d'aois más féidir (féach [anseo](#)). Tá na smaointe sin, i measc nithe eile, dírithe ar dhaoine óga a spreagadh chun páirt a ghlacadh sa pholaitíocht, saincheist a mheasann na rannpháirtithe go minic a bheith ríthábhachtach. I gceardlann i Vín pléadh, i measc nithe eile, bealaí chun cur le rannpháirtíocht na saoránach óg sna toghcháin Eorpacha (féach an t-

[imeacht](#)). Leagtar béim sna tograí a cuireadh chun cinn le linn na ceardlainne ar an ngá atá le líon na bhFeisirí óga de Pharlaimint na hEorpa a mhéadú, rud a chuirfidh ar chumas iarrthóirí atá chomh hóg le 16 bliana d'aois seasamh i dtoghchán. Phléigh rannpháirtithe in [imeacht](#) a eagraíodh i Málta torthaí thionscadal Eurovoters, tionscnamh atá dírithe ar oiliúint a chur ar vótálaithe óga sa tír. Cuireadh roinnt moltaí chun cinn le linn na hócáide seo, lena n-áirítear an gá atá le bogadh ar shiúl ó smaoinemh ar 'óige' mar ghrúpa amháin, rud a d'fhéadfadh riachtanais shonracha a lascaíniú laistigh de phobail ar leith. Iarrtar ar an ardán deiseanna a thabhairt do dhaoine óga a dtuairimí a chur in iúl go rialta i bParlaimint na hEorpa (féach [anseo](#)), samhlaítear i smaoinemh eile ina ionad sin cineál eile ardáin, ina bhfuil úsáideoirí óga eolach ar Fheisirí Parlaimint na hEorpa agus a dtograí polaitiúla (féach [anseo](#)) Moltar le rannchuidiú gaolmhar cuóta a bhunú d'Fheisirí de Pharlaimint na hEorpa atá faoi bhun 35 bliana d'aois (féach [anseo](#)).

Tugann rannpháirtithe eile aghaidh ar shaincheist na gceart vótála ó thaobh daoine faoi mhíchumas nó ó thaobh dálaí sláinte de a chuireann teorainn lena gcumas a vóta a chaitheamh. Moltar sna haighneachtaí sin toghcháin Parlaimint na hEorpa atá níos cuimsithí do na catagóirí sin (féach sampla de [sin anseo](#)).

Molann rannpháirtí amháin liosta pairesachta inscne a bhunú do thoghcháin Parlaimint na hEorpa (féach [anseo](#)). Tugann roinnt smaointe aghaidh ar shaincheisteanna sonracha maidir le páirtithe polaitiúla. Molann rannchuiditheoir amháin, mar shampla, gan ach siombailí na bpáirtithe Eorpacha a úsáid seachas siombailí na bpáirtithe náisiúnta (féach [anseo](#)), chun gné thrasnáisiúnta an toghcháin a atreisiú arís. De réir rannchuidiú eile, ba cheart do pháirtithe a bheith níos inrochtana do dhaoine ó chúlraí cultúrtha nó socheacnamaíocha éagsúla (féach [anseo](#)).

An tAontas Eorpach a chónaidhmiú

Éilíonn líon mór aighneachtaí faoi thopaic an Daonlathais Eorpaigh go ndéanfaí an tAontas Eorpach a chónaidhmiú, le tuiscintí éagsúla ar an gcoincheap sin. Is ábhar athfhillteach é seo d'imeachtaí a bhaineann leis an topaic seo (féach sampla den [imeacht](#)). Tá roinnt de na smaointe is mó tacaíocht ar an ardán cruthaithe ag an 'gcomhnascadh' freisin (féach [anseo](#) agus [anseo](#)), chomh maith le barúlacha éagsúla ó na rannpháirtithe.

Dar le roinnt rannchuiditheoirí gurb í an chónaidhmiú an bealach is fearr chun cinn chun go mbainfidh an tAontas barr a chumais amach (féach sampla de sin anseo [agus imeacht](#)), ach freisin mar bhealach chun níos mó creidiúnachta agus tionchair a thabhairt don Aontas ar an leibhéal polaitiúil domhanda agus an chumhacht chun déileáil leis na fadhbanna trasnáisiúnta atá os ár gcomhair inniu, amhail an t-athrú aeráide agus paidéim COVID-19 (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, meastar gur bealach é chun an Eoraisceipteachas agus meon náisiúnach a shárú, dar leis na rannpháirtithe a thacaíonn leis an smaoineamh.

Mar shampla, moltar i smaoineamh a bhí an-fhormhuinthe agus an-phléite go mbunófaí comhthionól chun Bunreacht Eorpach a fhorbairt lena saineofar príomhghnéithe agus príomhphrionsabail Chónaidhm Eorpach dhaonlathach (féach [anseo](#)). Áirítear sa phlé freisin glaonna níos sonraí ar chomhbheartas fíoscach agus eacnamaíoch (féach anseo), lena n-áirítear smaoineamh ‘Aontas Eorpach na gcáiníocóirí’ (féach anseo), arm Eorpach amháin agus cónaidhmeadh an bheartais eachtraigh, in éineacht le hathdhearadh institiúidí an Aontais de réir phrionsabail chónaidhmeacha.

Mar sin féin, tá roinnt rannchuiditheoirí amhrasach faoi chónaidhmiú. Tá imní ar roinnt rannpháirtithe go bhféadfadh lárú iomarcach cumhachta a bheith mar thoradh air sin nó go bhféadfadh sé míchothromaíochtaí a chruthú idir na Ballstáit. Measann daoine eile go bhfuil go leor fadhbanna le sárú chun smaoineamh den sórt sin a bheith in ann a bheith ina réaltacht. Tá roinnt rannpháirtithe i bhfabhar an dláráithe agus cumhacht níos mó ag na Ballstáit seachas an chónaidhmiú (féach sampla anseo), le tuilleadh sairse agus urraim d’fhéiniúlacht na mBallstát agus comhar saor in aisce i réimsí ina bhfuil sé úsáideach (féach sampla de [anseo](#)). Cuireann ceann de na smaointe sin in iúl gur cúis imní dó an smaoineamh “Aontas buandlúite” agus an chumhacht a d’fhéadfadh a bheith ag cúirteanna cónaidhme, lena moltar cónascadh seachas Aontas cónaidhme (féach anseo).

I bhfianaise chomhthéacsanna náisiúnta ar leith agus leibhéal ullmhachta na mBallstát a bheith mar chuid d’aontas feidearálach, cuireann roinnt rannpháirtithe an smaoineamh faoi chónaidhmiú céim ar chéim, le córas ‘criosanna trasdula’ (féach [anseo](#)). Tacaíonn an cineál seo rannchuiditheoirí leis an smaoineamh maidir le hEoraip chónaidhme ach d’fhéadfaidís a mheas nach bhfuil sé réalaíoch faoi láthair, agus dá bhrí sin tá siad ag moladh Aontas il-luais a chuirfeadh feabhas ar neamhspleáchas straitéiseach an Aontais sa ghearrthearma, agus ar an ionchas cónaidhmeachta (féach [anseo](#)).

Rannpháirtíocht na saoránach agus comhairliúcháin

Áirítear ar na rannchuidithe leis an ardán roinnt moltaí chun rannpháirtíocht na saoránach agus braistint úinéireachta a neartú maidir le cinnteoireacht AE.

Pléann grúpa smaointe agus imeachtaí sásraí níos buaine a fhorbairt bunaithe ar an daonlathas rannpháirteach agus ar idirghníomhaíocht i measc na saoránach chun an daonlathas ionadaíoch a neartú agus a chomhlánú, lena n-áirítear trí chur leis an taithí a fuarthas ón gComhdháil ar Thodhchaí na hEorpa. Molann na rannpháirtithe, mar shampla, úsáid níos córasaí a bhaint as tionóil agus painéil saoránach chun na cinntí polaitiúla is tábhachtaí agus is deacra san Aontas a ullmhú (féach [anseo](#)). Molann rannpháirtí amháin gur cheart do na saoránaigh tionóil den sórt sin a thionól go díreach tar éis Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh ar éirigh leis ([féach anseo](#)). Molann roinnt rannchuiditheoirí ‘Parlaimint na Saoránach’, ‘Tionól tiomnaithe d’eagraíochtaí na sochaí sibhialta’ (féach anseo) nó ‘Tionól Bunreachtá’ (féach anseo) [chun comhairle a chur ar](#) Parlaimint na hEorpa. Ina theannta sin, pléifidh na rannpháirtithe an smaoineamh maidir le reifinn ar fud an Aontais maidir le hábhair institiúideacha agus beartais an Aontais (féach sampla de sin [anseo](#)). Measann roinnt rannpháirtithe gur rogha mhalartach é ar reifreann náisiúnta a bheith ann maidir le hábhair Eorpacha, a bhfuil an baol ann go gcuirfidh a dtorthaí bac ar thionscnaimh bheartais an Aontais a chinneadh beag beann ar leibhéal na tacaíochta atá scaipthe ag an Aontas do na tionscnaimh sin (féach sampla de [sin](#) anseo).

Pléitear go sonrach le cuid de na rannchuidithe sin fiúntas an Ardáin Dhigitigh Ilteangaigh, ag tarraingt moladh agus cáineadh, ach ag cur moltaí chun cinn maidir le feabhsú freisin. Mar shampla, leagann rannpháirtithe éagsúla béim ar an ngá atá le córas aiseolais a bhunú chun obair leantach a dhéanamh ar thograí ó na saoránaigh le linn na Comhdhála (féach sampla de sin [anseo](#)). Freagraíonn rannpháirtí eile ar smaoineamh a mholann go mbeadh an Chomhdháil buan trí aird a thabhairt ar an ngá atá ann a choimre a dhéanamh ar ábhar an ardáin ó am go chéile agus plé a dhéanamh air (féach [anseo](#)).

Áirítear sna haighneachtaí freisin togra chun ardán ionaid ilfhreastail ar líne a cheapadh lena lárófar an t-ionchur poiblí go léir, cibé acu tionscnaimh

Eorpacha ó na saoránaigh, gearáin nó achainíocha, in ailtireacht rannpháirtíochta institiúideach an Aontais (féach [anseo](#)), agus ardaíonn rannchuiditheoir eile an smaoinemh maidir le hardán atá tiomnaithe go heisiach do chomhlachais (féach [anseo](#)).

I measc na gcineálacha ardán ar líne atá molta ag rannpháirtithe chun rannpháirtíocht dhaonlathach a fheabhsú, tá sé d'aidhm ag ceann amháin acu córas brústocaireachta ón mbun aníos a bhunú, arna mhaoiniú ag comhshaoránaigh Eorpacha trí thabhartais aonair, agus smaointe a chomhroinnt tríd an tairseach chéanna (féach [anseo](#)). Tá sé i gceist go réiteoidh an t-ardán seo an tsaincheist maidir le tionchar éagothrom a imirt ar chumas idir saoránaigh aonair agus eagraíochtaí móra.

Molann rannchuiditheoirí eile fóram digiteach ar líne ina bhféadfadh saoránaigh an Aontais reachtaíocht an Aontais a phlé, trí úsáid a bhaint as córas vótála agus barúlacha a dhíorthaítear ó na meáin shóisialta (féach [anseo](#)). Baineann smaoinemh gaolmhar le hardán brústocaireachta saoránach mar bhealach malartach do ghnáthshaoránaigh an Aontais agus do chuideachtaí beaga chun a gcuid saineolais agus tuairimí maidir le reachtaíocht a chur i láthair i bpróiseas cinnteoireachta an Aontais (féach [anseo](#)).

Pléann go leor rannpháirtithe a thábhachtaí atá an teicneolaíocht sibhialta, go háirithe sa ré reatha ina bhfuil an mhímhúinín i leith páirtithe polaitiúla ag dul i méid (féach [anseo](#)). De réir an smaoinimh sin, d'fhéadfadh teicneolaíochtaí sibhialta tuiscint a fháil ar chastacht mhéadaithe an rialachais phoiblí inár gcuid ama agus rannpháirtíocht ghníomhach agus rannpháirtíocht ghníomhach a fheabhsú.

Le linn [imeacht](#) a eagraíodh i mbaile Brindisi san Iodáil, cuireadh réimse leathan smaointe chun cinn chun sásraí daonlathacha díreacha a fheabhsú ar leibhéal an Aontais, lena n-áirítear eolas an phobail ar roinnt ionstraimí atá ann cheana a threisiú, amhail achainíocha AE, coistí sealadacha, idirghabhálaithe Eorpacha, agus ardán Solvit.

Meastar freisin gur bealach chun daonlathas na hEorpa a fheabhsú é an t-achar idir na Feisirí agus na saoránaigh a laghdú. Cuireann rannpháirtí amháin straitéisí éagsúla chun cinn chun feabhas a chur ar an gcumarsáid agus chun malartú díreach smaointe idir na Feisirí agus a dtoghthóirí a chothú (féach [anseo](#)). I measc na smaointe atá molta, tá oifigí áitiúla á mbunú ag FPEanna ina gcoláistí toghcháin féin. Tá an smaoinemh sin cosúil go páirteach leis an moladh ó rannpháirtí eile córas Comhairleoirí áitiúla de chuid an Aontais a chruthú (féach [anseo](#)), mar bhealach arís chun an t-achar idir institiúidí an Aontais agus saoránaigh na hEorpa a laghdú.

Athchóirithe institiúideacha

Ina theannta sin, pléann líon suntasach smaointe athchóirithe na n-institiúidí Eorpacha go sonrach, agus é mar aidhm leo iad a dhéanamh níos éifeachtúla agus níos trédhearcaí, agus iad a thabhairt níos gaire do na saoránaigh. D'fhéadfaí a áireamh ar smaointe an athchóirithe institiúidigh tograí chun athchóiriú níos leithne a dhéanamh ar an leagan amach institiúideach (féach sampla de [sinanseo](#)), ach freisin straitéisí chun lucht ceaptha beartas a dhéanamh níos cuntasáil as éifeachtacht na dtionscnamh beartais. Mar shampla, cuireann rannpháirtí amháin an smaoinemh chun cinn maidir le measúnuithe tionchair a dhéanamh éigeantach ag gach céim den phróiseas reachtach (féach [anseo](#)).

Maidir le Parlaimint na hEorpa, is minic a iarrann na rannchuiditheoirí go dtabharfaí fíorchumhachtaí tionscnaimh reachtaigh di (féach sampla de [sinanseo](#)). Iarrtar freisin go dtabharfaí cumhachtaí fioscacha dó (féach [anseo](#)). Pléitear suíomh Parlaimint na hEorpa freisin, agus iarrann na rannchuiditheoirí go mbeadh rogha ann idir Strasbourg agus an Bhrúiséal (féach sampla de [sinanseo](#)), mar bhealach freisin chun costais lóistíochta a laghdú (féach [anseo](#)).

Agus plé á dhéanamh ar an gComhairle Eorpach agus ar Chomhairle an Aontais Eorpaigh, smaoinemh athfhillteach ar an ardán agus faoi thopaic an Daonlathais Eorpaigh is ea aistriú chuig vótáil trí thromlach cáilithe, i réimsí beartais áirithe ar a laghad (féach [anseo](#)), agus deireadh a chur le cumhacht crosta (féach sampla de [sinanseo](#)). Tá plé ann freisin faoi ról na Comhairle i leagan amach institiúideach an Aontais (féach sampla de [sinanseo](#)) agus moltaí chun an reachtas dhá sheomra san Aontas a dhoimhniú (féach [anseo](#)).

A mhéid a bhaineann leis an gCoimisiún Eorpach, pléann grúpa aighneachtaí toghadh Uachtarán an Choimisiúin agus ceapadh coimisinéirí, lena n-áirítear córas Spitzenkandidaten (féach sampla de [anseo](#)), agus toghadh díreach Uachtarán an Choimisiúin ag saoránaigh (féach [anseo](#)). D'ardaigh na rannpháirtithe an tsaincheist maidir le líon na gcoimisinéirí freisin (féach [anseo](#)).

Smaoinemh amháin a pléadh go mór is ea Uachtarán ar an Aontas a bheith tofa go díreach, mar shampla trí ról Uachtarán an Choimisiúin Eorpaigh agus ról na Comhairle Eorpaí a chumasc (féach [anseo](#)). Iarrtar freisin go mbeadh pointe teagmhála amháin ag an Aontas chun labhairt d'aon ghuth sa chaidreamh seachtrach (féach sampla de [anseo](#)). Molann rannpháirtí amháin ról Uachtarán an Ghrúpa Euro agus Leas-Uachtarán an Choimisiúin Eorpaigh, atá i gceannas ar an euro, a chumasc

chun Aireacht Geilleagair agus Airgeadais a chruthú, mar bhealach chun comhordú a mhéadú (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, luaitear athchóirithe ar Choiste na Réigiún agus ar an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta, mar shampla chun go bhfeidhmeoidh siad ar bhealach níos éifeachtúla. Áirítear ar na moltaí sin athchóiriú a dhéanamh ar Choiste na Réigiún chun bealaí leordhóthanacha idirphlé a chuimsiú do réigiúin agus do chathracha agus do bhordais ([féach](#)anseo), nó ról feabhsaithe a thabhairt dó (féach [anseo](#)). Maidir leis sin, molann rannpháirtí eile go n-aithneofaí Euroréigiúin mar eintitis institiúideacha (féach [anseo](#)).

Iarrtar ar an Aontas Eorpach sásra soiléir a bhunú maidir leis an gceart atá ag náisiúin gan stát chun féinchinntithe ([féach](#) [anseo](#))

Is ábhar coiteann plé é ról Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh freisin (féach sampla de anseo), agus iarrtar [uirthia](#) cumhachtaí a shoiléiriú nó a neartú fiú (féach sampla de sin anseo) agus [iarrtar](#)ar dhaoine eile iad a laghdú (féach sampla de sin [anseo](#)).

Díríonn roinnt rannchuiditheoirí ar ról an Bhainc Ceannais Eorpaigh (féach anseo) agus an Ghrúpa Euro (féach anseo), [agus](#)molann siad bealaí chun na hinstiúidí sin a athchóiriú. Iarrtar i smaoinemh amháin go gcuirfí an tAontas Baincéireachta i gcrích le Scéim Eorpach Ráthaithe Taiscí (féach [anseo](#)).

Léiríonn smaointe éagsúla na n-athchóirithe fócas ó ghlúin go glúin. Mar shampla, molann rannpháirtí amháin measúnú tionchair a thabhairt isteach le haghaidh bheartais agus reachtaíocht an Aontais, arb é is aidhm dó a dtionchar sonrath ar an oíge a thomhas (féach [anseo](#)). Dá bhrí sin, chuideodh “Triail na hÓige” le peirspectíocht na ndaoine óga a thabhairt laistigh de na hinstiúidí agus le beartais an Aontais a dhéanamh níos cuimsithí do dhaoine óga. Ag bogadh ó aois óg go seanaois, molann rannpháirtí eile go mbeadh coimisinéir Eorpach tiomnaithe do dhaoine scothaosta (féach [anseo](#))

Fféiniúlacht choiteann Eorpach agus spás poiblí chothú

Laistigh den téama seo, pléann na rannchuiditheoirí féiniúlacht choiteann Eorpach, ar bhonn luachanna coiteanna Eorpacha an daonlathais (féach an t-[imeacht](#))mar a pléadh faoi théamaí eile. Mar sin féin, cuireann siad smaointe praiticiúla chun cinn freisin chun féiniúlacht Eorpach choiteann den sórt sin a chothú, chomh maith le spás poiblí coiteann Eorpach, lena n-áirítear trí rannchuidiú na meán.

Is é téama na teanga is mó a phléitear. Meastar gur bealach éifeachtach í teanga choiteann (agus uaireanta gurb í an t-aon teanga amháin í), chun féiniúlacht láidir Eorpach a chruthú (féach sampla de sin [anseo](#)). Is minic a chuirtear Esperanto chun cinn mar theanga aontaithe (féach sampla [de sin anseo](#)), agus seachnaítear deighiltí idir lucht tacaíochta gach teanga náisiúnta freisin. Cé go bhféadfadh sé nach n-aontaíonn na rannchuiditheoirí cén teanga ar cheart tosaíocht a thabhairt di do mhuintir na hEorpa, aontaíonn siad go léir gur gá oiliúint teanga a chothú chun teanga choiteann a bhaint amach (féach sampla de [sin](#)anseo). Iarrtar in aighneachtaí eile go ndéanfaí prionsabal an ilteangachais a urramú ar bhealach níos fearr (féach sampla de sin anseo), mar shampla trí aon fhoilseachán oifigiúil de chuid an Aontais a aistriú go gach teanga de chuid an Aontais (féach [anseo](#)).

Ina theannta sin, tá smaointe ann chun foireann spóirt de chuid an Aontais a bhunú (féach sampla de sin anseo), agus an 9 Bealtaine ina lá saoire poiblí i ngach Ballstát ([féach](#) [anseo](#)), nó Pas de chuid an Aontais a chruthú ([féach](#) [anseo](#)) chun spiorad Eorpach a chothú.

Molann rannpháirtí amháin freisin cláir nasctha a bhunú idir fostaithe chun deis a thabhairt d'Eorpaigh nach bhfuil in aois scoile eolas a chur ar chultúr tíre eile de chuid an Aontais, mar shampla trí fhreastal ar chúrsa oiliúna thar lear (féach [anseo](#)). Feictear go bhfuil na glúine atá le teacht ina bpríomhspreagthaí d'fhéiniúlacht choiteann an Aontais, agus dá bhrí sin leagann a lán rannpháirtithe béim ar a thábhachtaí atá sé oideachas a chur ar an oíge i gcúrsaí polaitiúla Eorpacha (féach anseo), téama a phléitear go forleathan sa chaibidil maidir le hOideachas, Cultúr, an Óige agus Spóirt freisin.

Chomh maith le teangacha, féachtar ar tháirgí cultúrtha freisin mar rud atá in ann Eorpaigh a cheangal le chéile. Dá bhrí sin, an iarraidh ó rannpháirtí i bhfabhar táirgeadh cultúrtha a scaipeadh laistigh de theorainneacha Eorpacha trí spás “saorghluaiseacht faisnéise” a bhunú, rud a chiallaíonn cóipchearta a laghdú agus srianta ceadúnaithe laistigh den Aontas (féach [anseo](#)).

Baineann roinnt aighneachtaí faoi théama na féiniúlachta Eorpaí le hábhar na meán agus leis an gcaoi ar féidir leo cur le scaipeadh eolais faoin Aontas agus meon Eorpach a chruthú (féach sampla de sin [anseo](#)). Moladh amháin a thagann chun cinn arís agus arís eile, a bhfuil líon níos airde formhuinithe faighte aige, is ea eagraíochtaí nó líonraí meán uile-Eorpacha a bhunú (féach sampla de [sin anseo](#)) nó craoltóir poiblí aonair de chuid an Aontais a chruthú (féach sampla de sin [anseo](#)). Moltar é sin den chuid is mó chun cur leis an eolas ar shaincheisteanna AE i measc na saoránach, mar shampla beoshruithú ar phléití agus ar imeachtaí,

ach freisin chun spiorad coiteann AE a chothú a cheiliúran luachanna Eorpacha agus cultúir Eorpacha, le cláir faisnéise faoi thíortha AE. Iarrann roinnt rannchuiditheoirí freisin go mbeadh cainéal teilifíse agus raidió de chuid an Aontais ann chun a luachanna a chur chun cinn lasmuigh de theorainneacha an Aontais (féach sampla de [sin anseo](#)).

Molann rannpháirtithe eile oiliúint a chur ar iriseoirí maidir le tuairisciú an Aontais nó oibleagáid a fhorchur ar chraoltóirí poiblí céatadán den am craolacháin a thiomnú do chúrsaí an Aontais (féach [anseo](#)).

An daonlathasa chosaint agus a neartú

Baineann roinnt smaointe faoin téama seo le cosaint an daonlathais in AE, agus iarrann siad go ngníomhófaí go láidir i gcoinne rialtas a sháraíonn príonsabail dhaonlathacha, ag tagairt go háirithe don Ungáir agus don Pholainn (féach sampla de chomhaontú). Cumhdaítear an tsaincheist sin ar bhealach níos mionsonraithe faoin topaic ‘Luachanna agus cearta, an smacht reachta, an tslándáil’.

Aithníonn na rannchuiditheoirí freisin an chontúirt atá ann do dhaonlathais leis an mbréagaisnéis agus leis an mbréagnuacht. Iarrtar go mbeadh cur chuige níos láidre ann chun cur i gcoinne scaipeadh faisnéise míthreoraí, lena n-áirítear tograí chun aip mhóibíleach seiceála fíricí a chruthú (féach [anseo](#)) nó Institiúid neamhspleách de chuid an Aontais maidir le Seiceáil Fíoras Meán (féach [anseo](#)). Molann roinnt rannchuiditheoirí freisin rialachán sonrach de chuid an Aontais maidir leis an ábhar is féidir a fhoilsiú ar na meáin shóisialta (féach sampla de [sin anseo](#)).

Pléitear i roinnt smaointe agus barúlacha an gá atá le brústocaireacht a rialáil, agus iarrtar cód iompair do pholaiteoirí nó comhlacht Eorpach neamhspleách a bhunú a mbeidh na modhanna aige chun an t-éillíú agus an tionchar míchuibhiúil atá ag brústocaireacht a chomhrac (féach sampla de [sin anseo](#)). Iarrann rannpháirtí amháin go gcuirfí toirmeasc ar úsáid urraíochtaí le linn Uachtaránachtaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh, cleachtas trína bhfaigheann rialtas Bhallstát an Aontais a bhfuil an Uachtaránacht aige tacaíocht airgeadais chun lógónna branda a thaispeáint ar ábhar oifigiúil ar líne nó ar ábhar fisiciúil (féach [anseo](#)).

Iarrtar freisin go ndéanfaí bearta ginearálta chun an t-éillíú a chomhrac, mar shampla maidir le tairiscintí a dheonú ar an leibhéal áitiúil (féach sampla de [sin](#)

[anseo](#)). Molann rannpháirtí amháin bunachar sonraí aonair a thabhairt isteach ina gcomhcheanglófaí ilchórais tuairiscithe reatha an Aontais (féach [anseo](#)). Moladh eile gur cheart cosc a chur ar pholaiteoirí agus státseirbhíisigh Eorpacha a bhfuil poist thábhachtacha acu — amhail Feisirí de Pharlaimint na hEorpa nó Coimisinéirí — úinéireacht a bheith acu ar stoic (féach [anseo](#)).

Cuireann rannpháirtí in iúl gur cúis imní dó tionchar eachtrach gan iarraidh ar dhaonlathas na hEorpa, ag éileamh go ndéanfaí scagadh ar an méid de bhonneagar ríthábhachtach an Aontais atá faoi úinéireacht na Síne agus á iarraidh ar an Aontas tús áite a thabhairt don India ar an tSín mar chomhpháirtí eacnamaíoch straitéiseach i gcomhaontuithe trádála (féach [anseo](#)).

Ag [ócáid](#) aeagraíodh sa Bhruiséil, leagadh béim ar an ról lárnach atá ag cathracha agus ag pobail áitiúla maidir leis an daonlathas a neartú agus dul chun cinn sóisialta ceannródaíoch a dhéanamh. Le linn dícheangal láidir idir an lárionad institiúideach agus na himeallacha, d’fhéadfadh ról na gcathracha agus na mbardas a bheith ríthábhachtach chun muinín na saoránach in institiúidí daonlathacha a chothú.

Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022)

Cégurbh iad Avondale rogha na coitianta tháinig buachaillí GCM le plean agus chuireadar I bhfeidhm é. Mar sin féin, rinneadh plé ar shnáithe nua smaointe chun go mbeidh rialtais agus parlaimintí náisiúnta níos rannpháirtí i gceapadh beartais an AE agus níos cuntasáil as beartais AE, agus ar an gcaoi sin ag díriú ar théama dhaonlathas na hEorpa ó dhearcadh náisiúnta. I measc na snáithe smaointe sin, bhain togra amháin le líon íosta seisiún a bhunú a bheadh dírithe ar ábhair pholaitiúla an Aontais i ngach parlaimint náisiúnta (féach [anseo](#)). Ceann eile, a dhíríonn ar ról na bparlaimintí náisiúnta i ndaingniú chonarthaí an Aontais, tugadh isteach coincheap na seisiún comhpháirteach idir Parlaimint na hEorpa, nó a coistí sonracha, agus na parlaimintí náisiúnta, go háirithe trí ghlaonna físchomhdhála (féach [anseo](#)). I gcomhréir leis na torthaí a tuairiscíodh sa tuarascáil dheireanach, ba é an téama is minice a pléadh i rannchuidithe le déanaí an iarraidh fhoriomlán chun an daonlathas a chosaint agus a neartú laistigh den Aontas, agus ina dhiaidh sin an gá atá le hathchóirithe institiúideacha (féach sampla de [sin anseo](#)).

Phléigh go leor smaointe athchóirithe a moladh ar an gcóras toghchánach Eorpach (féach sampla de sin [anseo](#)).

Leagadh béim freisin ar an ngá atá le hiarrachtaí chun rannpháirtíocht agus comhairliúcháin na saoránach a mhéadú (féach sampla de sin [anseo](#)). Go deimhin, pléadh rannpháirtíocht na saoránach ó am go chéile i ndáil le cosaint an daonlathais féin, mar shampla ag rannchuiditheoirí a d'iarr go mbunófaí ardán buan digiteach ar líne le haghaidh comhairliúcháin leis na saoránaigh (féach sampla de sin [anseo](#)). Moladh ardán uathúil meán lena gcraoltar inneachar Eorpach i dteangacha éagsúla a chruthú, i gcomhréir leis an tábhacht a thug rannpháirtithe ar an ardán don iriseoireacht agus do shaoirse an phreasa (féach [anseo](#)).

Cruthaigh — liostaí trasnáisiúnta do thoghcháin
Pharlaimint na hEorpa
Córas toghcháin an Aontais a athchóiriú
An aois vótála a íslíú agus/nó a aontú
Vótáil dhigiteach a éascú
Vótáil a éascú d'Eorpaigh soghluaiste agus do
shaoránaigh nach saoránaigh den Aontas iad i
dtoghcháin an Aontais
A chinntiú go bhfuil ceart vótála do dhaoine faoi
mhíchumas agus do dhaoine breoite

Toghcháin do Pharlaimint na hEorpa

Daonlathas na hEorpa

Oibriú i dtreo comhbheartas fioscach agus
eacnamaíoch
Arm Eorpach a chruthú
Bunreacht Eorpach a fhorbairt
Guthanna i gcoinne an chónaidhmithe: á
iarraidh go mbeadh níos mó cumhachta
agus saoirse comhair ann ach amháin i
réimsí ina bhfuil sé úsáideach do na
Ballstáit
Cur chuige idirthréimhseach an
chónaidhmithe

An tAontas Eorpach a chónaidhmiú

Úsáid a bhaint as ceapadh beartas rannpháirteach
Infheistíocht a dhéanamh i rannpháirtíocht agus in
idirghníomhaíochtaí na hóige
A chinntiú go mbeidh ionadaithe na saoránach i gceapadh
beartas trí pharlaimint saoránach nó trí thionól
Comhairliúcháin fhadtéarmacha a eagrú
Díriú ar na glúnta: daonraí óga agus daonraí atá ag dul in
aois
An t-achar idir na Feisirí agus a dtoghcheantair a laghdú
Reifrinn níos éigeantaí a eagrú ar fud an Aontais
Moltaí agus/nó cáineadh chun feabhas a chur ar an ardán
ilteangach, i.e. córas leantach a bhunú, é a dhéanamh
buan.

Rannpháirtíocht na saoránach agus comhairliúcháin

Athchóirithe institiúideacha

Athbhreithniú a dhéanamh ar ról Pharlaimint na hEorpa chun níos mó cumhachta reachtaí agus fíoscacha a thabhairt di
An chinnteoireacht a athchóiriú (aon toil le rialacha tromlaigh)
Athbhreithniú a dhéanamh ar ról na Comhairle Eorpaí
Athchóiriú a dhéanamh ar an nós imeachta toghcháin d'Uachtarán agus do Choimisinéirí an Choimisiúin (ex. Toghadh Uachtarán an Choimisiúin go díreach)
Athmheasúnú a dhéanamh ar ról Choiste na Réigiún (lena n-áirítear Euroréigiún a institiúidí) agus ról an Choiste Eacnamaíoch agus Shóisialta
Líon na gCoimisinéirí a laghdú agus na sainorduithe polaitiúla a theorannú
Ról athchóirithe an Bhainc Ceannais Eorpaigh agus an Ghrúpa Euro
Measúnú tionchair beartais a dhéanamh éigeantach
Cumhachtaí Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh a neartú vs. iad a laghdú
Beartais a dhéanamh níos cunsaí do na glúine atá le teacht

Daonlathas na hEorpa

Féiniúlacht choiteann Eorpach agus spás poiblí a chothú

Teanga choiteann AE a bheith ann in aghaidh an ilteangachais a chothú
Foirne spóirt an Aontais a bhunú
Saoire náisiúnta a bhunú san Aontas Eorpach
Cruthaigh Pas de chuid an Aontais Eorpaigh
Cláir nasctha agus malartaithe a bhunú d'fhostaithe
Tairseacha meán an Aontais a bhunú atá tiomnaithe do thopaicí an Aontais
Craoltóir poiblí aonair de chuid an Aontais a bhunú chun rannpháirtíocht na saoránach leis an Aontas Eorpach a chur chun cinn
A chinntiú go dtiomnaíonn craoltóir poiblí náisiúnta am do thuairisciú AE
Seisiún díospóireachta éigeantacha a bhunú faoi ghnóthaí AE i ngach parlaimint náisiúnta agus coimisinéirí AE i láthair

An daonlathas a chosaint agus a neartú

An chaoi a leithdháiltear cistí an Aontais a athrú
An bhréagaisnéis a chomhrac
Brústocaireacht a rialáil
Éilliú a chomhrac
Cruthaigh cód iompair do pholaiteoirí
Gníomhaíocht láidir a dhéanamh i gcoinne rialtas a sháraíonn prionsabail dhaonlathacha
Úinéireacht sócmhainní straitéiseacha ag cumhachtaí domhanda frithdhaonlathacha a rialú agus a theorannú

9. Imirce

Since seoladh an ardán, tá an t-ábhar Imirce a ghintear ar an iomlán de 2,700 aighneacht, lena n-áirítear 955 smaointe, 1,539 tuairimí agus 206 imeachtaí. Léiríonn na haighneachtaí is minice faoin topaic seo trí threocht ghinearálta. Ar thaobh amháin, éilíonn grúpa amháin d'idirghníomhaíochtaí go mbeadh níos mó dlúthpháirtíochta agus nósanna imeachta lánpháirtíochta níos fearr ann, agus ar an eile lámh, is mian le rannchuidithe eile gníomhaíocht bhreise a dhéanamh chun an imirce a rialú agus a laghdú. Agus seasamh idirmheánach á ghlacadh acu, ba mhaith le grúpa eile rannpháirtithe soghluaisteacht idirnáisiúnta a chothú, ach amháin idir daonlathais atá forbartha go heacnamaíoch. Phléigh na rannpháirtithe freisin plódú na ndéanaithe ón Úcráin. Déantar anailís ar na téamaí seo a leanas dá réir:

- **Comhbheartas an Aontais Eorpaigh maidir leis an imirce**
- **Seasamh daonnúil maidir leis an imirce**
- **Comhtháthú**
- **Imirce neamh-AE mar bhagairt**
- **Rialú teorann**
- **Aghaidh a thabhairt ar bhunchúiseanna na himirce**

Vents

Bhain imeachtaí a tharla le déanaí ina bpléitear an imirce ó dhearcadhpolaitiúil European le Beartas Dídeanaithe an Aontais, inar léiríodh gur gá athmhachnamh a dhéanamh ar bheartais dídeanaithe agus tearmainn agus ar an ngá atá le creat chun imircigh a dháileadh go comhpháirteach ar fud an Aontais. In imeacht a eagraíodh i bParlaimint na nOileán Canárach, phléigh na rannpháirtithe an chaibidlíocht maidir leis an gComhaontú maidir le hImirce agus Tearmann agus d'iarr siad go dtabharfaí cosaint níos fearr do leanaí imirceacha gan tionlacan (féach an t- [imeacht](#)). Le linn imeacht ar líne arna óstáil ag eagraíocht chaitliceach Iodálach, pléadh an Comhaontú Eorpach maidir le hImirce agus Tearmann atá le teacht (féach an t- [imeacht](#)).

Dhírigh díospóireacht sa Danmhairg freisin ar cheart don Eoraip a teorainneacha seachtracha a oscailt nó a dhúnadh. Bhí rannpháirtíocht shuntasach ag an imeacht sin le lucht féachana éagsúil, agus ardaíodh saincheisteanna amhail na himpleachtaí a d'eascair as seachtrú theorainn na hEorpa, as ionaid tearmainn a bhunú i dtríú tíortha agus as comhar AE le tíortha amhail an Tuirc agus an Libia. (féach ar [an imeacht](#)).

Ag ócáid rannpháirtíochta eile a pléadh an deis nó bagairt í an imirce, agus leas á bhaint as saincheisteanna amhail an imirce rialta i gcoinne na himirce neamhrialta, agus an difreáil ó thaobh eitneachta agus cultúir de, amhail i gcás dídeanaithe ón Úcráin (féach an t- [imeacht](#)). Rinneadh iniúchadh ar na saincheisteanna sin freisin le linn imeacht sa Liotuáin (féach an t- [imeacht](#)).

Maidir le téama an lánpháirtithe, ardaíodh le linn imeacht sa Fhrainc an gá atá le bonneagair agus cláir lánpháirtíochta feabhsaithe chun cur i gcoinne an fhuatha chiníoch agus an idirdhealaithe.

Maidir leis an gcogadh san Úcráin, eagraíodh imeacht chun plé a dhéanamh ar an dlúthpháirtíocht idirnáisiúnta agus ar fhreagairt an Aontais ar an gcogadh san Úcráin go dtí seo, agus na himpleachtaí imirce a bhí mar thoradh air sin (féach an t- [imeacht](#)).

Reáchtáladh imeacht le déanaí freisin sa Pholainn ina raibh muintir óga na hÚcráine rannpháirteach i ndíospóireachtaí a bhaineann le lánpháirtíú na hEorpa, imirce agus ábhair imní don todhchaí (féach ant- [imeacht](#)).

Comhbheartas an Aontais Eorpaigh maidir leis an imirce

Éilíonn go leor deas faoin topaic seo comhbheartas imirce AE. Is minic a bhíonn gá le hurraim níos mó do chearta an duine agus le córas athdháilte éifeachtach ag gabháil leo sin. Luaitear go minic freisin an gá atá le córas Bhaile Átha Cliath a athchóiriú.

Faoi fhothéama na himirce dleathaí, tá gá le comhbheartas de chuid an Aontais maidir le himirce roghnaíoch, ina mbeadh cuótaí, nósanna imeachta roghnúcháin agus glactha níos déine (féach sampla de sin [anseo](#)). Moltar cineálacha cur chuige malartacha maidir leis an imirce dhleathach amhail córas inimirce Eorpach atá bunaithe ar phointí, a mheastar uaireanta a bheith riachtanach chun sreabha imirce a rialú ar bhealach níos éifeachtúla (féach [anseo](#)). Is mian le rannchuiditheoirí freisin iniúchadh a dhéanamh ar shamhail lena féidir iarrthóirí tearmainn a aistriú go hionaid i dtír chomhpháirtíochta le haghaidh athbhreithnithe cáis (féach an t-[imeacht](#)).

Ar an gcaoi chéanna, éilíonn rannchuidithe atá níos oscailte don imirce cur chuige aontaithe agus níos éifeachtúla, i gcomhréir níos mó, áfach, le luachanna (sóisialta) Eorpacha. Mar shampla, sna haighneachtaí, pléitear go sonrach níos imeachta tearmainn aonair éifeachtúil de chuid an Aontais (féach [anseo](#)), lena léirítear freisin gur gá Rialachán Bhaile Átha Cliath a athchóiriú chun dáileadh éagothrom iarrthóirí tearmainn agus imirceach a chosc (féach sampla de sin [anseo](#)). I measc na rannfócaíochtaí sin, molann cuid acu gur cheart pas sealadach de chuid an Aontais a dheonú d'imircigh chun rochtain a fháil ar chearta oibre agus cónaithe (féach sampla de [sinanseo](#)). Ar an gcaoi chéanna, iarrtar beartas Eorpach níos nithiúla agus níos cothroime maidir leis an imirce eacnamaíoch, le bealaí dleathacha le haghaidh iontrála agus beartas lánpháirtíochta bunaithe ar chóir chomhionann agus lánurraim do chearta an duine (féach [anseo](#)).

Cuireann rannchuidiú amháin chun cinn an smaoineamh post a chruthú mar Choimisinéir Eorpach um Thearmann agus Imirce, ar cheart dó gníomhú i gcomhar leis na hinstiúidí eile chun comhchóras tearmainn an Aontais a mhaoirsiú (féach [anseo](#)).

Molann saoránaigh freisin beartas imirce lucht saothair an Aontais nó straitéisí earcaíochta an Aontais do mhic léinn agus d'fhostaithe cáilithe ó thríú tíortha. I ndáil leis an méid sin, cuireann rannchuiditheoir amháin béim ar an gá atá le

hinniúlachtaí méadaithe maidir leis an imirce don Aontas ionas gur féidir leis an imirce a bhainistiú i gcomhréir le prionsabail agus luachanna an Aontais (féach [anseo](#)). Cuireann grúpa rannchuiditheoirí an smaoineamh chun cinn maidir le cineál roghnaitheach inimirce a chothú. Is iondúil go bhfeiceann rannpháirtithe den sórt sin an imirce i bhfianaise na mbuntáistí eacnamaíocha a chruthaíonn sí. Molann siad díriú ar thíortha sonracha chun a mbuanna a mhealladh (féach [anseo](#)), nó chun na critéir soghluaisteachta a mhaolú idir daonlathais atá chun cinn go heacnamaíoch, san Iarthar agus san Áise araon, go háirithe i gcomhthéacs na gComhaontuithe Saorthrádála (féach [anseo](#)).

Seasamh daonnúil maidir leis an imirce

Molann rannchuiditheoirí atá ag cloí le dearcadh daonnúil ar an imirce athrú insinte maidir le himircigh, go háirithe i bhfianaise a rannchuiditheoir mar oibríthe cúraim sláinte le linn na paindéime (féach an t-[imeacht](#)).

Moltar i roinnt rannchuidithe conairí daonnúla nó beartas teorann oscailte lánfheidhme a chruthú, agus cáineann siad an easpa dlúthpháirtíochta i leith imirceach (féach sampla de sin [anseo](#)). I measc na rannpháirtithe a roinneann na smaoine sin, is iondúil go mbreathnaítear ar thionscnaimh atá dírithe ar phatról a dhéanamh ar an Meánmhuir chun imircigh a bhrú ar ais, nó comhaontuithe chun sreafaí imirceach a rialú, amhail an ceann idir an tAontas agus an Tuirc, mar theip ar chóras imirce an Aontais (féach sampla de sin [anseo](#)).

Iarrann na rannchuiditheoirí go n-urramófar cearta an duine le réitigh chun cur i gcoinne na himirce neamhrialáilte agus le beartas inimirce an Aontais ina mbeidh nósanna imeachta tearmainn níos éasca agus níos inrochtana i dtíortha tionscnaimh, bealaí dleathacha sábháilte imirce agus cniogbheartaíocht ar gháinneáil ar dhaoine chun bás dídeanaithe ar theorainneacha an Aontais a sheachaint (féach sampla de sin [anseo](#)).

Molann roinnt rannchuiditheoirí creat dlíthiúil chun stop a chur le fillleadh éigeantach daoine agus teaghlach comhtháite chuig tíortha tionscnaimh neamhshábháilte (féach [anseo](#)). Tacaíonn rannpháirtithe eile le straitéisí maidir le fillleadh deonach seachas fillleadh éigeantach, ar an mbonn go bhfuil an chéad cheann acu, má chuirtear chun feidhme iad i gcomhar leis na tíortha tionscnaimh, i bhfad níos éifeachtaí (féach [anseo](#)).

Tugann cuid de na haighneachtaí sin aghaidh freisin ar shaincheistean na neamhionannais a dhéanann difear don phróiseas cuardaithe tearmainn atá ann cheana. Mar shampla, léiríonn siad go bhfuil sciar na n-iarrthóirí tearmainn fireanna i bhfad níos airde ná líon na n-iarrthóirí tearmainn baineanna nó na dteaghlach (féach [anseo](#)). Tuairiscíonn toscaireachtaí eile na deacrachtaí a bhíonn ag iarrthóirí tearmainn LGBTIQ, ag iarraidh cosaint níos fearr agus tacaíocht níos fearr don ghrúpa sin (féach [anseo](#)).

Comhtháthú

Baineann go leor tograí le lánpháirtíú na n-imirceach. Aithníonn na rannpháirtithe an gá atá le cláir chomhtháite níos éifeachtaí a chruthú, agus aird ar leith á tabhairt ar oiliúint teanga. Déanann roinnt rannpháirtithe smaoinemh a phlé agus a fhorhuiniú lena n-iarrtar an Aontas cláir lánpháirtíochta a chruthú, agus tuairimí éagsúla á gcur ar aghaidh (féach [anseo](#)).

I measc na smaointe ina bpléitear lánpháirtíú, tá go leor éilimh ann go ndéanfaí faireachán ar chonair leantach d'imirce d'fhonn lánpháirtíú iomlán i mBallstáit an Aontais a áirithiú. Feictear i smaoinemh amháin go bhfuil an-acmhainneacht ann maidir le himircigh agus baill de phobail ghlactha a aithint agus a ghníomhachtú tuilleadh mar lucht déanta athruithe (féach [anseo](#)). Cuirtear chun cinn go minic an tábhacht a bhaineann le himircigh a bheith rannpháirteach i dtionscadail áitiúla agus i ngníomhaíochtaí saorálaíochta (féach sampla de [sin anseo](#)). Leagann freagróir amháin béim ar a thábhachtaí atá sé cur chuige trasnach a ghlacadh i leith an lánpháirtithe, ag díriú ar inaistrítheacht na mbeartas a ghlactar ar an leibhéal áitiúil, agus cur chuige a chuimsíonn institiúidí go comhlachais áitiúla, agus an tAontas freagrach as creat den chineál sin a chur ar fáil (féach [anseo](#)). Meastar go bhfuil an t-oidreachas rithábhachtach don lánpháirtíú, agus ról lárnach ag luachanna teanga agus Eorpacha. I ndáil leis sin, measann na rannchuiditheoirí go bhfuil gá le cláir atá maoinithe go leordhóthanach chun tacú le leaná imirceacha atá in aois scoile a chuimsiú sa chóras oideachais poiblí (féach [anseo](#)). Díríonn smaointe eile ar an oideachas treasach mar uirlis lárnach chun comhtháthú níos fearr a bhaint amach. I ndáil leis sin, molann rannpháirtí amháin rochtain níos fearr do dhéanaithe óga ar chlár ollscoile (féach [anseo](#)). Tugann togra sonracha aghaidh ar cheist na mbacainní teanga, lena gcuirtear chun cinn an smaoinemh maidir leis an Intleacht Shaorga a úsáid chun an deighilt teanga a sháru (féach [anseo](#)).

Meastar go rachaidh lánpháirtíú rathúil na n-imirceach sa mhargadh saothair áitiúil chun tairbhe do gheilleagar na hEorpa. Is fíor sin go háirithe sa staid tar éis na paindéime, mar a léiríodh le linn imeacht dhá lá arna eagrú ag an gCoimisiún Eorpach agus ag Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa sa Bhruiséil (féach an t-[imeacht](#)). Leagann rannpháirtí amháin béim go háirithe ar thorthaí tairbheacha na hinimirce chuig limistéir atá faoi chois go heacnamaíoch (féach sampla de [sin anseo](#)). Iarrtar feachtais faisnéise agus cláir chun saoránaigh an Aontais a íogrú chun cur i gcoinne an chiníochais agus chun bogadh i dtreo sochaí níos mó. Iarrann rannchuiditheoir amháin go mbeadh níos mó éagsúlachta ann i measc an phearsanra atá ag obair i gcomhlachtaí ceaptha beartas agus i seirbhísí poiblí a bhaineann leis an imirce (féach [anseo](#)). I ndáil leis na tuairimí maidir le ciníochas agus eisiámh i margadh an tsaothair, iarrtar go gcaithfear go cothrom agus go cothrom le náisiúnaigh tríú tír atá ina gcónaí go dleathach (féach [anseo](#)). Maidir le hidirdhealú i margadh an tsaothair, tugann rannpháirtí amháin le fios gur gá sonraí (daonáirimh) maidir le cúlra eitneach na n-imirceach a chur ar an eolas go héifeachtúil maidir le ceapadh beartas (féach [anseo](#)).

Is oth le roinnt rannpháirtithe go bhfuil cearta na gcónaitheoirí buana san Aontas teoranta. Tugann siad dá n-aire nach dtugann an tAontas an ceart vótála dá chónaitheoirí buana agus éilíonn siad go mbeidh cearta vótála bunaithe ar chónaitheacht (féach [anseo](#)).

Measann roinnt rannchuiditheoirí go bhfuil an tsaincheist seo fíorphráinneach maidir le saoránaigh den Ríocht Aontaithe a bhí ina gcónaí san Aontas roimh Brexit. Smaoinemh amháin as a n-eascaíonn díospóireacht chonspóideach is ea níos imeachta mear a thabhairt isteach chun cearta uile-Aontais a fháil do shaoránaigh Bhriotanacha a bhí ina gcónaí san Aontas roimh Brexit (féach [anseo](#)).

Imirce neamh-AE mar bhagairt

D'ainneoin an fhreasúra a chuir roinnt rannchuiditheoirí leis an imirce in iúl, is lú an tacaíocht a thugtar do smaointe a shainmhíneann an imirce go hoscailte mar bhagairt ar shibhialtacht Eorpach nó ar chobhsaíocht pholaitiúil ná smaointe a bhaineann le lánpháirtíú agus le hurraim do chearta an duine. Nuair a shonraítear iad, cuirtear ábhair imní maidir le sibhialtacht Eorpach agus cobhsaíocht pholaitiúil chun cinn agus tacaíonn na rannpháirtithe go mór leo (féach sampla de mhórfhormhuiníthe [anseo](#)).

Ag ócáid san Ungáir, pléadh roinnt saincheisteanna bunúsacha dlí a bhaineann leis an imirce. I measc na gceisteanna a d'airbheartaigh an ócáid seo a fhreagairt, bhí 'ceart (de chuid sochaí) a cultúr, féiniúlacht agus stíl mhaireachtála náisiúnta féin a chaomhnú' i bhfianaise ollimirce (féach [imeacht](#)).

Tá tráchtair ar an gcineál seo rannchuidithe neamhbhalbh ina gcuid smaointe agus ina n-ionchur ar thopaic na himirce. Téama amháin a thugtar faoi deara is ea an bhraistint gur bagairt í an imirce ó thíortha nach Ballstáit den Aontas í do shibhialtacht, d'fhéiniúlacht, do luachanna agus do chultúr an Aontais (féach sampla de [sin anseo](#)). Iarrann na rannchuiditheoirí sin bearta chun srian a chur leis an imirce neamh-AE, beartas aisdúichithe níos déine, agus straitéisí lena gcuirtear bac ar shoghluaisteacht imirceach, amhail rialuithe teorann níos déine (féach sampla de [sin anseo](#)).

Thug roinnt rannpháirtithe rabhadh faoi úsáid na himirce neamhdhleathaí mar arm (polaitiúil), ag tagairt go háirithe don mhórphlódú imirceach ón mBealarúis go dtí teorainneacha na Liotuáine agus na Polainne (féach sampla de [sin anseo](#)). Maidir le géarchéim na n-imirceach ag an teorainn leis an mBealarúis, tá tuairimí éagsúla ag na rannchuiditheoirí.

Rialú teorann

Tacaíonn líon réasúnta ard smaointe le seasamh dian ar inimirce. Cuireann rannpháirtithe a ghlacann an líne seo i gcoinne inimirce neamhdhleathacha a thabhairt chun rialtacha agus iarrann siad go ndéanfaí údarás rialaithe teorann na hEorpa, amhail Frontex, a chumhachtú tuilleadh. Mar sin féin, tá cuid acu i bhfabhar cur chuige náisiúnta seachas cur chuige Eorpach ileith rialú inimirce, agus imní orthu go mbeadh an AE ró-cheadaitheach d'iarrthóirí tearmainn.

Go ginearálta, tá tacaíocht ann d'iarrachtaí níos eagraithe agus níos comhordaithe a mhéid a bhaineann le rialú teorann, agus iarrtar go mbeadh rialuithe teorann níos cuimsithí ann, lena n-áirítear údarás brú siar (féach sampla de [sin anseo](#)), tacaíocht níos fearr do Frontex, le sainmhíniú níos fearr ar a chuid feidhmeanna (féach [anseo](#)), agus cur chuige atá ceangailteach ó thaobh dlí maidir le hiarrachtaí Cuardaigh agus Tarrhála (SAR) sa Mheánmhuir (féach [anseo](#)). Mar sin féin, is minic a phléitear ról Frontex, agus ról na dtionscnamh patróil ar muir, ar an ardán, le rannpháirtithe eile ag iarraidh go ndéanfaí rialú níos fearr ar a bhfeidmiú, chun a áirithiú go bhfuil cearta an duine á n-urramú (féach [anseo](#)). Chun smaoinneamh níos formhuiníche a bhaint amach, ní mór díbirt thapa ón Aontas a

thabhairt do na himircigh sin a dhéanann coir thromchúiseach (féach sampla de [sin anseo](#)). Le smaoinneamh den chineál céanna lena n-iarrrtar imircigh neamhrialta a chur ar ais, cruthaítear díospóireacht idir rannchuiditheoirí i bhfabhar aisdúichíú láithreach agus iad siúd ina n-aghaidh (féach [anseo](#)). Molann freagróir amháin go gcuirfí isteach ar chabhair eachtrach do thíortha nach nglacann le náisiúnaigh a aisdúichíú (féach [anseo](#)).

Éilíonn rannchuidithe eile go mbeadh níos mó dlúthpháirtíochta agus urraim do chearta an duine ann. Is iad na smaointe a phléitear anseo, mar shampla, córas dáileacháin láraithe de chuid an Aontais atá bunaithe ar an dlúthpháirtíocht, ar mhaoiniú chun feabhas a chur ar bhonneagair ghilactha teorann (tithíocht agus bia) nó gníomhaireacht fhornáisiúnta a bhainistíonn campaí dídeanaithe Eorpacha, arna mbainistíú ag tíortha éagsúla agus arna maoiniú ag acmhainní an Aontais (féach sampla de [sin anseo](#)).

Léirítear go páirteach an díospóireacht a rinneadh le déanaí maidir le síneadh a chur le maoiniú an Aontais chun bacainní náisiúnta i gcoinne imirceach a chruthú i roinnt ranníocaíochtaí lena n-éilítear tacaíocht airgeadais mhéadaithe ón Aontas chuig a Bhallstáit chun cosaintí fisiceacha teorann a threisiú (féach [anseo](#)).

Mar sin féin, nuair a iarrann rannpháirtithe tacaíocht airgeadais mhéadaithe ón Aontas chun dul i ngleic leis an imirce ag na teorainneacha, ní thacaíonn siad i gcónaí le bacainní nua a thógáil. Aithníonn cuid acu an ról lárnach atá ag na húdarás áitiúla agus réigiúnacha atá ag feidhmiú ar na teorainneacha náisiúnta, agus teastaíonn maoiniú méadaithe uathu do thionscadail a bhaineann le glacadh agus lánpháirtíú imirceach (féach sampla de [sin anseo](#)).

In imeacht dar teideal 'Teorainneacha níos láidre, Eoraip níos láidre', a bhí ar siúl i mBúdaipeist, mhol rannpháirtithe beartas teorann níos pragmataí agus níos déine (féach an t-[imeacht](#)).

Aghaidh a thabhairt ar bhunchúiseanna na himirce

Téann cuid níos lú de smaointe níos doimhne ar cheist na himirce agus meastar gur gá, in éineacht le bearta beartais lena mbainistítear an imirce san Aontas, bearta a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar bhunchúiseanna na himirce in áiteanna eile. Meastar go bhfuil an comhar idir tíortha Eorpacha agus tríú tíortha, go háirithe na tíortha

Afracacha, ríthábhachtach chun aghaidh a thabhairt ar bhunchúiseanna na himirce (féach [sampla de sin_anseo](#)). Agus iad ag smaoineamh ar thodhchaí na hEorpa, leagann na rannchuiditheoirí béim ar an ngá atá ann aghaidh a thabhairt ar bhunchúiseanna na himirce chun dul i ngleic leis na saincheisteanna imirce atá os comhair an Aontais faoi láthair. Bhí ról na gcomhpháirtíochtaí idirnáisiúnta, lena n-áirítear comhaontuithe le tíortha tríú domhan, maidir le sreabha inimirce a bhainistiú ina n-ábhar d'imeacht sa Phortaingéil (féach an t-[imeacht](#)).

I measc na moltaí i ndáil leis sin tá caidreamh trádála comhionann a bhunú, infheistíocht a dhéanamh i níos mó pleananna maidir le cabhair um fhorbairt agus oiliúint acadúil, agus forbairt ghairmiúil daoine atá ina gcónaí i dtíortha tríú domhan (féach [anseo](#)). Is ábhar imní coiteann é go bhfuil mí-úsáid á baint as cabhair forbraíochta ag na tíortha glactha, rud a fhágann nach bhfuil sé éifeachtach. I ndáil leis sin, mhol rannpháirtí amháin feabhas a chur ar irianaitheacht cistí agus ar an gcaoi sin faireachán a dhéanamh ar a n-úsáid trí theicneolaíochtaí blocshlabhra agus deimhnithe cliste a úsáid (féach [anseo](#)).

Cuireann grúpa ar leith rannchuidithe de chúram ar an Aontas ar an mbonn go raibh ról aige sa díchobhsú réigiúnach trí, mar shampla, onnmhairí talmhaíochta fóirdheonaithe chuig tíortha i mbéal forbartha (féach [anseo](#)). Chomh maith leis sin, d'fhonn aghaidh a thabhairt ar neamhionannais eacnamaíochta idir tíortha forbartha agus tíortha atá i mbéal forbartha, molann roinnt rannpháirtithe go gcuirfí chun cinn talmhaíocht inbhuanaithe, a sheasfaidh an t-athrú aeráide i dtíortha tríú domhan (féach [anseo](#)). Chuideodh sé sin freisin le dul i ngleic le 'imirce aeráide' (féach sampla de sin [anseo agus an t-imeacht](#)). Go deimhin, is iad na rannpháirtithe ar mian leo díriú níos mó ar an tsaincheist sin agus aitheantas do stádas dídeanaithe aeráide sa dlí idirnáisiúnta a thugann aghaidh ar fheiniméan na 'imirce aeráide' den chuid is mó (féach [anseo](#)).

Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022)

Rannchuidithe ar an ábhar Imirce le linn na tréimhse a chuaigh thart atreisiódh téamaí agus fothéamaí a breathnaíodh roimhe seo.

D'iarr roinnt mhaith tograí go gcuirfí feabhas ar na córais imirce agus tearmainn atá ann cheana. I ndáil leis an méid sin, meastar go bhfuil creat coiteann Eorpach chun iarratais ar thearmann a phróiseáil

ríthábhachtach ([féach anseo](#)), lena n-áirítear athchóiriú ar chóras Bhaile Átha Cliath (féach [anseo](#)).

Mhol cúpla [smaoineamh go nascafaí gach duine nua le 'tagairt' atá socraithe cheana féin sa tír ina dtagann sé isteach](#) (féach sampla de sin [anseo](#)).

Leag rannpháirtithe eile béim ar a thábhachtaí atá bealaí dleathacha don imirce, chun próisis lánpháirtíochta a éascú (féach [anseo](#)) agus mhol siad víosaí oibre a chumasú (féach [anseo](#)), nó bealaí imirce níos sábháilte a chruthú chun taismigh imirceach ar an mbealach chun na hEorpa a theorannú, go háirithe iad siúd ar muir (féach [anseo](#)).

Déantarna hiontrálacha a rinneadh le déanaí maidir leis an imirce a dheighilt den chuid is mó, mar a tugadh faoi deara roimhe seo. Ar thaobh amháin, measann roinnt rannpháirtithe gur acmhainn don tsochaí í an imirce (féach [anseo](#)). Ar an taobh eile, tá roinnt rannpháirtithe i gcoinne tuilleadh imirce, ós rud é go meastar nach n-imeascadh go leor imirceach (féach [anseo](#)). Chun lánpháirtíú a éascú agus a spreagadh, d'iarr rannpháirtí amháin go mbeadh maorlathas laghdaithe ann chun bacainní a laghdú d'imircigh atá ag lorg fostaíochta (féach [anseo](#)). Moladh cumarsáid níos dearfaí maidir le hinimirce freisin chun comhtháthú níos rianúla a éascú ó thaobh na tíre óstaí (féach [anseo](#)).

Beartas aonair de chuid an Aontais maidir le himirce roghnaíoch abhunú: cuótaí agus nósanna imeachta roghnúcháin níos déine

Athchóiriú ar fhóraitm Choinbhinsiún Bhaile Átha Cliath maidir le dáileadh níos cothroime iarrthóirí tearmainn agus imirceach

A iarraidh go mbeadh córas imirce ann lena n-urramófar cearta an duine, i gcomhréir le luachanna an Aontais Inniúlachtaí méadaithe don Aontas maidir leis an imirce

Beartas imirce lucht saothair an Aontais a fhorbairt

Iarraidh ar nósanna imeachta níos déine maidir le glacadh le haghaidh imirce dhleathach

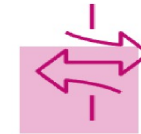
Comhbheartas inimirce AE a bhunú le comhlacht agus nós imeachta láraithe iarratais

Córas comhpháirtíochtaí a bhunú a ligfidh d'imircigh iarratas a dhéanamh ar thearmann ina dtír thionscnaimh

Cineál roghnaitheach inimirce a cheadú, gan ach imircigh a bhfuil oideachas curtha orthu a dhíriú, agus tús áite a thabhairt don tsoghluasteacht idir daonlathais atá chun cinn go heacnamaíoch

Coimisinéir Eorpach um Thearmann agus Lánpháirtíocht a bhunú

Comhbheartas an Aontais Eorpaigh maidir leis an imirce

Imirce

Nósanna imeachta tearmainn níos éasca agus níos inrochtana sna tíortha tionscnaimh, agus cruthú conairí daonnúla

An imirce neamhdhleathach a chomhrac, dul i ngleic leis an ngáinneáil ar dhaoine agus smuigléirí

Bealaí agus bealaí imirce dleathacha sábháilte a chruthú chun básanna a sheachaint

Creat dlíthiúil a bhunú chun stop a chur le daoine comhtháite a dhíbirt chuig tíortha tionscnaimh neamhshábháilte

Tús áite a thabhairt d'aisdúichiú deonach trí chomhpháirtíochtaí leis na tíortha tionscnaimh, maidir le fillleadh éigeantach

Seasamh daonnúil maidir leis an imirce

Nósanna imeachta maorlathacha a laghdú d'inimircigh Cláir lánpháirtithe a chruthú ar leibhéal an Aontais ina gcuardach poist

Íogróid shaoránaigh an AE: infheistíocht a dhéanamh san oideachas a bhaineann leis an gcuimsiú

Conair leantach a bhunú d'imircigh agus d'iarrthóirí tearmainn

Córas oideachais a bhunú chun tacú le cuimsiú leanaí imirceacha atá in aois scoile agus chun tús áite a thabhairt d'oideachas teanga agus luachanna

Idirdhealú a chomhrac agus caitheamh le himircigh agus le náisiúnaigh tríú tír atá ina gcónaí go dleathach ar bhealach cothrom cothrom, mar shampla i margadh an tsaothair

Rochtain ar ghníomhaíochtaí saorálaíochta a fheabhsú d'imircigh

Éagsúlacht na mball foirne i seirbhísí imirce agus i gcomhlachtaí polaitiúla a mhéadú

Tacú le saoránaigh na Breataine a bhfuil cónaí orthu san Aontas i bhfad roimh Brexit cearta a fháil ar fud an Aontais trí nós imeachta mear

Ceart vótála a dheonú do bhuanchónaitheoirí san Aontas Eorpach

Inaistritheacht beartas agus dea-chleachtas a bhaineann le lánpháirtíú idir tíortha an Aontais a chothú

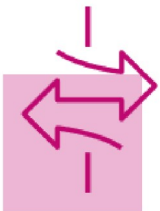
Ceangail gach núosach le "referent" inimirceach atá socraithe cheana féin

Comhtháthú

Imirce neamh-AE mar bhagairt

Srian a chur leis an imirce neamh-AE
Bearta a dhéanamh chun imirce neamh-AE a rialú

An tAontas chun seasamh cosanta níos fearr a fhorbairt i gcoinne úsáid na himirce neamhdhleathaí mar arm polaitiúil

Imirce

Rialú teorann

Rialuithe teorann níos cuimsithí, údarás brú siar a dheonú
Tús áite a thabhairt d'urramú chearta an duine agus sreabha imirce á mbainistiú
Maoiniú do bhonneagar glactha teorann (tithíocht agus bia)
Iarrachtaí cuardaigh agus tarrthála (SAR) a chomhordú sa Mheánmhuir
Gníomhaireacht fhornáisiúnta a bhunú chun campaí dídeanaithe Eorpacha a bhainistiú
Córas dáileacháin láraithe de chuid an Aontais d'iarrthóirí tearmainn bunaithe ar dhlúthpháirtíocht a chosaint
Tacaíocht airgeadais mhéadaithe do na Ballstáit chun cosaint fhisiciúil teorainneacha nó tionscadail glactha teorann a mhaoiniú
Bearta chun imircigh a dhéanann coir agus/nó imircigh neamhrialta a dhíbirt láithreach

Aghaidh a thabhairt ar bhunchúiseanna na himirce

Comhaontuithe agus comhpháirtíochtaí tiomnaithe a chothú le tíortha tionscnaimh
An t-athrú aeráide a chomhrac i dtíortha tionscnaimh chun dul i ngleic leis an imirce aeráide agus chun stádas dídeanaí aeráide a aithint
Caidreamh trádála comhionann a bhunú
Infheistíocht a dhéanamh i níos mó pleananna maidir le cúnamh forbartha
Deireadh a chur le rannpháirtíocht mhíleata na hEorpa i dtíortha i mbéal forbartha agus stop a chur le cleachtais dhíchobhsaithe amhail onnmhairiú talmhaíochta fóirdheonaithe

10. Oideachas, cultúr, an óige agus spórt

Cuimsíonn smaointe a phostáiltear faoi thopaic an Oideachais, an chultúir, na hóige agus an spóirt téamaí éagsúla, mar gheall ar a nádúr iltéamach. Mar atá in áiteanna eile ar an ardán, is meon bunúsach athfhillteach é an iarraidh chun féiniúlacht choiteann AE a chothú do théamaí a shainaithnítear san topaic seo, agus baineann an méid sin, i measc nithe eile, le malartuithe, le nochtadh do chultúir éagsúla, agus le soghluaisteacht. Chruthaigh an topaic seo líon foriomlán 4,976 aighneacht, ina bhfuil 2,063 smaoineamh, 1,757 tuairim agus 1,156 imeacht. Is féidir na smaointe éagsúla a ghrúpáil sna téamaí seo a leanas:

- Féiniúlacht choiteann AE a chothú
- Soghluaisteacht laistigh den Aontas
- Oideachas a sheasfaidh an aimsir
- Neamhbhuaine oibre agus dífhostaíocht i measc an aosa óig
- Oidhreacht na hEorpa
- Rochtain ar oideachas agus ar chultúr
- Gairmithe cruthaitheacha agus acadúla
- Cuimsitheacht sa spórt

Imeachtaí

Le linn na tréimhse a chuaigh thart, pléadh réimse téamaí, amhail rochtain ar oideachas treasach, soghluaisteacht, agus comhchuibhiú na gcóras oideachais agus teideal. Mar shampla, eagraíodh ceardlann rannpháirtíochta le 30 rannpháirtí óga i mbaile tuaithe sa Fhrainc, agus é mar aidhm leis plé a dhéanamh ar bhealaí chun soghluaisteacht na hóige i gceantair thuaithe a fheabhsú (féach an t-imeacht).

Sa Pholainn, ceann de na tíortha a chláraigh an líon is mó imeachtaí don ábhar seo, phléigh na rannpháirtithe ról na n-imirceach óg ón Úcráin freisin, lena n-áirítear bealaí chun dlús a chur lena lánpháirtíú (féach an t-imeacht). Sa chás seo, a bhí i bhfoirm díospóireachta, phléigh na rannpháirtithe go háirithe réitigh chun cabhrú le páistí nach raibh a fhios acu an teanga a chur in oiriúint go tapa don staid nua.

Sa Spáinn, tír eile ina bhfuil líon mór imeachtaí a bhaineann leis an ábhar seo, bhain na téamaí a pléadh go háirithe le deiseanna agus deiseanna fostaíochta do dhaoine óga. I gcás amháin i réigiún Navarra, bhí an mothú ginearálta i measc na rannpháirtithe óga san imeacht an-doirbh, agus an chuid is mó acu ag gearán faoi easpa deiseanna chun iad féin a aimsiú agus iompar scoile feabhsaithe a iarraidh, méadú ar infhaighteacht scoláireachtaí agus níos mó cúnaimh chun iarratas a dhéanamh ar chlár shoghluaisteachta (féach an t-imeacht).

Féiniúlacht choiteann an Aontais a chothú

Maidir le téama na féiniúlachta Eorpaí, tá foghlaim teangacha ar cheann de na hábhair is mó a phléitear.

Faoi choincheap an oideachais teanga mar bhealach chun malartuithe idirchultúrtha a chothú agus an chaoi a gcuireann sé le féiniúlacht choiteann an Aontais, leagtar béim i roinnt aighneachtaí ar an ngá atá le scolaíocht aonteangach a shárú, agus iarrtar go n-aithneofaí cineál ilchineálach ilteangach na hEorpa mar acmhainn (féach anseo). Ar an gcaoi chéanna, rinne plé painéil i mBeirlín iniúchadh ar ilteangachas na hEorpa agus ar bhealaí chun éagsúlacht ilteangacha a aithint agus a spreagadh (féach an t-imeacht). Iarrann rannpháirtí eile atá ag moladh an ilteangachais go dtabharfaí tacaíocht níos mó do

theagasc mionteangacha ar scoil (féach [anseo](#)). Mhol rannchuiditheoir amháin dearbháin taistil atá maoinithe ag an Aontas a thabhairt isteach le haghaidh malartuithe teanga (féach [anseo](#)).

Meastar gur rud é teanga choiteann Eorpach amháin abhunú a d'fhéadfadh lánpháirtíú na hEorpa a chothú de réir go leor rannpháirtithe (féach sampla de sin [anseo](#)). Déantar é sin a phlé go forleathan freisin faoin topaic smaointe eile (féach sampla de sin [anseo](#)). Déileálann an plé leis na buntáistí agus na míbhuntáistí éagsúla a bhaineann le teanga choiteann Eorpach den sórt sin agus leis na teangacha éagsúla a d'fhéadfadh a bheith ann, lena n-áirítear Esperanto (féach [anseo agus anseo](#), an dá cheann acu an-fhormhuiníthe), an Laidin (féach sampla de sin [anseo](#)), nó an Béarla (féach sampla de [sin anseo](#)). Spreag comhrá faoi Esperanto ach go háirithe spéis áirithe ar líne, rud a léiríonn beocht na díospóireachta maidir le teanga neodrach amháin do thíortha uile an Aontais (féach an t-[imeacht](#)).

I smaoinemh eile i measc na smaointe is mó a dtacaítear leo, tagraítear do chraoltóir poiblí Eorpach a chruthú (féach [anseo](#)). Baineann roinnt smaointe le níos mó tairseacha meán de chuid an Aontais (teilifís, raidió agus na meáin shóisialta) a bhunú chun rannpháirtíocht níos fearr a thabhairt do shaoránaigh na hEorpa a mhéid a bhaineann le cúrsaí agus saincheistanna an Aontais, agus é mar sprioc dheiridh acu an féiniúlacht Eorpach agus na croiluachanna a neartú (féach sampla de [sin anseo](#)). Ina theannta sin, cuireann an iliomad rannpháirtithe tús áite do chúrsaíocht léiriúchán na meán Eorpach, mar shampla trí chómhargadh meán san Aontas a bhunú (féach sampla de sin [anseo](#)). Smaoinemh amháin is ea ardán meán sonrath de chuid an Aontais a chruthú atá curtha in oiriúint d'fhoghlaim teangacha (féach [anseo](#)).

Baineann fothéama smaointe le hoideachas ina molann rannchuiditheoirí cúrsa éigeantach a thabhairt isteach faoi stair agus faoi institiúidí an Aontais i ngach meánscoil Eorpach mar uirlis do na glúine óga chun spéis agus braistint úinéireachta a chothú maidir leis an Aontas, rud a chuirfeadh feabhas ar phróiseas tógála féiniúlachta an Aontais (féach sampla de sin [anseo](#)). Measann rannpháirtí eile freisin go bhfuil eolas ar stair na hEorpa ríthábhachtach, a mholann suirbhé Eorpach a sheoladh chun comhfhios stairiúil daoine óga a thomhas (féach [anseo](#)) agus, ag an am céanna, cuirtear chun cinn eile an smaoinemh téacsleabhar oifigiúil faoi stair na hEorpa a chruthú (féach [anseo](#)).

Measann go leor rannpháirtithe go bhfuil imeachtaí scoile a bhaineann leis an Aontas ríthábhachtach (féach sampla de sin [anseo](#)), agus molann ceann amháin acu múinteoir a bhunú a bheidh i gceannas ar imeachtaí agus cláir a bhaineann leis an Aontas a chomhordú (féach [anseo](#)). Tugann go leor smaointe

a bhaineann le féiniúlacht choiteann AE a chothú le fios go bhfuil cineálacha éagsúla malartaithe nó nasctha ann idir scoileanna i mBallstáit éagsúla chun cairdeas a chothú thar theorainneacha na mBallstát (féach [anseo](#)). Moltar i smaoinemh amháin staidéar ar stair na hEorpa a chur chun cinn i gcuraclaim scoile, lena n-áirítear stair gach tíre san Eoraip ar leith (féach [anseo](#)).

I bhfothéama an spóirt maidir le féiniúlacht choiteann AE a chothú, pléitear eagrú imeachtaí spóirt níos trasnáisiúnta agus idir-Eorpacha (féach sampla de sin [anseo](#)) agus an fhéidearthacht foireann spóirt Eorpach a chruthú a d'fhéadfadh dul san iomaíocht in imeachtaí idirnáisiúnta (féach sampla de sin [anseo](#)). Thairis sin, ardaíodh an tábhacht a bhaineann le siombailí coiteanna an Aontais i ndáil le féiniúlacht choiteann AE a chruthú ina bhfuil, i measc nithe eile, smaoinemh chun bratacha an Aontais a ionchorprú maidir le trealamh spóirt agus éide lúthchleasaithe ó Bhallstáit an Aontais (féach [anseo](#)).

I smaoinemh eile, a fhorhmuinítear níos mó agus a luaitear go forleathan in ábhair eile, moltar lá saoire poiblí Eorpach a bhunú an 9 Bealtaine chun meon coiteann Eorpach a chothú (féach sampla de sin [anseo](#)).

Tá cur chun cinn chultúr na hEorpa, amhail ceol i dteangacha éagsúla na hEorpa, luaite ag rannpháirtí amháin ar mian leis go n-éileofaí ar raidiúnna ceol neamh-Béarla 20 % ar a laghad a shruthú (féach [anseo](#)).

Meastar freisin gur bealach é bia chun naisc a chruthú idir tíortha agus cultúir na hEorpa (féach [anseo](#)), rud a fhágann go molann rannpháirtí aip oidis Eorpacha arna maoiniú ag an Aontas a chruthú (féach [anseo](#)).

Soghluaisteacht laistigh den Aontas

Cruthaíonn topaic na soghluaisteachta laistigh den Aontas líon sách ard aighneachtaí.

Cuireann siad smaointe chun cinn chun feabhas a chur ar na cláir shoghluaisteachta atá ann cheana, nó chun teacht ar thograí bunaidh nua.

Molann roinnt rannpháirtithe go gcruthófaí tairseach ar líne faoi stiúir an Aontais chun iarratas a dhéanamh ar chúrsaí ardoideachais san Aontas Eorpach. D'fhéadfadh an tairseach seo deis a thabhairt do mhic léinn iarratas a dhéanamh ag an am céanna ar chláir éagsúla laistigh den Aontas Eorpach (féach sampla de [sinanseo](#)).

Baineann fothéama eile a d'ardaigh roinnt rannchuiditheoirí le leathnú an chláir Erasmus chun daoine óga nach bhfuil san ollscoil a chur san áireamh, mar shampla trína leathnú chuig mic léinn ardscoile, lena n-áirítear iad siúd sa ghairmoideachas. Thabharfadh sé sin an deis dóibh siúd nach ndeachaigh isteach san ardoideachas cónaí thar lear, dea-chleachtais a mhalartú, teangacha agus cultúir nua a fhoghlaim, agus a gcuid scileanna a leathnú i gcoitinne (féach sampla de sin [anseo](#)).

Thairis sin, leag rannpháirtithe béim ar an ngá atá le clár Erasmus a dhéanamh níos cuimsithí do mhic léinn ar ioncam íseal. Smaoineamh amháin is ea feabhas a chur ar choigeartú scoláireachtaí Erasmus ar an gcostas maireachtála i ngach tír (féach [anseo](#)). I ndáil leis sin, molann rannpháirtí amháin go gcuirfí de chúram ar an ollscoil sa tír is ceann scríbe scoláireachtaí Erasmus a leithdháileadh, ionas gur féidir le hiarratasóirí iarratas a dhéanamh go díreach chuig an gceann scríbe is fearr leo, seachas iarratas a dhéanamh trína n-ollscoil bhaile (féach [anseo](#)). Leis an mian feabhas a chur ar fhoirm reatha an chláir, cuirtear béim ar an bhfeasacht ar thábhacht na glár soghluaisteachta oideachais. Léirítear sin freisin trí imeachtaí éagsúla a bheith ann a bhaineann leis an ábhar seo agus atá nasctha leis an dá smaoineamh a thuairiscítear thuas (féach an t-[imeacht](#)).

Iarrann rannpháirtí amháin go ndéanfaí mic léinn ón Ríocht Aontaithe a ath-lánpháirtíú laistigh de chláir Erasmus+ (féach [anseo](#)).

Go ginearálta, is minic a thagann smaointe maidir le hinrochtaineacht agus cuimsitheacht an chláir Erasmus chun cinn. Mar shampla, moltar sna haighneachtaí is déanaí go leathnófaí an clár Erasmus chuig catagóirí eile oiliúna, amhail talmhaíocht agus ceardaíocht eile (féach [anseo](#)).

Réimse eile fócais is ea an tionscnamh 'DiscoverEU'. Molann roinnt rannpháirtithe an tionscnamh DiscoverEU a leathnú chuig gach Eorpach óg ó 18 mbliana d'aois (féach sampla de sin [anseo](#)).

Ar deireadh, baineann smaoineamh maidir le soghluaisteacht acadúil le daingniú Chonradh an Choinbhinsiúin maidir le hAitheantas Liospóin chun soghluaisteacht ghairmiúil agus acadúil sa Ghréig a éascú (féach [anseo](#)).

Baineann smaoineamh uathúil a bhaineann le soghluaisteacht, a d'fhéadfadh a bheith ann ó thíortha nach Ballstáit den Aontas iad, le scéim scoláireachta Eorpach 'Student i mbaol' a chruthú do mhic léinn atá á n-ionchúiseamh ina dtír féin chun an tsaoirse acadúil a chosaint (féach [anseo](#)).

Oideachas asheasfaidh an aimsir

Léiríonn go leor smaointe gur gá athmhachnamh a dhéanamh ar an oideachas sa ré dhigitithe atá ann faoi láthair, go háirithe tar éis do phaindéim COVID-19 cleachtais mhúinteoireachta a athrú i scoileanna agus in ollscoileanna. De réir go leor rannchuiditheoirí, is réamhriachtanas é athmhachnamh a dhéanamh ar an oideachas sa ré dhigiteach d'iomáiochas agus nuachóiriú domhanda na hEorpa amach anseo (féach sampla de sin [anseo](#)).

Chun rochtain ar chúrsaí a éascú, molann rannpháirtithe dintiúir dhigiteacha agus ábhair thaighde, chomh maith le stór aonair d'acmhainní acadúla uile a chruthú, nó ardán digiteach Eorpach aonair a bheidh ar oscailt d'institiúidí ardoideachais creidiúnaithe uile an Aontais (féach [anseo](#)). Tá an glao seo fite fuaite leis an ngá atá le TFC a chur chun cinn i scoileanna agus in ollscoileanna, agus trí scoileanna a fhóirdheonú chun crua-earraí a cheannach (féach sampla de sin [anseo](#)).

I dtaca leis an tsaincheist maidir le trealamh agus spásanna leordhóthanacha don oideachas, togra atá formhuinthe go mór ag úsáideoirí an ardáin is ea togra atá i bPlean Eorpach don Oideachas. Is éard a bheadh i gceist leis sin 'straitéis Eorpach a bheadh dírithe ar thacú le hinfheistíochtaí díreacha i mbonneagar oideachais agus feabhas a chur ar inrochtaineacht, nascacht agus cáilíocht an oideachais agus na foghlama ar feadh an tsaoil' (féach [anseo](#)). Moltar i smaoineamh eile a bhfuil ardtacaíocht aige an ceart chun foghlama agus oiliúna ar feadh an tsaoil a bhunú (féach [anseo](#)).

Is minic a mheasann rannchuiditheoirí gur príomhchéim eile é cur chun cinn scileanna boga, agus go háirithe gníomhaíochtaí ealaíonta, chun smaointeoireacht chriticiúil mhic léinn an Aontais a fhorbairt agus a luachanna domhanda a threisiú, go háirithe ag aois óg (féach sampla de sin [anseo](#)).

Meastar gur cuspóir tábhachtach do thodhchaí an oideachais san Aontas é modhanna oideachais cuimsitheacha a chur chun feidhme, agus ar bhonn níos ginearálta éagsúlacht san oideachas a chur chun cinn (féach [anseo](#)). Léirítear leis sin freisin smaointe maidir leis an ngá atá le feinicidí a chomhrac (féach [anseo](#)) agus frith-Sheimíteachas tríd an oideachas (féach [anseo](#)).

I bhfothéama smaointe tugtar aghaidh ar an ngá atá le hathchóiriú a dhéanamh ar chleachtais oideachais chun daoine fásta atá in ann a bheith ina saoránaigh ghníomhacha de chuid an Aontais a tháirgeadh. Chomh maith le malartuithe agus oideachas faoin Aontas, mar a pléadh thuas, áirítear san fhothéama

seo smaointe ina bpléitear an gá atá le rannpháirtíocht ghníomhach shóisialta na ndaltaí óga i scoileanna a spreagadh ([féach anseo](#)) nó scileanna traschultúrtha a chothú le, mar shampla, níos mó cleachtas foghlama teangacha iasachta (féach [anseo](#)). Rinneadh smaoinemh gaolmhar, eadhon éagsúlacht teangacha agus an ról a d'fhéadfadh a bheith ag a nochtadh do na meáin chun foghlaim a éascú agus chun féiniúlacht choiteann Eorpach a chruthú, a fhiosrú le linn roinnt imeachtaí (féach sampla d' [imeacht](#)). Tá aird tarraingthe ag grúpa rannchuiditheoirí ar an ngá atá le hathmhachnamh a dhéanamh ar an gcóras oideachais atá ann faoi láthair chun daoine óga a ullmhú do shaol na todhchaí. Iarrann na rannchuiditheoirí go gcuirfí oideachas ar an ngeilleagar agus ar an airgeadas (féach [anseo](#)), agus ar an athrú aeráide ([féach anseo](#)), lena n-áirítear bunú an Chóir Aeráide Eorpaigh (féach [anseo](#)). Thairis sin, iarrann siad sásraí chun feabhas a chur ar scileanna STEM (Eolaíocht, Teicneolaíocht, Innealtóireacht agus Matamaitic) daoine óga, e.g. trí chlár bunscileanna STEM ar fud an Aontais (féach [anseo](#)). Ina theannta sin, mar a ardaíodh i dtopaic an chlaochlaithe dhigitigh, iarrann rannchuiditheoirí go gcuirfí oiliúint ar dhaoine óga maidir leis an bhfolláine dhigiteach (féach sampla de sin [anseo](#)). D'fhéadfadh saincheist na folláine digití teacht faoi raon feidhme an ghlaio níos ginearálta ar thacaíocht mheabhairshláinte mhéadaithe i scoileanna (féach [anseo](#)). Maidir le hoideachas a sheasfaidh an aimsir agus a cheapann roinnt rannpháirtithe, tá curaclaim scoile solúbtha (féach [anseo](#)) agus [tacaíonn](#) scoileanna le cumainn agus gníomhaíochtaí daltaí a chuireann oiliúint ar mhic léinn a bheith ina ndaoine fásta neamhspleácha (féach [anseo](#)). I ndáil leis an méid sin, d'fhéadfadh an togra chun tionchar eagraíochtaí na sochaí sibhialta i scoileanna a mhéadú a bheith fite fuaite leis an gcoincheap 'rannpháirteach' sin na scoile (féach [anseo](#)). I gcomhréir leis an dearcadh sin freisin, is é an smaoinemh atá ann cleachtas spóirt a chothú agus ranganna spóirt ar scoil a mhéadú (féach [anseo](#)). Molann rannpháirtithe eile freisin meastóireachtaí múinteoirí, atá comhordaithe go hidéalach ag an Aontas Eorpach (féach [anseo](#)).

Pléitear i sraith smaointe freisin ailíniú an oideachais (gairmoideachais) leis an saol oibre (féach sampla de sin [anseo](#)) agus an gá atá le scileanna fiontraíochta a spreagadh san oideachas (féach [anseo](#)). Cuireadh roinnt smaointe leis an ardán ina ndírítear ar oiliúint don nuálaíocht agus don fhiontraíocht (féach sampla de sin [anseo](#)), agus ar an ngá atá le haitheantas níos fearr a thabhairt don fhoghlaim neamhfhoirmiúil (féach sampla de sin [anseo](#)). I ndáil leis an méid sin, is [éardatá](#) i gceist le togra eile treoshuíomh gairmiúil éigeantach a thabhairt isteach chun measúnú a dhéanamh ar

bhuanna agus leasanna na ndaltaí go luath ina gcursus scoile (féach [anseo](#)).

Téama eile a tháinig chun cinn tar éis scaipeadh na ranganna ar líne le linn na paidéime is ea an scolaíocht bhaile. Iarrann rannpháirtí amháin go n-aithneofaí an scolaíocht bhaile i ngach Ballstát (féach [anseo](#)).

Is é rannpháirtí amháin a mholann an smaoinemh maidir le scrúdú deiridh caighdeánach a bhunú, scrúdú atá i gcoiteann ag gach tír san Aontas (féach [anseo](#)).

Obair fhorbhásach agus dífhostaíocht i measc an aosa óig

Is ábhar athfhillteach ar an ardán í fostaíocht don aos óg, toisc go bhfuil dlúthbhaint aige sin leis an oideachas agus leis an oiliúint. Go leor smaointe ina bpléitear cláir oideachais, díritear freisin ar infhostaitheacht agus ar aistriú chuig margadh an tsaothair (féach sampla de sin [anseo](#)). Mar sin féin, a mhéid a bhaineann leis an óige, measann na rannpháirtithe go bhfuil saincheist na dífhostaíochta, agus saincheist na ndaoine óga 'nach bhfuil i mbun fostaíochta, oideachais ná oiliúna' (NEETanna) rithábhachtach, agus formhuinítear go mór roinnt smaointe a bhaineann leis sin (féach sampla de sin [anseo](#)). Pléann iliomad rannpháirtithe topaic na neamhchinnteachta oibre i measc na hóige, a iarrann tacaíocht a thabhairt do dhaoine óga i ndálaí oibre forbhásacha trí phoist ardcháilíochta, luach saothair cothrom agus rochtain ar chosaint shóisialta (féach [anseo](#) agus [anseo](#)). Maidir le fostaíocht fhorbhásach, iarrann freagróir amháin ar an Aontas deireadh a chur le hintéirneachtaí neamhíochta (féach [anseo](#)). Molann Ballstáit eile síneadh a chur le ráthaíochtaí agus cineálacha áirithe tacaíochta fostaíochta atá tiomnaithe don óige (féach [anseo](#)), nó fiú caighdeáin cháilíochta a chur chun feidhme a bheadh ceangailteach do gach post a chruthófaí faoi Phleananna Téarnaimh an Aontais agus Pleananna Téarnaimh Náisiúnta (féach [anseo](#)) tugann roinnt rannchuiditheoirí aird ar leith ar na Ballstáit sin a ndéanann dífhostaíocht i measc an aosa óig difear dóibh (féach [anseo](#)).

Dhírigh imeacht sa Liotuáin ar na dúshláin iomadúla atá os comhair daoine óga le linn na tréimhse iarpheidéime, lena n-áirítear dífhostaíocht. Pléadh ag an ócáid an gcuirtear fadhbanna sonracha daoine óga san áireamh go hiomlán i gClár Oibre Straitéiseach na Comhairle Eorpaí 2019-2024 (féach an t-[imeacht](#)).

Oidhreacht na hEorpa

Catagóir níos lú rannchuidithe is ea iad siúd a éilíonn go ndéanfar cultúr agus oidhreacht na hEorpa a chosaint agus a cheiliúradh, mar shampla trí choimisinéir cultúir de chuid an Aontais a thabhairt isteach ([féach anseo](#)) agus níos mó infheistíochta i gcoitinne i gcaomhnú oidhreacht chultúrtha choiteann an Aontais. Iarrtar freisin go gcaomhnófaí na traidisiúin a chuireann grúpaí mionlaigh in iúl go háirithe ([féach an t-imeacht](#)), chomh maith leis an oidhreacht chultúrtha reiligiúnach ([féach anseo](#)).

Ar leibhéal níos ginearálta, moladh leabharlann fhíorúil a chruthú, a bhaineann le leabharlanna Bhallstáit éagsúla an Aontais, d'fhonn leabhair neamhchoitianta agus saothair ealaine a chur ar fáil ar bhonn níos forleithne do shaoránaigh uile an Aontais ([féach anseo](#)).

Rochtain ar oideachas agus cultúr

Is minic a luaitear téama na rochtana ar oideachas. Cuimsíonn sé sin cineálacha éagsúla neamhionannais rochtana, chomh maith le leibhéil oideachais ar leith, agus béim ar leith á leagan ar an oideachas treasach. Cé gur lú an plé a dhéantar ar na smaointe a bhaineann leis an ábhar sin, chuir roinnt rannpháirtithe fáilte dhearfach roimh thogra chun rochtain ar oideachas a chur ar fáil saor in aisce do gach duine ([féach anseo](#)).

Aistriú a mheasann na rannpháirtithe a bheith ríthábhachtach is ea an t-aistriú idir an t-oideachas meánscoile agus an t-oideachas treasach. I ndáil leis an méid sin, is iomaí iarraidh ó rannpháirtithe chun tacú le mic léinn san aistriú ríthábhachtach seo ([féach sampla de sin anseo](#)), agus trí chlár threoshuímh ollscoile níos fearr ([féach anseo](#)). Tá roinnt catagóirí faoi mhíbhuntáiste go háirithe maidir le rochtain a fháil ar oideachas treasach. I ndáil leis an méid sin, iarrtar go dtabharfaí tacaíocht do mhionlaigh eitneacha agus do dhaoine faoi mhíchumas rochtain a fháil ar staidéir threasacha ([féach anseo](#)). Tá a fhios ag rannpháirtithe eile go bhféadfadh bacainní eile ar an oideachas a bheith de chineál geografach nó eacnamaíoch. Chun na bacainní sin a sháru, tá níos mó acmhainní oideachais á n-iarraidh ag rannpháirtithe éagsúla i gceantair thuaithe ([féach sampla de sin anseo](#)), agus molann roinnt rannpháirtithe cineálacha éagsúla sochar leasa atá maoinithe ag an Aontas a

bhunú chun neamhspleáchas airgeadais na mac léinn a ráthú ([féach sampla de sin anseo](#)).

Ní hamháin go mbíonn tionchar ag neamhionannais rochtana ar an oideachas treasach ach ar shaoráidí cultúrtha agus ar mhúsaeim chomh maith. Dá bhrí sin, an iarraidh ó rannpháirtí amháin rochtain ar mhúsaeim a éascú do dhaoine faoi mhíchumas ([féach anseo](#)). Bhí sé seo mar ábhar freisin ag an bhfeachtas Amharclann We All Need ([féach an t-imeacht](#)), a bhí tiomnaithe go sonrach d'amharclanna do dhaoine faoi mhíchumas. Baineann togra eile le Pas Mhúsaeim an Aontais Eorpaigh a thabhairt isteach chun músaeim a dhéanamh níos inacmhainne ([féach anseo](#)). Is léiriú é sin ar phasanna nó dearbháin chultúrtha a thabhairt isteach, arna gcur chun cinn ag roinnt rannpháirtithe ([féach sampla de sin anseo](#)). Is é is aidhm do smaoinemh eile, ina ionad sin, dul i ngleic leis an tsaincheist sin ó thaobh níos leithne de, lena moltar cistiú poiblí don chultúr a mhéadú, agus ar an gcaoi sin a spleáchas ar chistí príobháideacha a laghdú ([féach anseo](#)).

Cás míbhuntáiste ar leith ar tharraing rannpháirtí amháin aird air is ea staid iar-iostaithe. In ainneoin gur chuir siad a bpiambhreith isteach, bíonn deacrachtaí ag go leor iarphríosúnaigh filleadh ar ghnáthshaol sóisialta, rud a mhéadaíonn an baol go n-éireoidh siad ina n-athchiontóirí. Dá bhrí sin, tá tábhacht ar leith ag baint le hoideachas agus oiliúint i bpríosúin ([féach anseo](#)).

Mar bhealach chun feasacht a mhéadú maidir leis na saincheisteanna sin, cuireann rannpháirtí amháin an smaoinemh chun cinn maidir le Lá Comhdheiseanna a bhunú ar an leibhéal Eorpach ([féach anseo](#)).

Gairmithe cruthaitheacha agus acadúla

Mar a luadh roimhe seo, is saincheist í an fhorlámhas oibre, go háirithe i measc na hóige, a chruthaigh leibhéal suntasach airde ó rannpháirtithe ar an ardán. Tá tionchar ar leith ag obair fhorbhásach ar earnáil na cruthaitheachta.

Mar thoradh ar thionchar phaindéim COVID-19 ar dhálaí oibre cleachtóirí cultúrtha, chomh maith le pobail chruthaitheacha, rinneadh machnamh tromchúiseach ar a stádas agus ar ról institiúidí an Aontais maidir le creat dlíthiúil a chur ar fáil a chuirfeadh feabhas ar fhorlámhas na hearnála ([féach anseo](#)). Iarrann rannpháirtí amháin ar an Aontas tacú le hearnáil na cruthaitheachta chun luach saothair cothrom a áirithiú d'oibrithe cruthaitheacha ([féach anseo](#)). De réir ranníocaíocht

eile, ba cheart airgead an Chiste Téarnaimh a úsáid chun earráil an chultúir a mhaoiniú, agus earráil na leabhar go háirithe ([féach anseo](#)), agus éilíonn rannfócaíocht amháin go sonrach tacaíocht airgeadais d'institiúidí damhsa a mhéadú ([féach anseo](#)).

Ba ábhar ríthábhachtach plé é gairmiúlú oibríthe cultúrtha le linn roinnt imeachtaí a eagraíodh ar fud na hEorpa ar fud an chultúir ([féach sampla d'imeacht](#)). Molann rannpháirtí amháin gur cheart don Aontas aitheantas a thabhairt do stádas ealaíontóirí, rud a d'éascódh malartuithe cultúrtha freisin ([féach anseo](#)).

Baineann moltaí eile maidir leis an réimse cruthaitheach le tacaíocht d'eagraíochtaí a fheidhmiú ar an leibhéal áitiúil agus le córas comhtháite comh-mhaoinithe náisiúnta agus réigiúnaigh a bhunú lena n-éascófaí níos mó comhair chultúrtha idirnáisiúnta ([féach anseo](#)).

Tá gairmithe acadúla agus taighdeoirí catagóir ghairmiúil eile a bhfuil tionchar mór ag precarity oibre. Moltar i smaoineamh amháin an bealach ina leithdháiltear deontais taighde a athrú chun é a dhéanamh níos oiriúnaí do thaighde trasnach ([féach anseo](#)).

Cuimsitheacht sa spórt

Tá spás beagán níos lú ar an ardán i smaointe a bhaineann le spórt, go háirithe nuair a phléitear é seo mar ábhar per se. Mar sin féin, tá téama an spóirt pléite ag an iliomad rannpháirtithe.

Mar a luadh cheana, molann go leor rannpháirtithe foireann spóirt Eorpach, agus iarrann daoine eile tuilleadh cleachtais spóirt i scoileanna, ach is minic a luaitear ábhar an spóirt freisin i dtaca le téamaí eile, amhail cuimsitheacht. Ceistíonn na rannpháirtithe cumas an spóirt a bheith cuimsitheach ([féach sampla de sin anseo](#)) agus molann siad smaointe chun cuimsitheacht an spóirt a fheabhsú ([féach sampla de sin anseo](#)). Le rannchuidiú amháin, iarrtar ar an Aontas comhionannas inscne sa spórt a ráthú, agus trí údarás Eorpach tiomnaithe a bhunú freisin ([féach anseo](#)). I gcuinínú a d'eagraigh Europa Press, phléigh na daoine a bhí i láthair cé acu a ghnéasaíonn nó nach ndéanann gnéasfhaisean spóirt Cruthaíonn rannchuiditheoir eile an réimse leathan córas cánachais ollscoile san Aontas, i gcásanna áirithe, agus é ag iarraidh go mbeadh cánachas cothrom ollscoile ann ([féach anseo](#)).

Gné eile den spórt a luaitear go minic is ea an t-eolas poiblí éagothrom faoi níos lú spóirt príomhshrutha ([féach sampla de sin anseo](#)). I ndáil leis sin, de réir smaoineamh amháin, ba cheart

d'institiúidí idirghabháil a dhéanamh chun tacú le spórt nach ndéantar chomh forleathan sin ([féach anseo](#)).

Ag ócáid sa Ghearmáin, pléadh bealaí inar féidir leis an spórt cur leis an ngníomhú ar son na haeráide, le rannpháirtithe, a bhí ina mbaill den chuid is mó de chlubanna spóirt, ag roinnt samplaí de dhea-chleachtais ([féach an t-imeacht](#)).

Smaointe nua sa tréimhse roimhe seo (21/02/2022-09/05/2022)

Ní dhearnadh aon téamaí ná fothéamaí nua a chur chun cinn sna rannchuidithe is déanaí.

Maidir le smaointe, roinnt moltaí a bhaineann le téama an oideachais a sheasfaidh an aimsir, amhail nuachóirí na gcuraclam scoile ([féach sampla de sin anseo](#)), nó córais éagsúla oideachais a athchóiríú agus a chomhchuihbhiú ([féach sampla de sin anseo](#)). Moladh scéimeanna oiliúna do mhúinteoirí a bhunú freisin, agus chuir rannpháirtithe in aon imeacht amháin san Iodáil béim ar an ngá atá ann oiliúint a chur ar mhúinteoirí faoi na deiseanna a chuireann an tAontas ar fáil ([féach anseo agus imeacht](#)). Ardaíodh téama na meabhairshláinte chomh maith céanna, agus mhol rannchuiditheoir cabhair shíceolaíoch saor in aisce i scoileanna ([féach anseo](#)).

Baineann téama eile a bhí le feiceáil go minic le féiniúlacht choiteann AE a chothú ([féach sampla de sin anseo](#)). Mar a tuairiscíodh roimhe seo, mothaíonn na rannchuiditheoirí go bhfuil ról lárnach ag clár mhalartaithe maidir le héagsúlacht a chur chun cinn agus muinín daoine as an Aontas a mhéadú ([féach anseo](#)).

Go leor smaointe a bhaineann le soghluaisteacht laistigh den Aontas, agus rannpháirtithe ag iarraidh go ndéanfaí tionscnaimh mhalartaithe a leathnú ([féach sampla de sin anseo](#)).

Le Díospóireacht Óige a d'eagraigh Europe Direct in Napoli, cruthaíodh roinnt smaointe ar ábhar an oideachais amhail an gá atá le comhchóras oideachais Eorpach a chruthú, le haitheantas do cháilíochtaí acadúla idir na Ballstáit éagsúla a luadh mar chéim thábhachtach sa treo sin ([féach anseo](#)). Léirigh togra eile gur gá rochtain ar oideachas treasach agus ar chultúr a mhéadú ([féach anseo](#)).

Maidir le hábhar na hóige, pléitear sna haighneachtaí na saincheistanna a bhaineann le fostaíocht don aos óg a chumhdaítear in ábhair eile freisin. Ina theannta sin, molann rannchuiditheoir ról

na ndaoine óga sna meáin a neartú, chun ionadaíocht chothrom agus tuairisciú diúltach nach bhfuil chomh steitéarach céanna a áirithiú (féach [anseo](#)).

Leag a lán rannpháirtithe béim freisin ar a thábhachtaí atá gníomhaíochtaí spóirt agus fóillíochta, a leag béim ar phríomhról an oideachais spóirt, ach freisin ar ghníomhaíochtaí uile-Eorpacha a bhaineann leis sin (féach sampla de sin anseo maidir le hoideachas spóirt).

Smaointe a bhaineann le gairmithe cruthaitheacha agus acadúla nach luaitear chomh minic sin, chomh maith le tacaíocht do thaighde acadúil trasteorann agus do chomhar san eolaíocht (féach sampla de sin anseo).

Tuilleadh tairseacha meán AE a bhunú
Eolas ar stair na hEorpa a chothú trí chúrsa faoi stair an
Aontais ar scoil a thabhairt isteach agus lámhleabhar faoi
stair na hEorpa a chruthú
Teangacha: teanga choiteann a ghlacadh (Béarla/Esperanto)
nó ilteangachas a chothú
Lá saoire poiblí Eorpach a bhunú an 9 Bealtaine
Pas idir ráille saor in aisce AE a thabhairt do gach duine atá 18
mblíana d'aois san Aontas Eorpach
Níos mó imeachtaí spóirt trastíre, idir-Eorpacha a eagrú
Foirne Eorpacha do chomórtais idirnáisiúnta a bhunú
Oideachas teangacha iasachta a spreagadh chun malartú
idirchultúrtha a chothú
Cairdeas a chothú thar theorainneacha na mBallstát trí
scoileanna a mhalartú nó a nascadh

Féiniúlacht choiteann an Aontais a chothú

Oideachas, Cultúr, Óige agus Spórt

Aitheantas a thabhairt do cháilíochtaí acadúla ar
fud na mBallstát
Soghluaisteacht oideachais idir-Eorpach a chur
chun cinn
Soghluaisteacht oideachais idir-Eorpach a éascú
trí thairseach ar líne faoi stiúir an Aontais lena
mbailítear cúrsaí ardoideachais
Scoláireacht Erasmus a dhéanamh níos cuimsithí
agus níos inrochtana
Conradh an Choinbhinsiúin um Aitheantas
Liospóin a dhaingniú chun soghluaisteacht
ghairmiúil agus acadúil sa Ghréig a éascú
Mic léinn de chuid na Ríochta Aontaithe a ath-
lánpháirtíú Sa chlár Erasmus+

Soghluaiste acht laistigh den AE

Oideachas (gairmoideachas) a ailíniú
níos fearr le saol na hoibre
Infheistíocht a dhéanamh i
mbonneagar oideachais agus
oideachais le Straitéis
Infheistíochta Eorpach don
Oideachas
Foghlaim scileanna boga a
chomhtháthú
Digitíú an oideachais a mhéadú
Forbairt scileanna STEM a
chomhtháthú sa chóras oideachais
An t-athrú aeráide a chomhtháthú sa
chóras oideachais
Scileanna traschultúrtha a chothú agus
rannpháirtíocht ghníomhach
shóisialta a spreagadh
Modhanna oideachais cuimsitheacha a
chur chun feidhme agus
éagsúlacht san oideachas a chur
chun cinn
Curaclaim scoile níos solúbtha, le
rogha níos fearr de ranganna
scoile
Scrúdú deiridh caighdeánach a bhunú
do gach tír san AE
Foghlaim agus oiliúint ar feadh an
tsaoil a chur chun cinn agus a
bhunú mar cheart

Oideachas a sheasfaidh an aimsir

Obair fhorbhásach agus dífhostaíocht i measc an aosa óig

Gníomhaíochtaí nithiúla agus láithreacha chun dul i ngleic leis an dífhostaíocht i measc na n-óg
Dálaí oibre níos fearr a chinntiú don aos óg san Aontas
Foghlaim neamhfhoirmiúil a aithint

Oideachas, Cultúr, Óige agus Spórt

Oidhreacht na hEorpa

Cultúr agus oidhreacht na hEorpa a cheiliúradh, a chosaint agus a luacháil
Coimisinéir Cultúir de chuid an AE a thabhairt isteach
Traidisiúin agus oidhreacht chultúrtha grúpaí mionlaigh agus reiligiúnacha a chaomhnú

Rochtain ar oideachas treasach agus ar chultúr

Tacú le sliocht ón meánoideachas go dtí an t-oideachas treasach trí chlár threoshuimh thiomnaithe
Machnamh a dhéanamh ar an ról atá ag neamhionannais eitneacha, fhisiceacha agus shocheacnamaíocha maidir le rochtain éagothrom ar an oideachas treasach a chinneadh
Inrochtaineacht ar shuíomhanna cultúrtha, amhail amharclanna, a fheabhsú do dhaoine faoi mhíchumas
Oiliúint agus oideachas d'íostaithe a árachú
Foghlaim neamhfhoirmiúil a aithint

Gairmithe cruthaitheach ha agus acadúla

Creat dlíthiúil a chur ar fáil chun an réamhchúram cultúrtha, cruthaitheach agus cultúrtha a laghdú an Earnáil Acadúil
Oibrithe cultúrtha a ghairmiúilú
Comhar cultúrtha trasteorann agus idirnáisiúnta a fheabhsú
Taighde acadúil a mhaoiniú agus athrú a dhéanamh ar an gcaoi a leithdháiltear cistí
Airgead ón gCiste Téarnaimh a úsáid chun tacú le hearnáil an chultúir

Cuimsitheacht sa spórt

Níos lú spóirt príomhshrutha a chur chun cinn
Cuimsitheacht eitneach agus inscne sa spórt a mhéadú
Spórt mar fheithicil chuimsitheachta

IARSCRÍBHINN I: Liosta de na smaointe is mó ar tacaíodh leo faoi láthair agus a bhfuil trácht déanta orthu de réir topaice

Is smaointe de réir topaice is mó a ndearnadh trácht orthu agus ar tacaíodh leo (19/04/2021–09/05/2022)

Cuirtear i láthair san Iarscríbhinn seo na smaointe is mó a formhuiníodh agus is tráchtaí faoi gach topaic amháil ón 9 Bealtaine 2022, lena n-áirítear moltaí a rinne daoine aonair, chomh maith le smaointe a chuireann eagraíochtaí chun cinn. Áirítear ann freisin na smaointe atá cláraithe faoin topaic 'Smaointe eile'; sa chuid eile den tuarascáil, cuireadh smaointe faoin topaic sin faoi cheann amháin de na naoi dtopaic théamacha, nó faoi roinnt topaicí i gcás saincheisteanna leathana. Is é is aidhm don Iarscríbhinn seo leibhéal ard spéise nó díospóireachta ar roinnt smaointe ar an ardán a léiriú.

Tabhair faoi deara go bhfuil formhuinithe cosúil le 'cosúil/uasvótáil' ar na meáin shóisialta. Léiríonn siad spéis na rannpháirtithe i smaoinreamh agus fabhraíocht ghinearálta ina leith, ach ní thugann siad léiriú ar aon chur i gcoinne ina leith. Dá bhrí sin, ní táscaire é líon na bhformhuinithe ar thacaíocht fhoriomlán don smaoinreamh, ach níl ann ach ceann amháin de na gnéithe iomadúla atá le cur san áireamh san anailís ar rannchuidithe ardáin. Is féidir le tuairimí raon aiseolais a chlúdach, idir neodrach agus aontú nó easaontú láidir. Chun tuilleadh eolais a fháil faoin anailís ar na haighneachtaí ar an ardán, féach Iarscríbhinn II.

	An chuid is mó díobh formhuinith	An chuid is mó trácht
An t-athrú aeráide agus an comhshaol	<p>Smaoineamh: Aistriú cóir (féach anseo) Formhuiniú: 477 Comments: 19</p>	<p>Smaoineamh: Fuinneamh núicléach a chur chun cinn i gcás nach féidirfuinneamh in-athnuaitea úsáid (aistrithe) (féach anseo) Formhuinith: 120 Comments: 162</p>
	<p>Smaoineamh: Stop a chur le gach fóirdheontas do bhreoslaí iontaise (aistrithe) (féach anseo) Formhuinith: 326 Comments: 28</p>	<p>Smaoineamh: Feabhas a chur ar chosaint an dúlra, an chomhshaoil, Biodiversity agus daoineí bhforbairtgléasraí tionsclaíocha cumhachta gaoithe san Eoraip (féach anseo) Formhuinith: 36 Comments: 96</p>
	<p>Smaoineamh: An gréasán iarnróid Eorpacha dhéanamh níos inrochtana agus níos inmholta mar ionadú ar naisc laistigh den Aontas (féach anseo) Formhuinith: 240 Comments: 35</p>	<p>Smaoineamh: Fócas an chlaochlaithe ghlais a dhíriú ar chumhachtnúicléach (féach anseo) Formhuinith: 37 Comments: 79</p>
	<p>Smaoineamh: Euro Trainscanner (aistrithe) (féach anseo) Formhuinith: 203 Comments: 63</p>	<p>Smaoineamh: Laghdú Comhshaoil Truailliú byPolasaí Inimirce (féach idea) Formhuinith: 8 Comments: 74</p>
	<p>Smaoineamh: Toirmeasc ar iascaireacht lelinn snámha beolaistigh den Aontas (féach anseo) Formhuinith: 177 Comments: 23</p>	<p>Smaoineamh: Euro Trainscanner (aistrithe) (féach anseo) Formhuinith: 203 Comments: 63</p>

	An chuid is mó díobh	An chuid is mó trácht
Sláinte	<p>Smaoineamh: Teicneolaíochtaí sláintiúla longvity atá dian ó thaobh na heolaíochta de: forbairt agus rochtain (féach idea)</p> <p>Formhuinith: 603</p> <p>Comments: 83</p>	<p>Smaoineamh: Stop solas an lae a shábháil</p> <p>athrú ama: Amceart astronomically Dopting agus sainordú optionally ag bogadh uaireanta oscailte go dtí 1 uair an chloig roimhesin (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 41</p> <p>Comments: 131</p>
	<p>Smaoineamh: Rochtain chomhionann seirbhísí poiblí inacmhainne agus ardcháilíochta, lena n-áirítear sláinte (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 462</p> <p>Comments: 17</p>	<p>Smaoineamh: Teicneolaíochtaí dianshláintey longevity: forbairt agus rochtain (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 603</p> <p>Comments: 83</p>
	<p>Smaoineamh: Taighde ar Encefalomyelitis Myalgic (ME/CFS) (féach anseo)</p> <p>Endorsements: 217</p> <p>Meiriceánacha: 5</p>	<p>Smaoineamh: Cúnamh níos éifeachtaí a bhí le teanga choiteann: Esperanto (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 43</p> <p>Comments: 36</p>
	<p>Smaoineamh: Fócas ar thaighdenti-Aging agus Longevit y (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 168</p> <p>Comments: 32</p>	<p>Smaoineamh: Ilteangachas san ospidéal: Baill foirne leighis atá scolaíochta sa teanga idirnáisiúnta Esperanto (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 22</p> <p>Comments: 35</p>
	<p>Smaoineamh: Caitheamhleis an athrú chun cumhachtaí sláinte an Aontais a neartú (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 117</p> <p>Comments: 7</p>	<p>Smaoineamh: Fócas ar thaighdenti-Aging agus Longevit y (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 168</p> <p>Comments: 32</p>

	An chuid is mó díobh formhuinith	An chuid is mó trácht
Geilleagar níos láidre, sóisialta ceartas agus poist	<p>Smaoineamh: Buiséadan Aontaisa chura g o bair do mhuintir na hEorpa: Aontas Fioscach (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 581</p> <p>Comments: 33</p>	<p>Tá mégo maith: Ioncaim Bhunúsacha Neamhchoinníollacha (UBI) ar fud an Aontais Eorpaighlena n-áirithítear gobhfuilduine ann gohábharta agus gurféidir leis abheith rannphárteach isociet y (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 319</p> <p>Comments: 127</p>
	<p>Smaoineamh: Samhail agus rialachas eacnamaíochnuaan Aontais (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 561</p> <p>Comments: 34</p>	<p>Smaoineamh: Cé mhéad airgid a shábháilar anAontas Eorpach? (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 79</p> <p>Comments: 85</p>
	<p>Smaoineamh: ColúnEorpach nagCeart Sóisialta le haghaidh eacnam margaidh shóisialtay (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 557</p> <p>Comments: 37</p>	<p>Smaoineamh: Bunioncam Neamhchoinníollach (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 77</p> <p>Comments: 83</p>
	<p>Smaoineamh: Conradh Sóisialtaathnuaite don Eoraip lehaghaidhtéarnamh cothrom (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 528</p> <p>Comments: 32</p>	<p>Smaoineamh: Prótacal sóisialta sna Conarthaí chun stop achur ledumpáil pá agus coinníollacha (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 329</p> <p>Comments: 66</p>
	<p>Smaoineamh: Prótacal sóisialta sna Conarthaí chun stop achur le dumpáilpá agus coinníollacha (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 329</p> <p>Comments: 66</p>	<p>Smaoineamh: Tusa chur le troidi gcoinne tearmainn chánachlaistigh agus lasmuigh den Aontas (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 269</p> <p>Comments: 52</p>

	An chuid is mó díobh formhuinithé	An chuid is mó trácht
An tAontas Eorpach sa domhan mór	<p>Smaoineamh: Iarrann ETUC go ndéanfaí athchóiriú arbheartas trádála agus infheistíochta an Aontais agus go ndéanfaí an t-iltobhachas domhanda a athsheoladh (féach idea)</p> <p>Formhuinithé: 463 Comments: 17</p>	<p>Smaoineamh: Cruthú an Chórais Eorpaigh A (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 441 Comments: 204</p>
	<p>Smaoineamh: Cruthú Amy na hEorpa (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 441 Comments: 204</p>	<p>Smaoineamh: Ba cheart don tairseach Idirlín “an tAontas Eorpach — Nuacht” eolas a chur ar fáil ar fud andomhaindo theanga tacaíochta Esperanto (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 40 Comments: 64</p>
	<p>Smaoineamh: Acting mar cheann amháin: An tAontas Eorpach mar ghníomhaí domhanda (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 301 Comments: 25</p>	<p>Smaoineamh: An Eoraip a aontú: Maidir le méadú an Aontais (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 230 Comments: 61</p>
	<p>Smaoineamh: Policy Eachtracha ar leibhéal an Aontais bunaithe ar dhearbhmhority, ní gan díbheithy (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 2 Jur: Réamhaithrisím (fíorais). 51</p>	<p>Smaoineamh: Beartas eachtrach ar leibhéal an Aontais atá bunaithe ar dhearbhmhority, ní gan díbheithy (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 2 Jur: Réamhaithrisím (fíorais). 51</p>
	<p>An Eoraip a aontú: Leanúint de mhéadú an Aontais (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 230 Comments: 61</p>	<p>Smaoineamh: Comhtháthú Fhórsaí A remed na mBallstát ar an leibhéal Eorpach (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 22 Comments: 33</p>

	An chuid is mó díobh formhuiníthe	An chuid is mó trácht
Luachanna agus cearta, an smacht reachta, an tslándáil	<p>Smaoineamh: 10 milliún guth: teanga oifigiúil de chuid an Aontais adhéanamh denChatalóinis (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 923 Comments: 119</p>	<p>Tá mégo maith: Saol leochaileach an duine a chosaint: luach na hEorpa (féach idea)</p> <p>Formhuiníthe: 244 Comments: 190</p>
	<p>Smaoineamh: Ganaon chaighdeán dúbailte abheith ann maidir le Democracy agus an smacht reachta a chosaint (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 628 Comments: 48</p>	<p>Smaoineamh: Arm coiteann Eorpach a chruthú (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 68 Comments: 183</p>
	<p>Smaoineamh: Forfheidhmiúabilitynanlonstraimí um Chearta an Duine a neartú(féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 480 Comments: 14</p>	<p>Smaoineamh: Trisomy 21: Ba mhaith linn níos mó... (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 82 Comments: 142</p>
	<p>Smaoineamh: Comhionannas inscne (féach anseo) Formhuiníú: 468</p> <p>Comments: 21</p>	<p>Smaoineamh: Ár luachanna bunúsacha a chosaint: Sásra maidir leis an Daonlathas, an Smacht Reachta agus an CisteumChearta Meabhreacha (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 257 Comments: 116</p>
	<p>Smaoineamh: Ár luachanna bunúsacha a chosaint: An Sásra maidir leis an Daonlathas, an Smacht Reachta agusCearta Bunúsacha (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 257 Comments: 116</p>	<p>Smaoineamh: Aitheantas a thabhairt do Esperanto mar cheann de theangacha cultúrthashaoránaigh an Aontais. (féach smaoineamh)</p> <p>Formhuiníthe: 223 Comments: 90</p>

	An chuid is mó díobh formhuinthe	An chuid is mó trácht
Claochlú digiteach	Smaoineamh: Digitíú cothrom (féach anseo) Formhuinthe: 494 Comments: 43	Smaoineamh: EU-CAP = European Citizens Awareness Platform (féach anseo) Críochnaighnts: 1 Comments: 81
	Smaoineamh: Tacaíocht phoiblí do bhogearraí agus crua-earraí foinse oscailte (aistrithe) (féach anseo) Formhuinthe: 153 Comments: 9	Smaoineamh: Cuir toirmeascaraigeadraí (féach anseo) Formhuinthe: 14 Comments: 53
	Smaoineamh: I dtreo Eitice AI: díospóireacht a chur chun cinn agus neamhionannais a sheachaint (féach anseo) Formhuinthe: 125 Comments: 6	Smaoineamh: Cláir raidió agus theilifíse a chur chun cinn a chuireann eolas ar Esperanto tríchainéal dáilte digiteach (DAB+ nó DVB-T2) ar fud an domhainchomh maith (aistrithe) (féach i goLeor) Formhuinthe: 26 Comments: 47
	Smaoineamh: Déanamh sliseog Eorpach (aistrithe) (féach anseo) Formhuinthe: 120 Comments: 34	Smaoineamh: Ioncamuilíoch le haghaidhcothaitheoirí foinse oscailte (féach anseo) Formhuinthe: 59 Comments: 43
	Smaoineamh: RGCS: Ba cheart an laghdú ar bhailiú sonraí pearsanta a dhéanamh chomh héasca agus a ghlactar leis na sonraí sin ar a laghad Formhuinthe: 105 Comments: 5	Smaoineamh: Digitíú cothrom (ansmaoineamh seo) Formhuinthe: 494 Comments: 43

	An chuid is mó díobh formhuiníthe	An chuid is mó trácht
Daonlathas na hEorpa	<p>Smaoineamh: I gcás sásra Clarit ymaidir leis an gceart chun féinchinntithe (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 1,009 Comments: 211</p>	<p>Smaoineamh: I gcás sásra Clarit ymaidir leis an gceart chun féinchinntithe (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 1,009 Comments: 211</p>
	<p>Smaoineamh: Níos láidre le chéile: Cónaidhm Eorpachdhaonlathach (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 946 Comments: 184</p>	<p>Smaoineamh: Tá teanga choiteann Eorpach de dhíth orainn (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 121 Comments: 191</p>
	<p>Smaoineamh: Cuireannséan Chomhairle Veto ar ceal! (Achainí arlonadaithe na Comhdhála) (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 784 Comments: 88</p>	<p>Smaoineamh: Níos láidre le chéile: Cónaidhm Eorpachdhaonlathach (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 946 Comments: 184</p>
	<p>Smaoineamh: Plean athchóirithe do Dhaonlathas Eorpach atá bunaithe ar shaoránaigh (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 613 Comments: 62</p>	<p>Smaoineamh: Uachtarán an Aontais Eorpaigh a thoghadh go díreach (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 222 Tuairimí: 114</p>
	<p>Smaoineamh: Ní féidir fiordhaonlathasEorpacha bheith ann gan cumhacht fhioscach uathrialach an Aontais (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 588 Comments: 38</p>	<p>Smaoineamh: Scileanna teanga níos fearr — Democracy. Béarla agus Esperanto! (féach anseo)</p> <p>Formhuiníthe: 180 Comments: 110</p>

	An chuid is mó díobh formhuinith	An chuid is mó trácht
Migration	<p>Smaoineamh: Imirce choiteann agus mary lumpolic y,bunaithe ar urraim do chearta agus ar chóir chomhionann(féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 484 Comments: 56</p>	<p>Smaoineamh: Gan a thuilleadh inimirce ó thíortha neamh-Eorpacha nó thíortha nach bhfuil ar an gcéad dul síos (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 135 Comments: 139</p>
	<p>Smaoineamh: Gan a thuilleadh inimirce ó thíortha neamh-Eorpacha nó ó thíortha nach bhfuil ar an gcéad dul síos (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 135 Comments: 139</p>	<p>Smaoineamh: Aistriú neamhúdaraith marchuadaitheoirí/inimircigh tearmainn (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 45 Comments: 91</p>
	<p>Smaoineamh: Níl aon teorainneacha le haghaidh daonnachty: Polic Inimirce Aonair y (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 90 Comments: 12</p>	<p>Smaoineamh: Imirce agus lánpháirtíú (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 76 Comments: 71</p>
	<p>Smaoineamh: Díbirt ón Aontas Eorpach (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 90 Comments: 40</p>	<p>Smaoineamh: An teanga náisiúnta a mhúineadh trí Esperanto: Eagraíochtaí a dhéanann amhlaidh a chur chun cinn (aistrithe) (féach idea)</p> <p>Formhuinith: 28 Comments: 59</p>
	<p>Smaoineamh: Imirce agus lánpháirtíú (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 77 Comments: 71</p>	<p>Smaoineamh: Comhbheartas imirce agus marbheartas tearmainn, bunaithe ar urraim do chearta agus ar chóir chomhionann (féach anseo)</p> <p>Formhuinith: 484 Comments: 56</p>

	An chuid is mó díobh formhuinith	An chuid is mó trácht
Oideachas, cultúr, youth agus spórt	Smaoineamh: Táfoghlaim teangacha níos fearr de dhíthar an Aontas (féach anseo) Formhuinith: 729 Comments: 157	Smaoineamh: Táfoghlaim teangacha níos fearr de dhíthar an Aontas (féach anseo) Formhuinith: 729 Comments: 157
	Smaoineamh: Daoine óga. Niféidir leis anAontasprecaritya mhaoiniú (féach anseo) Formhuinith: 477 Comments: 20	Smaoineamh: Foghlaimoirí teanga níos sona, múinteoiriteanga níos rathúla (aistrithe) (féach anseo) Formhuinith: 141 Comments: 98
	Smaoineamh: Foghlaim ar feadh antsaoil agus anceart chun oiliúna a bheithina réadú donEoraip riamh (féach anseo) Formhuinith: 466 Comments: 21	Smaoineamh: Múineadh teangacha san Eoraip (aistrithe) (féach anseo) Formhuinith: 184 Comments: 83
	Smaoineamh: Ceacht faoi Esperanto do pháistí scoile an Aontais Eorpaigh (féach idea) Formhuinith: 238 Comments: 62	Smaoineamh: Ceacht faoi Esperanto do pháistí scoile an Aontais Eorpaigh (féach anseo) Formhuinith: 235 Comments: 62
	Smaoineamh: Cruthaithe ag Craoltóir Poiblí Eorpach (féach idea) Formhuinith: 195 Comments: 54	Smaoineamh: Esperanto — Teanga cúnta idirnáisiúnta (féach anseo) Formhuinith: 111 Comments: 61

	An chuid is mó díobh formhuinithé	An chuid is mó trácht
Smaointe eile	<p>Smaoineamh: Thar ceann ceannasach na hEorpay. Na hathchóirithe riachtanacha (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 508 Comments: 26</p>	<p>Smaoineamh: Esperanto, teanga neodrach choiteann, a ceapadh le bheithéasca le foghlaim, uirlisle haghaidh Aontas Eorpachníos aontaithe (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 261 Comments: 233</p>
	<p>Smaoineamh: Aitheantas oifigiúil Esperanto mar cheann de theangacha shaoránaigh an Aontais (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 325 Comments: 138</p>	<p>Smaoineamh: Aitheantas oifigiúil do Esperanto mar cheann detheangacha shaoránaigh an Aontais (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 325 Comments: 138</p>
	<p>Smaoineamh: Esperanto, teanga neodrach choiteann, a ceapadh le bheithéasca le foghlaim, uirlis le haghaidh Aontas Eorpachníos aontaithe (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 261 Comments: 233</p>	<p>Smaoineamh: Bratachna hEorpa (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 1 Comments: 120</p>
	<p>Smaoineamh: NPIean Gníomhaíochtachun aistriú chuig eolaíocht atá saor ó ainmhithe (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 236 Comments: 23</p>	<p>Smaoineamh: AEuropean Union-Federal State (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 126 Comments: 82</p>
	<p>Smaoineamh: Stop Aa bheith ag fulaingt i dTrádáil Peataícoimhthíocha le Liosta Dearfach (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 228 Comments: 8</p>	<p>Smaoineamh: Roghateanga Eorpaí (aistrithe) (féach anseo)</p> <p>Formhuinithé: 75 Comments: 73</p>

Iarscríbhinn II: Modheolaíocht

Tagann na méadrachtaí a úsáidtear don anailís sa tuarascáil seo ó ardán beo ina ndéantar na sonraí a mhodhnú agus a nuashonrú ar bhonn leanúnach, fiú le linn thréimhse anailíse sonraí na foirne taighde. D'fhéadfadh dialltaí beaga i sonraí uimhriúla a bheith mar thoradh air sin.

Is iad seo a leanas na príomh-mhéadrachtaí a úsáidtear le haghaidh na hanailíse cainníochtúla:

- Sonraí uimhriúla faoi smaointe arna n-uaslódáil ag rannchuiditheoirí, bíodh siad mar dhaoine aonair nó mar ionadaithe eagraíochta. Is éard atá i sonraí uimhriúla líon smaointe — ar an iomlán agus laistigh de na topaicí éagsúla.
- Sonraí uimhriúla maidir le formhuinthe: tá formhuinthe cosúil le 'cosúil/uasvóta' ar na meáin shóisialta. Cabhraíonn siad chun spéis na rannpháirtithe i smaointe agus infhabhracht ghinearálta i leith smaointe a léiriú, ach ní thugann siad comharthaí maidir le haon fhreasúra ina choinne. Dá bhrí sin, ní táscaire é líon na bhformhuinthe per se ar thacaíocht fhoriomlán don smaointe, ach níl ann ach ceann amháin de na gnéithe iomadúla a chuirtear san áireamh san anailís ar rannchuidithe ar an ardán. Is éard atá i gceist le sonraí uimhriúla líon na bhformhuinthe — ar an iomlán, laistigh de na topaicí éagsúla agus nasctha le smaointe ar leith (a úsáidtear freisin chun smaointe a liostú de réir líon na bhformhuinthe).
- Sonraí uimhriúla faoi bharúlacha na rannpháirtithe: clúdaíonn an anailís freisin an méid barúlacha a thug na rannpháirtithe maidir le smaointe a chéile, mar léiríonn siad leibhéal na

rannpháirtíochta gníomhaí maidir le smaointe. Ó thaobh substainte de, d'fhéadfadh raon aiseolais a bheith i gceist leis na barúlacha, ó aiseolas neodrach go comhaontú nó easaontú láidir. Léirítear é sin san anailís cháilíochtúil (féach thíos). Is éard atá i gceist le sonraí uimhriúla líon na mbarúlacha — ar an iomlán, laistigh de na topaicí éagsúla agus nasctha le smaointe ar leith (a úsáidtear freisin chun smaointe a liostú de réir líon na mbarúlacha).

- Sonraí uimhriúla faoi imeachtaí: is féidir le rannchuiditheoirí imeachtaí a chruthú ar an ardán agus tuairiscí ar imeachtaí a uaslódáil. Cuimsíonn sonraí uimhriúla líon na n-imeachtaí — ar an iomlán agus laistigh de na topaicí éagsúla.
- Sonraí sochdhéimeagrafacha (anaithnidithe): Sula rachfar i dteagmháil le rannchuiditheoirí an ardáin, iarrtar orthu faisnéis a chur ar fáil maidir lena dtír chónaithe, a gcúlra oideachais, a n-aois, a n-inscne agus a stádas fostaíochta. Déantar na sonraí a phróiseáil go hanaithnid. Ós rud é go ndéantar an fhaisnéis seo a roinnt go deonach (thart ar 70.5 % de na rannpháirtithe ar fáil), tá teorainneacha ar an léargas is féidir a thabhairt ar phróifíilí na rannpháirtithe. Ní dócha go gcuirfidh freagróirí faisnéis ar fáil maidir lena ngairm bheatha, a n-oideachas agus a dtír chónaithe. I gcás eagraíochtaí, ní féidir ach an tír chónaithe a chur ar fáil.

Dírítear go príomha sa tuarascáil ar an **anailís cháilíochtúil** ar bhonn smaointe, tuairimí agus tuarascálacha ar imeachtaí, chun forléargas a thabhairt ar ábhar an ardáin. Sainnítear téamaí agus fothéamaí laistigh de na topaicí réamhshainithe.

Go praiticiúil, laistigh de gach topaic, rinne foireann taighde anailís téacsúil láimhe agus braisliú ar na smaointe go léir atá beartaithe agus ar imeachtaí dúnta le tuairiscí ar imeachtaí. Chun tacú leis an obair seo, tá an t-ábhar atá ar fáil tríd an ardán próiseáilte ag córas uathoibríche le haghaidh Anailís Téacs, a úsáideadh chun cabhrú le hanailísithe tuiscint a fháil ar líon mór ionchuir téacs. Cumasaíonn sé an ghrúpáil (braisliú) d'aighneachtaí ar fud na dteangacha, agus ceadaíonn sé cuardach a dhéanamh ar inneachar den chineál céanna ar fud an ardáin agus ar fud na dteangacha. Baineann anailísithe úsáid as an gcóras Anailís Téacs chun anailís inneachair ilteangach a éascú, agus chun tarluithe iolracha smaointe den chineál céanna a aithint níos caoithiúla i rannchuidithe éagsúla. Cabhraíonn sé seo le measúnú a dhéanamh ar leibhéal tarluithe téama nó fothéama aitheanta. Ní dhéanann an córas Anailís Téacs ach

meastóireacht ar an ábhar a chuirtear isteach tríd an ardán. Áirítear leis sin freagraí faoi ainm bréige ar an gceistneoir sochdhéimeagrafach, a úsáidtear chun na sonraí sochdhéimeagrafacha a thiomsú, agus an t-ábhar eile (smaointe, barúlacha agus formhuinithe) a cuireadh isteach ar an ardán (lena n-áirítear meiteashonraí gaolmhara amhail an t-am a rinneadh an t-ionchur). Ina dhiaidh sin, léigh an fhoireann taighde trí na smaointe laistigh den chnuasach aitheanta chomh maith le tuairiscí ar na himeachtaí agus tuairiscí ar na himeachtaí chun achoimre a sholáthar ar na téamaí coiteanna agus ar na fothéamaí a d'fhéadfadh a bheith ann, ag tabhairt faoi deara freisin athruithe agus pointí easaontais a d'fhéadfadh a bheith ann sna rannóga tráchta. Tagraítear freisin do smaointe a fhorhúinítear go mór nó go minic lena gcumhdaítear an téama nó an fothéama. Cuirtear na téamaí agus na fothéamaí aitheanta i láthair in ord an leibhéil tarlaithe mar a mheas an anailísí le cabhair ón gcóras Anailíse Téacs.

Ní hamháin gurb é an sprioc dheiridh atá leis an gcur chuige cáilíochtúil seo na téamaí nó na smaointe a tharraingíonn an aird is mó ar an ardán a thaifeadadh, ach freisin leithead agus éagsúlacht na smaointe a thagann faoi aon topaic amháin a thaifeadadh. I gcás ina bhfuil roinnt smaointe a chuirtear isteach ar an ardán léirithe den smaoineamh céanna nó den fhothéama céanna, cuirtear tásca cáilíochtúla ina leith sin ar fáil san achoimre, trí thagairt a dhéanamh do smaoineamh nó d'fhothéama 'athfhillteach' nó 'suntasach'.

Áirítear sna hachóimrí freisin naisc chuig smaointe nó imeachtaí léiritheacha, a dhéanann cur síos ar thogra nithiúil nó a thugann achoimre mhaith ar argóint ghinearálta an téama nó an fhothéama a sainaithníodh.

Agus anailís á déanamh ar imeachtaí, díríonn an fhoireann taighde ar imeachtaí dúnta le tuairisc ar an imeacht. Tugtar aird ar leith ar na himeachtaí comhairliúcháin níos rannpháirtí agus níos pléítí, chun guthanna agus tuairimí na saoránach sin nach n-aimseodh a mbealach chuig an ardán digiteach murach sin a chur san áireamh.

Déantar miondealú ar thopaic i dtéamaí agus i bhfothéamaí nó i smaointe a léiriú go físiúil sa mhapa intinne ábhartha.